

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ
(1941-2023)

ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ
ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ
(1941-2023)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

Πρόεδρος: Έμμου Παπαβασιλείου, *Αντιπρόεδρος:* Αγγέλα Καστρινάκη,
Γραμματέας: Κωνσταντίνος Καλαϊτζάκης, *Ταμίας:* Γιάννης Δημητρακάκης
Μέλη: Ρινέττα Βογιατζή, Δημήτρης Κόκορης, Τασούλα Μαρκομιχελάκη

ΕΔΡΑ ΟΜΙΛΟΥ: Οδός Μανόλη Αναγνωστάκη, Ρούστικα Ρεθύμνης, 74055
<https://omilosanagnostaki.gr/>
anagnostakis.om@gmail.com

© Όμιλος Φίλων του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη
Επιμέλεια έκδοσης: Ζαμπία Αγριμάκη
Σελιδοποίηση: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
Πρώτη έκδοση: Μάιος 2024
Η παρούσα ψηφιακή μορφή της έκδοσης διατίθεται δωρεάν στην ιστοσελίδα
<https://omilosanagnostaki.gr/>
ISBN ψηφιακής έκδοσης 978-618-87215-0-0

Η έκδοση διατίθεται και σε έντυπη μορφή, με ISBN 978-618-87215-1-7

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ
(1941-2023)

ebook

ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ
ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

ΡΟΥΣΤΙΚΑ 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Εισαγωγή</i>	9
<i>Έντυπα που αποδελτιώθηκαν</i>	13
<i>Συνομογραφίες</i>	17

Α΄.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

A. Έργα Μανόλη Αναγνωστάκη στο πρωτότυπο	21
B. Συνεντεύξεις	113
Γ. Μεταφράσεις έργων Μανόλη Αναγνωστάκη	121

Β΄.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΚΡΙΣΕΙΣ – ΣΧΟΛΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Δ. Δημοσιεύματα για τον Μανόλη Αναγνωστάκη και το έργο του.	137
--	-----

ΠΙΝΑΚΕΣ

I. Βιβλία (αυτοτελή και σύμμεικτα) για τον Μανόλη Αναγνωστάκη	269
II. Αφιερώματα περιοδικών και εφημερίδων	273

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

I. Ευρετήριο έργων Μανόλη Αναγνωστάκη	279
II. Ευρετήριο εφημερίδων και περιοδικών	289
III. Ευρετήριο προσώπων	299
IV. Ψευδώνυμα Μανόλη Αναγνωστάκη	317

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία που παρουσιάζεται στις επόμενες σελίδες διαθέτει πολυετή προΐστορία. Η πρώτη σχετική προσπάθειά μου δημοσιεύτηκε το 1993 στο αφιέρωμα του περιοδικού *Αντί*, με τίτλο «Σχεδιάσμα Βιβλιογραφίας Μανόλη Αναγνωστάκη». Στο σύντομο προλογικό σημείωμα δήλωνα πως «το “Σχεδιάσμα” αποτυπώνει ευκρινώς την εκδοτική συμπεριφορά του ποιητή, αλλά αφήνει αχαρτογράφητη την πληθώρα των μεμονωμένων δημοσιευμάτων του. Για τη συγκέντρωση του απαραίτητου υλικού στηρίχτηκα κατά κύριο λόγο στο πλούσιο προσωπικό αρχείο του Αναγνωστάκη και προσπάθησα να συμπληρώσω κενά ή ελλείψεις αποδελτιώνοντας περιοδικά και εφημερίδες των τελευταίων χρόνων». Από τότε κύλησαν πολλά χρόνια, άλλοτε βεβαρημένα από τις ανάγκες του βιοπορισμού και άλλων συγγραφικών υποχρεώσεών μου, και άλλοτε περισσότερο άνετα και πρόσφορα για τη συμπλήρωση και ολοκλήρωση της βιβλιογραφίας. Βλέπει σήμερα το φως της δημοσιότητας, χάρη στην πρόθυμη σύμπραξη του Ομίλου Φίλων του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη και των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης· τους ευχαριστώ από βάθους καρδιάς.

Πριν από μισόν και πλέον αιώνα ο Γ.Κ. Κατσίμπαλης, σε μιαν εποχή που δεν υπήρχαν οι σημερινές ευκολίες με το διαδίκτυο και τα ψηφιοποιημένα έντυπα, είχε γράψει: «Όλοι όσοι καταπιάνονται με παρόμοιες εργασίες στην Ελλάδα θα έπρεπε, νομίζω, να φέρνουν στη δημοσιότητα το υλικό που έχουν συγκεντρώσει, δίχως αναβολή και χωρίς να περιμένουν μιαν ανέφικτη, τις

περισσότερες φορές, τελειότητα». Έχω την εντύπωση ότι τα λόγια του εξακολουθούν να ισχύουν ως τις μέρες μας. Γνωρίζω καλά πως η *Βιβλιογραφία Μανόλη Αναγνωστάκη, 1941-2023* μπορεί να περιλαμβάνει ορισμένα λήμματα χωρίς την απαιτούμενη πληρότητα, να απουσιάζουν δυσπρόσιτα έντυπα ή να καταχωρούνται ελάχιστες ατελείς παραπομπές, αλλά πρέπει κάποτε να γίνει μια αρχή· εύχομαι να καλυφτούν τα ελλείμματά της από όσους αγάπησαν τον ίδιο τον ποιητή και το πολυσήμαντο έργο του.

Η σημερινή εργασία συνεχίζει, στη δομή και στην παρουσίαση των λημμάτων, τον τρόπο που έχω ακολουθήσει και σε άλλες παλαιότερες βιβλιογραφικές προσπάθειές μου. Στο σημείο αυτό δηλώνω πως στάθηκε αδύνατο να παρακολουθήσω τις δεκάδες των λογοτεχνικών ηλεκτρονικών περιοδικών που κυκλοφορούν στη χώρα μας· περιορίστηκα σε εκείνα που, συχνότερα από άλλα, φιλοξενούν στις σελίδες τους μελέτες και κείμενα για νεοελληνικά πρόσωπα και θέματα ή μου υποδείχτηκαν από πρόθυμους φίλους.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους εκείνους που συμπαραστάθηκαν στο τόσο μακρύ χρονικό διάστημα προετοιμασίας. Πρώτα και κυρίως τον Ανέστη Αναγνωστάκη για τις παλαιότερες πολύωρες επισκέψεις μου στο φιλόξενο αρχείο του πατέρα του. Η εν προκειμένω συμπαράσταση της Νόρας Αναγνωστάκη υπήρξε αποφασιστική. Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνω προς τον Κωστή Λιόντη, ο οποίος παρακολούθησε με συγκινητικό ενδιαφέρον όλες τις φάσεις και, επιπλέον, έθεσε στη διάθεσή μου το σχετικό με τον ποιητή αρχείο της αείμνηστης συντρόφου του Μάρης Θεοδοσοπούλου. Ανάλογη προθυμία επέδειξε και ο Μιχάλης Ν. Μπακογιάννης με ποικίλες υποδείξεις, καθώς και με πληροφορίες και υλικό, ιδίως για τις δυσέρετες, βραχύβιες μεταπολεμικές εφημερίδες της Θεσσαλονίκης, όπου έχουν εντοπιστεί συνεργασίες του Αναγνωστάκη. Ιδιαίτερη μνεία οφείλω στον πρόωρα χαμένο φίλο, τον σκηνοθέτη Λάκη Παπαστάθη, για τις κατά καιρούς σχετικές συζητήσεις μας· παρά τις επανειλημμένες αμοιβαίες υποσχέσεις,

δεν πρόλαβε να θέσει υπόψη μου τα ποικίλα δημοσιεύματα του Τύπου για το «Παρασκήνιο» περί Αναγνωστάκη. Με πολύτιμα στοιχεία του ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ Θεσσαλονίκης με εφοδίασε ο Γιώργος Κουμαρίδης από τα εκεί κατατεθειμένα αρχεία Κλείτου Κύρου και Ξ.Α. Κοκόλη. Δραστικές υπήρξαν οι υποδείξεις, παρατηρήσεις και συμβουλές των φίλων Νάσου Βαγενά, Γιώργου Ζεβελάκη, Αλέξη Ζήρα, Γιώργου Κορδομενίδη, Θανάση Μαρκόπουλου από τη Βέροια. Αναγνωρίζω ξεχωριστά τις οφειλές μου στον φίλο, και φίλο του ποιητή, Μίλτο Πολυβίου. Τους ευχαριστώ όλους θερμά.

Δημήτρης Δασκαλόπουλος
Ιανουάριος 2024

ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΘΗΚΑΝ

Α΄. ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Αγγλοελληνική Επιθεώρηση* (1945-1952, 1953-55)
Αιολικά Γράμματα (1971-2002)
Αιώνας μας, Ο (1947-1951)
Ακτή Λευκωσίας (1989-2021)
Αλεβεβάν (1990-1994)
Αλεξανδρινή Λογοτεχνία Αλεξάνδρειας (1947-1954)
Αλφειός Πύργου Ηλείας (1994-1997)
Άλως, Η (1994-1996)
Ανακύκληση (1986-1990)
Αντί (Β΄ περίοδος, 1974-2005)
Απόπλους Σάμου (1990-2021)
Ausblicke Θεσσαλονίκης (1970-1979)
Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας (1998-2006)
Γράμματα [=Πειραικά Γράμματα] (1943-1947)
Γράμματα και Τέχνες (1982-2000)
Γραφή (1978)
Γραφή Λάρισσας (1989-2002)
Δέντρο, Το (1978-2005)
Δημιουργίες (1970-1974)
Διαβάζω (1976-2008)
Διαγώνιος Θεσσαλονίκης (1958-1962, 1965-1969, 1972-1976, 1979-1983)
Δια-Κείμενα Θεσσαλονίκης (1999-2007)
Διάλογος Θεσσαλονίκης (1962-1963)
Διάλογος Λεχαινών (1978-1983)
Δοκιμασία Ιωαννίνων (1973-1974)
Δώμα (1983-1988)
Εκηβόλος (1978-1987, 1997)
Εκ παραδρομής Λεχαινών (1985-1990)
Ελεύθερα Γράμματα (1945-1951)
Έλενσις Βόλου (1993-2000)
Ελί-τροχος Πάτρας (1994-1999)
Ελλέβορος Αργούς (1986-1998)
Ελληνική Δημιουργία (1948-1954)
Ελλωτία Χανίων (Β΄ περίοδος, 1992-2002)
Εμβόλιμον Άσπρων Σπιτιών Βοιωτίας (1988-2021)
Ενδοχώρα Ιωαννίνων (1959-1965)
Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης (1987-2021)
Εξάντας Θεσσαλονίκης (1972)

- Εξώπολις* Αλεξανδρούπολης (1994-1999)
- Επιθεώρηση Λόγου και Τέχνης* Λευκωσίας (1970-1974)
- Επιθεώρηση Τέχνης* (1954-1967)
- Επίλογος* (1992-2005)
- Εποπτεία* (1976-1993)
- Εποχές* (1963-1967)
- Ευβοϊκός Λόγος* Χαλκίδας (1958-1965)
- Ευθύνη* (1961-1966, 1972-2005)
- Ηριδανός* (1972-1974, 1975-1976)
- Θέατρο* [Κ. Νίτσου] (1961-1966, 1973-1978, 1981)
- Θέματα Λογοτεχνίας* (1995-2021)
- Κ* [Κάτα] (2003-2010)
- Καινούρια Εποχή* (1956-1965, 1976-1984)
- Καλλιτεχνικά Νέα* (1943-1945)
- Κείμενα του Βόλου* (1976-1983)
- Κονδυλοφόρος* (2002-2017)
- Κοχλίας* Θεσσαλονίκης (1945-1948)
- Κριτικά Φύλλα* (1971-1978)
- Κριτική Θεσσαλονίκης* (1959-1961)
- Κύκλος, Ο* (1931-1938, 1945-1948)
- Κύκλος, Ο Λάρνακας* (1980-1986)
- Κυπριακά Γράμματα* Λευκωσίας (από 1939-1956)
- Λέξη, Η* (1981-2005)
- Μακεδονικά Γράμματα* Θεσσαλονίκης (1944-1952)
- Μακεδονικές Ημέρες* Θεσσαλονίκης (1932-1939, 1952-1953)
- Μανδραγόρας* (1993-2010)
- Μετάφραση* (1995-2000)
- Μικροφιλολογικά* Λευκωσίας (1997-2021)
- Μολυβδο-κονδυλο-πελεκητής* (1989-2000)
- Νέα Δομή* (1976)
- Νέα Ελληνικά, Τα* (1952-1957, 1966-1967)
- Νέα Εστία* (1927-2021)
- Νέα Σύνορα* (1969-1978, 1983-1986)
- Νέες Τομές* (1985-1989)
- Νέο Επίπεδο* (1989-2000)
- Νεοελληνικός Λόγος* (1966-1970, 1972-1976)
- Ξεκίνημα* Θεσσαλονίκης (1944)
- Οδός Πανός* (1981-2010)
- Ομπρέλα* (από 1986-2005)
- Ορίζοντες* (1944, 1970-1971)
- Παλίμψηστον* Ηρακλείου Κρήτης (1985-2015)
- Παρατηρητής, Ο* Θεσσαλονίκης (1987-2005)
- Περιοδικό μας, Το Πειραιά* (1958-1960)
- Περίπλους* Ζακύνθου (1984-2002)
- Πλανόδιον* (1986-2010)
- Πνευματικές Κοινωνικές Μορφές* Θεσσαλονίκης (1971-1972)
- Πνευματική Ζωή* (από 1952-1954)
- Ποίηση* (1993-2007)
- Πολιορκία* (1978, 1979-1989)
- Πολιτεία* (1981-1990)
- Πολίτης, Ο* (1976-2005)
- Πόρφυρας* Κέρκυρας (1980-2021)
- Ρεύματα* (1991-1997)
- Ρόπτρο* Βόλου (1993-1994)

Ροτόντα Θεσσαλονίκης (1970-1971, 1978)

Σημείο Λευκωσίας (1992-1998)

Σημερινά Γράμματα (1954-1955)

Σπείρα (1975-1981, 1984-1987, 1990-1991)

Σύγχρονα Θέματα (1978-2005)

Σύγχρονοι Καιροί (1982-1983)

Συνέχεια, Η (1973)

Συριανά Γράμματα (1988-1998)

Σχήμα Λόγου Βόλου (1983-1984)

Σχολιαστής (1983-1990)

Τέταρτο, Το (1985-1988)

Τετράγωνο Ρόδου (1981)

Τετράδιο (1945, 1947)

Τέχνη του Ε.Α.Ι.Α. (1986-1993)

Τέχνη και Πολιτισμός (1979-1982)

Τομές (1975-1982, 1983-1984)

Τραμ Θεσσαλονίκης (1971-1972, 1976-1979, 1987-1991, 1996)

Φιλολογικά Χρονικά (1944-1946)

Φιλολογική Προτοχρονιά (1943-2010)

Φιλολογος Θεσσαλονίκης (1964-1966, 1976-2010)

Φυλλάδιο (1978-1985)

Χάρτης (1982-1988)

Aegean Review (1986-1991)

Athens Review of Books, The Αθήνας (2010-2021)

Books Abroad (1927-1976)

Books' Journal, The Αθήνας (2010-2021)

Byzantine and Modern Greek Studies (1975-1986)

Charioteer, The (1960-2000)

Dialogos (1994-1996)

Études helléniques / Hellenic Studies (1983-1997)

Folia Neohellenica (1975-1989)

Greek Heritage (1963-1965)

Greek Letters Αθήνας (1982-2000)

Hellenika (1964-1972, 1980-1996))

Hellénisme contemporain, L' (1947-1953)

Journal of Modern Greek Studies (1983-1997)

Journal of Modern Hellenism (1984-1996)

Journal of the Hellenic Diaspora (1974-1996)

Κάμπος (1993-2002)

Μαντατοφόρος (1972-1983, 1986-1996)

Modern Greek Studies (Australia and New Zealand, 1993-2002)

Poetry (1945-1961)

World Literature Today (1977-1996)

Β'. ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Βήμα, Το / Βήμα της Κυριακής, Το (1944-2021)

Η Αυγή / Η Κυριακάτικη Αυγή (από το Αρχείο Μ.Α.)

Καθημερινή, Η (1974-2021)

Μεσημβρινή (1960-1962, λογοτεχνική σελίδα)

Νέα, Τα (1974-2021)

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Αντιδογματικά* Μανόλης Αναγνωστάκης, Προβλήματα πολιτικής και κουλτούρας: *Αντιδογματικά, Άρθρα και Σημειώματα 1946-1977*, Αθήνα 1978
- Κριτικά Κείμενα* Για τον Αναγνωστάκη, *Κριτικά Κείμενα*, Επιλογή Νάσος Βαγενάς, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 1996
- Συμπληρωματικά* Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Συμπληρωματικά, Σημειώσεις Κριτικής*, Αθήνα 1985
- Υπέρ και Κατά* Μανόλης Αναγνωστάκης, *Υπέρ και Κατά, Σημειώσεις Κριτικής*, Θεσσαλονίκη 1965

Α΄

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

1941

A1.– Μολών Λαβέ, *Νέος Κόσμος*, 16 Ιαν. 1941.

Υπογραφή: Εμ. Αναγνωστάκης, μαθητής Θεσσαλονίκη
«Αυτό το ποίημα μάς το έστειλε ένας μαθητής από τη Θεσσαλονίκη. Έτσι αποδεικνύεται ότι η σημερινή εποποιΐα συγκλονίζει ως τα κατά-
βαθα την εθνική ψυχή – μέχρι και των νεανικών ψυχών που θ' αποτε-
λέσουν την Ελλάδα της αύριον. Δεν ξέρουμε αν μας παρασύρη πολύ ο
ενθουσιασμός εις το να βρίσκωμε το ποίημα αυτό σαν ένα αληθινό ποιη-
τικό διαμάντι. Ας το κρίνουν αυτό οι αναγνώσται μας».

Φωτογραφία αποκόμματος της εφ. *Νέος Κόσμος* αναδημ. στο Δ263.
Βλ. και Δ240.

1942

A2.– 1870-1942, *Πειραιϊκά Γράμματα* 2/3 (Σεπτ. 1942) 148.

Ποίημα. Απόκομμα της παρούσας δημοσίευσης αναδημ. στο Δ263.

1944

A3.– Η Κριτική του Βιβλίου, Θανάση Φωτιάδη «Νοτιές», *Ποιή-
ματα*, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 1 (15 Φλεβ. 1944) 30-32.

A4.– Κριτική του Βιβλίου, Τάσου Αθανασιάδη «Θαλασσινοί προ-
σκυνητές», *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 2 (1 Μαρτ. 1944) 23-24.
Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.

- A5.– Απροσδιόριστη χρονολογία, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 3 (20 Μαρτ. 1944) 17.
Ποίημα. Εμπεριέχεται στο A23.
- A6.– Κριτική του Βιβλίου, Ηλία Κατσόγιαννη «Αντιφεγγίσματα», *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 3 (20 Μαρτ. 1944) 22-23.
- A7.– Η Στήλη της Φοιτήτριας, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 4 (15 Απρ. 1944) 95-96.
Υπογραφή: Αλίκη Στεφανίδου.
- A8.– Κριτική του Βιβλίου, Νίκου Γκάτσου «Αμοργός», *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 4 (15 Απρ. 1944) 102-104.
Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.
- A9.– Η Έρευνά μας, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 5 (1 Μαΐου 1944) 113.
Ανυπόγραφο.
- A10.– G. Apollinaire, 3 ποιήματα, Η αναχώρηση ~ Το μέλλον ~ Σκιά, (μτφρ. Μ. Αναγνωστάκης), *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 6-7 (1 και 15 Ιουν. 1944) 138-139.
- A11.– Ιστορία, *Νεανική Φωνή* 8 (Ιούλ. 1944) 200.
Ποίημα. Αναδημ. στα Δ334, Δ381 και Δ383.
- A12.– Κριτική του Βιβλίου, Γιάννη Τρίκκη «Το βιβλίο της Ερωμένης», *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 9-10 (30 Ιουλ. 1944) 198.
Υπογραφή: Μαν. Αναγν.
- A13.– Πλ. Παπαδάκη – Στ. Κούλη «Πρώτοι στίχοι», Φλώρινα 1944, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 9-10 (30 Ιουλ. 1944) 198-199.
Υπογραφή: Μαν. Αναγν.

- A14. – Λεύτερη Νέα, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, Παναηγυρικό τεύχος (Οχτ. 1944) 10.
 Άρθρο. Υπογραφή: Φανή Δημαρά.
- A15. – Κλείνοντας τον πρώτο τόμο, *Ξεκίνημα Θεσσαλονίκης*, 11-12 (1 και 15 Οχτ. 1944) 217-218.

 1945

- A16. – Χάρης 1944, *Ο Φοιτητής Θεσσαλονίκης*, 2 (7 Απρ. 1945) 7.
 Αφιέρωση: *Στη μνήμη του Χάρη Τάλλαρον, του πιο αδάμαστου μαχητή της λεφτεργιάς*. Εμπεριέχεται στο A23.
- A17. – Δυο χρόνια πριν, 16 τ' Απρίλη 1943, *Ο Φοιτητής Θεσσαλονίκης*, 3 (5 Μάη 1945) 4.
 Με τα αρχικά Μ.Α. Για τη σύλληψη και κράτηση φοιτητών από τις γερμανικές αρχές Κατοχής.
- A18. – Γνώμες πάνω σε γεγονότα, *Ζήτημα λυμένο, Ο Φοιτητής Θεσσαλονίκης*, 3 (5 Μάη 1945) 8.
 Για τις επιβιώσεις της καθαρεύουσας. Υπογραφή: Μαν. Αναγν.
- A19. – Τα Βιβλία, Νικ. Βρεττάκου 33 ημέρες, *Ο Φοιτητής Θεσσαλονίκης*, 4 (1 Ιουν. 1945) 4.
 Υπογραφή: Μαν. Αναγν.
- A20. – Τα περιοδικά, Δυο λόγια για τα περιοδικά της Αθήνας ~ Περιοδικά της πόλης μας, *Ο Φοιτητής Θεσσαλονίκης*, 4 (1 Ιουν. 1945) 4-5.
 Με τα αρχικά: Μ.Α.
- A21. – Εκείνες τις μέρες, *Ελεύθερα Γράμματα* 13 (3 Αυγ. 1945) 9 και 14.
 Πεζό. Ξανατυπ. στα A405 και στα Δ334, Δ383.
- A22. – Αναμονή, *Ελεύθερα Γράμματα* 19 (14 Σεπτ. 1945) 7.
 Ποίημα. Εμπεριέχεται στο A23. Ξανατυπ. στα Δ334, Δ383.

A23.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Εποχές*, Με δύο σχέδια του Τάκη Αλεξάνδριδη, <Θεσσαλονίκη> 1945.

32 σ. χ.α. και χωρίς κολοφώνα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A23.α.— Χειμώνας 1942 ~ A23.β.— Αναμονή ~ A23.γ.— Απροσδιόριστη χρονολογία ~ A23.δ.— Θα 'ρθει μια μέρα... ~ A23.ε.— 13.12.43 ~ A23.στ.— Μια ημερομηνία πριν από χρόνια ~ A23.ζ.— Οι νικημένοι ~ A23.η.— Αναζήτηση ~ A23.θ.— Τώρα ~ A23.ι.— Επιτάφιος ~ A23.ια.— Πέντε μικρά θέματα [*Μες στην κλειστή μοναξιά μου... ~ Ίσκιοι βουβοί... ~ Δρόμοι παλιοί... ~ Κάτω απ' τα ρούχα μου... ~ Χαρά, Χαρά...*] ~ A23.ιβ.— Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V... I, II ~ A23.ιγ.— Ο Πόλεμος ~ A23.ιδ.— Χάρης 1944 ~ A23.ιε.— Το καινούριο τραγούδι.

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

A23.1.— Αγγελία κυκλοφορίας του βιβλίου, *Ελεύθερα Γράμματα* 19 (14 Σεπτ. 1945) 4.

A23.2.— Πέτρος Χάρης, Τα Νέα Βιβλία, *Ελευθερία*, 30 Οκτ. 1945.

A23.3.— Ρήγας Γκόλφης, Ποιητικές συλλογές των νέων, *Γράμματα* 8/11-12 (Νοέμβρ.- Δεκ. 1945) 324.

A23.4.— Μιχ. Λαμπίρης [=Γ. Λαμπρινός], *Ριζοσπάστης*, 3 Μαρτ. 1946.

A23.5.— Άλκης Θρύλος, Η Κριτική του Βιβλίου, *Ελληνικόν Αίμα*, 2 Ιουν. 1946.

A23.6.— Ο 3^{ος} [= Ρένος Αποστολίδης], *Ελευθερία*, 31 Ιουλ. 1946.

A23.7.— Στυλ. Βασιλειάδης, *Μακεδονικά Γράμματα Θεσσαλονίκης*, 3 (Σεπτ.-Οκτ. 1946) 69-70.

A23.8.— Βασ. Δεδούσης, *Μορφές Θεσσαλονίκης*, 1/2 (Νοέμβρ. 1946) 73-74.

A23.9.— Αλέκος Ευσταθίου [=Αλέξ. Αργυρίου], Βιβλία, *Φοιτητική Φωνή*, 5 Μαΐου 1947.

A23.10.— Άλκης Θρύλος, Τα βιβλία, *Σταχυολογήματα*, Γ', *Αγγλοελληνική Επιθεώρηση* 3/10 (Μάιος-Ιούν. 1948) 324.

Βλ. και A39.7.

 1946

- A24.— Αποχρώσεις, *Φιλολογικά Χρονικά* 37 (Ιαν. 1946) 29.
Πεζό. Ξανατυπ. στα Δ334, Δ381, Δ383.
- A25.— Τώρα, *Ελεύθερα Γράμματα* 37 (22 Φεβρ. 1946) 5.
Ποίημα [=A23.θ].
- *A26.— Και πάλι για τον υπερρεαλισμό, *Νέα Λαϊκή Φωνή*, 3 Οκτ. 1946.
Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.
- A27.— Η κριτική, Τα τρία περιοδικά της πόλης μας, *Συμφιλιωτής Θεσσαλονίκης*, 3 Νοεμβρ. 1946.
Στο απόκομμα δεν υπάρχει υπογραφή. Χειρογράφως έχει σημειωθεί: Δήμος Κρητικός. Διατυπώνει αρνητικά σχόλια για τα περιοδικά *Κοχλίας*, *Μακεδονικά Γράμματα* και *Μορφές*.
- A28.— Αποχρώσεις [2], *Φιλολογικά Χρονικά* 44 (Χριστούγεννα 1946) 324.
Πεζό. Ξανατυπ. στα Δ334, Δ381, Δ383.

 1947

- A29.— Η λογοτεχνική Θεσσαλονίκη, Ένας χρόνος στασιμότητας στην πνευματική μας ζωή, Ο απολογισμός του 1946, *Συμφιλιωτής Θεσσαλονίκης*, 1 Ιαν. 1947.
Υπογραφή: Μίνως Αμαριώτης. Στο απόκομμα που έχει τηρήσει στο αρχείο του ο Μ.Α. σημειώνει: «Κομμένο φριχτά. Γιατί; Έτσι δεν λέει τίποτα!».
- A30.— Άλλοτε, *Ελεύθερα Γράμματα* 61 (5 Μαρτ. 1947) 67.
Ποίημα. Ξανατυπ. στα Δ334, Δ383.
- A31.— Θέατρο-Κινηματογράφος, «Η Κυρία Μίνιβερ», «Αιχμάλωτοι του παρελθόντος», *Ανεξαρτησία Θεσσαλονίκης*, 10 Μαρτ. 1947.
Κριτική ταινιών. Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.

- A32.— Λίγα για την καινούρια μας σελίδα, *Ανεξαρτησία Θεσσαλονίκης*, 20 Μαρτ. 1947.
Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.
- *A33.— Το Ελληνικό Ποίημα, Πρωτομαγιά, *Ενότητα Θεσσαλονίκης*, 1 Μαΐου 1947.
Υπογραφή: Δήμος Κρητικός. Πβ. Δ334.
- A34.— Σχόλια, Ο ποιητικός «διαγωνισμός» του περιοδ. «Μορφές», *Ενότητα Θεσσαλονίκης*, 14 Ιουν. 1947.
Ανυπόγραφο. Εκφράζει επιφυλάξεις για το αδιάβλητο του διαγωνισμού.
- A35.— Η κριτική του βιβλίου, Μπάμπη Νίντα, «Η δωδέκατη ομιλία», *Ποιήματα, Θεσσαλονίκη 1947, Ενότητα Θεσσαλονίκης*, 29 Ιουν. 1947.
- A36.— Η κριτική του βιβλίου, Γεωργίου Θέμελη, «Άνθρωποι και πουλιά», *Θεσσαλονίκη 1947, Ενότητα Θεσσαλονίκης*, 27 Ιουλ. 1947.

 1948

- A37.— Federico García Lorca, *Δύο Ωδές, Ωδή στον Salvador Dali ~ Ωδή στον Walt Whitman*, Απόδοση Κλείτος Κύρου — Μανόλης Αναγνωστάκης, *Θεσσαλονίκη <1948>*.
24,5 x 17 εκ. ~ 24 σ. χ.α. «Τυπώθηκε τον Φλεβάρη του 1948 σε 300 αντίτυπα για λογαριασμό των μεταφραστών. Το ξώφυλλο φροντίστηκε απ' τον Θανάση Φωτιάδη». Πβ. και A88, A143, Δ560.ιστ.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A37.1.— Γιάν. Β. Ιωαννίδης, *Νέα Βιβλία, Μεταφράσεις, Ποιητική Τέχνη 2/5* (Μάρτ. 1948) λή'- λθ'.

A38.— Η «σχηματική» ποίηση, *Ποιητική Τέχνη* 2/6 (1 Μαΐου 1948) μζ'.

Επιστολή με τα αρχικά: Μαν.Αν.

A39.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Εποχές* 2, [Σέρρες] 1948.

24 σ. χ.α. «Τυπώθηκε στο τυπογραφείο του Θανάση Γραικόπουλου μόνο σε εκατό αντίτυπα έξω απ' το εμπόριο».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A39.α.— I. Προσπάθησε μ' όση καρδιά σ' απομένει... ~ A39.β.— II. «Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα»... ~ A39.γ.— III. Έτσι όπως πια δεν το αποφάσιζες να φύγεις... ~ A39.δ.— IV. Το γνώρισες τούτο καλά... ~ A39.ε.— V. Φτάνεις και συ κάποτε να πιστέψεις... ~ A39.στ.— VI. Γύρισες, πίσω, κι η πολιτεία... [αφιέρωση: *Στον Ηλία*] ~ A39.ζ.— VII. Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο... [αφιέρωση: *Στη νύμφη του Αλέξη*] ~ A39.η.— VIII. Έφυγαν όλοι μακριά. Κι όμως...

ΚΡΙΣΕΙΣ

A39.1.— Αλέξ. Αργυρίου, *Τα Βιβλία, Ποιητική Τέχνη* 2/21 (15 Δεκ. '48) 558.

A39.2.— Πέτρος Χάρης, *Τα Νέα Βιβλία, Ελευθερία*, [ημερομηνία:] 1948.

A39.3.— Άρης Δικταίος, *Τα Βιβλία, Ο Αιώνας μας* 1 (Ιαν. 1949) 28-29.

A39.4.— Α[σημάκης] Πανσέληνος, *Η Μάχη*, [ημερομηνία:] 1949.

A39.5.— Βάσος Βαρίκας, *Τα Νέα*, 25 Μαρτ. 1949. [=Βάσος Βαρίκας, *Συγγραφείς και Κείμενα, 1945-1956, 1960*, Εισαγωγή-επιμέλεια, Αλέξης Ζήρας, Ερμής 2004, 149].

A39.6.— Άλκης Θρύλος, *Τα Βιβλία, Μουγγοί τόνοι, Α', Αγγλοελληνική Επιθεώρηση* 4/10 (Απρ. 1950) 405.

A39.7.— Αιμ. Χ[ουρμούζιος], *Νέα Εστία* 49 (15 Απρ. 1951) 563-564. [Σχολιάζονται και οι *Εποχές*. Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

1949

A40.— Τοπίο ~ Επίλογος ~ Επίγνωση ~ Άνθρωποι, *Ο Αιώνας μας* 3 (Μάρτ. 1949) 86.

Ποιήματα από την ενότητα *Παρενθέσεις*, βλ. Α48.

- A41.– Νόηση, *Ελεύθερα Γράμματα* 3/5-6 (Μάιος-Ιούν. 1949) 178.
Ποίημα. Ξανατυπ. στα Δ334, Δ383.
- A42.– Guillaume Apollinaire, Βούκινα κυνηγετικά ~ Marizibill, (μτφρ. Μανόλης Αναγνωστάκης), *Ποιητική Τέχνη*, Παγκόσμια ανθολογία, (1949) 175-176.

 1951

- A43.– Σκυφτοί περάσανε και φύγανε δειλοί..., *Ο Αιώνας μας* 5/4-5 (Απρ.-Μάιος 1951) 100.
Ποίημα από τις *Εποχές* 3.
- A44.– Τρία ποιήματα [από τις *Εποχές* 3], Αρχισε μια σιγανή βροχή... ~ Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Χρώματα περασμένου δειλινού..., *Ο Αιώνας μας* 5/6 (Ιούν. 1951) 145.
- A45.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Εποχές* 3, <Θεσσαλονίκη> 1951. 24 σ. χ.α. Στη σ. [24]: «Έκδοση έξω απ' το εμπόριο». [Τυπογραφείο Τσακிரάκη και Μπεχάρ].

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A45.α.– Η αγάπη είναι ο φόβος... [=A44] ~ A45.β.– Σκυφτοί περάσανε... ~ A45.γ.– Εμείς πιστεύουμε... ~ A45.δ.– Όχι από δω... ~ A45.ε.– Αρχισε μια σιγανή βροχή... [=A44] ~ A45.στ.– Χρώματα περασμένου δειλινού... [=A44] ~ A45.ζ.– Τώρα... ~ A45.η.– Μια τελική συνάντηση... ~ A45.θ.– Οι ρυθμικοί βηματισμοί... ~ A45.ι.– Αν θυμούμαι... ~ A45.ια.– Το πρωί... ~ A45.ιβ.– Γράψανε τ' όνομά του... ~ A45.ιγ.– Επίλογος.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A45.1.– Γιώργος Δέλιος, Το βιβλιογραφικό δελτίο του Σταθμού, 19 Αυγ. 1950. [Εκπομπή στον Ραδιοφωνικό Σταθμό Θεσσαλονίκης με αφορμή την κυκλοφορία του A45. Το τετρασέλιδο κείμενο της εκπομπής σώζεται στο αρχείο Μ.Α.].
- A45.2.– Τριαντ. Δ. Πίττας, *Νέα Αλήθεια* Θεσσαλονίκης, 6 Αυγ. 1951.
- A45.3.– Αλέξ. Αργυρίου, Ο ποιητικός λόγος, *Δημοκρατική*, 20 Σεπτ. 1951.

- A45.4.- Ν.-Αλέξης Ασλάνογλου, Το Βιβλίο, *Σκέψη Θεσσαλονίκης*, 1 (Οκτ. 1951) 36-38.
- A45.5.- Νικηφόρος Βρεττάκος, Η Κριτική του Βιβλίου, *Ελληνικά Χρονικά* 32 (2 Νοεμβρ. 1951) 23. [Παραθέτει σε χωριστή στήλη το ποίημα «Χάρης 1944» και αποσπάσματα από άλλα ποιήματα].
- A45.6.- Στέφανος Χρυσός [=Γάκης Γκοσιόπουλος], *Ελληνικός Βορράς Θεσσαλονίκης*, [ημερομηνία:] 1951.
- A45.7.- Ρένος Ηρ. Αποστολίδης, Η Κριτική του Βιβλίου, *Τα Νέα Ελληνικά* 2 (Φεβρ. 1952) 159-164. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
- A45.8.- Στυλ. Βασιλειάδης, *Μακεδονικά Γράμματα* 4 (1952).

 1954

 A46.- Μανόλης Αναγνωστάκης, *Η Συνέχεια*, <Αθήνα 1954>.

16 σ. χ.α. Στη σ. [16]: «Τυπώθηκε στην Αθήνα σε 100 αντίτυπα έξω απ' το εμπόριο».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A46.α.- Ήρθες όταν εγώ δε σε περίμενα... ~ A46.β.- Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι που γνωρίσαμε... ~ A46.γ.- Το δείπνο ~ A46.δ.- Έπρεπε... [κεφαλίδα: *Λέγει αυτός ο Πιλάτος: Τι είναι αλήθεια; Και ταύτα ειπών, πάλι εξήλθεν... ΙΩΑΝΝΗΣ*] ~ A46.ε.- Εδώ... ~ A46.στ.- Το σκάκι ~ A46.ζ.- Όταν τα βράδια... ~ A46.η.- Κάθε πρωί... ~ A46.θ.- Κι ήθελε ακόμη... ~ A46.ι.- Εκεί...

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A46.1.- Κλέων Παράσχος, *Η Καθημερινή*, 23 Φεβρ. 1955.
- A46.2.- Βάσος Βαρίκας, *Το Βήμα*, 3 Αυγ. 1955. [=Βάσος Βαρίκας, *Συγγραφείς και Κείμενα, 1955-1959*, Εισαγωγή-επιμέλεια, Αλέξης Ζήρας, Ερμής 2003, 26].
- A46.3.- Κώστας Κουλουφάκος, *Επιθεώρηση Τέχνης* 2/9 (Σεπτ. 1955) 236-237.
- A46.4.- Γιώργος Δέλιος, *Ποίηση και ποιηταί*, Μανόλης Αναγνωστάκης. [Εκπομπή στον Ραδιοφωνικό Σταθμό Θεσσαλονίκης, 11 Σεπτ. 1955. Το επτασέλιδο δακτυλόγραφο της εκπομπής σώζεται στο αρχείο Μ.Α.].

A46.5.— Γιώργος Καφταντζής, Το πρόβλημα Αναγνωστάκη στη μεταπολεμική μας ποίηση, *Σεραϊκά Γράμματα* 1/2 (Νοέμβρ. 1955) 51-55. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

A47.— Το πρωί, *Μεγάλη Ελληνική Ποιητική Ανθολογία* Μιχ. Περάνθη, Τόμος δεύτερος, 1900-1954, Εκδοτικός Οίκος Πέτρου Δημητράκου Α.Ε., 1954, 710.

Το μοναδικό αυτό ποίημα του Μ.Α. που ανθολογείται από τον Περάνθη (στην πρώτη έκδοση της Ανθολογίας του) περιλαμβάνεται στο Επίμετρο του τόμου, στο οποίο καταχωρούνται δείγματα γραφής των τότε νεότερων ποιητών.

1956

A48.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα (1941-1956), Εποχές ~ Εποχές 2 ~ Παρενθέσεις ~ Εποχές 3 ~ Η Συνέχεια 2*, Αθήνα 1956.

σ. 104. Στη σ. [5] αφιέρωση: *Στους γονείς μου*. «Τυπώθηκε στην Αθήνα τον Απρίλη του 1956. Επιμέλεια: Ντ. Α. Γεωργούδη — Κ. Γεννατά. Επιμέλεια τεχνική: Αντ. Μαμουλή. Τα αντίτυπα του βιβλίου είναι 650». Στην έκδοση εντάσσονται για πρώτη φορά οι ενότητες «Παρενθέσεις» και «Η Συνέχεια 2» που δεν είχαν κυκλοφορήσει αυτοτελώς.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ

A48.α.— Τοπίο ~ A48.β.— Επιτύμβιον ~ A48.γ.— Επίγνωση ~ A48.δ.— Άνθρωποι ~ A48.ε.— Στο Νίκο Ε... 1949.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 2

A48.στ.— Ήταν άνθρωποι ~ A48.ζ.— Η προδοσία ~ A48.η.— Αντί να φωνασκώ ~ A48.θ.— Όταν αποχαίρετσα ~ A48.ι.— Μιλώ.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A48.1.— Αστέρης Κοββατζής, *Απογευματινή*, 6 Αυγ. 1956.

A48.2.— Β. Λ[αούρδας], *Νέα Βιβλία, Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 8 Αυγ. 1956.

A48.3.— Μανόλης Λαμπρίδης, Η κριτική της ποιήσεως, *Η Εφημερίδα των Ποιητών* (Νοέμβρ. 1956) 7. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*. Πβ. και Δ163].

- A48.4.- Αλέξ. Αργυρίου, *Καινούρια Εποχή* (Φθινόπωρο 1956) 275-277. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
- A48.5.- Κώστας Κουλουφάκος, *Επιθεώρηση Τέχνης* 5/27 (Μάρτ. 1957) 277-278. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
- A48.6.- Βάσος Βαρίκας, *Συγγραφείς και Κείμενα*, (Ποιητικές συλλογές νέων), *Το Βήμα*, 24 Ιουλ. 1957. [=Βάσος Βαρίκας, *Συγγραφείς και Κείμενα, 1955-1959*, Εισαγωγή-επιμέλεια, Αλέξης Ζήρας, Ερμής 2003, 115-116].
- A48.7.- Αντρέας Καραντώνης, *Νέα Εστία* 63 (15 Μαρτ. 1958) 436-439. [Για Μ.Α. στη σ. 437].
- A48.8.- Στέλιος Γεράνης, *Κριτικά Σημειώματα*, *Το Περιοδικό μας Πειραιά*, 1/10 (Απρ. 1959) 261-262.
- A48.9.- Πέτρος Σπανδωνίδης, *Η σύγχρονη λογοτεχνική Σαλονίκη*, *Θεσσαλονίκη* 1960, 32-33. Βλ. και Α95.
- A49.- Συζητήσεις, Η αντικειμενικότητα του έργου Τέχνης, *Επιθεώρηση Τέχνης* 4/23-24 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1956) 455-458.
Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.

 1957

- A50.- Προβλήματα του σοσιαλιστικού ρεαλισμού. *Επιθεώρηση Τέχνης* 5/29 (Μάιος 1957) 440-444.
Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Αντιδογματικά*.

 1958

- A51.- Συζήτηση πάνω στη σύγχρονη πεζογραφία, *Νέα Πορεία* 40 (Ιούν. 1958) 171.
Πβ. Δ36.
- A52.- [Απάντηση σε έρευνα της εφ. *Ελευθερία*], *Ελευθερία*, 1 Ιουλ. 1958.
Πβ. Δ16.

A53.– [Για το Θέατρο Τέχνης], *Δράση*, 4 Αυγ. 1958.

Πβ. Δ17.

A54.– Πέντε ποιήματα [από το *Η Συνέχεια 3*], Ελεγείο ~ Ο νεκρός ~ Οι σωσίες ~ Το ναυάγιο ~ Επεισόδιο, *Επιθεώρηση Τέχνης* 46-48 (Οκτ.-Δεκ. 1958) 22-23.

1959

A55.– Θέματα, *Κριτική 1* (Ιαν.-Φεβρ. 1959) 35.

Ανυπόγραφο. Προγραμματικές δηλώσεις του περιοδικού. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά* μαζί με το A105.

A56.– Θέματα, Γύρω από ένα βιβλίο [Βασίλης Φράγκος, *Διαλεκτικός περσοναλισμός*], *Κριτική 1* (Ιαν.-Φεβρ. 1959) 45-46.

Υπογραφή: Σωκρ. Λαζαρίδης. Βλ. και A69, Δ20.

A57.– Θέματα, [*Νομίζουμε ότι ο κ. Λαζαρίδης...*], *Κριτική 1* (Ιαν.-Φεβρ. 1959) 46.

Υπογραφή: «Κ». Αρνητικά σχόλια για το προηγούμενο.

A58.– Η «Υπόθεση Πάστερνακ», *Κριτική 1* (Ιαν.-Φεβρ. 1959) 46-49.

Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Αντιδογματικά*.

A59.– [Ατιτλες παράγραφοι για την κυκλοφορία της *Κριτικής*], *Κριτική 1* (Ιαν.-Φεβρ. 1959) 51.

Ανυπόγραφο.

A60.– Κάποιες διαπιστώσεις, *Κριτική 1* (Ιαν.-Φεβρ. 1959) 49-50.

Υπογραφή: Δήμος Κρητικός. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.

ΣΧΟΛΙΑ

A60.1.– Θανάσης Φωτιάδης: Ευθύνες μιας γενιάς, *Ευβοϊκός Λόγος* (Απρ. 1959). [Ελέγχει τις απόψεις του A60].

A61. – «Κριτική» και αντί-«Κριτική», *Κριτική* 2 (Μάρτ.-Απρ. 1959) 83-85.

Με τα αρχικά: Μ.Αν.

A62. – Ποιητικά βιβλία και ποιητές, *Κριτική* 2 (Μάρτ.-Απρ. 1959) 92-95.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Μάρκου Μέσκου *Πριν από το θάνατο*, Χρ. Σαμουηλίδη *Τλιγγος*, Κώστα Κοβάνη *Παραφορά*, Γιάννου Γεωργόπουλου *Πρώτη παρουσία-Αυτική εκστρατεία-Ποιητικό τετράδιο*, Σπύρου Κοκκίνη *Ροδόκηπος*, Ζώη Μάναρη *Άγονος γραμμή*, Βασίλη Λιάσκα *Φαντασμαγορίες της ασφάλτου*.

A63. – Δεν δεχόμαστε κρίσιν αναρμοδίων, *Τα Νέα*, 1 Απρ. 1959.

Επιστολή Μ.Α. για δηλώσεις της Ομάδας των 12. Πβ. Δ19.

A64. – Η ποίηση – παρόν και μέλλον, *Σχεδιάγραμμα, Κριτική* 3 (Μάιος-Ιούν. 1959) 106-111.

Ξανατυπ. στο *Υπέρ και Κατά*.

A65. – Ποιητικά βιβλία και ποιητές, *Κριτική* 3 (Μάιος-Ιούν. 1959) 140-142.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Κρίτωνος Αθανασούλη *Περιπτώσεις καθημερινότητας*, Βύρωνα Λεοντάρη *Η ομίχλη του μεσημεριού*, Δημήτρη Χριστοδούλου *Εστίες Αντιστάσεως*.

A66. – Απόψεις και Συζητήσεις, Ερωτήματα για μια συζήτηση πάνω στην πνευματική φυσιολογία της εποχής μας, *Κριτική* 3 (Μάιος-Ιούν. 1959) 147.

Ανυπόγραφο.

A67. – Οι σωσίες ~ *Η ποίηση δεν είναι ο τρόπος...* [από το ποίημα «Εκείν»], *Εκλογή* 15/165 (Ιούλ. 1959) 90-91.

Εμπεριέχονται στο δημοσίευμα του περιοδικού: «Μικρή ανθολογία της νέας ποιήσεως, Από τα μόλις εκδοθέντα συμπληρώματα της Ανθολογίας Αποστολίδη, Ποίηση της εποχής, Επιλογή: Ανδρέα Ζαμπέλη», 87-101.

A68. – Τα Βιβλία, Τάκη Σινόπουλου, «Η Νύχτα και η Αντίστιξη», *Κριτική* 4-5 (Ιούλ.-Οκτ. 1959) 192-195.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*. Αναδημ. στο περ. *Εποπτεία* 51 (Νοέμβρ. 1980), Αφιέρωμα Τάκη Σινόπουλου, 865-866, και στον τόμο *Για τον Σινόπουλο, Κριτικά Κείμενα*, Εισαγωγή-αυθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2000.

A69. – Απόψεις και Συζητήσεις, *Κριτική* 4-5 (Ιούλ.-Οκτ. 1959) 210-211.

Υπογραφή: «Κ». Για τη μεθοδολογία του Βασ. Φράγκου στο δοκίμιο του «Οι διανοητές της περασμένης γενιάς». Βλ. και Α56, Δ20.

A70. – Απόψεις και Συζητήσεις, *Κριτική* 4-5 (Ιούλ.-Οκτ. 1959) 211.

Τρία ανυπόγραφα σημειώματα. Το πρώτο για τη συμμετοχή στην έρευνα [=Α66] και τα άλλα δύο για τις συνδρομές του περιοδικού.

A71. – [Ανυπόγραφο σημείωμα για την ανάγκη να συνταχθούν κείμενα που θα επισκοπούν τη νεότερη βρετανική πεζογραφία], *Κριτική* 6 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1959) 230.

A72. – Τα Βιβλία, Αντρέα Καραντώνη, *Βίος και Αέτωμα*, *Κριτική* 6 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1959) 251-252.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.

A73. – Νίκου Μπακόλα, *Μην κλαις αγαπημένη*, *Κριτική* 6 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1959) 256-257.

Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.

A74. – Στρατή Τσίρκα, *Ο Καβάφης και η εποχή του*, *Κριτική* 6 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1959) 257-261.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. αποσπασματικά με τίτλο «Καβαφική ποίηση και διαλεκτική», στην εφ. *Ταχυδρόμος Αλεξάνδρειας*, 6 Μαρτ. 1960. Επίσης στο *Υπέρ και Κατά*, με τίτλο «Καβάφης και καβαφολογία». Με τον ίδιο τίτλο και στο *Συμπληρωματικά*.

A75. – [Ανυπόγραφο σημείωμα-εξαγγελία για την κυκλοφορία του πρώτου τεύχους του 1960 με απολογιστικό περιεχόμενο], *Κριτική* 6 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1959) 262.

1960

A76. – Jean Roudaut “Ancolies pour Benjamin Péret”, (Μετάφραση: Μ.Αν.), *Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 39-43.

Βλ. και Δ514.

A77. – [Ατιτλο σχόλιο για τον θάνατο του Benjamin Péret], *Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 43.

Υπογραφή: «Κ».

A78. – Τα Βιβλία, Μ. Αυγέρη, Μ.Μ. Παπαϊωάννου, Β. Ρώτα, Θρ. Σταύρου *Η Ελληνική Ποίηση Ανθολογημένη – Δ' τόμος, ΙΙ. Νέοι Χρόνοι, Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 61-69.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Συμπληρωματικά*, με τίτλο «Η νεοελληνική ποίηση από τ' αριστερά, Ένα βιβλίο που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο». Πβ. Δ28.

A79. – Ποιητικά βιβλία και ποιητές, *Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 78-80.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Φ.Τ. Διαλεισμά *Λεκέδες Ήλιου*, Γ. Σεφερτζή *Από το δωμάτιο της σιωπής*, Στάθη Μάρα *Το νερό και το άλογο*, Μάριου Ρουσιάδη *Το τραγούδι του Στρυνόνα*, Γάκη Ολύμπιου [= Παναγιώτη Βαρελά] *Καινούργιοι Δρόμοι*.

A80. – [Ατιτλο εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Edmund Keeley], *Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 80.

Υπογραφή: «Κ».

A81. – [Ατιτλο εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Jean Roudaut], *Κριτική* 7-8 (Ιαν.- Απρ. 1960) 80.

Υπογραφή: «Κ».

- A82. – [Σημείωμα για τη δημοσίευση στο ίδιο τεύχος συλλογικού κειμένου έξι μουσικών, με τίτλο «Σχέδιο προγράμματος για την αναδιοργάνωση της ελληνικής μουσικής»], *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 84.
Υπογραφή: «Κ». Χαιρετίζει την πρωτοβουλία των έξι μουσικών.
- A83. – Μ. Καραγάτση, *Σέργιος και Βάχχος*, *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 103-107.
Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.
- A84. – [Σχόλιο στις «Απλές διαπιστώσεις» του Γ. Θέμελη], *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 120-123.
Με τα αρχικά: Μ.Αν. Το κείμενο του Γ. Θέμελη στο ίδιο τεύχος σ. 115-120. Βλ. και Δ26.
- A85. – Απόψεις και Συζητήσεις, Απάντηση και ανταπάντηση, *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 133.
Ανυπόγραφο. Γνωστοποιεί την άρνηση του Π. Θασίτη να απαντήσει σε επιστολή του Γ. Κότσιρα.
- A86. – Απόψεις και Συζητήσεις, [Στην επιστολή αυτή του κ. Κότσιρα...], *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 133.
Ανυπόγραφο. Επικρίνει το ύφος της επιστολής Κότσιρα.
- A87. – [Έκκληση για την έγκαιρη καταβολή των συνδρομών], *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 135.
Ανυπόγραφο.
- A88. – Federico García Lorca, Εισαγωγή και μετάφραση: Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ενδοχώρα Ιωαννίνων*, 6 (Ιούλ.-Αύγ. 1960) 337-343.
Προτάσσεται εισαγωγή (σ. 337-339) και ακολουθεί μτφρ. των ποιημάτων: Το τραγούδι του καβαλάρη ~ Ενέδρα ~ Αυγή ~ Άι! ~ Πέθανε την αυγή ~ Σερενάδα ~ Βερλαίν ~ Πρελούδιο. Πβ. Α37, Α143.

A89. – Κώστα Κοτζιά, *Γαλαρία Νούμερο 7*, *Κριτική* 10 (Ιούλ.-Αύγ. 1960) 178-180.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.

A90. – [Άτιτλο εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Roland Barthes], *Κριτική* 11-12 (Σεπτ.-Δεκ. 1960) 200.

Υπογραφή: «Κ».

A91. – [Τρία σύντομα ανυπόγραφα σημειώματα για την κυκλοφορία του περιοδικού], *Κριτική* 11-12 (Σεπτ.-Δεκ. 1960) 225.

A92. – Συνθήματα και πραγματικότητα, *Κριτική* 11-12 (Σεπτ.-Δεκ. 1960) 229-233.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Αντιδογματικά*.

A93. – Ποιητικά βιβλία και ποιητές. *Κριτική* 11-12 (Σεπτ.-Δεκ. 1960) 237-239.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Σταύρου Βαβούρη *Πικρά χείλη δίχως γέυση αποδοχής*, Λουκά Θεοδωρακόπουλου *Πηγάδια και Πηγές*, Γιάννη Θεοδωράκη *Λιποτάχτες*, Σπύρου Πλατάκη *Το μεγάλο Κάστρο*, Ανέστη Ευαγγέλου *Περιγραφή εξώσεως*.

1961

A94. – Θέματα, [Υστερα από δεκάμηνη αξιοπρεπή σιωπή... – Ένα κριτικό κείμενο αποκτά βάρος... – Αντίπαλος στον πνευματικό τομέα...], *Κριτική* 13-14 (Ιαν.-Απρ. 1961) 57-59.

Με τα αρχικά: Μ.Αν.

A95. – Πέτρου Σ. Σπανδωνίδη, *Η σύγχρονη λογοτεχνική Σαλονίκη*, *Κριτική* 13-14 (Ιαν.-Απρ. 1961) 65-66. [=A48.9].

Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.

A96.– [Άτιτλο εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Michel Butor], *Κριτική* 15 (Μάιος-Ιούν. 1961) 88.

Υπογραφή: «Κ».

A97.– [Άτιτλο εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Κ. Ζελίνσκι], *Κριτική* 15 (Μάιος-Ιούν. 1961) 99.

Υπογραφή: «Κ».

A98.– Θέματα, Η ποίηση – «προσκλητήριο των καιρών», *Κριτική* 15 (Μάιος-Ιούν. 1961) 100-103.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Συμπληρωματικά*.

ΣΧΟΛΙΑ

A98.1.– Στάθης Ιω. Δρομάζος, Προς Θεσσαλονικείς..., Η επικαιρική ποίηση και η «κριτική» της, *Η Αυγή*, 14 Ιουλ. 1961. [Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δρομάζου, *Θητεία*, Ι. Η άλλη όχθη ΙΙ. Διάλογος περί Δημοκρατίας ΙΙΙ. Δοκίμια νεοελληνικού πολιτισμού, Δίφρος 1966, 182-186 και, αποσπασματικά, στην εφ. *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 15 Ιουλ. 2001, στη σελίδα με γενικό τίτλο «Η Αυγή 40 χρόνια πριν»].

A99.– Ποιητικά βιβλία και ποιητές, *Κριτική* 15 (Μάιος-Ιούν. 1961) 107-109.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Μανώλη Αλεξίου *Μουσική με σπασμένα πλήχτρα*, Γιάννη Χονδρογιάννη *Το Δείλι των Χιμαιρών*, Συμεώνος Κουρήτη [=Αντώνη Ι. Πρόκου] *Τα Βάχκια και τα Νηπτικά*, Γ.Τσουκαλά *Αλίκη*.

A100.– [Άτιτλο σημείωμα για το έργο του Georg Lukács], *Κριτική* 15 (Μάιος-Ιούν. 1961) 138.

Υπογραφή: «Κ».

A101.– [Άτιτλο εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Karl Shapiro], *Κριτική* 15 (Μάιος-Ιούν. 1961) 143.

Υπογραφή: «Κ».

A102.- Θέματα, Κριτική, συνέπειες και ευθύνες, *Κριτική* 16 (Ιούλ.-Αύγ. 1961) 144-147.

Με τα αρχικά: Μ.Αν.

A103.- Ποιητικά βιβλία και ποιητές, *Κριτική* 16 (Ιούλ.-Αύγ. 1961) 152-155.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Τάσου Παπά Μεσημβρινός, Κ. Στεργιόπουλου *Η Σκιά και το Φως*, Στέλιου Γεράνη *Παθολογία*, Σαράντου Παυλέα *Γαλανή Γέφυρα*.

A104.- [Άτιτλο σημείωμα για το έργο του Jean Bloch-Michel], *Κριτική* 17-18 (Σεπτ.-Δεκ. 1961) 181.

Υπογραφή: «Κ».

A105.- Θέματα, [*Με το τεύχος αυτό η Κριτική...*], *Κριτική* 17-18 (Σεπτ.-Δεκ. 1961) 196-198.

Ανυπόγραφο. Δηλώνονται οι λόγοι που οδήγησαν στην αναστολή κυκλοφορίας του περιοδικού. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά* μαζί με το Α55 και τίτλο «Προλεγόμενα και επιλεγόμενα ενός περιοδικού». Βλ. και Δ352.

A106.- Στο περιθώριο δύο βιβλίων, *Κριτική* 17-18 (Σεπτ.-Δεκ. 1961) 212-214.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Κριτικά σχόλια για τον 5^ο τόμο της *Ανθολογίας* Αυγέρη - Παπαϊωάννου - Ρώτα - Σταύρου [πβ. Δ28] και για την *Ανθολογία συγχρόνου ελληνικής ποιήσεως των Άρη Δικταίου - Φαίδρου Μπαρλά*, για την οποία, αντί άλλου σχολίου, παραθέτει επιστολή του δημοσιευμένη στην εφ. **Τα Νέα*. Πβ. Δ28.

A107.- Τα βιβλία, *Κριτική* 17-18 (Σεπτ.-Δεκ. 1961) 214.

Ανυπόγραφο σημείωμα με ευχαριστίες προς όσους απέστειλαν βιβλία στο περιοδικό.

A108.- Απόψεις και Συζητήσεις, *Κριτική* 17-18 (Σεπτ.-Δεκ. 1961) 220.

Ανυπόγραφο σημείωμα για τα σημεία διάθεσης του περιοδικού.

A109.— Ο Μίκης Θεοδωράκης, *Κήρυξ Χανίων*, 1 Οκτ. 1961.

Πρόλογος Μ.Α. σε συναυλία του Μίκη Θεοδωράκη στη Θεσσαλονίκη. Από λάθος της εφημερίδας, αναφέρεται ως συγγραφέας του κειμένου ο Μαν. Θεοδωράκης [=Μ.Α.]. Ξανατυπ. στο Α411.

1962

A110.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Η Συνέχεια*, 3, Θεσσαλονίκη 1962.

σ. 32. Στη σ. [7] αφιέρωση: *Στη Νόρα*. «Τυπώθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Απρίλιο του 1962 σε εξακόσια αντίτυπα».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A110.α.— Τώρα, μιλώ πάλι ~ A110.β.— Οι σωσίες ~ A110.γ.— Ο νεκρός ~ A110.δ.— Τη νύχτα έρχονται... ~ A110.ε.— Το ναυάγιο ~ A110.στ.— Η απόφαση ~ A110.ζ.— Στ' αστεία παίζαμε... ~ A110.η.— Το έγκλημα έγινε... ~ A110.θ.— Ένας κλέφτης ~ A110.ι.— Κάτω απ' τις ράγες ~ A110.ια.— Όλο και πιο γυμνά ~ A110.ιβ.— Εσύ μόνο το ξέρεις ~ A110.ιγ.— Οι επίγονοι ~ A110.ιδ.— Πάψαν τα λόγια πια ~ A110.ιε.— Τώρα είναι απλός θεατής ~ A110.ιστ.— Σε τι βοηθά λοιπόν ~ A110.ιζ.— Δεν υπάρχει η πληθώρα ~ A110.ιη.— Όλα τα πρόσωπα ~ A110.ιθ.— Αφιέρωση.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A110.1.— Γιώργης Σαραντής, *Ευβοϊκός Λόγος Χαλκίδας*, 5/49 (Μάρτ.-Μάιος 1962) 13.

A110.2.— Γ.Ξ. Στογιαννίδης, Κριτική, *Το Βιβλίο, Αργώ Καβάλας*, 2 (Μάιος 1962) 19-20.

A110.3.— Μαν. Γιαλουράκης, *Ποιητικά πρόσωπα και κείμενα, Ταχυδρόμος Αλεξάνδρειας*, 10 Ιουν. 1962.

A110.4.— Λ.[=Γάσος Λειβαδίτης], *Παρουσιάζουμε τα νέα βιβλία, Η Αυγή*, 1 Ιουλ. 1962.

A110.5.— Ε. Μαυρουδής [= Αυρήλιος Ευστρατιάδης], *Το Βιβλίο, Νέα Πορεία Θεσσαλονίκης*, 91-92 (Σεπτ.-Οκτ. 1962) 340-341. Βλ. και Δ37.

A110.6.— Ν.-Α. Ασλάνογλου, *Βιβλίο-Θέαμα-Ακρόαμα, Διάλογος Θεσσαλονίκης*, 3 (Οκτ.-Δεκ. 1962) 186-188. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

- A110.7.- Βάσος Βαρίκας, Συγγραφείς και Κείμενα, Μια ποιητική συλλογή, *Το Βήμα*, 14 Οκτ. 1962. [=Βάσος Βαρίκας, *Συγγραφείς και Κείμενα*, Α', 1961-1965, Ερμής 1975, 107-109].
- A110.8.- Στέλιος Γεράνης, Πέντε ποιητικά πρόσωπα, *Θεριοπόλες Πειραιά*, 1/5-6 (Σεπτ.-Δεκ. 1962) 286-287.
- A110.9.- Κώστας Στεργιόπουλος, Βιβλία, *Νίκη*, 28 Νοεμβρ. 1962.
- A110.10.- Θάνος Χαμπίπτης, *Αναγέννησις Τρικάλων*, 13 Φεβρ. 1963.
- A110.11.- Χρ. Λεβάντας, *Φωνή του Πειραιώς*, 15 Φεβρ. 1963.
- A110.12.- Θανάσης Τζούλης, *Ενδοχώρα Ιωαννίνων*, 4/21-22 (Γεν.-Απρ. 1963) 1161-1164.
- A110.13.- Κώστας Στεργιόπουλος, Μια προσωπική μαρτυρία, *Εποχές* 1 (Μάιος 1963) 65-66. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα και στο βιβλίο του Στεργιόπουλου, Περιδιαβάζοντας*, Τόμος Ε', *Γύρω στη νεότερη ποίησή μας*, Εκδόσεις Κέδρος 2000, 272-275].
- A110.14.- Α. Καραντώνης, «Η Συνέχεια 3», (Ποιήματα), *Μεσημβρινή*, 6 Σεπτ. 1963.
- A110.15.- Α. Καραντώνης, Τα Νέα Βιβλία, Μια ματιά στις νέες εκδόσεις, *Ραδιοπρόγραμμα* 41/696 (29 Σεπτ.-5 Οκτ. 1963) 39.
- A110.16.- Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, *Μαρτυρίες* 5-6 (Ιαν.-Απρ. 1963) 44-48.
- A110.17.- Ανδρέας Παστελλάς, Το κλίμα μιας μόνιμης επιστροφής, *Κυπριακά Χρονικά Λευκωσίας*, 3/39-43 (Γεν.-Μάιος 1964) 515-519. [=Ανδρέας Παστελλάς, *Τα καθ' οδόν, Φιλολογικά και κριτικά κείμενα*, <Εκδόσεις Κυπροπέπεια>, Λευκωσία 2002, 161-168].
- A110.18.- Νότης Ρυσιάνος, Η Κριτική του Βιβλίου, *Φιλολογική Πρωτοχρονιά 1966* [1965] 248.
- A110.19.- Κύπρος Χρυσάνθης, *Πνευματική Κύπρος Λευκωσίας*, 70-71 (Ιούλ.-Αύγ. 1966) 304-305.
- A111.- Βιβλίο-Θέαμα-Ακρόαμα, Πάνου Θασίτη, *Πράγματα 2 - Αριθμοί, Διάλογος* 1 (Απρ.-Ιουν. 1962) 46-50.
Βιβλιοκρισία. Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.
- A112.- (Η πνευματική αντίσταση στη Θεσσαλονίκη), *Επιθεώρηση Τέχνης* 16/94-95 (Οκτ.-Νοέμβρ. 1962) 515-516.

Επιστολή, μαζί με επιστολές αναλόγου περιεχομένου των Κλείτου Κύρου και Π. Θασίτη για όσα είχε γράψει στο ίδιο περιοδικό ο Θανάσης Φωτιάδης για την πνευματική αντίσταση στη Θεσσαλονίκη.

 1963

- A113.– [Απάντηση στην έρευνα:] Πώς βλέπετε την εποχή μας και τη σύγχρονη λογοτεχνία μας; Η μεταπολεμική γενιά έχει τον λόγο, *Νίκη*, 30 Ιαν. 1963.
- A114.– [Δύο σύντομα κείμενα συμπαράστασης στην υπόθεση Λαμπράκη], *Η Αυγή*, 1 Ιουν. 1963.
Πβ. Δ45.
- A115.– Επιστολές, (Η ανεπάρκεια μιας κριτικής), *Εποχές* 3 (Ιούλ. 1963) 78-80.
Επιστολή Μ.Α. προς το περιοδικό. Εκφράζει ισχυρές επιφυλάξεις για το δοκίμιο του Bertrand de Jouvenel «Σχόλια σε μια σελίδα του Ένγκελς» (μτφρ. Άρη Αλεξάνδρου) που δημοσιεύτηκε στις *Εποχές* 2 (Ιούν. 1963) 36-43.
- A116.– Ο θρύλος και το ιστορικό τοπίο, Στρατή Τσίρκα, «Αριάγνη», *Εποχές* 4 (Αύγ. 1963) 73-75.
Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Συμπληρωματικά*.
- A117.– Μια σύγχρονη μαρτυρία κι ένα έργο, *Η Καγκελόπορτα* του Αντρέα Φραγκιά, *Εποχές* 6 (Οκτ. 1963) 68-70.
Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Συμπληρωματικά*.
- A118.– Ανοιχτή επιστολή, *Η Πολιτική* (Νοέμβρ.-Δεκ. 1963).
- A119.– Συζητώντας για τον Καβάφη, *Επιθεώρηση Τέχνης* 18/108 (Δεκ. 1963), Αφιέρωμα Καβάφη, 670-671.
Ξανατυπ. στο *Υπέρ και Κατά*, με τίτλο «Μικρή εξομολόγηση για τον Καβάφη. Τριάντα χρόνια από το θάνατό του». Επίσης στο *Συμπληρωματικά*.

 1964

A120.- Η μάχη της Κρήτης, *Ξαστεριά* Συλλόγου Κρητών Σπουδαστών 1 (1964) 7.

 1965

A121.- Προβληματισμοί και νέες σκοπιμότητες, Ένα βιβλίο, μια αφορμή, *Επιθεώρηση Τέχνης* 21/122-123 (Φεβρ.-Μάρτ. 1965) 210-213.

Ξανατυπ. στα *Υπέρ και Κατά και Αντιδογματικά*. Για το βιβλίο του Κώστα Κοτζιά *Επί εσχάτη προδοσία*. Στην παρούσα δημοσίευση ακολουθεί σχετικό κείμενο του Γιάννη Καλιόρη και απάντηση του Γ. Πετρή, καθώς και σημείωμα του Κ. Πορφύρη.

A122.- «Ηθική κατά πρώτο λόγο η κρίση», *Η Αυγή*, 14 Σεπτ. 1965.

Για την πολιτική κρίση του 1965.

ΣΧΟΛΙΑ

A122.1.- Λόγοι-Αντίλογοι, Το μήνυμα του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 15 Σεπτ. 1965.

A123.- Θέμα ευθύνης, *Η Αυγή*, 10 Οκτ. 1965.

Για μερίδα του πνευματικού κόσμου που δεν παίρνει θέση απέναντι στην πολιτική κρίση. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.

A124.- Σελίδα του βιβλίου, *Σπουδαστικός Κόσμος Θεσσαλονίκης*, 6 (1965).

Υπογραφή: Μίνως Αμαριώτης. Κριτικά σχόλια για τα βιβλία: Γιώργου Θεοτοκά *Ασθενείς και οδοιπόροι*, Βασίλη Βασιλικού *Η μυθολογία της Αμερικής*, Ήβης Μελεάγρου *Πόλη ανώνυμη*, Γιώργου Χειμωνά *Εκδρομή*, Κώστα Λαχά *Πεδίον οσφρήσεως*.

A125.- Μανόλης Αναγνωστάκης, *Υπέρ και Κατά, Σημειώσεις Κριτικής*, Θεσσαλονίκη 1965.

112 σ. «Τυπώθηκε στα τυπογραφεία των Α[γροτικών] Σ[υνεταιριστικών] Ε[κδόσεων] το Δεκέμβριο του 1965».

Στη σ. [7] εισαγωγικό σημείωμα: «Όλα τα κείμενα (εκτός από ένα) που περιλαμβάνονται σ' αυτό το βιβλίο έχουν δημοσιευτεί στο διάστημα 1957-1965 στα περιοδικά *Επιθεώρηση Τέχνης*, *Κριτική και Εποχές* και αναδημοσιεύονται χωρίς καμιά απολύτως ουσιώδη τροποποίηση ή χρονική προσαρμογή. Πρόκειται για μια επιλογή κριτικών σημειώσεων που μέσω αυτών εκφράζεται η θέση του συγγραφέα απέναντι σε πρόσωπα, φαινόμενα και έργα της πνευματικής και γενικότερα της πολιτιστικής μας ζωής. Ορισμένα τουλάχιστον απ' αυτά τα κείμενα, όταν πρωτοδημοσιεύτηκαν, προκάλεσαν βίαιες αντιρρήσεις και έγιναν αντικείμενο συζητήσεων που οι δυσκολίες της εποχής δεν επέτρεψαν πάντα τη γόνιμη ολοκλήρωσή τους. Συγκεντρωμένα στον τόμο τίθενται υπό κρίσιν ενός ευρύτερου κοινού, περισσότερο σήμερα συμφιλιωμένου με μια πιο απροκατάληπτη ματιά, και κάτω από συνθήκες ευνοϊκότερες για την προώθηση της προοδευτικής σκέψης σε δημιουργικότερους ορίζοντες. Στη διαμόρφωση αυτής της καινούργιας, με ποικίλες προσωπικές αποχρώσεις, ματιάς – που αποτελεί ένα από τα πιο παρήγορα και ευοίωνα γεγονότα της πνευματικής μας ζωής – και οι σελίδες αυτές ίσως έπαιζαν ή μπορούν ακόμα να παίζουν έναν ελαχιστότατο ρόλο. Αυτό άλλωστε είναι και η μοναδική φιλοδοξία αυτού του βιβλίου και η πιθανή δικαίωσή του».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A125.α.– Η ποίηση – παρόν και μέλλον, 9-17 [=A64]. A125.β.– Προβλήματα του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, 18-30. [=A50]. A125.γ.– Η υπόθεση Πάστερνακ, 31-36 [=A58]. A125.δ.– Η νεοελληνική ποίηση «από τ' αριστερά», Ένα βιβλίο που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο, 37-51 [=A78]. A125.ε.– Συνθήματα και πραγματικότητα, 52-60 [=A92]. A125.στ.– Η ποίηση – «προσκλητήριο των καιρών», 61-67 [=A98]. A125.ζ.– Καβάφης και καβαφολογία, 68-74. [=A74]. A125.η.– Μικρή εξομολόγηση για τον Καβάφη, Τριάντα χρόνια από το θάνατό του, 75-79 [=A119]. A125.θ. Μια σύγχρονη μαρτυρία κι ένα έργο, *Η Καγκελόπορτα* του Αντρέα Φραγκιά, 80-84 [=A117]. A125.ι.– Ο θρύλος και το ιστορικό τοπίο, *Η Αριάγνη* του Στρ. Τσίρκα, 85-89 [=A116]. A125.ια.– Προβληματισμοί και νέες σκοπιμότητες, Ένα βιβλίο, μια αφορμή, 90-99 [=A121]. A125.ιβ.– Τα χρόνια του Μεγάλου Πολέμου και ο μεγάλος Νάρκισσος, 100-106. [Πρόκειται για το μοναδικό κείμενο του βιβλίου που δεν είχε δημοσιευτεί προηγουμένως. Αναφέρεται στον πολιτικό Παναγιώτη Κανελλόπουλο και δεν έχει περιληφθεί σε κανένα μεταγενέστερο βιβλίο του Μ.Α.].

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A125.1.- Νίκος Μπακόλας, Το μέλλον της ποιήσεως, *Θεσσαλονίκη*, 3 Ιαν. 1966.
- A125.2.- Νίκος Μπακόλας, Δυο βιβλία με δοκίμια, *Θεσσαλονίκη*, 19 Ιαν. 1966. [Βλ. και Δ447].
- A125.3.- [Ανωνύμως], *Τα Νέα Βιβλία* (Ιαν. 1966).
- A125.4.- [Β. Ρώτας], *Λαϊκός Λόγος* 6 (Γεν. 1966) 31.
- A125.5.- Μ.Γ. Μ[ερακλής], Κριτική βιβλίου, *Ηχώ της Μακεδονίας*, 12 Φεβρ. 1966.
- A125.6.- Γ. Δέλιος, Το βιβλίο, *Νέα Πορεία Θεσσαλονίκης*, 133 (Μάρτ. 1966) 80-81.
- A125.7.- Λ. Ζενάκος, Βιβλία, *Ο Ταχυδρόμος* (12 Μαρτ. 1966).
- A125.8.- Πέτρος Χάρης, Τα Νέα Βιβλία, *Ελευθερία*, 13 Μαρτ. 1966.
- A125.9.- Άγγελος Φουριώτης, *Απογευματινή*, 26 Μαρτ. 1966.
- A125.10.- Βάσος Βαρίκας, Ελευθερία και δόγμα, *Το Βήμα της Κυριακής*, 27 Μαρτ. 1966. [=Βάσος Βαρίκας, *Συγγραφείς και Κείμενα, Β', 1966-1968*, Ερμής 1980, 37-41. Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
- A125.11.- Υπ. Ευπ.[=;], Η προπαγάνδα, Ο Στάλιν απέθανε, Ζήτη ο σταλινισμός, *Προοπτική* (Μάιος-Ιούν. 1966).
- A125.12.- Βεατρίκη Σπηλιάδη, *Επιθεώρηση Τέχνης* 24/139-140 (Ιούλ-Αύγ. 1966) 94-95.
- A125.13.- Σάκης Παπαδημητρίου, Οι νέοι δοκιμιογράφοι της Θεσσαλονίκης, *Διαγώνιος* 7 (Ιούλ.-Σεπτ. 1966) 159-167. [Βλ. κυρίως σ. 166-167 =Δ56].
- A125.14.- Αλ. Γαλάτης [=Αλέξανδρος Κοτζιάς], Βιβλία, *Ελευθεροτυπία* 38 (Νοέμβρ. 1966) 38-40.
- A125.15.- [Ανωνύμως], «Υπέρ και Κατά», *Θεσσαλία Βόλου*, 28 Δεκ. 1966.
- A125.16.- Τάκης Δόξας, Τα «Υπέρ και Κατά» στην Τέχνη και τις Ιδέες, *Ελληνικά Θέματα* [μήνας;] 1966.
- A125.17.- Χρ. Λεβάντας, *Παναθήρεια Πειραιά*, 64 (1966).
- A125.18.- Ανδρέας Καραντώνης, *Η Καθημερινή* [μήνας;] 1966.
- A125.19.- Γιάννης Χατζίνης, *Νέα Εστία* 81 (15 Ιαν. 1967) 134-135. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

1966

- A126.– Για την πνευματική Θεσσαλονίκη, Επιφάνειες και βάθος, *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 28 Φεβρ. 1966.
Ξανατυπ. στο Δ214.
- A127.– [Σε μια αληθινά δημοκρατική, συνεπή και αγωνιστική εφημερίδα...], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 28 Φεβρ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A128.– [Διαβάσαμε κάτι διαμαρτυρίες λογοτεχνών...], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 7 Μαρτ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A129.– Μικρό αφιέρωμα στο Γιώργο Σεφερτζή, *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 14 Μαρτ. 1966.
Με τα αρχικά: Μ.Αν. Δημοσιεύονται πέντε ποιήματα του Σεφερτζή και βιογραφικό του.
- A130.– [Έπαινοι στο Κ.Θ.Β.Ε. ...], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 14 Μαρτ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A131.– Η σκιά της δικτατορίας και το χρέος των πνευματικών ανθρώπων, *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 21 Μαρτ. 1966.
Ξανατυπ. στο Α151 και στο *Αντιδογματικά* με τίτλο «Το χρέος και ο λόγος».
- A132.– [Ο –με το αζημίωτο βέβαια– γνωστός ιεροφάντης...], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 21 Μαρτ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A133.– [Τι γίνεται –για νάχουμε καλό ρώτημα– με το λογοτεχνικό διαγωνισμό του Δήμου...], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 28 Μαρτ. 1966.
Ανυπόγραφο.

- A134.- [*Χαράς ευαγγέλια! Αφίχθη δι' ολίγας μόνον ημέρας...*], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 4 Απρ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A135.- *Ανάγκη κριτικής και ελέγχου, Νοθείες και συγχύσεις στην πνευματική μας ζωή*, *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 18 Απρ. 1966.
Υπογραφή: Μ.Αν. Ξανατυπ., με τίτλο την πρώτη μόνον φράση, στο *Αντιδογματικά*.
- A136.- [*Τα του Καίσαρος τω Καίσαρι...*], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 18 Απρ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A137.- [*Πλουσιότατη, κατά πάντα, η εαρινή θεατρική «κίνηση»...*], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 2 Μαΐου 1966.
Ανυπόγραφο.
- A138.- [*Δαμπρό γεγονός των τελευταίων εβδομάδων...*], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 9 Μαΐου 1966.
Ανυπόγραφο.
- A139.- *Συζητήσεις, Επιθεώρηση Τέχνης* 23/137-138 (Μάιος-Ιούν. 1966) 542-543.
Επιστολή. Καυτηριάζει σε οξύ τόνο δηλώσεις του Βασίλη Βασιλικού στην *Πανσπουδαστική*.
- A140.- [*«Μας έχουν πήξει με αντιστασιακά χρονικά» αποφαίνεται γνωστός νέος...*], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 13 Ιουν. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A141.- [*Επιστολή*], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 27 Ιουν. 1966.
Υπογραφή: Εμμ. Κασιμάτης, φοιτητής (Ξηροκρήνη). Για όσα γράφτηκαν κατά τις παραστάσεις του Νουρέγιεφ.

- A142.– Μια επιστολή, *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 18 Ιουλ. 1966.
Υπογραφή: Εμμ. Κασσιμάτης, φοιτητής (Ξηροκρήνη).
- A143.– Πριν τριάντα χρόνια, Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα, *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 8 Αυγ. 1966.
Μτφρ. ποιημάτων του Λόρκα, σε συνεργασία Μ.Α. και Αλέκου Φωκά [=Κλείτου Κύρου]. Εισαγωγικό κείμενο Αντόνιο Ματσάδο. Μεταφράζονται τα ποιήματα: «Καυγάς», «Το τραγούδι του καβαλάρη», «Ενέδρα», «Τραγούδι της σπανιόλικης πολιτοφυλακής». Πβ. Α37 και Α88.
- A144.– Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ; *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 29 Αυγ. 1966.
Ανυπόγραφο. Πληροφορία Μιχ. Μπακογιάννη, κατά μαρτυρία Κώστα Λαχά.
- A145.– Η σημασία ενός βιβλίου κι ένας κίνδυνος, *Επιθεώρηση Τέχνης* 24/141 (Σεπτ. 1966) 187-188.
Για το βιβλίο του Φύσερ *Η αναγκαιότητα και η τέχνη*. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.
- A146.– [Θέατρο και καλλιτεχνική παιδεία], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 5 Σεπτ. 1966.
Ανυπόγραφο.
- A147.– Φοβάστε λοιπόν ακόμα τη Βιρτζίνια Γουλφ; *Μακεδονική Ώρα*, 12 Σεπτ. 1966.
Μετάφραση, με το ψευδώνυμο: Δ. Ρίζος.
- A148.– Το Θέατρο, «Θέατρο Τέχνης», Πέτερ Βάις: «Η δολοφονία του Μαρά», *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 19 Σεπτ. 1966.
Υπογραφή: Αναπληρωτής.

- A149.— [Να αποκαλυφθούν και να λογοδοτήσουν οι άμεσα υπεύθυνοι για τα προχθεσινά μασκαριλίκια...], *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 26 Σεπτ. 1966.
Ανυπόγραφο σημείωμα.
- A150.— Ένας φίλος μας απορεί..., *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 26 Σεπτ. 1966.
Επιστολή. Υπογραφή: Α. Φελιάδης, εργάτης.
- A151.— Το χρέος και ο λόγος, *Επιθεώρηση Τέχνης* 142 (Οκτ. 1966).
Αναδημ. του Α131.
- A152.— Μια διαπίστωση και ένα κατηγορώ, *Επιστολή του Μαν. Αναγνωστάκη, Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 7 Νοεμβρ. 1966.
- A153.— Γιάννη Βούλτεψη («Υπόθεση Λαμπράκη»), *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 21 Νοεμβρ. 1966.
Βιβλιοκρισία. Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.
- A154.— Νίκου Μπακόλα, «Ο κήπος των περιγκήπων», *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 28 Νοεμβρ. 1966.
Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.
- A155.— Γιώργου Ιωάννου, *Για ένα φιλότιμο ~ Γιώργου Στογιαννίδη, Ενοχή αθωότητας, Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 12 Δεκ. 1966.
Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.
- A156.— *Λογοτεχνία και πολιτική, Θεσσαλονίκη*, 30 Δεκ. 1966.
Απάντηση σε σχετική έρευνα της εφημερίδας. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά* και στο Δ413.

 1967

A157.– Πάνος Θασίτης, «Γύρος στην ποίηση», *Μακεδονική Ώρα Θεσσαλονίκης*, 30 Ιαν. 1967.

Υπογραφή: Δήμος Κρητικός.

 1970

A158.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ο Στόχος*, στη συντροφική έκδοση: *Δεκαοχτώ Κείμενα*, Κέδρος, 1970, 121-133.

Περιλαμβάνει κατά σειρά και με την ακόλουθη αρίθμηση τα ποιήματα: 1. A158.α.– Ποιητική ~ 2. A158.β.– Στο παιδί μου... ~ 3. A158.γ.– Ο ουρανός ~ 4. A158.δ.– Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ 5. A158.ε.– Επιτύμβιον ~ 6. A158.στ.– Η απόφαση. 7. A158.ζ.– Προσευχή ~ 8. A158.η.– Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ 10. A158.θ.– If... ~ 11. A158.ι.– Αισθηματικό διήγημα ~ 12. A158.ια.– Κριτική ~ 13. A158.ιβ.– Επίλογος (απόσπασμα).

Το 1971 θα ενταχθεί στη νέα συγκεντρωτική έκδοση ποιημάτων του Μ.Α., μαζί με δύο ακόμη ποιήματα. Βλ. A163.

A159.– Ποιητική ~ Στο παιδί μου ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Η απόφαση ~ If ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Και τώρα, *Νέα Εποχή Λευκωσίας* 87 (Νοέμβρ. 1970) 12-13.

 1971

A160.– [Βιβλιοκρισίες], *Ελληνική Ιατρική* 40/206-208 (Φεβρ. 1971).

Υπογραφή: Εμμ. Α. Αναγνωστάκης, ακτινολόγος-ραδιολόγος. Παρουσίαση και σχόλια για τα βιβλία: J. Roussel, *L'agrandissement radiographique direct dans l'examen de la base du crane et les micro-fractures du rocher*, 1959 ~ J. Reboul – R. Guichard – Ch. Wangermes etc., *Technique Radiologique – Guide de Manipulateur*, 1958 ~ Απολογισμός έργων Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού 1965-1970, 1970 ~ W. Frik – U. Goering, *Röntgenanatomie für Ärztliches Hilfspersonel und Röntgentechniker*, 1959.

A161.- Περί διαλόγου κτλ., *Κυπριακά Χρονικά* 8/69 (1971) 18-20.

Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*. Η παρούσα δημοσίευση συνοδεύεται από το ακόλουθο σχόλιο του περιοδικού: «Τα *Κυπριακά Χρονικά* απηύθυναν ορισμένες ερωτήσεις στον φίλο ποιητή κ. Μανόλη Αναγνωστάκη σχετικά με τα προβλήματα της ελληνικής πνευματικής πραγματικότητας σήμερα, ερωτήματα που καλύπτουν στην ουσία το φλέγον πρόβλημα της πνευματικής δημιουργίας κάτω από ένα ολοκληρωτικό καθεστώς. Πρόθυμα ο κ. Μ. Αναγνωστάκης μάς έστειλε το παρακάτω κείμενο (ο ίδιος δίνει τον χαρακτηρισμό «Αποσπάσματα σκέψευ») με την υπόσχεση να απασχολήσει στο μέλλον τις σελίδες του περιοδικού μας μ' ένα ευρύτερο δοκίμιο όπου θα εκθέτει αναλυτικότερα τις απόψεις του».

A162.- Μια επιστολή του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Θεσσαλονίκη*, 19 Νοεμβρ. 1971.

Η επιστολή εστάλη αρχικώς στην εφ. *Το Βήμα* όπου δημοσιεύτηκε (17 Οκτ. 1971) με περικοπές και με όνομα αποστολέα Μανόλης Αναγνωστόπουλος. Ο Μ.Α. την τύπωσε σε μονόφυλλο και την έστειλε σε άλλες εφημερίδες και σε πνευματικούς ανθρώπους. Η παρούσα δημοσίευση στην εφ. *Θεσσαλονίκη* περιλαμβάνει δύο επιστολές: Η πρώτη εξηγεί το ιστορικό της περικομμένης δημοσίευσης στο *Βήμα* και εν συνεχεία παρατίθεται το κείμενο της αρχικής. Κατηγορείται ο Αντρέας Καραντώνης ότι σκοπίμως παρασιωπά στο άρθρο του «Μαρσέλ Προύστ», *Νέα Εστία* 90 (1 Νοεμβρ. 1971) 1451-1461, τη μτφρ. του έργου *Αναζητώντας τον χαμένο καιρό*, που είχε αρχίσει να δημοσιεύεται από τον Παύλο Ζάννα. Οι δύο επιστολές και η σχετική επιφυλλίδα του Γ.Π. Σαββίδη (βλ. A162.2.) αναδημοσιεύονται στον τόμο Παύλος Α. Ζάννας, *Ημερολόγιο φυλακής*, Ερμής 2000, 323-328. Στον ίδιο τόμο, πολλές αναφορές στον Μ.Α.

ΣΧΟΛΙΑ

A162.1.- Αντρέας Καραντώνης, Μια διευκρίνιση, *Νέα Εστία* 90 (1 Δεκ. 1971) 1697. [Απαντά στον Μ.Α. και δικαιολογείται. Αναδημ. στην εφ. *Το Βήμα*, 1 Δεκ. 1971, με τίτλο «Ο Προυστ ελληνικά»].

A162.2.- Γ.Π. Σαββίδης, Επιστολές, αναστολές και πρωτοχρονιάτικα τριζόνια, *Το Βήμα*, 1 Ιαν. 1972. [=Γ.Π. Σαββίδης, *Πάνω νερά*, Ερμής 1973, 30-34].

A163.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα, 1941-1971, Εποχές ~ Εποχές 2 ~ Παρενθέσεις ~ Εποχές 3 ~ Η Συνέχεια ~ Η Συνέχεια 2 ~ Η Συνέχεια 3 ~ Ο Στόχος*, Θεσσαλονίκη 1971.

144 σ. «Τυπώθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Νοέμβριο του χίλια εννεακόσια εβδομήντα ένα για λογαριασμό του συγγραφέα». Στη σ. [142]: «Το βιβλίο αυτό δεν υπόκειται εις την κρίσιν Επιτροπής Κρατικών Βραβείων ή άλλου κρατικού οργανισμού». Εδώ εντάσσονται και τα ποιήματα «Απολογία νομοταγούς» και «Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής».

ΚΡΙΣΕΙΣ

A163.1.– Διαβάσαμε και ξεχωρίσαμε, *Το Βήμα*, 1 Ιαν. 1972. [Ο Ρόδης Ρούφος ξεχωρίζει ανάμεσα στα βιβλία της χρονιάς τα *Ποιήματα* του Μ.Α.].

A163.2.– Γιώργος Σαραντής, *Το Βιβλίο, Νέα Σύνορα* 15 (Φεβρ. 1972) 54-55.

A163.3.– Γιάννης Δάλλας, *Διαλεκτική του προσώπου μεσ' τη συλλογική δοκιμασία, Το Βήμα*, 19 Φεβρ. 1972. [Ξανατυπ. στα *Κριτικά Κείμενα* και στα Δ301.ιδ, Δ382, Δ388].

A163.4.– Ματιές στον κόσμο του πνεύματος, *Συnergάζεται και επιμελείται η Πίτσα Γαλάζη, Γνώμη Λευκωσίας*, 19 Μαρτ. 1972.

A163.5.– Κ. Μιχαήλ [=Μ.Γ. Μερακλής], *Κριτική του βιβλίου, Ποίηση, Δημοτοργίες* 5 (17) (Μάιος 1972) 103-104. [=Μ.Γ. Μερακλής, *Λογοτεχνική κριτική*, τ. 1, Εκδόσεις Κωνσταντινίδη, Θεσσαλονίκη χ.χ., 147-151].

A163.6.– Π. Πετρίτης, *Νέα Εποχή Λευκωσίας* 93 (1972) 288-289.

A163.7.– Κ. Ανδρονίκας, *Τα ποιητικά 30χρονα του Μ. Αναγνωστάκη, Ριζοσπάστης*, 8 Ιουλ. 1975.

1972

A164.– Στο παιδί μου ~ Επιτύμβιον ~ Επίλογος, *Παρουσίες* 1 (Απρ. 1972) 11.

A165.– Για τον Σεφέρη, στο τομίδιο: Εταιρεία Μελέτης Ελληνικών Προβλημάτων, 3, *Βραδιά Σεφέρη*, Δημόσια συζήτηση στην Αθήνα 22 Νοεμβρίου 1971 (αίθουσα Άλφα), Κέδρος 1972, 19-23.

Συζητούν: Μ.Α., Γιάννης Δάλλας, Ρόδης Ρούφος, Τάκης Σινόπουλος, Θεόφιλος Φραγκόπουλος. Περίληψη της ομιλίας Μ.Α., όπως δημοσιεύτηκε σε εφημερίδες της εποχής, αναδημ. στον τόμο *Στήλη 20-9-71, Ο θάνατος του του Γιώργου Σεφέρη στον ελληνικό Τύπο*, Β', Έξι μήνες, Ερμής 1972, σ. 197-198.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

A165.1.- Β. Πλάτανος, Ο Γιώργος Σεφέρης σαν αγωνιστής της Ελλάδος και της Ελευθερίας, Η χθεσινή συζήτηση για τον ποιητή στο θέατρο «Αλφα», *Τα Νέα*, 23 Νοεμβρ. 1971.

1973

A166.- Άγραφη ιστορία, *Η Συνέχεια* 2 (Απρ. 1973) 51.

Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.

A167.- Αδέσμευτοι πνευματικοί άνθρωποι, (Βαθιά εισπνοή...), *Η Συνέχεια* 6 (Αύγ. 1973) 245.

Ανυπόγραφο. Σχολιάζει δημοσιευμένες δηλώσεις των Ανδρέα Καραντώνη και Βασίλη Φράγκου υπέρ του χουντικού δημοψηφίσματος.

A168.- Scripta manent, *Η Συνέχεια* 7 (Σεπτ. 1973) 291.

Ανυπόγραφο. Σχολιάζει συνέντευξη του Άγγελου Τσουκαλά στην εφ. *Ελεύθερος Κόσμος*, 15 Ιουν. 1871.

A169.- ... Ύμεις άδετε, *Η Συνέχεια* 7 (Σεπτ. 1973) 292.

Ανυπόγραφο. Σχολιάζει στίχους από διαγωνισμό ελληνικού τραγουδιού.

A170.- Μάρκος Αυγέρης και το ανεξόφλητο χρέος μας, *Η Συνέχεια* 7 (Σεπτ. 1973) 310-311.

Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.

A171.- Το ωραίο ταξίδι, *Ausblicke Θεσσαλονίκης*, 14-15 [1973] 331.

Εγκάρδιος, επαινετικός χαιρετισμός Μ.Α. προς το περιοδικό για τη συνέχιση της κυκλοφορίας του.

 1975

A172.– Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πάντα πρωτοπόρο στους αγώνες της νεολαίας και του λαού μας, *Η Αυγή*, 20 Απρ. 1975.

A173.– Ποιος κυβερνά; *Η Αυγή*, 27 Μαΐου 1975.

Σχολιάζεται κυβερνητική απαγόρευση πολιτικής συγκέντρωσης στη Θεσσαλονίκη.

A174.– Πολιτικά περιοδικά: Μια επισκόπηση, *Αγώνας Θεσσαλονίκης*, 2 (Αύγ. 1975) 2.

Υπογραφή: Ε. Κασιμάτης.

A175.– Το πρόβλημα – και ποια η λύση; (Κόμμα-Τάση-Φράξια), *Αγώνας Θεσσαλονίκης*, 3 (Σεπτ.-Οκτ. 1975) 6-8.

A176.– Κριτική βιβλίου, ώρα μηδέν, Απαντούν: Έλλη Αλεξίου, Νικηφόρος Βρεττάκος, Μαν. Αναγνωστάκης, Αλέξ. Αργυρίου, Δ. Ραυτόπουλος, Κώστας Κουλουφάκος, *Η Αυγή*, 21 Δεκ. 1975.

Απάντηση σε έρευνα των Μ. Κασόλα – Γ. Ματζουράνη. Βλ. Β3.

A177.– [Γεγονότα και πρόσωπα του 1975], *Το Βήμα της Κυριακής*, 28 Δεκ. 1975.

Απάντηση σε ερώτημα της εφημερίδας.

 1976

A178.– Δεν νοείται [πνευματική ηγεσία] χωρίς συμμετοχή στην πολιτική προβληματική, *Επίκαιρα* (1-7 Ιαν. 1976) 62-63.

Απάντηση σε έρευνα για την ύπαρξη ή όχι πνευματικής ηγεσίας. Πβ. Δ75

A179.– [Η ποίηση της αντίστασης και η νέα γενιά], *Θεσσαλονίκη*, 6 Φεβρ. 1976.

Δημοσιεύεται το μεγαλύτερο μέρος της εισήγησης του Μ.Α., κατά την εκδήλωση που έγινε στις 5 Φεβρ. στη Θεσσαλονίκη για τα 8 χρόνια από την ίδρυση της Νεολογίας «Ρήγας Φεραίου». Πβ. Δ76.

A180.— Ώρα ευθύνης, *Η Αυγή*, 22 Φεβρ. 1976.

A181.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα, Εποχές ~ Εποχές 2 ~ Παρενθέσεις ~ Εποχές 3 ~ Η Συνέχεια ~ Η Συνέχεια 2 ~ Η Συνέχεια 3 ~ Ο Στόχος, 1941-1971*, <Πλειάς, Αθήνα 1976>.

164 σ. «Το τύπωμα της δεύτερης έκδοσης τέλειωσε το Μάρτιο του 1976». Έως το 1980 η παρούσα έκδοση ανατυπώθηκε φωτοστατικά τουλάχιστον δέκα φορές. Μία από τις ανατυπώσεις αυτές πρέπει να θεωρηθεί νέα έκδοση, δεδομένου ότι έχει μεσολαβήσει νέα στοιχειοθεσία, διαφορετική της παρούσας. Βλ. Α243.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A181.1.— Κ. Σταματίου, *Ματιές στην Ποίηση, Η μεγαλοσύνη του Μανόλη Αναγνωστάκη, Τα Νέα*, 21 Ιαν. 1978.

A181.2.— Βασίλης Στεριάδης, *Ποιητική και πολιτική σύμπραξη, Διαβάζω* 11 (Μάρτ.-Απρ. 1978) 67-68.

A182.— Η επιλογή, *Τα Νέα*, 5 Απρ. 1976.

Εξετάζει γιατί έχουν συμβεί πολιτικές δολοφονίες εν ψυχρώ στη Θεσσαλονίκη.

A183.— [Απάντηση στην έρευνα: Ο πνευματικός κόσμος της χώρας στην περίοδο της επτάχρονης τυραννίας], *Άνθρωποι του πνεύματος μιλάνε στον συνεργάτη μας Μπάμπη Αγάθο, Η Αυγή*, 21 Απρ. 1976.

A184.— Το πλέγμα της «προσωπικότητας», *Η Αυγή*, 30 Απρ. 1976.

Για την εκλογή ανθρώπων με «προσωπικότητα» σε συλλογικά κομματικά όργανα.

A185.— Η συμβολή του αγωνιζομένου Βαρίκα, *Καινούρια Εποχή* (Άνοιξη-Καλοκαίρι 1976) 88-89.

Με αφορμή τον θάνατο του Βάσου Βαρίκα.

- A186.– [Απάντηση στην έρευνα «Δυο χρόνια μετά το έγκλημα, Οι πνευματικοί άνθρωποι της Ελλάδας στο πλευρό του Κυπριακού λαού»], *Νέα Εποχή* Λευκωσίας, 118 (Μάιος-Ιούν. 1976) 221-227.
Αναδημ. στο Δ624.
- A187.– [Απάντηση στην έρευνα: «Ποιες στιγμές της ζωής σας σάς θύμισε το Συνέδριο του ΚΚΕ Εσωτερικού;»], *Η Αυγή*, 13 Ιουν. 1976.
- A188.– ...Και το κράτος του Ζόφου, *Η Αυγή* [ημέρα;] 1976.
- A189.– Τούμπα = Τρούμπα; *Η Αυγή*, 15 Ιουλ. 1976.
Με τα αρχικά: Μ.Α. Για την υποβάθμιση της Θεσσαλονικιώτικης συνοικίας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- A190.– Προσφορά και δυνατότητες της Δ[ιεθνούς] Ε[κθεσης] Θ[εσσαλονίκης], *Επιφυλάξεις-αρνήσεις-προτάσεις*, *Θούριος* (1976) 37-38.
Απάντηση σε σχετική έρευνα.
- A191.– *Κάθε Δευτέρα βράδυ στη γωνιά...*, *Τα Νέα*, 15 Σεπτ. 1976.
Ομοιοκατάληκτο ποίημα, από τη σειρά που είχε παραχωρήσει στον Μίκη Θεοδωράκη για να γίνουν μπαλάντες. Εμπεριέχεται στο Β4. Ξανατυπ. στο Δ632.
- A192.– Για το πολιτιστικό πρόβλημα, (Διαπιστώσεις – και ποιες οι ευθύνες;), *Η Αυγή*, 10 Οκτ. 1976.
Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.
- A193.– Πολιτιστική ανάπτυξη και λαϊκή πρωτοβουλία, *Κομμουνιστική Θεωρία και Πολιτική* 15 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1976) 17-47.
Συζητούν: Μ.Α., Βασίλης Αντωνίου, Κίττυ Αρσένη, Τίτος Πατρίκιος, Τέλης Σαμαντάς, Δημήτρης Σπάθης. Τη συζήτηση συντονίζει ο Μ.Ι. Βασιλειάδης.

A194.- Η...ανταλλαγή (και ο συμψηφισμός!), *Η Αυγή*, 21 Δεκ. 1976.

Για την ανταλλαγή κρατουμένων του δικτατορικού καθεστώτος της Χιλής.

1977

A195.- Μια πολιτική ανάμνηση, *Θούριος* (; Ιαν. 1977).

Πώς έμαθε ο Μ.Α. (παιδί 11 χρόνων) για τη δικτατορία Μεταξά.

A196.- [Απάντηση στην έρευνα: «Έλληνες διανοούμενοι μιλούν για τον καινούργιο χρόνο»], Τα μεγάλα εθνικά θέματα στο κέντρο του ενδιαφέροντός τους, *Η Αυγή*, 1 Ιαν. 1977.

A197.- [Απάντηση σε ερώτημα της «Αυγής» για τη νεοφασιστική αποχαλίνωση], *Η Αυγή*, 6 Φεβρ. 1977.

A198.- Οι κομμουνιστές ας κάνουμε το καθήκον μας, *Η Αυγή* [ημερομηνία;] 1977.

Δήλωση του Μ.Α., υποψήφιου της «Συμμαχίας», ενόψει των εκλογών.

A199.- Ο Ραφαέλ Αλμπέρτι στην Ισπανία ύστερα από 40 χρόνια εξορία, *Η Αυγή*, 5 Ιουν. 1977.

Στο ίδιο, μεταφράζεται απόσπασμα ποιήματος του Αλμπέρτι. Βλ. A200. Ξανατυπ. ως «αθησαύριστο κείμενο» στο Δ529.

A200.- Ραφαέλ Αλμπέρτι, Η μπαλλάντα του φτερωτού ποδηλάτη, (Απόσπασμα), Μετάφραση Μ.Α., *Η Αυγή*, 5 Ιουν. 1977.

Εμπεριέχεται στο προηγούμενο.

A201.- Το πνευματικό πρόσωπο της Θεσσαλονίκης, «Υπάρχει μια ένδεια στο φοιτητικό χώρο», Οι απόψεις του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Τα Νέα*, 8 Ιουν. 1977.

Απάντηση σε σχετική έρευνα του Γ.Κ. Πηλιχού. Βλ. και Β7. Ξανατυπ. στο *Αντιδογματικά*.

A202.– Σοσιαλισμός και δικαιώματα του πολίτη, «Οι λαθεμένες ιδέες καταπολεμούνται μόνο με σωστές ιδέες», *Η Αυγή*, 12 Ιουν. 1977.

Το τελευταίο μέρος ομιλίας του Μ.Α. στη Θεσσαλονίκη (5 Ιουν. 1977), «με την ευκαιρία της συμπλήρωσης ενός χρόνου από το 1^ο (9^ο) συνέδριο του Κόμματος».

A203.– Ιδέες και κάλπη, *Η Αυγή*, 4 Δεκ. 1977.

A204.– Χριστιανοί και κομμουνιστές, *Τα Νέα*, 15 Δεκ. 1977.

A205.– Ο καημός της Ρωμιοσύνης, *Τα Νέα*, 30 Δεκ. 1977.

1978

A206.– «Ιδεολογίες» και κομματικοί περίπατοι, *Τα Νέα*, 12 Ιαν. 1978.

A207.– Τιμητές και σωτήρες, *Τα Νέα*, 25 Ιαν. 1978.

A208.– Γύρω από το 9^ο Συνέδριο του Κ.Κ.Ι[σπανίας], Ένα Συνέδριο – ιστορική πρόκληση, *Η Αυγή*, 26 Απρ. 1978.

A209.– Βλέποντας θυμήσου (ή κάνε πως δεν βλέπεις...), *Η Αυγή*, 14 Μαΐου 1978.

A210.– Προβλήματα πολιτικής και κουλτούρας, *Αντιδογματικά, Άρθρα και Σημειώματα 1946-1977* του Μανόλη Αναγνωστάκη, Πλειάς <Αθήνα 1978>.

224 σ. Χωρίς κολοφώνα. Ανατυπώθηκε από τις εκδόσεις Πλειάς το 1979 και το 1981. Νέα έκδοση, Α370.

Στις σ. 7-9, προλογικό σημείωμα του Μ.Α.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A210.α.– Και πάλι για τον υπερρεαλισμό, 10-19. [=A26].

[Προτάσσεται το ακόλουθο σημείωμα: «Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα *Νέα Λαϊκή Φωνή*, όργανο του γραφείου περιοχής Μακεδονίας

του ΚΚΕ, στο φύλλο 17 στις 3.10.1946. Μη έχοντας στη διάθεσή μου φύλλα της εφημερίδας (το προσωπικό μου αρχείο καταστράφηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος του στην περίοδο του εμφυλίου), δεν είμαι σε θέση να δώσω μία περίληψη, έστω ένα γενικότερο διάγραμμα, της συζήτησης και του τι υποστήριξαν οι άλλοι συνομιλητές. Επίσης, από το απόκομμα της εφημερίδας που έχει μείνει στα χέρια μου λείπει ένα μέρος της τρίτης υποσημείωσης και ολόκληρη μια τέταρτη, κενά που φυσικά δε μπορώ ούτε επιτρέπεται να συμπληρώσω από μνήμης. Το ποίημα του Ελνάρ "Αιωνιότητα των όσων δεν ξανάδα", που αναφέρεται στο κείμενο, είναι δημοσιευμένο στο περιοδικό *Κοχλίας*, τεύχος 7-8 του 1946»].

A210.β.- Η αντικειμενικότητα του έργου τέχνης, 20-35. [=A49].

[«Δημοσιεύτηκε στην *Επιθεώρηση Τέχνης*, τεύχος 23-24, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1956. Βλ. μελέτημα με τον ίδιο τίτλο του Μ. Λαμπρίδη στο τεύχος 20, Αύγουστος 1956, και απάντηση στη στήλη των Συζητήσεων από τον Λ. Σκλαβούνο, επίσης με τον ίδιο τίτλο, τεύχος 22, Οκτώβριος 1956»].

A210.γ.- Προβλήματα του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, 36-57. [A50].

[«Πρώτη δημοσίευση στην *Επιθεώρηση Τέχνης*, τεύχος 29, Μάιος 1957. Περιλαμβάνεται και στον τόμο *Υπέρ και Κατά*, 1965»].

A210.δ.- Προλεγόμενα και επιλεγόμενα ενός περιοδικού, 58-68. [=A105].

[«Το με αριθμό 1 τεύχος του περιοδικού *Κριτική, δίμηνη έκδοση μελέτης και κριτικής*, κυκλοφόρησε τον Ιανουάριο του 1959 και το τελευταίο τον Δεκέμβριο του 1961, τεύχος 17-18. Το πρώτο από τα δύο κείμενα που ακολουθούν είναι το "προγραμματικό" του πρώτου φύλλου και το δεύτερο το "επιλογικό" του τελευταίου, όπου εκτίθενται οι λόγοι που οδήγησαν στην απόφαση της διακοπής της έκδοσης»] =A55, A105].

A210.ε.- Κάποιες διαπιστώσεις, 69-75. [=A60].

[«Δημοσιεύτηκε στην *Κριτική*, τεύχος 1, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1959, με το ψευδώνυμο *Δήμος Κρητικός*»].

A210.στ.- Η «πόθεση Πάστερνακ», 76-84. [=A58].

[«Πρωτοδημοσιεύτηκε στην *Κριτική*, τεύχος 1, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1959, και αργότερα στον τόμο *Υπέρ και Κατά*, 1965»].

A210.ζ.- Συνθήματα και πραγματικότητα, 85-99. [=A92].

[«Πρωτοδημοσιεύτηκε στην *Κριτική*, τεύχος 11-12, Σεπτέμβριος-

Δεκέμβριος 1960, και αργότερα στον τόμο *Υπέρ και Κατά*, 1965. Η ανθολογία που αναφέρεται είναι το βιβλίο του Μ. Αυγέρη, Μ.Μ. Παπαϊωάννου, Β. Ρώτα, Θρ. Σταύρου, *Η ελληνική ποίηση ανθολογημένη*, τέταρτος τόμος, δεύτερο μέρος *Νέοι Χρόνοι*, για το οποίο είχε δημοσιευτεί κριτική στο τεύχος 7-8, Ιανουάριος-Απρίλιος 1960)].

A210.η.— *Ανοιχτά χαρτιά*, 100-104.

[«Το κείμενο που ακολουθεί, ανέκδοτο ως σήμερα, επρόκειτο να αποτελέσει μ' αυτόν τον τίτλο το κύριο άρθρο ενός περιοδικού, δεκαπενθήμερου ή μηνιαίου, που την κυκλοφορία του σχεδίαζα μέσα στο 1963. Στο άρθρο διατυπώνονται οι προγραμματικές επιδιώξεις του περιοδικού και ο σημερινός αναγνώστης μπορεί να σχηματίσει μια επαρκή εικόνα για τους προβληματισμούς και τις αναζητήσεις που οδηγούσαν στην ανάγκη της έκδοσης ενός τέτοιου οργάνου, που, δυο χρόνια μετά τη διακοπή της *Κριτικής*, θα αποτελούσε μια προέκτασή της με κέντρο βάρους μετατοπισμένο περισσότερο από την πολιτιστική στην πολιτική περιοχή, πάντα σε στενή αλληλεξάρτηση και κάλυψη της μιας από την άλλη)]. Βλ. και A370.η.

A210.θ.— *Προβληματισμοί και νέες σκοπιμότητες*. Ένα βιβλίο, μια αφορμή, 105-121. [=A121].

[«Πρώτη δημοσίευση *Επιθεώρηση Τέχνης*, τεύχος 122-123, Φεβρουάριος-Μάρτιος 1965. Αναδημοσιεύτηκε στον τόμο *Υπέρ και Κατά*, 1965)].

A210.ι.— *Θέμα ευθύνης*, 122-130. [=A123].

[«Δημοσιεύτηκε στην *Αυγή* στις 10 Οκτωβρίου 1965. Αναφέρεται στα «Ιουλιανά» και στο γενικότερο κλίμα πολιτικής και ηθικής κρίσης της εποχής)].

A210.ια.— *Η σημασία ενός βιβλίου κι ένας κίνδυνος*, 131-138. [=A145].

[«Δημοσιεύτηκε στην *Επιθεώρηση Τέχνης* τον Σεπτέμβριο του 1966, τεύχος 141)].

A210.ιβ.— *Το χρέος και ο λόγος*, 139-144. [=A131].

[«Πρωτοδημοσιεύτηκε στη θέση κύριου άρθρου στην εφημερίδα *Μακεδονική Ώρα*, εβδομαδιαία δημοκρατική εφημερίδα της Βόρειας Ελλάδας, στις 21 Μαρτίου 1966, αριθμός φύλλου 4. [=A131]. Αναδημοσιεύτηκε στην *Επιθεώρηση Τέχνης*, τεύχος 142, Οκτώβριος 1966, στα πλαίσια μιας έρευνας που έκανε το περιοδικό κάτω από τον γενικό τίτλο *Το χρέος και ο λόγος, οι πνευματικοί άνθρωποι της αριστεράς μιλούν για την εθνική κρίση και για το χρέος απέναντι στον τόπο*. Τα ερωτήματα που είχαν υποβληθεί από το περιοδικό ήταν:

1. Μετά το πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου και μέσα στο κλίμα της συνεχιζόμενης εκτροπής πυκνώνονται οι πολλαπλές προέλευσης φήμες και απειλές για δικτατορία. Πώς εκτιμάτε αυτή την κατάσταση; Είναι πραγματικός ο κίνδυνος γενικά και ιδιαίτερα για την πνευματική λειτουργία; Υπάρχει συνεπώς λόγος ν' ανησυχεί κάθε πολίτης και ιδιαίτερα ο πνευματικός άνθρωπος;

2. Νομίζετε ότι η δημόσια συμβολή των λογοτεχνών και καλλιτεχνών της Αριστεράς για την αποκατάσταση της ομαλότητας υπήρξε σε όλο αυτό το διάστημα ανάλογη προς το μέγεθος των διαγραφομένων κινδύνων;

3. Πώς νομίζετε ότι πρέπει να ενεργήσουν οι πνευματικοί άνθρωποι ώστε να γίνει η συμβολή τους αποτελεσματικότερη;»].

A210.ιγ.- Διοικητικές μέθοδοι και πνευματική ελευθερία, 145-152.

[«Το κείμενο που ακολουθεί είχε σταλεί στην *Αυγή* στις αρχές Μαρτίου του 1966 αλλά δε δημοσιεύτηκε. Αφορά τη γνωστή υπόθεση της καταδίκης των Σοβιετικών συγγραφέων Ντάνιελ και Σινιάφσκι. Η ανακοίνωση-θέση της ΕΔΑ δημοσιεύτηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1966. Λίγες μέρες νωρίτερα, στις 17 Φεβρουαρίου 1966, ο καθηγητής Γιάννης Ιμβριώτης, μέλος τότε της ΔΕ της ΕΔΑ (το «στέλεχος» που αναφέρεται προς το τέλος του άρθρου) είχε δώσει συνέντευξη στην ίδια εφημερίδα που αναδημοσιεύτηκε στην *Επιθεώρηση Τέχνης*, τεύχος 133-134, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1966. (Στο ίδιο τεύχος και η *Διαμαρτυρία 23 Ελλήνων διανοουμένων για την καταδίκη Σοβιετικών συγγραφέων*, που μέσω της σοβιετικής πρεσβείας της Αθήνας στάλθηκε στον πρόεδρο της κυβέρνησης της ΕΣΣΔ)»].

A210.ιδ.- Ανάγκη κριτικής και ελέγχου, 153-158. [=A135].

[«Δημοσιεύτηκε στη *Μακεδονική Ώρα* της Θεσσαλονίκης με το συμπληρωματικό υπότιτλο: *Νοθείες και συγχύσεις στην πνευματική μας ζωή*, στις 18 Απριλίου 1966, αριθμός φύλλου 7»].

A210.ιε.- Λογοτεχνία και πολιτική, 159-163. [=A156].

[«Απάντηση σε έρευνα της εφημερίδας *Θεσσαλονίκη* της Θεσσαλονίκης στις 30 Δεκεμβρίου 1966. Τα ερωτήματα της έρευνας ήταν:

1. Νομίζετε ότι ο λογοτέχνης – είτε πεζογράφος είναι, είτε ποιητής – οφείλει να ασχολείται μέσω του έργου του με την πολιτική κατάσταση της χώρας του και με ποιες προϋποθέσεις;
2. Αν ναι, ποια είναι η σωστότερη συμμετοχή; Εκείνη που γίνεται σχετικά σύγχρονα με τις πρόσφατες εξελίξεις και διαθέτει το στοιχείο της υποκειμενικής γνώμης, ή εκείνη που τηρεί μια

απόσταση χρόνου αισθητά και δίνει τη δυνατότητα μιας ολοκληρωμένης θεωρήσεως των γεγονότων;

Ο γενικός τίτλος της έρευνας ήταν: Λογοτεχνία και πολιτική»].

A210.ιστ.– Περί διαλόγου κτλ., 164-171. [=A161].

A210.ιζ.– Άγραφη ιστορία, 172-177. [=A166].

[«Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Η Συνέχεια*, τεύχος 2, Απρίλιος 1973»].

A210.ιθ.– Για το πολιτιστικό πρόβλημα. Διαπιστώσεις – και ποιες οι ευθύνες, 178-187. [=A192].

A210.ιθ.– Πολιτιστική ζωή και Πανεπιστήμιο, 188-194. [=A201].

[«Απάντηση σε έρευνα της εφημερίδας *Τα Νέα*, στις 8 Ιουνίου 1977, και συγκεκριμένα στην ερώτηση: Ποια η προσφορά του πανεπιστημίου (κι από την πλευρά των διδασκόντων κι από την πλευρά των διδασκόμενων) στον πολιτιστικό χώρο της Θεσσαλονίκης; (Το πρώτο ερώτημα που υπαινίσσεται η τελευταία φράση του κειμένου ήταν: ποιο είναι το πνευματικό πρόσωπο της Θεσσαλονίκης; Ποιο θα έπρεπε να ήταν;»]. Απόσπασμα δημοσιεύτηκε στο Δ460.ε.

A210.κ.– Πνευματική δημιουργία και πολιτιστικό κίνημα, 195-219. Πβ. Δ88.

[«Απομαγνητοφωνημένο κείμενο εισήγησης που έγινε στο θέατρο “Φλόριντα” στην Αθήνα, Δευτέρα 20 Ιουνίου 1977, στην εκδήλωση με το γενικό τίτλο *Προβλήματα της πολιτιστικής μας ανάπτυξης* που οργάνωσε το ΚΚΕ εσωτερικού. (Οι άλλοι εισηγητές ήταν, ο Άγγελος Διαμαντόπουλος: «Κρατική Πολιτική», ο Τίτος Πατρίκιος: «Κοινωνικοοικονομικό πλέγμα», και ο Χρήστος Λάζος: «Νεολαία και Κουλτούρα»)]. Απόσπασμα δημοσιεύτηκε στο Δ457.β.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A210.1.– Σπύρος Νοταράς [=Σπύρος Τσακνιάς], Σκέψεις και σχόλια για τα «Αντιδογματικά» του Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 17 Σεπτ. 1978. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

A210.2.– Κ. Σ[ταματίου], Η αντιδογματική σκέψη του Μανόλη Αναγνωστάκη, Άρθρα και Σημειώματα 1946-1977, *Τα Νέα*, 14 Οκτ. 1978.

A210.3.– Αντώνης Σγουρός [=Αστέρης Κοββατζής], *Ο Θούριος* (6 Απρ. 1979) 14-15. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

- A211.- Συζήτηση μεταξύ Μ.Α., Δ.Ν. Μαρωνίτη, Τάκη Σινόπουλου, Τίτου Πατρίκιου, στο *Η διδασκαλία της σύγχρονης ποίησης στη Μέση Εκπαίδευση*, Εκδόσεις Θυμέλη, για λογαριασμό των Εκπαιδευτηρίων Ζηρίδη, 1978, 169-183.
- A212.- [Για τον Τεύχρο Ανθία, Είναι ο ποιητής που αγάπησα κι εγώ], *Νέα Εποχή Λευκωσίας*, 131-132 (Ιούλ.-Αύγ. 1978) 859.

 1979

- A213.- (Μουσικοί ήταν οι λόγοι), *Τα Νέα*, 16 Ιαν. 1979.

Επιστολή στη στήλη “Ωτοβλεψίες” της εφημερίδας. Απαντά σε προηγηθείσα επιστολή αναγνώστη (12 Ιαν. 1979) ο οποίος ζητούσε να μάθει γιατί είχαν περικοπεί στίχοι του Μ.Α. σε ποίημά του μελοποιημένο από τον Θάνο Μικρούτσικο στον δίσκο «Τραγούδια Λευτεριάς».

- A214.- Λόγοι και Αντίλογοι, *Η Αυγή*, 13 Μαρτ. 1979.

Επιστολή Μ.Α. Σχολιάζεται δημοσίευμα της 7^{ης} Μαρτίου, με τίτλο «Οι πονηροί μάγειροι του θεάματος», όπου διατυπώνονται απόψεις για τη λογοκρισία σε λογοτεχνικά έργα της τηλεόρασης ή του κινηματογράφου.

ΣΧΟΛΙΑ

- A214.1.- Άγγελος Κ. Τσουκαλάς, Λογοκρισία και βιβλιοπωλεία, [Επιστολή], *Ελεύθερος Κόσμος*, 17 Μαρτ. 1979. [Βλ. και ανάλογα σχόλια στην ίδια εφημερίδα, της 15^{ης} Μαρτ. με τίτλο «Η απεχθής λογοκρισία». Συναφές και το κείμενο του Ασημ. Γιαλαμά, Όχι πάντα και για κάθε τι συμπαράσταση, *Η Αυγή*, Μαρτ. 1979].
- A215.- Παρουσία με ιδιαίτερη σημασία, *Νέα Εποχή Λευκωσίας*, 134-135 (Ιαν.-Απρ. 1979) 979.
Για τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων κυκλοφορίας του περιοδικού.
- A216.- Μανόλης Αναγνωστάκης, *Το Περιθώριο '68-'69*, Πλειάς, <Αθήνα 1979>.

48 (45+3 λ.) σ. Χωρίς κολοφώνα. Η παρούσα έκδοση ανατυπώθηκε φωτοστατικά τουλάχιστον τρεις φορές μέχρι το 1981. Δεύτερη έκδοση: Α371.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α216.α.– Τώρα πια που δε γράφω... ~ Α216.β.– Ήττα, καταστροφές... ~ Α216.γ.– Σχεδιάζουν ένα μακρόπνοο έργο... ~ Α216.δ.– Εμείς οι άνθρωποι των Ιδεών... ~ Α216.ε.– Τώρα, μπορεί πια ο καθένας... ~ Α216.στ.– Τα βράδια, τις πιο πολλές φορές... ~ Α216.ζ.– Και πώς να τον βρίσεις... ~ Α216.η.– Ο δικηγόρος του Σακκά... ~ Α216.θ.– Μέρα με τη μέρα... ~ Α216.ι.– Βηματισμοί χωρίς σκοπό... ~ Α216.ια.– Όλοι αυτοί οι πολεοδόμοι... ~ Α216.ιβ.– Η φοβερή εξυπνάδα του... ~ Α216.ιγ.– Χρόνια και χρόνια... ~ Α216.ιδ.– Όταν εκτελέστηκε ο Ζάννος... ~ Α216.ιε.– Ο Γ.Χ. το πλουσιόπαιδο... ~ Α216.ιστ.– Μέσα στο γραφείο του... ~ Α216.ιζ.– Όταν ήμουν με τυφοειδή... ~ Α216.ιη.– Δεν έφταιγεν ο ίδιος. Τόσος ήτανε ~ Α216.ιθ.– Τι ωραία βιβλία... ~ Α216.ικ.– Κι όμως εμείς ~ Α216.κα.– Άνθρωποι χωρίς λεβεντιά ~ Α216.κβ.– Πρόσκληση γραπτή... ~ Α216.κγ.– Οι τίτλοι στα «Περιεχόμενα»... ~ Α216.κδ.– Δέχτηκες τελικά... ~ Α216.κε.– Φυλάγαμε τσίλιες... ~ Α216.κστ.– Όταν έγραφα το στίχο... ~ Α216.κζ.– Γυρίζοντας ο Κ.Λ... ~ Α216.κη.– Κι η κόρη της Τίνας... ~ Α216.κθ.– Είχαμε ραντεβού... ~ Α216.λ.– Τώρα που μιλάμε... ~ Α216.λα.– Μπήκανε στα γραφεία ~ Α216.λβ.– Συνεχίζω... ~ Α216.λγ.– 1937 Ακροναυπλία... ~ Α216.λδ.– Και ποτέ μην ξεπέσεις... ~ Α216.λε.– Έκτοτε γράφτηκαν πολλά ποιήματα.

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

- Α216.1.– Ο Παρατηρητής [=Τάσος Βουρνάς], Λόγοι και αντίλογοι, Η πνευματική παρουσία του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 8 Ιουν. 1979.
- Α216.2.– Δ.Ν. Μαρωνίτης, Ποιητική ειλικρίνεια: ο σπαραγμός και η οργή της, *Το Βήμα*, 7 Ιουλ. 1979.
- Α216.3.– Γιώργος Μαρκόπουλος, *Πολιορκία* 7 (Οκτ. 1979) 23-24. [=Γιώργος Μαρκόπουλος, *Εκδρομή στην άλλη γλώσσα*, Πρόπτρον 1991].
- Α216.4.– Σπύρος Τσακνιάς, Στο μεταίχμιο λόγου και σιωπής, *Η Καθημερινή*, 3 Ιαν. 1980. [=Σπύρος Τσακνιάς, *Δακτυλικά αποτυπώματα, Κριτικά Κείμενα*, Καστανιώτης 1983, 173-178. Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
- Α216.5.– Π. Σπηλιωτόπουλος, Η καλλιτεχνική και πνευματική κίνηση, *Θεσσαλονίκη*, 5 Ιαν. 1980.

- A217.- «Αντιφατικό, ασυμβίβαστο, ιδιόρρυθμο το ποιητικό έργο του Μιχάλη Κατσαρού», *Τομές* 49 (Ιούν. 1979) 17.
- A218.- Ο χαιρετισμός του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη στην εκδήλωση Αχαρνών, *Η Αυγή*, 9 Σεπτ. 1979.
- A219.- Μερικές σκέψεις, Στο πρόγραμμα: «Το λογοτεχνικό περιοδικό στη Θεσσαλονίκη», Φεστιβάλ «Αυγής-Θούριου», Θεσσαλονίκη 21-22-23 Σεπτέμβρη '79.
- A220.- «Το περιοδικό είναι ένα καράβι που ταξιδεύει...», Εισήγηση του Μανόλη Αναγνωστάκη στη συζήτηση για τα λογοτεχνικά περιοδικά στο Φεστιβάλ «Αυγής-Θούριου», *Η Αυγή*, 26 Σεπτ. 1979.
 Βλ. και: Τα περιοδικά σήμερα απαιτούν μεγαλύτερη υπευθυνότητα. ~ Μικρό ανθολόγιο των περιοδικών του μεσοπολέμου, *Η Αυγή*, 27 Σεπτ. 1979. [Περίληψη των συζητήσεων].
- A221.- [Δήλωση για τον θάνατο του Νίκου Πουλαντζά], *Ελευθεροτυπία*, 4 Οκτ. 1979.
 Πβ. Δ103.
- A222.- Στο πρόσωπό μου βραβεύεται το σύνολο της ελληνικής ποίησης, λέει ο Οδυσσέας Ελύτης, Μιλάνε στην «Αυγή» για τον ποιητή που πήρε το βραβείο Νόμπελ, Στρατής Τσίρκας, Μανόλης Αναγνωστάκης [«Ανοιχτός ο δρόμος της επικοινωνίας με το παγκόσμιο κοινό»], Τάκης Σινόπουλος, Τίτος Πατρίκιος, Μίκης Θεοδωράκης, Δημήτρης Ραυτόπουλος, *Η Αυγή*, 19 Οκτ. 1979.

 1980

- A223.- Η συγκέντρωση στο «Ακροπόλ» και η διαδικασία της συζήτησης, [Επιστολή], *Η Αυγή* (Ιαν. 1980).
 Ακολουθεί απάντηση της εφημερίδας.

A224.– Ανεπίδοτο γράμμα..., *Η Αυγή*, 29 Ιαν. 1980.

Για τον θάνατο του Στρατή Τσίρκα.

A225.– Πάνω σ' ένα θέμα ακόμα ανοιχτό, *Κομμουνιστική Θεωρία και Πολιτική* 33-34 (Ιούν.-Ιουλ.-Αύγ. 1980) 53-56.

Σχολιάζει άρθρο του Μπ. Θεοδωρίδη («Η ανανέωση για να ξεπεράσει την κρίση πρέπει να αναπτύξει τα μέτωπά της») που δημοσιεύτηκε στο ίδιο περιοδικό, τχ. 32 (Μάης 1980) 43-61.

A226.– Περί βιβλίων, «σουπερμάρκετ» και μικρομάγαζων, *Η Αυγή*, 19 Οκτ. 1980.

Υπογραφή: Α. Φελιάδης.

A227.– Μανούσος Φάσσης, *Παιδική Μούσα, (Τραγούδια για την προσχολική και σχολική ηλικία)*, Εκδόσεις «Αμοργός» <1980>.

21 × 14 εκ. ~ 48 σ. «Τυπώθηκε τον Οκτώβριο του 1980 σε 2000 αντίτυπα. Επιμέλεια έκδοσης: Μάνος Ταξίδης».

Στη σ. [7] οι ακόλουθες πληροφορίες για τον Μανούσο Φάσση: «Ο Μανούσος Φάσσης γεννήθηκε στην πόλη Λουντ της Σουηδίας από γονείς μετανάστες. Σπούδασε Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο των Ιωαννίνων και Παιδαγωγικά, επί τέσσερα χρόνια, στο Πανεπιστήμιο της Ουψάλας, όπου έκανε και τη διδακτορική του διατριβή με θέμα: *Αγωγή του ποιητικού λόγου στην προσχολική ηλικία*. Η ευρύτατη γλωσσομάθειά του (που του επιτρέπει να κινείται άνετα σε έξι τουλάχιστον γλώσσες: αγγλικά, σουηδικά, πορτογαλικά, ισπανικά, τουρκικά και, φυσικά, ελληνικά) τον οδήγησε από πολύ νωρίς σε συγκριτικές έρευνες γύρω από το παιδικό λαϊκό τραγούδι και ήδη έχει συγκεντρώσει πλούσιο υλικό που παραμένει μέχρι στιγμής αδημοσίευτο. Αδημοσίευτο, άλλωστε, παραμένει και το πρωτότυπο ποιητικό έργο του Φάσση που αποτελείται από τις συλλογές: *Τα Ανώμαλα Ρήματα, Τα Ρομαντικά και τα Εγκόσμια, Ελεγείες και Σάτυρες, Τα τραγούδια της Μαρκέλλας, Τα Φανταζί*, καθώς και το πεζό *La Puerta del Gran Sol*. Μια ανθολογία του με λαϊκά παιδικά τραγούδια της Πορτογαλίας και της Αγκόλας, θα κυκλοφορήσει σύντομα στις εκδόσεις μας. Ο Μανούσος Φάσσης είναι μόνιμα εγκατεστημένος στην πόλη Κιρούνα της Βόρειας Σουηδίας και εργάζεται ως υποδιευθυντής του τοπικού παιδικού σταθμού που ανήκει στο Δήμο».

Στο οπισθόφυλλο το ακόλουθο κείμενο δημοσιευμένο (υποτίθεται) στο σουηδικό περιοδικό *Το Ελληνόπουλο στα Ξένα*. Υπογράφεται: Η. Ρόδης [=Μ.Α.]:

«Δεν ξέρω αν ο Μανούσος Φάσσης φέρνει ένα καινούριο “ρίγος” στην Ποίηση, με το βιβλίο του *Παιδική Μούσα*. (Προσωπικώς απεχθάνομαι το ρίγος. Προτιμώ τη ζεστασιά). Αλλά ούτε και νομίζω ότι η πρόθεση του Μ.Φ. είναι αποκλειστικά ποιητικής τάξης. Κατ’ εξοχήν “στρατευμένος” στην υψηλή αποστολή της διαπαιδαγώγησης της νέας γενιάς, κατευθύνει τον ποιητικό του οίστρο στον πιο άμεσο στόχο: στην αθώα ηλικία όπου διαπλάθεται ο χαρακτήρας, σμιλεύεται η προσωπικότητα, κυφορείται ο αυριανός Άνθρωπος-Πολίτης. Τρυφερή και αγγελική η Ποίηση του Μ.Φ., μπορεί να χρωστά κάτι στο Σολωμό και στο Ρίλκε, δεν παύει, όμως, να είναι μια γνήσια και υπεύθυνη λυρική κραυγή μέσα στους ταραγμένους και αλλοπρόσαλλους καιρούς μας. Δε θέλω να κάνω τον προφήτη, αλλά πιστεύω πως το μικρό αυτό βιβλιαράκι προορίζεται να γίνει το εγκόλπιο της Ελληνικής Οικογένειας, η κιβωτός των λησμονημένων παραδόσεων του λαού μας...».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A227.α.- Η μπαλάντα για τα καλά παιδιά ~ A227.β.- Το κακό κορίτσι ~ A227.γ.- Το παράπονο της μάνας ~ A227.δ.- Το σοβαρό παιδί ~ A227.ε.- Η κυρά μας η δασκάλα ~ A227.στ.- Ο πόνος του Αριστομένη ~ A227.ζ.- Τ’ αγγελούδια στην εξοχή ~ A227.η.- Οι άθλοι του Ηρακλέους ~ A227.θ.- Ένας μεγάλος σκηνοθέτης στο έτος του παιδιού ~ A227.ι.- Το πολύ κακό παιδί στις διακοπές ~ A227.ια.- Αίνιγμα ~ A227.ιβ.- Δράκου γέννα.

Πριν από κάθε ποίημα τυπώνονται παλαιές εικόνες από παιδικά αναγνώσματα.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A227.1.- Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, «Α, φτάνει πια! Πρέπει να λέμε την αλήθεια στα παιδιά», *Ο Θούριος* 143 (28 Μαΐου 1981) 22-23 και 25. [Ξανατυπ. στο Παράρτημα του A385].

A227.2.- Κ. Λιόντης, Μανούσος Φάσσης, Μερικές εξηγήσεις..., *Ο Θούριος* 150 (25 Νοεμβρ. 1981). [Ξανατυπ. στο Παράρτημα του A385].

1981

- A228.– Στιγμές της Κίνας, Σημειώσεις στο περιθώριο ενός ταξιδιού..., *Η Αυγή*, 25 Ιαν. 1981.
Σε δύο σελίδες της εφημερίδας οι εντυπώσεις του Μ.Α. από το ταξίδι του στην Κίνα. Με φωτογραφίες.
- A229.– Μικρό Ελεγείο για τον Μίμη Δεσποτίδη, *Θούριος* 136 (30 Ιαν. 1981).
Ξανατυπ. στο Α249 και στο Δ625.
- A230.– [Απάντηση σε έρευνα του περ. *Νέα Πορεία*], *Νέα Πορεία Θεσσαλονίκης*, (Απρ. 1981) 70-72.
- A231.– Αποχαιρετισμός..., *Η Αυγή*, 29 Απρ. 1981.
Για τον θάνατο του Τάκη Σινόπουλου.
- A232.– Οι πεπονόφλουδες ή ο δρόμος για τη Δαμασκό, *Η Αυγή*, 21 Ιουν. 1981.
- A233.– Στάσεις, Περί μισαλλοδοξίας..., *Η Αυγή*, 19 Ιουλ. 1981.
- A234.– Στάσεις, «Ένας Ρωμηός λιγότερος...» ~ Περί βιασμών της γλώσσας ~ Η κοσμικότητα: Μυστικόν της επιτυχίας, *Η Αυγή*, 6 Σεπτ. 1981.
Το πρώτο με το ψευδώνυμο Σωκρ. Λαζαρίδης· τα δύο άλλα με το αρχικό Ω.
- A235.– Τρία ποιήματα του Μανούσου Φάσση από την ανέκδοτη συλλογή του «Πολιτική, αγάπη μου», *Θούριος* 147 (17 Σεπτ. 1981) 24-25.
Βλ. και [Αωνόμωσ= Κ. Λιόντης], Μανούσος Φάσσης, *Θούριος* 148 (8 Οκτ. 1981) 31.
- A236.– Αγώνας για την ανανέωση ή υποταγή στο δόγμα; Οι ευθύνες των πνευματικών ανθρώπων στις εκλογές, *Η Αυγή*, 27 Σεπτ. 1981.

A237.— Με την ανανέωση, για να περιφρουρήσουμε και να προωθήσουμε τις πολιτιστικές κατακτήσεις, *Η Αυγή*, 6 Οκτ. 1981.

Πβ. Δ131.

A238.— Η αλληλογραφία μας, (Μας ρωτάτε...σας απαντούμε...), *Θούριος* 148 (8 Οκτ. 1981) 31.

Υπογραφή: Ο θείος Λένον (αυτός που σ' όλα απαντά).

A239.— Η αλληλογραφία μας, (Μας ρωτάτε...σας απαντούμε...), *Θούριος* 149 (11 Νοεμβρ. 1981) 29.

Υπογραφή: Ο θείος Λένον που σ' όλα απαντά.

A240.— Αλλαγή και πολιτιστική πολιτική, Ελπίδες και δυνατότητες, *Η Αυγή*, 8 Νοεμβρ. 1981.

A241.— Μια άγραφη ιστορία, *Η Αυγή*, 22 Νοεμβρ. 1981.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Από τυπογραφικό λάθος έχει γίνει αμοιβαία μετάθεση τίτλων μεταξύ του κειμένου του Μ.Α. και του αμέσως επομένου της εφημερίδας. Σχολιάζει το δημοσίευμα της Λιλής Κ. Αλιβιζάτου «Ο Άγγελος Σικελιανός και το βραβείο Nobel, Μερικά καινούρια στοιχεία από το αρχείο του Γιώργου Θεοτοκά», *Διαβάζω* 46 (Σεπτ.-Οκτ. 1981) 64-71.

A242.— Η αλληλογραφία μας, (Μας ρωτάτε...σας απαντούμε...), *Θούριος* 150 (25 Νοεμβρ. 1981) 29.

Υπογραφή: Ο θείος Λένον που σ' όλα απαντά.

A243.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα, Εποχές ~ Εποχές 2 ~ Παρενθέσεις ~ Εποχές 3 ~ Η Συνέχεια ~ Η Συνέχεια 2 ~ Η Συνέχεια 3 ~ Ο Στόχος, 1941-1971*, <Πλειάς, Αθήνα 1981>.

176 (174+2λ.) σ. Επανέκδοση, με νέα στοιχειοθεσία του Α181.

A244.— Η αλληλογραφία μας, (Μας ρωτάτε...σας απαντούμε...), *Θούριος* 151 (10 Δεκ. 1981) 29.

Υπογραφή: Ο θείος Λένον που σ' όλα απαντά.

- A245.– Αρχίζει καλά..., *Η Αυγή*, 20 Δεκ. 1981.
Υπογραφή: Ω. Για τη νεοσύστατη Εταιρεία Συγγραφέων.
- A246.– «Πράγματα που δεν περνούν τόσο εύκολα στη δικαιοδοσία της λήθης...», *Η Αυγή*, 25 Δεκ. 1981.
Για τα όσα γράφονται στον *Ριζοσπάστη*, με αφορμή τα γεγονότα της Πολωνίας.
-
- 1982
-
- A247.– Η αλληλογραφία μας, (Μας ρωτάτε...σας απαντούμε...), *Θούριος* 152 (7 Ιαν. 1982) 41.
Υπογραφή: Ο θεός Λένον που σ' όλα απαντά.
- A248.– Μιλά η Μόσχα..., Μιλά η Μόσχα, *Η Λέξη* 11 (Γεν. 1982) 3.
Αυτόγραφο ποίημα, χρονολογημένο: 1969. Βλ. και Δ143.
- A249.– Ένα πρότυπο και μια παρηγοριά, *Η Αυγή*, 10 Ιαν. 1982.
Για τον θάνατο του Δημήτρη Δεσποτίδη. Αναδημ. του Α229. Αναδημ. στο Δ625.
- A250.– Η αλληλογραφία μας, (Μας ρωτάτε...σας απαντούμε...), *Θούριος* 153 (21 Ιαν. 1982) 42.
Υπογραφή: Ο θεός Λένον που σε τίποτα πια δεν απαντά.
- A251.– Στάσεις, Διαπιστευτήρια «λαϊκότητας» ~ Ελπιδοφόρα προσπάθεια (με κάποια επιφύλαξη), *Η Αυγή*, 24 Ιαν. 1982.
Υπογραφή: Ω.
- A252.– Απόψεις πνευματικών ανθρώπων των 6 προαστίων, *Πρωτοπορία* Ηρακλείου-Νέας Ιωνίας, 26 Ιαν. 1982.
Απάντηση σε έρευνα για την πολιτιστική ζωή στα προάστια της περιοχής.

A253.- Στάσεις, Παλαιοί προς νεότερους..., *Η Αυγή*, 31 Ιαν. 1982.

Υπογραφή: Ω. Ελέγχει τη Ρίτα Μπούμη-Παπά για όσα γράφει στον *Ριζοσπάστη*.

A254.- Στάσεις, Αφέλειες..., *Η Αυγή*, 14 Φεβρ. 1982.

Υπογραφή: Ω.

A255.- Στάσεις, Για κάποια μικρά δράματα..., *Η Αυγή*, 21 Μαρτ. 1982.

Υπογραφή: Ω. Σχολιάζει δυσμενώς συνέντευξη του Θάνου Μικρούτσικου στην εφ. *Τα Νέα*.

A256.- Ο θεός Λέννον [sic] (που πότε πότε απαντά), *Θούριος* 157 (23 Μαρτ. 1982) 30.

A257.- Βαδίζοντας για το συνέδριο, Ο τίτλος: τύπος ή ουσία; *Η Αυγή*, 30 Απρ. 1982.

A258.- Ένα γράμμα, *Η Λέξη* 14 (Μάιος 1982).

Υπογραφή: Μανούσος Φάσσης. Επιστολή. Διορθώνει γραμματολογική ανακρίβεια σε συνέντευξη του Νικηφόρου Βρεττάκου δημοσιευμένη στο τεύχος 12 του περιοδικού.

A259.- Ατομική και ιστορική δικαιοσύνη, Η περίπτωση του Αντρέα Καραντώνη, *Η Αυγή*, 11 Ιουλ. 1982.

Με αφορμή τον θάνατο του Αντρέα Καραντώνη και σχετικό σημείωμα στην *Αυγή* (1.7.1982) του Τάσου Βουρνά.

A260.- Στάσεις, Τι μας φοβίζει..., *Η Αυγή*, 1 Αυγ. 1982.

Υπογραφή: Ω. Ελέγχει δυσμενή σχόλια του περ. *Αντί* εναντίον του βουλευτή Πέτσου, επειδή έγραφε ποιήματα όταν ήταν έφηβος. Πβ. Δ654.

A261.- Στάσεις, Ψυχραιμία παιδιά..., *Η Αυγή*, 15 Αυγ. 1982.

Υπογραφή: Ω. Σχολιάζει ειρωνικά τις δηλώσεις στο περ. *Διαβάσεις* των υπευθύνων των εκδόσεων Σύγχρονη Εποχή.

- A262.— Η κατάργηση του σταυρού προτίμησης και ποια είναι η θέση μας; *Η Αυγή*, 29 Σεπτ. 1982.
- A263.— Η Θεσσαλονίκη αναζητά το «ειδικό» της πρόσωπο, *Θεσσαλονίκη*, 20 Οκτ. 1982.
- A264.— Μνήμη φίλου, *Ελιμειακά* 3 (Νοέμβρ. 1982) 150-151.
Για τον Παύλο Παπασιώπη.
- A265.— Η αλληλογραφία μας, (Μας γράφετε... σας απαντάμε...), Ο θεός Λέννον ΖΕΙ, Ο αγώνας συνεχίζεται, *Θούριος* 164 (15 Νοεμβρ. 1982) 35-36.
- A266.— Η αλληλογραφία μας, (Μας γράφετε...σας απαντάμε...), *Νεκρολογία*, *Θούριος* 165 (2 Δεκ. 1982) 27.
Υπογραφή: Ο Ραντανπλάν.

 1983

- A267.— Τα δορυφορικά ποιήματα, *Η Λέξη* 23 (Μάρτ.-Απρ. 1983), Αφιέρωμα Καβάφη, 398-300.
Απάντηση του Μ.Α. στην έρευνα του περιοδικού: «Ποιο είναι το πιο αδύνατο ποίημα του Καβάφη;». Ακολουθούν απαντήσεις και άλλων.
Η απάντηση Μ.Α. ξανατυπ. στην εφ. *Η Αυγή* (Μάιος 1983).
- A268.— *ΥΓ.* <1983>.
Τυπώθηκε (πιθανότατα) με το ίδιο μέγεθος τυπογραφικών στοιχείων και την ίδια σελιδοποίηση, σε τρία διαφορετικά σχήματα χαρτιού: 12,5 × 9 εκ., 15,5 × 12 εκ., και 21,5 × 14,5 εκ., ανά 100 αντίτυπα σε κάθε σχήμα [:]. ~ 32 σ.χ.α. Σε όλα τα σχήματα, στη σ. [32]: «Ιδιωτική έκδοση σε 100 αντίτυπα εκτός εμπορίου, 1983». Βλ. και νεότερη έκδοση: A399.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A268.1.— Ηλιάς Κουτσούκος, Ένα εκπληκτικό («στερόγραφο») του Μ. Αναγνωστάκη, *Θεσσαλονίκη*, 6 Ιουλ. 1983.
- A268.2.— Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Το ΥΓ. του Μανόλη Αναγνω-

στάκη, Η ποίηση έξω από τη σελίδα, *Γράμματα και Τέχνες* 25 (Ιαν. 1984) 13-17. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

A268.3.- Κώστας Παππάς, Μανόλης Αναγνωστάκης ΥΓ, Ποιητική σύνθεση ή συλλογή ή ακόμα ποιητικός στοχαστικός λόγος, *Τροχός Τρικάλων*, (Απρ. 1984) 23-25. [Αναδημ. και τα Α2, Α24].

A268.4.- Κ.Σ[ταματίου], Το «Υστερόγραφο» του Μ. Αναγνωστάκη, Επιλογή από μια αιδιωτική έκδοση σε 100 αντίτυπα εκτός εμπορίου» (1983) που... δεν κυκλοφόρησε, *Τα Νέα*, 17 Απρ. 1984.

A269.- Η... «αποποατοποίηση» και ο «διδάσκαλος»..., *Η Αυγή*, 13 Σεπτ. 1983.

Υπογραφή: Ω. Ελέγχει απόψεις του Βασίλη Φίλια στην *Ελευθεροτυπία*.

A270.- *Γράμματα στην «Αυγή»*, Ένα σενάριο για τον Μίκη Θεοδωράκη, *Η Αυγή*, 15 Σεπτ. 1983.

Υπογραφή: Φιλόμουσος. Σχολιάζει χρονογράφημα του Ασημάκη Γιαλαμά.

A271.- Οι δημιουργοί, οι ρόλοι... και κάποιοι κίνδυνοι πραγματικοί, *Η Αυγή*, 18 Σεπτ. 1983.

Σχολιάζει και ελέγχει νέες απόψεις του Βασίλη Φίλια στην *Ελευθεροτυπία*.

A272.- *Σήματα, Φιλοθεάμονες...*, *Η Αυγή*, 22 Σεπτ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για συναυλία του Διονύση Σαββόπουλου στο Ολυμπιακό Στάδιο.

A273.- *Σήματα, Μπερδέματα...*, *Η Αυγή*, 27 Σεπτ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Ειρωνεύεται άρθρα του Κ. Μοσκόφ περί πολιτικής και νεορθοδοξίας.

A274.- *Σήματα, Το φίλτρο...*, *Η Αυγή*, 1 Οκτ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Σχολιάζει άρθρο του Ριζοσπάστη περί πολιτικής βιβλίου.

- A275.– Σήματα, Τα δικαιώματα..., *Η Αυγή*, 12 Οκτ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Για τα πνευματικά δικαιώματα.
- A276.– Σήματα, Τα επικίνδυνα..., *Η Αυγή*, 13 Οκτ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Για τις εκφράσεις ρατσισμού που ακούγονται συχνά.
- A277.– Σήματα, Μήπως είσθε εμπαθείς;... *Η Αυγή*, 18 Οκτ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Σχολιάζει δηλώσεις περί αθλητισμού του Κίμωνα Κουλούρη.
- A278.– Σήματα, Ναι στο βιβλίο..., *Η Αυγή*, 25 Οκτ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Θετικά σχόλια για την τηλεοπτική εκπομπή «Θέματα και Βιβλία».
- A279.– Σήματα, Και όμως οι γυναίκες δεν απουσιάζουν..., *Η Αυγή*, 2 Νοεμβρ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Για την παρουσία γυναικών συγγραφέων στα σχολικά εγχειρίδια.
- A280.– Σήματα, Λάθος αντίδοτο..., *Η Αυγή*, 6 Νοεμβρ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Σχολιάζεται η υπερπληθώρα «πολιτιστικών εκδηλώσεων».
- A281.– Παρήγορο σημάδι, *Η Αυγή*, 6 Νοεμβρ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Για τα πολλά καβαφικά αφιερώματα του 1983.
- A282.– Δέκα χρόνια Πολυτεχνείο, *Η Αυγή*, 8 Νοεμβρ. 1983.
- A283.– Τόλη Καζαντζή, Οι πρωταγωνιστές, *Η Αυγή*, 10 Νοεμβρ. 1983.
Υπογραφή: Θ.Α. Σύντομη βιβλιοκρισία.
- A284.– Ο Σταύρος, *Η Αυγή*, 13 Νοεμβρ. 1983.
Με τα αρχικά: Μ.Αν. Για τον ξαφνικό θάνατο του Σταύρου Καρά. Βλ. και Α351.

A285.- Σήματα, Συνωμοσία σιωπής..., *Η Αυγή*, 15 Νοεμβρ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για την ελλιπή δημοσιότητα που δόθηκε σε «Εκκληση στελεχών του αντιδικτατορικού αγώνα Θεσσαλονίκης», με αφορμή τα δέκα χρόνια της επετείου του Πολυτεχνείου.

A286.- Σήματα, Κατευθυνόμενη ευαισθησία..., *Η Αυγή*, 18 Νοεμβρ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για τη στάση ορισμένων πνευματικών ανθρώπων.

A287.- Σήματα, Ούτε ένας; ... *Η Αυγή*, 22 Νοεμβρ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Σχολιάζει την επετειακή πορεία του Πολυτεχνείου.

A288.- Σήματα, Φοβάμαι..., *Η Αυγή*, 27 Νοεμβρ. 1983.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Για όσους άλλαξαν πολιτική στάση στη μεταπολίτευση, ενώ «εφτά χρόνια έκαναν πως δεν είχαν πάρει χαμπάρι». Ξανατυπ. στην ίδια εφημερίδα, 29 Νοεμβρ. 1983, λόγω πολλών τυπογραφικών και άλλων λαθών στην αρχική του δημοσίευση.

A289.- Ε, όχι..., *Η Αυγή*, 27 Νοεμβρ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για την κατάχρηση αντιστασιακών περιστατικών στα τηλεοπτικά σίριαλ.

A290.- Σήματα, Τι να πεις;... *Η Αυγή*, 29 Νοεμβρ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Σχολιάζει χρονογράφημα της μη κατονομαζόμενης Ελένης Βλάχου.

A291.- Τα περιοδικά και η εποχή: ένας διάυλος επικοινωνίας, *Η Αυγή*, 1 Δεκ. 1983.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. μαζί με το επόμενο στο A388.

A292.- Παλιά και νέα περιοδικά: Αναλογίες και διαφορές, *Η Αυγή*, 2 Δεκ. 1983.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Συνέχεια του προηγούμενου. Ξανατυπ. μαζί με το προηγούμενο στο A388.

A293.– Σήματα, Υπάρχει το πρόβλημα..., *Η Αυγή*, 6 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Σχολιάζει θετικά εκπομπή του «Παρασκηνίου».

A294.– Σήματα, Αισιόδοξη κρίση;... *Η Αυγή*, 8 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για την αθυροστομία και τη βωμολοχία στο θέατρο.

A295.– Σήματα, Η συνταγή..., *Η Αυγή*, 10 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για τις «συνταγές» που ακολουθούνται στα θεατρικά, κινηματογραφικά και τηλεοπτικά πράγματα.

A296.– Σήματα, Όλοι σύμφωνοι..., *Η Αυγή*, 14 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Σχόλιο πολιτικής επικαιρότητας.

A297.– Σήματα, Λίγη προσοχή..., *Η Αυγή*, 15 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για την αξιοπιστία των «προσωπικών μαρτυριών». Ξανατυπ. στο Δ423.1.

A298.– Σήματα, Σημειώσατε X..., *Η Αυγή*, 22 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για την πρόταση του Γ.Π. Σαββίδη να ανακηρυχτεί άγιος ο Μακρυγιάννης και για την αντίστοιχη στην καθολική εκκλησία, να ανακηρυχτεί αγία η Γκρέις Κέλλυ.

A299.– Τέο Σαλαπασίδης (1923-1983), *Η Αυγή*, 28 Δεκ. 1983.

Με τα αρχικά: Μ.Αν.

A300.– Σήματα, Το παιχνίδι;... *Η Αυγή*, 29 Δεκ. 1983.

Υπογραφή: Θ.Α. Για τα κρατικά λογοτεχνικά βραβεία.

1984

A301.– Σήματα, Τα ρέκβιεμ..., *Η Αυγή*, 3 Ιαν. 1984.

Υπογραφή: Θ.Α. Για τη διακοπή κυκλοφορίας του εβδομαδιαίου περιοδικού ποικίλης ύλης *Επίκαιρα*.

A302.– Ραδιοφωνία και... Αντίσταση ή «Οι τρελάκηδες των Εφ Εμ», *Η Αυγή*, 10 Ιαν. 1984.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Ξανατυπ. στο Δ485.α.

- A303.- Σήματα, Πραγματικά πολλά κατάλοιπα, *Η Αυγή*, 10 Ιαν. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Αναδημοσιεύει επιστολή αναγνώστη από τον Ριζοσπάστη.
- A304.- «Δυσπιστείτε...» ή περί του «λογοτεχνικού ψώνιου», *Η Αυγή*, 23 Ιαν. 1984.
Υπογραφή: Μανούσος Φάσσης. Ξανατυπ. στο Δ485.α.
- A305.- Σήματα, «Γαμπλόντ»..., *Η Αυγή*, 23 Ιαν. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για τη διαφαινόμενη «πρόοδο» του ελληνικού Τύπου.
- A306.- Ποδόσφαιρο και... αναθέματα, *Η Αυγή*, 24 Ιαν. 1984.
Με τα αρχικά: Μ.Αν.
- A307.- Σήματα, Εδώ τζόγος..., *Η Αυγή*, 28 Ιαν. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Σχολιάζει τηλεπαιχνίδι της ΕΡΤ.
- A308.- Η «φανταιζίστικη» ποίηση και ο Γιάννης Σκαρίμπας, *Η Αυγή*, 29 Ιαν. 1984.
Ξανατυπ. στο Συμπληρωματικά.
- A309.- Σήματα, Ετεροχρονισμός..., *Η Αυγή*, 1 Φεβρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για δεξίωση των πνευματικών ανθρώπων από τον πρωθυπουργό.
- A310.- Σήματα, Τα εύγε..., *Η Αυγή*, 8 Φεβρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Σχολιάζει δηλώσεις για το προηγούμενο.
- A311.- Σήματα, Σοβαρά ή γελοία;... *Η Αυγή*, 10 Φεβρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Σχολιάζει «πολιτικό» τραγούδι της Νεολαίας της Νέας Δημοκρατίας.
- A312.- Σήματα. Λίγο κράτει..., *Η Αυγή*, 15 Φεβρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για τις κοσμικές στήλες των εφημερίδων.

- A313.– Ελληνική πεζογραφία στην τηλεόραση, Δύο κανάλια ζητούν συγγραφέα, *Η Αυγή*, 17 Φεβρ. 1984.
Υπογραφή: Μανούσος Φάσσης.
- A314.– Η ουσία και ο διάκοσμος, Σκέψεις πάνω σε μια κυβερνητική πρωτοβουλία, *Η Αυγή*, 23 Φεβρ., 1984.
Με τα αρχικά Μ.Αν.
- A315.– Σήματα, Ανησυχίες..., *Η Αυγή*, 29 Φεβρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Σχολιάζει τα όσα είπε σε τηλεοπτική εκπομπή ο Στέλιος Ράμφος για τη γλώσσα.
- A316.– Σήματα, Το χρονογράφημα..., *Η Αυγή*, 3 Μαρτ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Το χρονογράφημα και η τύχη του στις σημερινές εφημερίδες.
- A317.– Οι τοίχοι έχουν τη δική τους ιστορία..., *Η Αυγή*, 11 Μαρτ. 1984.
Υπογραφή: Μανούσος Φάσσης.
- A318.– Σήματα, Λέξεις αυστηρές..., *Η Αυγή*, 13 Μαρτ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για την καθημερινή χρήση λέξεων όπως «χαφιές», «πράκτωρ», «ρατσιαστής» κ.λπ.
- A319.– Σήματα, Η υπερδοσολογία..., *Η Αυγή*, 16 Μαρτ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για την πληθώρα μουσικών εκπομπών στην τηλεόραση.
- A320.– Εξουσιαστικοί «αιφνιδιασμοί», (Για ποια πολιτική διαπαιδαγώγηση;), *Η Αυγή*, 17 Μαρτ. 1984.
- A321.– Το μακρύ ταξίδι ενός βιβλίου μέσα στο χρόνο..., Τα «Σύννεφα» του Άνθου Φιλητά, *Η Αυγή*, 25 Μαρτ. 1984.
Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.
- A322.– Σήματα, Λογοκρισίες..., *Η Αυγή*, 29 Μαρτ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για διαμαρτυρίες κατοίκων του νομού Ηλείας εναντίον τηλεοπτικού σίριαλ.

- A323.- Πολιτική αρθρογραφία: ανάμεσα στην «έκθεση» και την έρευνα των ιδεών, Με αφορμή το βιβλίο του Γ. Βότση «Σε μαύρο φόντο», *Η Αυγή*, 31 Μαρτ. 1984.
Με τα αρχικά: Μ.Αν.
- A324.- Σήματα, Γάλλοι λοιπόν, *Η Αυγή*, 5 Απρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ Για το ελληνικό τραγούδι.
- A325.- Σήματα, Μόνο που..., *Η Αυγή*, 12 Απρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Σχολιάζονται δηλώσεις σοβιετικού συγγραφέα.
- A326.- Ο καθείς ν' αναλάβει τις ευθύνες του, *Η Αυγή*, 12 Απρ. 1984.
- A327.- Σήματα, Αποκλεισμοί..., *Η Αυγή*, 19 Απρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για «αποκλεισμούς» από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- A328.- Η Αριστερά έχει τόσα πτυχία, ώστε δεν έχει ανάγκη από εξετάσεις..., *Η Αυγή*, 21 Απρ. 1984.
- A329.- Σήματα, Περί «κουλτουριάρηδων» ~ Διαβάσαμε καλά; *Η Αυγή*, 25 Απρ. 1984.
Υπογραφή: Θ.Λ. Για δηλώσεις του Μένιου Κουτσόγιωργα και του Μίκη Θεοδωράκη, αντιστοίχως.
- A330.- Η επαναστατική «καθαρότητα» και οι θεματοφύλακές της, *Η Αυγή*, 29 Απρ. 1984.
- A331.- Λιγότερος εντυπωσιασμός και περισσότερη ουσία, 'Η περί φακέλων ο λόγος..., *Η Αυγή*, 13 Μαΐου 1984.
- A332.- Το σύνδρομο του Επιμηθέα, (Η: η αμηχανία των διανοομένων απέναντι στους νεωτερισμούς), *Η Αυγή*, 20 Μαΐου 1984.
- A333.- Οι διανοούμενοι μπροστά στην ευρωπαϊκή πρόκληση, *Η Αυγή*, 27 Μαΐου 1984.

- A334.– Ο χλευασμός του πολίτη, («Άλλα λόγια βρε παιδιά...»), *Η Αυγή*, 3 Ιουν. 1984.
- A335.– Όχι πια επιείκεια, *Η Αυγή*, 10 Ιουν. 1984.
- A336.– Πολίτη – μη φοβάσαι..., *Η Αυγή*, 15 Ιουν. 1984.
- A337.– Η έκπτωση των λέξεων, *Η Αυγή*, 17 Ιουν. 1984.
- A338.– Διάλογος ναι, αλλά πώς; *Η Αυγή*, 30 Ιουν. 1984.
- A339.– Σκέψεις για την πολιτιστική πραγματικότητα, *Θούριος* 189 (5 Ιουλ. 1984) 46-47.
- A340.– Περί προφορικού και γραπτού λόγου, *Η Αυγή*, 8 Ιουλ. 1984.
- *A341.– Ηχορύπανση – και πού η «κρίση», *Η Αυγή*, 14 Ιουλ. 1984.
- A342.– Επέτειος και απολογισμοί, Ένα πολιτιστικό «παράδοξο», *Η Αυγή*, 22 Ιουλ. 1984.
Ξανατυπ. στο A420.
- A343.– Φαινές ιδέες και στρουθοκάμηλοι, *Η Αυγή*, 19 Αυγ. 1984.
- A344.– Η φωτοσύνθεση, ο «δαίμονας» και η σχετική φιλολογία, *Η Αυγή*, 26 Αυγ. 1984.
- A345.– Ο ποιητής που έγραφε δικά μας πράγματα, *Η Αυγή*, 9 Σεπτ. 1984.
Για τον θάνατο του Ασημάκη Πανσέληνου.
- A346.– Μια περίπτωση αμφιλεγόμενη (ιδιοφυΐα ή φάρσα;), *Η Αυγή*, 23 Σεπτ. 1984.
Με το ψευδώνυμο: Μανούσος Φάσσης. Σχολιάζει επιστολή αναγνώστη της εφημερίδας και αναφέρεται στη ζωή και το έργο του μεσοπολεμικού συγγραφέα Γ. Βουγιουκλάκη.

- A347.— Τα Μεγάλα Προβλήματα και οι «μικροί προσγειωμένοι», *Η Αυγή*, 30 Σεπτ. 1984.
- A348.— Ο ορίζοντας παραμένει κλειστός, Παρά τα φαινομενικά «ανοίγματατά» του ο δογματισμός, τον τελευταίο καιρό, όλο και επιστρέφει στα παλιά γνωστά του κατατόπια, *Η Αυγή*, 21 Οκτ. 1984.
- A349.— Άγιαξ για πάντα, *Η Αυγή*, 28 Οκτ. 1984.
Υπογραφή: Αλ. Καμής. Ξανατυπ. με «την άδεια να το δημοσιεύσουμε, με το όνομά του αυτή τη φορά», στο περ. *Ταχυδρόμος*, 1984, 80-82, και τίτλο «Εραστές της μπάλας παραμερίστε». Επίσης, στην εφ. *Η Καθημερινή* (7 ημέρες), 4 Οκτ. 1998, 32.
- A350.— Προβλήματα ανοιχτά προς πάσα κατεύθυνση, *Η Αυγή*, 4 Νοεμβρ. 1984.
- A351.— Ένας χρόνος χωρίς τον Σταύρο Καρα, Η προσωπικότητα είναι πάντα αναντικατάστατη, *Η Αυγή*, 11 Νοεμβρ. 1984.
Βλ. και Α284.
- A352.— Σήμερα που μπορούμε να μιλάμε για όλα..., *Η Αυγή*, 2 Δεκ. 1984.
Ξανατυπ. στο Δ485.α.
- A353.— Με αφορμή την εκπομπή για τον Καστοριάδη, Τι ζητάει ο δογματισμός από την τηλεόραση; *Η Αυγή*, 11 Δεκ. 1984.
- A354.— Σήματα, Το πολύ το «κιτς», *Η Αυγή*, 11 Δεκ. 1984.
Υπογραφή: Μ.Φ.
- A355.— Παρουσίαση, Στο τομίδιο: Κέντρο Μαρξιστικών Σπουδών, *Η επίδραση των ιδεών του μαρξισμού στη λογοτεχνία μας, (1920 μέχρι σήμερα)*, Α. Αργυρίου, Μ. Αναγνωστάκης, Κ. Κουλουφάκος, Μ. Λαμπρίδης, Χ. Προκοπάκη, Τ.

Πατρίκιος, Δ.Ν. Μαρωνίτης κ.ά., Κένταυρος [1984], 11-12 και 35-52.

ΣΧΟΛΙΑ

A355.1.– Γιώργος Μανιάτης, Αναθεωρητών Συμπόσιο, *Ριζοσπάστης*, 19 Απρ. 1984. [Ελέγχει τις απόψεις που διατυπώθηκαν από τους ομιλητές].

A356.– «Πολυτελής» και δραστική πολιτική γραφή, *Η Αυγή*, 30 Δεκ. 1984.

1985

A357.– Ρετιρέ χωρίς θεμέλια, *Διαδρομή* 8-9 (Δεκ. 1984 - Ιαν. 1985).

A358.– Το ποιητικό έργο του Στρατή Τσίρκα, «Αυτή η πρώτη μου φωνή που γρήγορα χάθηκε», *Η Αυγή*, 10 Φεβρ. 1985. Ξανατυπ. στο *Συμπληρωματικά*.

A359.– Λιτότητα, θερμότητα, γνήσιο μεράκι..., *Η Αυγή*, 19 Φεβρ. 1985.

Για τον θάνατο του Γιώργου Ιωάννου.

A360.– Pourquoi écrivez-vous? 400 écrivains respondent, *Libération* Παρισιού, Μάρτιος 1985.

Μεταξύ των συγγραφέων που απαντούν στην έρευνα, και ο Μ.Α. Αναδημ. σε ελληνική γλώσσα στο A400.

A361.– Ν' ανοίξουμε το παλιό τεφτέρι (ή Περί “δεξιών” και “αριστερών” λύσεων), *Η Αυγή*, 31 Μαρτ. 1985.

Ξανατυπ. στο Δ485.

A362.– Η Ομόνοια σύμβολο..., *Η Αυγή*, 4 Απρ. 1985.

Με τα αρχικά: Μ.Αν. Για προεκλογική συγκέντρωση στην πλατεία Ομονοίας.

- A363.— Παρατάυτα διατηρούμε την ανεξαρτησία μας (και ό,τι ήθελε προκύψει...), *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 5 Μαΐου 1985.
- A364.— Μεταγραφές με... («ποσχετική»), *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 12 Μαΐου 1985.
- A365.— Μηχανισμοί εκβιασμού συνειδήσεων, *Η Αυγή*, 22 Μαΐου 1985.
 Με τα αρχικά: Μ.Αν. Για τις καταγγελίες που ασκούνται στους εργαζόμενους να υπογράψουν κείμενα υποστηρικτικά της «αλλαγής».
- A366.— Νηφαλιότερα τώρα..., (Για κάποια ιδεολογικά αμφίβια), *Η Αυγή*, 30 Ιουν. 1985.
- A367.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα 1941-1971, Εποχές ~ Εποχές 2 ~ Παρενθέσεις ~ Εποχές 3 ~ Η Συνέχεια ~ Η Συνέχεια 2 ~ Η Συνέχεια 3 ~ Ο Στόχος*, Στιγμή, 1985.
 202 σ. «“Τα Ποιήματα, 1941-1971” [...] (τρίτη έκδοση) τυπώθηκαν τον Ιούνιο του 1985 σε 3.000 αντίτυπα. Τυπογραφική επιμέλεια Αιμίλιου Καλιακάτσου».
 Ως πρώτη έκδοση λογίζεται εκείνη του 1971 (Θεσσαλονίκη), δεύτερη η έκδοση της Πλειάδας (μαζί με όλες τις ανατυπώσεις). Η παρούσα ανατυπώθηκε τέσσερις φορές έως το 1995. Βλ. και Α421.
- ΚΡΙΣΕΙΣ
- A367.1.— Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Ο κερηκτικός ήχος της σιωπής, *Το Τέταρτο* 5 (Σεπτ. 1985) 6-7. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
- A367.2.— Κώστας Σταματίου, Ποίηση παρηγορητική, Ένα καλοκαίρι με τους: Αλεξάνδρου, Αναγνωστάκη, Λειβαδίτη, Βρεττάκο, Καρούζο, *Τα Νέα*, 7 Σεπτ. 1985.
- A367.3.— Κώστας Τσαούσης, «Είστε Υπέρ ή Κατά; Απαντήστε μ' ένα Ναι ή μ' ένα Όχι...», *Έθνος της Κυριακής*, 22 Σεπτ. 1985.
- A367.4.— Δημήτρης Σταμέλος, Ποιητικοί προβληματισμοί, *Ελευθεροτυπία*, 12 Δεκ. 1985.

A368.– Για ποιον χτυπούν οι καμπάνες της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας; *Η Αυγή*, 3 Ιουλ. 1985.

Αναδημ. από έρευνα της εφ. **Τα Νέα*.

*A369.– Προς τι οι εκδηλώσεις; *Η Αυγή*, 10 Ιουλ. 1985.

Για την Αθήνα πολιτιστική πρωτεύουσα.

A370.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Αντιδογματικά, Άρθρα και σημειώματα, 1946-1977*, Στιγμή 1985.

20 × 15 εκ. ~ 232 σ. «[...] τυπώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 1985 στο τυπογραφείο των εκδόσεων “Στιγμή” σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα [...] την τυπογραφική επιμέλεια της έκδοσης είχε ο Αιμίλιος Καλιακάτσος». Δεύτερη έκδοση του A210.

Στις σ. 9-11 Πρόλογος του συγγραφέα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A370.α.– Και πάλι για τον υπερρεαλισμό, 13-22 [=A26]. A370.β.– Η αντικειμενικότητα του έργου τέχνης, 23-37 [=A49]. A370.γ.– Προβλήματα του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, 39-59 [=A50]. A370.δ.– Προλεγόμενα και επιλεγόμενα ενός περιοδικού, 61-71 [=A105]. A370.ε.– Κάποιες διαπιστώσεις, 73-79 [=A60]. A370.στ.– Η «Υπόθεση Πάστερνακ», 81-89 [=A58]. A370.ζ.– Συνθήματα και πραγματικότητας, 91-104 [=A92]. A370.η.– Ανοιχτά χαρτιά, 105-110 [=A210.η]. A370.θ.– Προβληματισμοί και νέες σκοπιμότητες, Ένα βιβλίο, μια αφορμή, 111-126 [=A121]. A370.ι.– Θέμα ευθύνης, 127-135 [=A123]. A370.ια.– Η σημασία ενός βιβλίου κι ένας κίνδυνος, 138-144 [=A145]. A370.ιβ.– Το χρέος και ο λόγος, 145-151 [=A131]. A370.ιγ.– Διοικητικές μέθοδοι και πνευματική ελευθερία, 153-160 [=A210.ιγ]. A370.ιδ.– Ανάγκη κριτικής και ελέγχου, 161-167 [=A135]. A370.ιε.– Λογοτεχνία και πολιτική. 169-173 [=A156]. A370.ιστ.– Περὶ διαλόγου κτλ., 175-182 [=A161]. A370.ιζ.– Άγραφη ιστορία, 183-188 [=A166]. A370.ιη.– Για το πολιτιστικό πρόβλημα, Διαπιστώσεις – και ποιες οι ευθύνες, 189-197 [=A192]. A370.ιθ.– Πολιτιστική ζωή και Πανεπιστήμιο, 199-205 [=A201]. A370.κ.– Πνευματική δημιουργία και πολιτιστικό κίνημα, 207-229 [=A210.κ].

ΚΡΙΣΕΙΣ

A370.1.– Ελισάβετ Κοτζιά, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Κάπα 2* (6 Φεβρ. 1987) 54-55. [=A372.2].

A370.2.- Διαμαντής Μπασσαντής, Οι ορίζοντες των εποχών και ο Μα-
νόλης Αναγνωστάκης. *Διαβάζω* 237 (Απρ. 1987) 47-49.

Βλ. και A367.1.

A371.- Μανόλης Αναγνωστάκης, *Το Περιθώριο '68-'69*, Στιγμή,
1985.

20 x 14,5 εκ. ~ 48 σ. «“Το Περιθώριο '68-'69” [...] (Β' έκδοση) τυ-
πώθηκε τον Σεπτέμβριο του 1985 στο τυπογραφείο των εκδόσεων
“Στιγμή” σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα. Το κόσμημα του εξωφύλλου
σχεδίασε ο Ανέστης Αναγνωστάκης [...] τυπογραφική επιμέλεια από
τον Αιμίλιο Καλιακάτσο». Δεύτερη έκδοση του A216. Βλ. και A422.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A371.1.- Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, «Χωρίς λόγια περιπτώ... χωρίς
φτιασιδία», *Το Τέταρτο* 8 (Δεκ. 1985) 5.

A372.- Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Συμπληρωματικά, Σημειώ-
σεις Κριτικής, Στιγμή*, 1985.

20 x 14,5 εκ. ~ 176 σ. «[...] τυπώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 1985 στο
τυπογραφείο των εκδόσεων “Στιγμή” σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα [...] η
τυπογραφική επιμέλεια από τον Αιμίλιο Καλιακάτσο». Στις σ. 9-10
Πρόλογος του συγγραφέα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A372.α.- Η *Αμοργός* του Νίκου Γκάτσου, 11-15 [=A7]. A372.β.-
Οι *Θαλασσινοί προσκνητές* του Τάσου Αθανασιάδη, 17-19 [=A4].
A372.γ.- Η νεοελληνική ποίηση «από τ' αριστερά», Ένα βιβλίο που
δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο, 21-41 [=A78 και A125.δ].
A372.δ.- Η ποίηση - «προσκλητήριο των καιρών», 43-51 [=A98].
A372.ε.- Καβάφης και καβαφολογία, 53-61 [=A74=A125.ζ].
A372.στ.- Μικρή εξομολόγηση για τον Καβάφη, Τριάντα χρόνια
από το θάνατό του, 63-68 [=A119]. A372.ζ.- *Η νόχτα και η αντίστιξη*
του Τάκη Σινόπουλου, 69-77 [=A68]. A372.η.- *Βίος και αέτωμα* του
Αντρέα Καραντώνη, 79-83 [=A72]. A372.θ.- *Πράγματα 2 - Αριθμοί*
του Πάνου Θασίτη, 85-95 [=A111]. A372.ι.- *Σέρμος και Βάχχος* του
Μ. Καραγάτση, 97-108 [=A83]. A372.ια.- *Γαλαρία νούμερο 7* του Κώ-
στα Κοτζιά, 109-115 [=A89]. A372.ιβ.- *Η Καγκελόπορτα* του Αντρέα
Φραγκιά, Μια σύγχρονη μαρτυρία κι ένα έργο, 117-123 [=A117].
A372.ιγ.- Η *Αριάγνη* του Στρατή Τσίρκα, Ο θρύλος και το ιστορικό

τοπίο, 125-131 [=A116]. A372.ιδ.– Μάρκος Αυγέρης και το ανεξόφλητο χρέος μας, 133-140 [=A170]. A372.ιε.– Η «φανταιζίστικη» ποίηση και ο Γιάννης Σκαρίμπας, 141-149 [=A308]. A372.ιζ.– Τα *Σύννεφα* του Άνθου Φιλητά, Το μακρύ ταξίδι ενός βιβλίου μέσα στο χρόνο 151-158 [=A321]. A372.ιη.– «*Αυτή η πρώτη μου φωνή που γρήγορα χάθηκε*», Το ποιητικό έργο του Στρατή Τσίρκα, 159-167 [=A358].

ΚΡΙΣΕΙΣ

A372.1.– Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Μανόλης Αναγνωστάκης, Κριτική πορεία σαράντα χρόνων, Με αφορμή την έκδοση του βιβλίου του «*Τα Συμπληρωματικά*» και την επανέκδοση των «*Αντιδογματικών*», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 20 Οκτ. 1985.

A372.2.– Ελισάβετ Κοτζιά, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Κάπα* 2 (6 Φεβρ. 1987) 54-55. [=A370.1].

A373.– Υστερόγραφο, *Θούριος* της ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος 200 (Σεπτ. 1985) 1

A374.– [Για τα 200 τεύχη του *Θούριου*], *Θούριος* της ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος 200 (Σεπτ. 1985) 11-12.

A375.– Μνήμη Θανάση Παπαδόπουλου, Ο δάσκαλος, ο φίλος..., *Η Αυγή*, 29 Σεπτ. 1985.

Για τον θάνατο του Θανάση Παπαδόπουλου στη Σουηδία.

A376.– «Γράμματα στην “*Αυγή*”», Το δημοσίευμα της «*Αυγής*» για τον Νάσιουτζικ, *Η Αυγή*, 13 Δεκ. 1985.

Διαφωνεί με δημοσίευμα της εφημερίδας, υπερασπιζόμενος τον Νάσιουτζικ.

A377.– Διεθνές έτος ειρήνης, [Προλογικό σημείωμα στο:] *Ημερολόγιο Αυγής 1986* [1985].

1986

A378.– Έκθετος πάντα, ποτέ ένθετος..., (Ένα βιβλίο που πρέπει σωστά να διαβαστεί). *Η Αυγή*, 12 Ιαν. 1986.

Για το βιβλίο του Χρόνη Μίσσιου ...*Καλά, εσύ σκοτώθηκες νωρίς*.

A379.- [Γκορμπατσόφ και ΚΚΕ], *Έθνος*, 11 Απρ. 1986.

Απάντηση σε έρευνα της εφημερίδας. Βλ. Δ185.

A380.- Σελίδες από την ποδοσφαιρική αυτοβιογραφία μου, *Το Τέταρτο* 15 (Ιούλ. 1986) 14-15.

Αναδημ. στον συλλογικό τόμο *Στα γήπεδα η πόλη αναστενάζει*, 16 κείμενα για την παλιά Θεσσαλονίκη του ποδοσφαίρου και του μπάσκετ, Επιμέλεια: Γιώργος Αναστασιάδης, Ιανός, Θεσσαλονίκη 1999, 31-37.

ΣΧΟΛΙΑ

A380.1.- ...Κι αυτά, Ποδόσφαιρο και ποίηση, *Ελευθεροτυπία*, 5 Ιουλ. 1986.

A381.- Ο Ιωάννης Μεταξάς και εγώ..., *Η Αυγή*, 3 Αυγ. 1986.

Ξανατυπ. στο Δ531.δ.

A382.- Μανούσος Φάσσης, *Ο Κατήφορος*, Μπαλάντα, Εκδόσεις AIDS, 1986.

8 σ.χ.α. και χωρίς κολοφώνα. [Τυπώθηκε στο τυπογραφείο των εκδόσεων Στιγμή].

Στη σ. [2] υπότιτλος: «Η πονεμένη ιστορία δύο ψυχών σε μια κοινωνία σάπια και ασυνείδητη. Η τίμια εξανάσταση του ποιητή μαστίγιο στην υπνώττουσα ηθική μας».

Αφηγηματικό ποίημα σε 17 ομοιοκατάληκτα τετράστιχα. Εμπεριέχεται στο A385.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A382.1.- Β. Ζεβ[ελάκης], Ναι, όχι, ίσως..., Μανούσος Φάσσης, *Τόλημη* Ηρακλείου Κρήτης, 15 Οκτ. 1986. [Ξανατυπ. αποσπασματικά στο Παράρτημα του A385].

A382.2.- Ματζ. [=Γ. Ματζουράνης], Λυρικά, *Η Αυγή*, 1 Ιαν. 1987. [Ξανατυπ. στο Παράρτημα του A385].

1987

A383.– *Επιστολές, Το Τέταρτο* 23 (Μάρτ. 1987) 96.

Επιστολή Μ.Α. για τη συνωνυμία του με τον δημοσιογράφο του περιοδικού Μανώλη Αναγνωστάκη.

A384.– Υπουργείο Πολιτισμού, Διεύθυνση Γραμμάτων, Επίσημη απονομή Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων 1986, Μουσείο Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας, Δευτέρα, 30 Μαρτίου 1987.

Τετρασέλιδο πρόγραμμα της εκδήλωσης. Την εισήγηση για το πρώτο βραβείο ποίησης στον Μ.Α. διαβάζει ο Στέλιος Γεράνης. Ποιήματα του Μ.Α. διαβάζουν ο Κώστας Καστανάς και η Αντιγόνη Βαλάκου. Βλ. και: Β.Γεωργ[ακοπούλου], Βραβεία, αλλά και μέτρα για το βιβλίο, *Ελευθεροτυπία*, 31 Μαρτ. 1987.

A385.– *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης, Η ζωή και το έργο του, Μια πρώτη απόπειρα κριτικής προσέγγισης, Δοκιματικό σχέδιασμα του Μανόλη Αναγνωστάκη, Στιγμή*, 1987.

20 x 14,5 εκ. ~ 144 σ. «Τυπώθηκε τον Απρίλιο του 1987 στο τυπογραφείο των εκδόσεων “Στιγμή” σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα [...] η τυπογραφική επιμέλεια από τον Αιμίλιο Καλιακάτσο». Ανατυπώθηκε το 1996 από τις εκδόσεις Στιγμή.

Στις σ. 127-141 Παράρτημα, όπου αναδημ. τα Α227.1, Α227.2, Α382.1, Α382.2.

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

(Δεν καταγράφονται εδώ τα σύντομα, δίστιχα ποιήματα)

A385.α.– Στο ξενοδοχείο Macedonia [χειρόγραφο] ~ A385.β.– Πήγαμε εκδρομή στην Επανωμή ~ A385.γ.– Και μπρος στα τείχη στέκεται ~ A385.δ.– Αγαπημένη, κόβοντας χαμομήλια ~ A385.ε.– Και οι κοπέλες οι άπονες ~ A385.στ.– Επιστολή για τις *Αιχμές* του Δ.Χ. ~ A385.ζ.– Χαίρε, ω χείρε ~ A385.η.– Ποιος μίλησε για Βακαλό ~ A385.θ.– Μανόλαρε, Μανόλαρε ~ A385.ι.– Η δυναστεία των ημέρων (Άσμα Ι, ΙΙ, Χορικό) ~ A385.ια.– Έφηναν όλοι από νωρίς ~ A385.ιβ.– Εσένα μόνο, αλήθεια, αγάπησα ~ A385.ιγ.– Απέναντι στον καφερέ ~ A385.ιδ.– Την ώρα τούτη που των κορμιών... ~ A 385.ιε.– Το ρομαντικό τρίπτυχο (tempo di tango) ~ A385.ιστ.– 1870-1942 [=A2] ~ A385.ιζ.– Μίμηση...

~ A385.ιη.- Νεκρική ωδή ~ A385.ιθ.- *Μεσάνυχτα στο καφερείο το κοσμικό* ~ A385.κ.- Έξω από την ταβέρνα «Η Ωραία Σεβίλλη» ~ A385.κα.- Μέσα σε τόσα και τόσα θηλυκά ~ A385.κβ.- Όταν μ' αγάπησες εγώ... ~ A385.κγ.- Το κακό κορίτσι ~ A385.κδ.- Το παράπονο της μάνας ~ A385.κε.- Τ' αγγελουδία στην εξοχή ~ A385.κστ.- Η κυρά μας η δασκάλα ~ A385.κζ.- Η μπαλάντα της Ασπασίας (Σεμνής κόρης του Ρ.Φ.) ~ A385.κη.- Η μπαλάντα της Τασίας (της αρχοντοκνίτισσας) ~ A385.κθ.- Η μπαλάντα της Τούλας (αγωνίστριας του ΠΠΣΠ) ~ A385.λ.- La fin du voyage ~ A385.λα.- Ο Κατήφορος [=A382] ~ A385.λβ.- Η μπαλάντα του μεγάλου Δημητρώ ~ A385.λγ.- *Romantica* ~ A385.λδ.- Fair play ~ A385.λε.- *Femina aeterna* ~ A385.λστ.- Η κατάρρα της κόρης [χειρόγραφο].

ΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

A385.1.- Όταν ο ποιητής κάνει χιούμορ, *Ελευθεροτυπία*, 17 Απρ. 1987. ~ Βασίλης Πάικος, *Γοιούτη παρακμή! Η Αυγή*, 26 Απρ. ~ Ένας άγνωστος ποιητής! *Έθνος*, 29 Απρ. ~ Η ποντικίνα των καναλιών[=;], *Θρίλερ ποιητικό και πένθιμο...*, *Ποντίκι*, 29 Απρ. ~ Βιβλία, *Το Βήμα της Κυριακής*, 31 Μαΐου. ~ Ωτοβλεψίες, Ακούω, Βλέπω, Ποιος είναι ο “Μανούσος Φάσσης”; *Τα Νέα*, 15 Ιουν. 1987. ~ Μανούσος Φάσσης, Στο αιώνιο νησί των ποιητών, *Η Εβδομή*, 12 Ιουλ. ~ Μ. Χ[αρτουλάρη], Το Δίκτυο, Ένας άσωτος επέστρεψε, *Τα Νέα*, 30 Σεπτ. 1996. [Για την ανατύπωση του βιβλίου].

ΚΡΙΣΕΙΣ

A385.2.- Κώστας Τσαούσης, Ο ποιητής που χλευάζει, *Έθνος της Κυριακής*, 3 Μαΐου 1987.
 A385.3.- Κώστας Σταματίου, Ο σατιρικός Αναγνωστάκης, *Ταχυδρόμος* 19/1721 (7 Μαΐου 1987) 168.
 A385.4.- Μ.Ζ. Κοπιδάκης, Φίλος, αλλά εαυτός, *Το Βήμα της Κυριακής*, 14 Ιουν. 1987. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].
 A385.5.- Νίκος Ντόκας, Δόκτωρ Τζέκιλ και μίστερ Χάιντ (ή Μανόλης Αναγνωστάκης και Μανούσος Φάσσης), *Ελευθεροτυπία*, 26 Ιουν. 1987.
 A385.6.- Λ. Γαβριήλ, *Ο Θούριος* 204 (Ιούλ.-Αύγ. 1987) 38.
 A385.7.- Άννα Γριμάνη, *Ένα* (13 Αυγ. 1987) 110.
 A385.8.- Β.Ζεβ[ελάκης], Ο Φάσσης του Αναγνωστάκη, *Τόλμη Ηρακλείου Κρήτης*, 22 Αυγ. 1987.

- A385.9.— Σάββας Παύλου, Ένας λίβελλος εναντίον του Μανόλη Αναγνωστάκη, Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης, *Κάπα* 16 (Σεπτ. 1987) 45-47 και 50. [Και αυτοτελής έκδοση στο Δ219].
- A385.10.— Τόλης Καζαντζής, Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης, Η ζωή και το έργο του, Εισαγωγή και επίλογος στο πρόσφατο (1987) βιβλίο του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Γράμματα και Τέχνες* 52 (Σεπτ.-Οκτ. 1987) 16-22.
- A385.11.— Αγνή Τσεκούρα [= Κ. Λιόντης], «Κι όχι αυταπάτες προπαγνός...», *Κάπα* 24 (Οκτ. 1987) 45.
- A385.12.— [Ανωνύμως], Τα όρια της σάτιρας, *Επίκαιρα* (8 Οκτ. 1987).
- A385.13.— Ξ.Α. Κοκόλης, Από το Μανόλη στον Μανούσο, Μια «δισκελής ανακοίνωση» για το βιβλίο του Μανόλη Αναγνωστάκη «Μανούσος Φάσσης, Η ζωή και το έργο του», *Η Αυγή*, 11 Οκτ. 1987. [Ξανατυπ. στο Δ393].

A386.— *Μανόλης Αναγνωστάκης αυτοανθολογούμενος*, (Με ένα σημείωμα του Ξ.Α. Κοκόλη), Θεσσαλονίκη 1987.

32 σ. Στο οπισθόφυλλο: «Εκτός εμπορίου. Ειδική προσφορά στους αναγνώστες του “Παρατηρητή”». Συνόδευε το Δ201.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A386.α.— Ξ.Α. Κοκόλης, Για την αυτοανθολόγηση, γενικά, (Σημειώσεις υπό διαμόρφωση).

A386.β.— Από τις *Εποχές* 2: Προσπάθησε μ' όση καρδιά σ' απομένει... ~ Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο... ~ Έφυγαν όλοι μακριά...

A386.γ.— Από τις *Εποχές* 3: Η αγάπη είναι ο φόβος...

A386.δ.— Από το *Η Συνέχεια*: Ήρθες όταν εγώ δεν σε περίμενα... ~ Έπρεπε – δεν έπρεπε– ... ~ Όταν τα βράδια... ~ Κι ήθελε ακόμη...

A386.ε.— Από το *Η Συνέχεια* 2: Αντί να φωνασκώ...

A386.στ.— Από το *Η Συνέχεια* 3: Τώρα μιλώ πάλι... ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια... ~ Τώρα είναι απλός θεατής...

A386.ζ.— Από *Το περιθώριο '68-'69*: Τώρα μπορεί πια ο καθένας... ~ Όλοι αυτοί οι πολεοδόμοι... ~ Ο Γ.Χ. το πλουσιόπαιδο... ~ Πρόσκληση γραπτή... ~ Όταν έγραφα το στίχο... ~ Είχαμε ραντεβού με τον Βαμβακά...

A386.η.— Από το *ΥΓ* [αποσπάσματα].

A387.- Μια διαφωνία του Μ. Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 13 Νοεμβρ. 1987.

Δημοσιεύεται επιστολή του Μ.Α. προς την εφημερίδα: «Επιθυμώ να εκφράσω και δημόσια την αντίθεσή μου με την απόφαση που πήρε η Ε[λληνική].ΑΡ[ιστερά]. να αποδεχθεί το πλαίσιο εορτασμού της επετείου του Γοργοποτάμου, με κεντρικό ομιλητή τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου. Ο «ενωτικός χαρακτήρας του εορτασμού», που ασφαλώς έπρεπε να διαφυλαχτεί, ακυρώνεται ευθέως – βάνουσα θα 'λεγα – με την επιλογή του κεντρικού ομιλητή, που είναι ο πλέον αναρμόδιος για την εκφώνηση του πανηγυρικού, λόγω της ιδιότητάς του, εκτός άλλων ιστορικών λόγων. Θεωρώ την απόφαση συμμετοχής της Ε.ΑΡ. σε μια τέτοια εκδήλωση απαράδεκτη και τουλάχιστον προσβλητική απέναντι στην Ιστορία».

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

A387.1.- Ξεχώρισε, *Η Πρώτη*, 14 Νοεμβρ. 1987. [Αναδημ. της επιστολής Μ.Α.]. ~ Κ., Καθένας στην πατρίδα του, *Η Απογευματινή*, 14 Νοεμβρ. ~ Συγχαρητήρια, *Η Πρώτη*, 16 Νοεμβρ. ~ Αυριανά, Μανόλη, δεν πρέπει να γράφεις κακά πράγματα..., *Η Αυριανή*, 20 Νοεμβρ. [Μεταξύ άλλων: «...Εμείς όμως νομίζουμε πως ο κ. Αναγνωστάκης, από τη στιγμή που ΤΣΕΠΩΝΕ την “τιμητική” σύνταξη που του έδωσε ο Παπαδόπουλος, δεν είναι αρμόδιος να κρίνει ποιος θα είναι ο ομιλητής στη γιορτή του Γοργοπόταμου. Παρακαλείται λοιπόν ο κ. Αναγνωστάκης να μην γράφει “κακά” πράγματα, γιατί θα τον μαλώσει ο... Τσάκωνας, ο υπουργός του δικτάτορα Παπαδόπουλου, που ενέκρινε τη συνταξιοδότησή του, την ώρα που κάποιοι άλλοι σάπιζαν στις φυλακές και έμεναν νηστικοί στην εξορία)]. ~ Οι επαγγελματίες της λάσπης, *Η Αυγή*, 21 Νοεμβρ. [Δημοσιεύεται ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου της Ε.ΑΡ. Μεταξύ άλλων: «*Η Αυριανή* προκειμένου να καταπολεμήσει την άποψη που εξέφρασε ο Μ. Αναγνωστάκης προ ημερών στην *Αυγή*, ότι η Ε.ΑΡ. δεν πρέπει να συμμετάσχει στο Γοργοπόταμο εφόσον θα είναι μόνος ομιλητής ο κ. Παπανδρέου, ισχυρίζεται ότι αυτός έχει αποδεχθεί σύνταξη από τον δικτάτορα Παπαδόπουλο. Καταγγέλλουμε στον ελληνικό λαό το γεγονός και επισημαίνουμε στην *Αυριανή* ότι η υπομονή απέναντι στο βόρβορο της λάσπης που εξαπολύει, κυρίως εναντίον των

διανοουμένων, έχει εξαντλήσει τα όριά της. Καλούμε την κυβέρνηση, που είναι γνωστές οι στενές σχέσεις της με την εφημερίδα αυτή, να τοποθετηθεί αμέσως και δημόσια απέναντι στην ελεεινή συκοφαντία εναντίον του Μανόλη Αναγνωστάκη, γνωστού για τους αγώνες του, το ήθος του και για την προσφορά του στην πολιτική και πολιτιστική ζωή του τόπου)]. ~ Απάντηση της Ε.ΑΡ. στην «Αυριανή», *Η Πρώτη*, 21 Νοεμβρ. ~ Η Ε.ΑΡ. για την επίθεση κατά Μ. Αναγνωστάκη, *Ελευθεροτυπία*, 21 Νοεμβρ. ~ Ιχνευτές, Περίπλους, Μ. Αναγνωστάκης και «Αυριανή», *Η Καθημερινή*, 21 Νοεμβρ. ~ Πα[ντελής] Μ[-πουκάλας], Διότι δεν συνεμορφώθη προς τας υποδείξεις... *Η Πρώτη*, 21 Νοεμβρ. ~ Κ., Τα μεγάλα μέσα, *Η Απογευματινή*, 21 Νοεμβρ. ~ Αύριο θα δημοσιεύσουμε όλα τα ονόματα που πήραν «τιμητική» σύνταξη από τον Παπαδόπουλο, *Η Αυριανή*, 21 Νοεμβρ. ~ Μύωπες και αναμάρτητοι, *Ριζοσπάστης*, 22 Νοεμβρ. ~ Σε ποιους «διανοούμενους» έδωσε τιμητική σύνταξη η Χούντα, *Η Αυριανή*, 22 Νοεμβρ. ~ Παντελής Μπουκάλας, Δεν δικαιούσθε διά να διανοείσθε, *Η Πρώτη*, 25 Νοεμβρ. ~ Αθλιότητες, *Το Ποντίκι*, 27 Νοεμβρ. [Μεταξύ άλλων: «Την Κυριακή δημοσίευσε η *Αυριανή* έναν κατάλογο στον οποίον ΔΕΝ υπήρχε το όνομα του Αναγνωστάκη, χωρίς να ζητήσει συγγνώμη, χωρίς να πει ΛΕΞΗ για τη λάσπη που εξαπέλυσε εναντίον ενός πνευματικού ανθρώπου!]]. ~ Μάριος Σταθάκης, Μανώλης Φλωράκης! *Η Αυριανή*, 28 Νοεμβρ. ~ Β.Γ[εωργακοπούλου], Κι αυτόν; *Ελευθεροτυπία*, 29 Νοεμβρ. ~ Αυριανά, Για τους άλλους φίλους της η «Αυγούλα» τι έχει να μας πει; *Η Αυριανή*, 5 Δεκ. ~ Παντελής Μπουκάλας, Ενστάσεις, Μπρος Κουρής και πίσω Αντρέας... *Η Πρώτη*, 22 Μαΐου 1990. [Μια παράγραφος για Μ.Α.].

 1989

- A388.— Παλιά και νέα περιοδικά: Αναλογίες και διαφορές, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 6 (Απρ. 1989) 25-28.
Αναδημ. των A291 και A292. Βλ. και. Δ214.δ.
- A389.— [Για τα 30χρονα της *Νέας Εποχής*], *Νέα Εποχή Λευκωσίας*, 195 (Μάρτ.-Απρ. 1989) 22.

A390.— Ναι στο Συνασπισμό, και γιατί, *Κυριακάτικος Ριζοσπάστης*, 11 Ιουν. 1989.

Προτάσσεται το ακόλουθο σημείωμα: «Το κείμενο αυτό επρόκειτο να διαβαστεί από τον ίδιο τον συγγραφέα σε ένα 10λεπτο του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου μεταξύ της 1^{ης} και 5^{ης} Ιουνίου. Αιφνίδια ασθένεια του Μανόλη Αναγνωστάκη ματαίωσε φυσικά αυτή την εκπομπή. Επειδή όμως θεωρούμε το κείμενο βασικό και πάντοτε επίκαιρο, το δημοσιεύουμε αυτούσιο (ύστερα φυσικά και από την ομόθυμη έγκριση του γραφείου του Συνασπισμού). Το κείμενο είναι γραμμένο στις 23 Μάη».

A391.— Να καεί ο φάκελός μου, *Η Αυγή*, 1 Σεπτ. 1989.

1990

A392.— *Η Χαμηλή Φωνή*, Τα λυρικά μιας περασμένης εποχής στους παλιούς ρυθμούς, Μια προσωπική ανθολογία του Μανόλη Αναγνωστάκη, Εκδόσεις Νεφέλη, 1990.

224 σ. («...Σε τρεις χιλιάδες αντίτυπα...»). Στις σ. 7-17 εισαγωγή του Αλέξ. Αργυρίου, «Ένα σχόλιο, (Ίσως όχι εντελώς περιττό...)».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ανθολογούνται κατά σειρά οι ακόλουθοι ποιητές (σε παρένθεση ο αριθμός των ποιημάτων καθενός):

A392.α.— Λορέντζος Μαβίλης (4), Μούχρωμα ~ Χαραυγή ~ Του κάκου ~ Φάληρο.

A392.β.— Ιωάννης Γρυπάρης (9), *Μάθε τον πόνο το γερό...* ~ Ο κισσός ~ Το απόβροχο ~ *Γιατί η χαρά, η λίγη μας χαρά...* ~ Σαν πουολόγος, ξόβεργα... ~ *Κι από τα τρίκλινα τα ξέκλινα...* ~ Από τον ύπνο το βαρύ... ~ *Στην κουπαστή σου αποκοιμήθηκες...* ~ Χωρισμός.

A392.γ.— Κωνσταντίνος Χατζόπουλος (9), Στο παραθύρι ~ Φθινόπωρο ~ *Μες στα όνειρά μου πέρασες ένα κι εσύ όνειρό μου...* ~ Το τραγούδι της αυγής ~ Το τραγούδι που κλαίει ~ *Κι όταν φτάση η άνοιξη...* ~ Τα καράβια ~ *Κι έφυγες και πας...* ~ *Και κακός αέρας...*

A392.δ.— Μιλτιάδης Μαλακάσης (6), Αγάπη ~ *Ακόμα...* ~ Βροχή ~ Μεταμόρφωση ~ Βενετσάνικο ~ Το σονέττο του μεσονυχτίου.

A392.ε.– Ζαχαρίας Παπαντωνίου (2), Η γυναίκα στο πάρκο ~ Λυπημένα δειλινά.

A392.στ.– Λάμπρος Πορφύρας (3), Το χαμόγελο ~ Στο ακρογιάλι ~ Το δειλινό...

A392.ζ.– Ναπολέων Λαπαθιώτης (2), Πόθος ~ Αποχαιρετισμός.

A392.η.– Ρώμος Φιλύρας (10), Προδοσία ~ Καρτέρι ~ Υπεράνω... ~ Ιδαλγός ~ Χωρίς σκοπό ~ Ειδύλλιο ~ Πρωινό τραίνο ~ Ο πιερρότος ~ Ποιητής ~ Διαθήκη.

A392.θ.– Ρήγας Γκόλφης (3), Καλοκαιριάτικο μελέμι ~ Πρωί θολό ~ Η αλέα μες στην πυκνή βροχή...

A392.ι.– Απόστολος Μελαχρινός (10), Χαίρε ~ Πάλι βρέχει!... ~ Σημαίνει η Ώρα των Ωρών!... ~ Στο θρο του απόσπερον ονειρόν... ~ Απόψε που έρμη νιώθω την καρδιά... ~ Όλο και βρέχει απαρηγόρητα... ~ Σ' έναν καθρέφτη οπάλινο... ~ Στο παραμύθι της ζωής σου... ~ Από τον «Ησκιο της Εριφίλης» ~ Κ' έτσι αν πεθαίναμε...

A392.ια.– Κώστας Ουράνης (5), Περραστικές ~ Η αγάπη ~ Ένα καράβι φεύγει... ~ Στη γειτονιά που πια δε ζούμε... ~ Αν νοσταλγώ.

A392.ιβ.– Όμηρος Μπεκές (3), Η μεγάλη κυρία ~ Απ' το μαχαλά ~ Η δούκισσα η χλωμή.

A392.ιγ.– Φώτος Γιοφύλλης (1), Αριθμοί.

A392.ιδ.– Κώστας Καρυωτάκης (15), Χαμόγελο ~ Αγάπη ~ Κι αν έσβυσε σαν ίσκιος... ~ Αφιέρωμα ~ Εσπέρα ~ Ο κήπος είμαι που άλλοτε... ~ Τελευταίο ταξίδι ~ Τι νέοι που φτάσαμεν εδώ... ~ Όλα τα πράγματά μου έμειναν όπως... ~ Επιστροφή ~ Βράδυ ~ Σαν δέσμη από τριαντάφυλλα... ~ Είμαστε κάτι... ~ Ένα ξερό δαφνόφυλλο... ~ Θέλω να φύγω πια από δω...

A392.ιε.– Κλέων Παράσχος (6), Δάση θυμάμαι σιωπηλά... ~ Στίχοι σε μια γυναίκα ~ Αργά απ' τα βάθη μου... ~ Σήμερα η μέρα... ~ Βάρκες επέρασαν... ~ Μακριά από μένα τώρα...

A392.ιστ.– Κ. Καρθαίος (5), Ποτέ δεν φανταζόμουν ~ Στο σιγαλό λιμάνι ~ Δυο άνθρωποι ~ Κιτρίνισαν οι λεύκες ~ Sotto voce.

A392.ιζ.– Λέων Κουκούλας (2), Μαρία ~ Βρέχει...

A392.ιη.– Γ. Σταυρόπουλος (1), Δρόμοι.

A392.ιθ.– Τέλλος Αγρας (17), Τ' απόγεμά μου ας πιστευτώ... ~ Μονοτονία ~ Σκοπός χαμένος ~ Αμάξι στη βροχή ~ Παντοτεινός χωρισμός ~ Στην ανάρρωση ~ Αποβραδυνό κουβεντολόγι ~ Fragmentum ~ Οι

αγνοημένες ~ Πάλι ο δρόμος... ~ Της νύχτας ~ Εικασία ~ Κορίτσια ~ Παλιό αθηναϊκό χινόπωρο ~ *Ηρθες...* ~ Αντίκρου στον κήπο ~ Κυριακή απόγεμα.

A392.κ.- Μήτσος Παπανικολάου (3), Αποκριατικό ~ Μέσα στη βουή του δρόμου ~ Παιγνίδι.

A392.κα.- Λευτέρης Αλεξίου (2), Ο πόνος των άψυχων ~ Ενδεχόμενα.

A392.κβ.- Νίκος Χάγερ-Μπουφίδης (3), *Πλάσματα αιθέρια...* ~ Προσδοκία ~ *Σαν κομπολόι από θανάτους...*

A392.κγ.- Μαρία Πολυδούρη (2), Μόνο γιατί μ' αγάπησες ~ Είμαι τρελλή να σ' αγαπάω.

A392.κδ.- Μιχ. Δ. Στασινόπουλος (1), Τα έρημα κέντρα.

A392.κε.- Γιώργος Κοτζιούλας (8), Ω, εσύ που λείπεις... ~ Απόλογος ~ *Rendez-vous* ~ Αγάπη ~ Μοναξιά ~ Περσαστική ~ *Εσέ που τ' όνομά σου δεν το γράφω...* ~ Τέλος εποχής.

A392.κστ.- Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη (1), Στο Φάληρο.

A392.κζ.- Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος (1), Αποχωρισμός.

A392.κη.- Κάισαρ Εμμανουήλ (2), Η Δυναστεία των χιμαιρών, XI ~ Η Δυναστεία των χιμαιρών, XV.

A392.κθ.- Γιάννης Σκαρίμπας (4), Ο σταθμάρχης ~ Φαντασία ~ Το γράμμα ~ Πλοίον εν όψει.

A392.λ.- Νίκος Καββαδίας (4), Σταυρός του Νότου ~ *Kuro Siwo* ~ *Black and white* ~ *Mal du depart*.

A392.λα.- Γιώργος Καρατζάς (3), Στερνό ~ Φθινοπωρινά μηνύματα ~ Ένα κορίτσι παίζει πιάνο.

A392.λβ.- Φώτος Πασχαλινός (1), Φθινοπωρινό.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

A392.1.- Μαίρη Παπαγιαννίδου, Ο φθινοπωρινός κύκλος των ποιητών, *Το Βήμα της Κυριακής*, 16 Σεπτ. 1990. [Προαναγγέλλει την έκδοση]. ~ Σταυρούλα Παπασπύρου, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης «ξαναμοιράζει τα χαρτιά» της παραδοσιακής ποίησης... Κι αν μερικοί χάσουν ή κάποιои άλλοι κερδίσουν, με τον τρόπο που έγινε η «μοιρασιά», κερδισμένη είναι σίγουρα η ποίηση, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 16 Δεκ. ~ Τι μένει τελικά; Η λυρική ποίηση, *Τα Νέα*, 20 Δεκ. [Και τα λοιπά δημοσιεύματα είναι της ίδιας ημερομηνίας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά]. ~ Η Χαμηλή Φωνή, *Μεσημβρινή*. ~ Αμάντα Μιχαλοπούλου,

Ανθολογία ποίησης σε χαμηλούς τόνους, Ποιήματα που αγάπησε και συνέλεξε ο Μαν. Αναγνωστάκης, *Η Καθημερινή*. ~ Β.Κ. Κ[αλαμαράς], «Για να μη θεωρηθούν ούφο...», *Ελευθεροτυπία*. ~ Ανθολογία από τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Χαμηλόφωνη ποίηση έντασης και πάθους, *Επικαιρότητα*. ~ Ανακαλύπτοντας ξανά τους λυρικούς μας, *Η Αυγή*. ~ Έρωτας, αγωνία, απελπισία..., Ανθολογία λυρικής ποίησης από τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Έθνος*. ~ Α.Κ[ώττη], «Χαμηλή φωνή» υψηλής ωραιότητας, Κυκλοφόρησε «μια προσωπική ανθολογία του Μανόλη Αναγνωστάκη» με λυρικούς ελάσσονες ποιητές, *Ριζοσπάστης*. ~ Η Χαμηλή Φωνή, Μια ανθολογία ποιημάτων που μιλούν για μοναξιά, ανεκπλήρωτους έρωτες και μελαγχολικά τοπία, *Η Καθημερινή (Επτά Ημέρες)*, 30 Δεκ. ~ Με «χαμηλή φωνή», *Ριζοσπάστης*, 18 Απρ. 1991.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A392.2.— Κώστας Τσαούσης, Λυρικά ποιήματα μιας περασμένης εποχής, *Έθνος*, 2 Ιαν. 1991.
- A392.3.— Αγγελική Κώττη, Είναι το κάτι που μένει, Παλιές δαντέλες με φίνο άρωμα, *Ριζοσπάστης*, 6 Ιαν. 1991.
- A392.4.— Γιάννης Κουβαράς, Οι «ελάσσονες» του λυρισμού, Μια «προσωπική» ανθολογία του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 18 Ιαν. 1991. [Ξανατυπ. στο βιβλίο του Κουβαρά, *Επί πτερόγων βιβλίων*. Εκδόσεις Σοκόλη, 1995, 43-46] και στο Δ610.
- A392.5.— Μάρη Θεοδοσοπούλου, Και πόσα άλλα κρυμμένα βαθιά..., *Αντί* 459 (8 Φεβρ. 1991) 54-55.
- A392.6.— Γ.Π. Σαββίδης, «Μέσα, μα και σαν έξω απ' τη Ζωή», *Το Βήμα της Κυριακής*, 10 Φεβρ. 1991. [=Γ.Π. Σαββίδης, *Φύλλα Φτερά, Δοκίμες και δοκιμασίες, 1989-1993, Έκαρος <1995>*, 176-179].
- A392.7.— Κώστας Σταματίου, «Χαμηλές φωνές» υψηλής λυρικής πιστότητας, («Ιδιωτική» Ανθολογία του Μανόλη Αναγνωστάκη), *Ταχυδρόμος* (14 Φεβρ. 1991) 130.
- A392.8.— Γιώργος Κοροπούλης, Περί Ύψους; *Αντί* 460 (22 Φεβρ. 1991) 62-63.
- A392.9.— Αθηνά Παπαδάκη, Ο επαναπατρισμός του λυρισμού, *Η Αυγή της Κυριακής*, 17 Μαρτ. 1991.

- A392.10.— Μισέλ Φάις, Οι...χαμηλόφωνοι του Αναγνωστάκη, *Ελεύθερος Τύπος*, 31 Μαρτ. 1991.
- A392.11.— Ιωάννης Γ. Θεοχάρης, Κριτική Βιβλίου, *Πρωινός Λόγος*, 14 Απρ. 1991.
- A392.12.— Αλέξης Ζήρας, Η είσπραξη του ελάσσονος, *Ρεύματα* 6 (Μαρτ.-Απρ. 1992) 106-107.
- A392.13.— Βαγγέλης Χατζηβασιλείου: Η κρίση του βιβλίου. *Η Λέξη* (Απρ. 1992) 333-335.
- A393.— Αναμονή ~ Αναζήτηση ~ Κάτω απ' τις ράγες ~ Από τα «5 μικρά θέματα, IV ~ Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Όττο V ~ Χάρης 1944 ~ Ο ουρανός ~ Πάψαν τα λόγια πια ~ Το πρωί ~ Το σκάκι ~ Το ναυάγιο ~ Μιλώ... ~ Ποιητική ~ Αφιέρωση ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970, στην ανθολογία: Νομαρχία Αθήνας (Ν.Ε.Λ.Ε.), *Μπαλαντέζα*, Ανθολογία από τις βραδιές Ποίησης και Μουσικής με 16 χαρακτηριστικά της Εθνικής Πινακοθήκης, Επιμέλεια: Έλενα Στριγγάρη, 1990, 19-29.
- A394.— «Εις σε προστρέχω», *Η Καθημερινή*, 7 Δεκ. 1990.
Απάντηση Μ.Α. σε έρευνα της εφημερίδας, με τίτλο «Εις σε προστρέχω». Ποια βιβλία ξαναδιαβάζουν οι συγγραφείς μας.

 1991

- A395.— Ένα γράμμα του Μανόλη Αναγνωστάκη, Τι είδους («πρωτόγνωρες») διαδικασίες; *Η Αυγή*, 5 Μαρτ. 1991.
Για το 13^ο Συνέδριο του ΚΚΕ.
- A396.— Μανόλης Αναγνωστάκης, Δεν είμαι «ο άνθρωπος που σε όλα απαντά»... , *Η Αυγή της Κυριακής*, 11 Μαρτ. [1991;].
Ολοσέλιδο κείμενο υπό μορφή επιστολής προς τη δημοσιογράφο Χριστίνα Πουλίδου.

A397.— Η τραγωδία των Κούρδων και η ένοχη μεροληψία μας, *Η Αυγή*, 6[:] Απρ. 1991.

Αναδημ. στο περ. *Παρέμβαση Κοζάνης*, 45 (Απρ. 1991) 7.

A398.— Η Αριστερά να μιλήσει, *Η Αυγή*, 14 Αυγ. 1991.

1992

A399.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *ΥΓ*, Εκδόσεις Νεφέλη, 1992.

40 σ. ~ «...Σε 3.000 αντίτυπα...». Νέα έκδοση του Α268.

ΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΣΧΟΛΙΑ

A399.1.— Αμάντα Μιχαλοπούλου, «ΥΓ»: Γηράσκω αεί αναθεωρών, Έκδοση μονοστίχων του Μανόλη Αναγνωστάκη μετά είκοσι χρόνια σιωπής, *Η Καθημερινή*, 22 Οκτ. 1992. ~ [Αωνούμως], Το «ΥΓ» του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Διαβάζω* 297 (28 Οκτ. 1992) 18. ~ Σ.Π[απασπύρου], Λεπτομέρειες, *Η Αυγή*, 1 Νοεμβρ. ~ Β. Καλαμαράς, Το «ΥΓ» των σπαραγμάτων, *Ελευθεροτυπία* 28 Νοεμβρ. [Και τα επόμενα δημοσιεύματα είναι της ίδιας ημερομηνίας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά]. ~ «ΥΓ» γεμάτο μελαγχολία, *Έθνος*. ~ Ένα «υστερόγραφο» ύστερα από 20 χρόνια σιωπής..., *Η Αυγή*. ~ Παρατεινόμενος απολογισμός, Συγκίνηση για την επιστροφή του ολιγόλογου ποιητή Μ. Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*. ~ Μικέλα Χαρτουλάρη, Πράξη και σιωπή, *Τα Νέα*. ~ Τι μπορεί να κάνει ο ποιητής με 5 λέξεις, *Απογευματινή*, 5 Δεκ. 1992.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A399.2.— Βασίλης Κ. Καλαμαράς, Μανόλης Αναγνωστάκης: «Μιλάνε για ήθος οι ανήθικοι, Βαρέθηκα», *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 1 Νοεμβρ. 1992.

A399.3.— Παντελής Μπουκάλας, Το Υστερόγραφο του Μανόλη Αναγνωστάκη, «Θυμούμαι, άρα υπάρχω», δηλώνει ο ποιητής παραλλάσσοντας τον Καρτέσιο και μορφοποιεί τη μνήμη σε διαυγή αποφθέγματα, *Η Καθημερινή*, 17 Νοεμβρ. 1992. ~ «Γυρεύοντας ένα τίποτα για να πιστέψω», Το ηθικό έρεισμα της ποίησης του Μανόλη Αναγνωστάκη, η εφεύρεση της ελπίδας και η «καταγωγή» της σιωπής του, *Η Καθημερινή*, 24 Νοεμβρ. 1992. [=Παντελής Μπουκάλας, *Ενδεχομένως, Στάσεις*

στην ελληνική και ξένη τέχνη του λόγου, Εκδόσεις Άγρα 1996, 127-135, με γενικό τίτλο: «Γυρεύοντας ένα τίποτα για να πι-
στέψω»].

- A399.4.– Νίκη Μαραγκού, Το «ΥΓ» του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φιλε-
λεύθερος Λευκωσίας*, 28 Νοεμβρ. 1992.
- A399.5.– Ελένη Μαχαίρα, Τα βιβλία της εβδομάδος, *Ο Επενδυτής*, 28
Νοεμβρ. 1992.
- A399.6.– Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Ο λόγος της σιωπής, *Ελευθερο-
τυπία*, 2 Δεκ. 1992.
- A399.7.– Γιώργος Βέλτσος, ΥΓ, *Τα Νέα*, 4 Δεκ. 1992.
- A399.8.– Βένα Γεωργακοπούλου, Τα τρεις χιλιάδες «Υστερόγραφα»,
Ταχυδρόμος, (9 Δεκ. 1992).
- A399.9.– Κώστας Κοβάνης, «Υστερόγραφο» στην ανύπαρκτη σιωπή
του Μανόλη Αναγνωστάκη, (Και οι θορυβώδεις κενολογίες
κριτικών), *Πολιτικά Θέματα* (11-17 Δεκ. 1992) 35.
- A399.10.– Γιάννης Κουβαράς, Ένα ΥΓ που διαρκεί, *Εποχή*, 20 Δεκ.
1992. [Ξανατυπ. στο βιβλίο του Κουβαρά, *Επί πτερόγων βι-
βλίων*, Εκδόσεις Σοκόλη, 1995, 57-63 και στο Δ610].
- A399.11.– Αθηνά Παπαδάκη, *Η Αυγή*, 20 Δεκ. 1992.
- A399.12.– Δ.Ν. Μαρωνίτης, Το ΥΓ. του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Το
Βήμα της Κυριακής*, 25 Δεκ. 1992. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κεί-
μενα*].
- A399.13.– Μισέλ Φάις, Ο σιωπηρός διακανονισμός, *Εντευκτήριο* 21
(Δεκ. 1992) 107-108.
- A399.14.– Κώστας Παππάς, Μια άλλη ματιά για το ΥΓ. του Μανόλη
Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 1 Ιαν. 1993. [Ξανατυπ. στο περ. *Πα-
ρέμβαση Κοζάνης* (Φεβρ. 1993) 8].
- A399.15.– Τάκης Μενδράκος, Όταν σιωπάζει ο ποιητής, *Αντί* 512 (8
Ιαν. 1993) 63.
- A399.16.– Μ.Φ[άις], Η εσώτατη βιογραφία ενός ποιητή, *Διαβάξω* 303
(20 Ιαν. 1993) 72.
- A399.17.– Δώρα Μέντη, *Ο Πολίτης* 122 (Απρ.-Ιούν. 1993) 65-66.
- A400.– «Γιατί γράφετε;», *Διαβάξω* 297, (28 Οκτ. 1992) 19.
Αναδημ. σε ελληνική γλώσσα του A360. Ξανατυπ. στο Δ480.

1993

- A401.– Επιτύμβιον ~ Το σκάκι, στο βιβλίο: Δημήτρης Μαλακάσης-Τσέκος, *Εκλεκτά σύγχρονα ελληνικά ποιήματα, Μεταπολεμικοί χρόνοι μέχρι τις μέρες μας*, Δωδώνη, 1993, 14.

1994

- A402.– Εικρηκτική και απίθανα τολμηρή, *Η Αυγή*, 20 Ιουλ. 1994.
Δήλωση για τον θάνατο της Καλής Κύρκου.

- A403.– «Το πρώτο φύλλο της “Αυγής”...», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 7 Αυγ. 1994.

Με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων από την επανακυκλοφορία της εφημερίδας το 1974.

1995

- A404.– Ελένη Βακαλό «Θέμα και παραλλαγές», *Ελί-τροχος Πάτρας*, 6 (Καλοκαίρι 1995) 17-20.

Αδημοσίευτη κριτική του Μ.Α. για την πρώτη ποιητική συλλογή της Βακαλό.

1996

- A405.– Εκείνες τις μέρες, *Η Εποχή*, 14 Ιαν. 1996.

Αναδημ. του Α21.

- A406.– [Επιστολή Μ.Α. προς τη Σύntαξη του νεόκοπου περ. *Πρόταση Άρτας*], *Πρόταση* 2 (1996) 22.

Αχρονολόγητη, πάντως του 1995.

- A407.– Ελληνομουσείον, Ποίηση Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ανθολόγηση: Σάββας Παύλου*, *Ακτή* 27 (Καλοκαίρι 1996) 305-320.

Ανθολογούνται τα ποιήματα: Ο πόλεμος ~ Χάρης 1944 ~ *Γύρισε πίσω, κι η πολιτεία...* ~ Άνθρωποι ~ Όχι από δω ~ Επίλογος ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι... ~ Το σκάκι ~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Εκεί... ~ Μιλώ... ~ Τώρα μιλώ πάλι... ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Όλο και πιο γυμνά... ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα... ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ If... ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Κριτική ~ Επίλογος ~ Τα βράδια, τις πιο πολλές φορές... ~ Ο Γ.Χ. το πλουσιόπαιδο... ~ Οι τίτλοι στα «Περιεχόμενα»... ~ Φυλάγαμε τσίλιες οι τρεις μας... ~ Κι η κόρη της Τίνας... ~ ΥΓ. (αποσπάσματα).

A408.— Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ο Στόχος*, Γιάννης Στεφανιάκις: Δύο ξυλογραφίες, Νέο Επίπεδο, Εκδόσεις Χειροκίνητο <1996>.

32 (29+3 λ.) σ. «Τυπώθηκαν 211 αριθμημένα αντίτυπα τα οποία υπογράφονται από τον ποιητή».

ΣΧΟΛΙΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ

A408.1.— Δημήτρης Δασκαλόπουλος, «Ο Στόχος», *Τα Νέα*, 12 Οκτ. 1996. [=Δημήτρης Δασκαλόπουλος, *Το δικαίωμα του αναγνώστη*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2017, 20-23].

A408.2.— Αναγνωστάκης με ξυλογραφίες, *Ελευθεροτυπία*, 20 Νοεμβρ. 1996.

A408.3.— Β.Χατζ[η]βασιλείου]. Εν ολίγοις, *Ελευθεροτυπία*, 20 Νοεμβρ. 1996.

A408.4.— Χρίστος Παπαγεωργίου, «Το παρελθόν μιας αυταπάτης», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 22 Δεκ. 1996.

A408.5.— Μ.Θ[εοδοσοπούλου], Σε καλλιτεχνική έκδοση «Ο στόχος», *Η Εποχή*, 16 Φεβρ. 1997.

A409.— 19^{ος} αιώνας *Ελληνική πεζογραφία*, Προτείνει ο Μανόλης Αναγνωστάκης, <Βιβλιογραφικές προτάσεις> αρ. 1, Εθνικό Κέντρο Βιβλίου [1996].

Αναδιπλούμενο εξασέλιδο διαστάσεων 22,7 X 21,5 εκ. Προτείνονται: Γρηγόριος Παλαιολόγος, *Ο ζωγράφος* (1842) ~ Παύλος Καλλιγάς, *Θάνος Βλέκας* (1855) ~ Εμμανουήλ Ροΐδης, *Η Πάπισσα Ιωάννα* (1866) ~ Γεώργιος Βιζυηνός, *Διηγήματα* (1883-84) ~ Μιχαήλ Μητσάκης, *Πεζογραφήματα* (1885-96) ~ Γιάννης Ψυχάρης, *Το ταξίδι μου* (1888) ~ Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, *Η φόνισσα* (1903) ~ Ιωάννης

Κονδυλάκης, *Ο Πατούχας* (1916) ~ Κωνσταντίνος Χατζόπουλος, *Φθινόπωρο* (1917) ~ Κωνσταντίνος Θεοτόκης, *Κατάδικος* (1919).

Στην τελευταία σελίδα, το ακόλουθο κείμενο του Μ.Α.: «Για τον αναγνώστη των Βιβλιογραφικών Προτάσεων με θέμα “Ελληνική πεζογραφία του 19^{ου} αιώνα”, που ακολουθούν, θα ήταν ίσως απαραίτητες δύο διευκρινίσεις. Πρώτον, επειδή τα συγκεκριμένα κείμενα υπάρχουν σε πολλές εκδόσεις –σχολιασμένες ή ασχολίαστες, λιγότερο ή περισσότερο έγκυρες– αποφεύγεται η αναφορά σε εκδότη και παρατίθεται μόνο η χρονολογία της πρώτης δημοσίευσης. Δεύτερον, ο τίτλος κάτω από τον οποίο συγκεντρώνονται τα 10 βιβλία που ακολουθούν θα έπρεπε ίσως να είναι “Ελληνική πεζογραφία του 19^{ου} και των αρχών του 20ού αιώνα”, αφού ορισμένα από τα προτεινόμενα κείμενα κυκλοφόρησαν τα πρώτα χρόνια του 20ού αιώνα. Ωστόσο, προτιμήθηκε ο πιο ευσύνοπτος και λειτουργικός τίτλος “Ελληνική πεζογραφία του 19^{ου} αιώνα”, με βάση τελικά το κριτήριο ότι οι συγγραφείς που επιλέγονται γεννήθηκαν τον 19^ο αιώνα, στον οποίον και έζησαν κυρίως – με ακραία χρονολογικά όρια τον Γρηγόριο Παλαιολόγο, γεννημένο του 1794, και τους Γιάννη Κονδυλάκη, Κωνσταντίνο Θεοτόκη και Γιάννη Ψυχάρη που πέθαναν στη δεκαετία του 1920».

ΣΧΟΛΙΑ

A409.1.– Επώνυμες προτάσεις ανάγνωσης, *Τα Νέα*, 6 Νοεμβρ. 1996.

A409.2.– Ανδρέας Μπελεζίνης, Προς μια (ημι)κρατική κριτική; *Τα Νέα*, 13 Νοεμβρ. 1996. [Θεωρεί πως ο τρόπος παρουσίασης δεν είναι «αντάξιος της γραφίδας» του Μ.Α.].

A410.– Η ομιλία του Μανόλη Αναγνωστάκη στην εκδήλωση-παρουσίαση των βιβλιογραφικών προτάσεων [5.11.1996], *Διαβάζω* 372 (Δεκ. 1996) 24-25.

A411.– Ο Μίκης Θεοδωράκης, *Ελί-τροχος Πάτρας*, 8 (Χειμώνας 1996), *Αφιέρωμα Θεοδωράκη*, 16-19.

Αναδημ. του A109.

 1997

A412.- Απάντηση σε γράμμα [πμ.], *Ο Πολίτης Δεκαπενθήμερος* 32 (21 Φεβρ. 1997) 31.

Εμπεριέχεται στο Δ316. Αναδημ. στο A437.

A413.- Θεσσαλονικέων Εσπερίδες, *Τιμή στον Μανόλη Αναγνωστάκη*, Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, Θεσσαλονίκη 1997.

16 σ. Τιμητικό φυλλάδιο για την εκδήλωση της 15^{ης} Απριλίου 1997. Βλ. Δ324. Περιλαμβάνει χειρόγραφο το ποίημα «Μιλά η Μόσχα... Μιλά η Μόσχα», βιογραφικό και εργο-βιβλιογραφικό σημείωμα, φωτογραφίες. Περιλαμβάνει και τα ακόλουθα ποιήματα Μ.Α.:

A413.α.- Αναζήτηση ~ Ο πόλεμος ~ Όχι από δω... ~ Χρώματα περασμένου δειλινού... ~ Επίλογος ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι... ~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Αντί να φωνασκώ... ~ Μιλώ... ~ Τώρα μιλώ πάλι... ~ Τη νύχτα έρχονται... ~ Κάτω απ' τις ράγες... ~ Τώρα είναι απλός θεατής ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Επιτύμβιον ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ Από το *Περιθώριο '68-'69* [αποσπάσματα] ~ Από το *ΥΓ.* [αποσπάσματα].

A414.- Λυπηρό φαινόμενο, *Πολιτικά Θέματα* 163 (27 Αυγ.-2 Σεπτ. 1997) 19.

Επιστολή. Σχολιάζει δημοσίευμα του περιοδικού.

A415.- Ιστορία ~ Αναμονή ~ Εκείνες τις μέρες ~ Αποχρώσεις ~ Τώρα ~ Αποχρώσεις [2] ~ Άλλοτε ~ Πρωτομαγιά ~ Νόηση, *Φιλολόγος* 89 (Φθινόπωρο 1997) 301-310.

A416.- Θυμάμαι τον Κόλια Καββαδιά..., *Νέο Επίπεδο* 27 (Χειμώνας '97) 9.

 1998

A417.- [Επιστολή προς Γιάνη Κορδάτο], *Ο Πολίτης* 50 (27 Μαρτ. 1998) 43-46.

Εμπεριέχεται στο Δ340.

 1999

A418.– Ο απόλυτος έλεγχος και ο Μεγάλος Αδερφός, Ένας κορυφαίος ποιητής και ένας κορυφαίος σκηνοθέτης «συναντήθηκαν» σε ένα κείμενο-έκκληση για τους βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία, Οι αλήθειες και τα ψέματα, Το βλέμμα του Θόδωρου Αγγελόπουλου, Η απάντηση στις φλυαρίες από τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 7 Απρ. 1999.

Βλ. και επόμενο.

*A419.– Έκκληση για ειρήνη, *Αντί* 685 (23 Απρ. 1999).

Συλλογική διαμαρτυρία για τους βομβαρδισμούς στην Γιουγκοσλαβία. Συνοπογράφει ο Μ.Α.

A420.– Επέτειος και απολογισμοί, Ένα πολιτιστικό «παράδοξο», *Η Αυγή*, 25 Ιουλ. 1999.

Αναδημ. του A342

 2000

A421.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα, 1941-1971, Εποχές – Εποχές 2 – Παρενθέσεις – Εποχές 3 – Η Συνέχεια – Η Συνέχεια 2 – Η Συνέχεια 3 – Ο Στόχος*, Εκδόσεις Νεφέλη, 2000.

σ 192. Φωτογραφική αναπαραγωγή της έκδοσης του 1985 [=A367] σε δύο χιλιάδες αντίτυπα.

A422.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Το Περιθώριο '68-'69*, Εκδόσεις Νεφέλη, 2000.

48 σ. Φωτογραφική αναπαραγωγή της έκδοσης του 1985 σε δύο χιλιάδες αντίτυπα. Προηγούμενες εκδόσεις: A216, A371.

A423.– Μια άγρυπνη συνείδηση, Στον τόμο: *Μαρτυρίες για τον Αντώνη Σαμαράκη*, Επιλογή-επιμέλεια: Θανάσης Θ. Νιάρχος, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2000, 21.

A424.- Αποχρώσεις Α' ~ Αποχρώσεις Β' ~ Ιστορία, *Τα Νέα* (Πρόσ-
σωπα, 21^{ος} αιώνας), 27 Οκτ. 2000, 40-41.

Εμπεριέχονται στο Δ381.

A425.- Μανόλης Αναγνωστάκης, *Όμως γιατί ξαναγυρίζουμε κάθε
φορά χωρίς σκοπό στον ίδιο τόπο, Επιμέλεια και Ανθολό-
γηση Μάρκος Μέσκος*, <Ανθολόγος Ερμής, 22>, Ερμής
2000.

172 σ. Τυπώθηκε σε 1.500 αντίτυπα. Κατά την εκδοτική τακτική της
σειράς «Ο Ανθολόγος Ερμής», προτάσσεται εργο-βιογραφικό σημεί-
ωμα του Μ.Α. Ακολουθεί η εισαγωγή του Μάρκου Μέσκου (σ. 13-19)
και επιλογή βιβλιογραφίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A425.α.- *ΕΠΟΧΕΣ*, 1941-1944: Χειμώνας 1942 ~ Απροσδιόριστη
χρονολογία ~ Θα 'ρθει μια μέρα ~ 13-12-43 ~ Οι νικημένοι ~ Αναζή-
τηση ~ Επιτάφιον ~ Πέντε μικρά θέματα, I-V ~ Ποιήματα που μας
διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V... ~ Ο πόλεμος ~ Χάρης 1944 ~ Το
καινούργιο τραγούδι.

A425.β.- *ΕΠΟΧΕΣ II*, 1946-1948: I. Προσπάθησε μ' όση καρδιά... ~
II. «Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα... ~ V. Φτάνεις κι εσύ κάποτε να πι-
στέφεις... ~ VI. Έκλαψα χτες, παίρνοντας ένα γράμμα... [απόσπασμα]
~ VII. Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο... ~ VIII. Έφγαν όλοι μακρνά...

A425.γ.- *ΕΠΟΧΕΣ III*, 1949-1950: Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Σκνυφοί
περάσανε... ~ Όχι από δω... ~ Άρχισε μια σιγανή βροχή... ~ Χρώματα
περασμένου δειλινού ~ Τώρα... ~ Οι ρυθμικοί βηματισμοί... ~ Αν θυ-
μούμαι... ~ Το πρωί... ~ Γράψανε τ' όνομά του... ~ Επίλογος.

A425.δ.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ*, 1953-1954: Ήρθες όταν εγώ... ~ Αυτοί δεν εί-
ναι οι δρόμοι ~ Το δέιπνο ~ Το σκάκι ~ Όταν τα βράδια... ~ Κάθε πρωί...
~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Εκεί...

A425.ε.- *ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ*, 1955: Τοπίο ~ Επίγνωση ~ Άνθρωποι ~
Στον Νίκο Ε... 1949.

A425.στ.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ II*, 1955: Η προδοσία ~ Αντί να φωνασκάω...
~ Όταν αποχαιρέτησα... ~ Μιλώ...

A425.ζ.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ III*, 1962: Τώρα μιλώ πάλι... ~ Οι σωσίες ~ Ο
νεκρός ~ Τη νύχτα έρχονται... ~ Το ναυάγιο ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία
παίζαμε... ~ Ένας κλέφτης... ~ Κάτω απ' τις ράγες... ~ Όλο και πιο γυ-
μνά... ~ Εσύ μόνο το ξέρεις... ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια...

~ Τώρα είναι απλώς θεατής... ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα... ~ Όλα τα πρόσωπα... ~ Αφιέρωση.

A425.η.- *Ο ΣΤΟΧΟΣ*, 1970: Ποιητική ~ Στο παιδί μου... ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Επιτύμβιον ~ Νέοι της Σιδώνας, 1970 ~ If... ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Κριτική ~ Επίλογος.

A425.θ.- *ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ*, 1968-69: Τώρα πια δε γράφω... ~ Ήττα, καταστροφές... ~ Εμείς, άνθρωποι των ιδεών... ~ Τώρα μπορεί πια ο καθένας... ~ Τα βράδια, τις πιο πολλές φορές... ~ Ο δικηγόρος του Σακκά... ~ Μέρα με τη μέρα η ζωή μου... ~ Όλοι αυτοί οι πολεοδόμοι... ~ Μέσα στο γραφείο του ο Ποιητής... ~ Κι όμως εμείς, θέλουμε δε θέλουμε... ~ Πρόσκληση γραπτή να συναντηθούν... ~ Δέχτηκες, τελικά, στο βάθος... ~ Όταν έγραφα το στίχο... ~ Κι η κόρη της Τίνας... ~ Τώρα πια μιλάμε χωρίς ανταπάτες... ~ Μπήκανε στα γραφεία του Κόμματος... ~ Συνεχίζω... ~ 1937 Ακροναυπλία...

ΚΡΙΣΕΙΣ

A425.1.- Μ. Θεοδοσοπούλου, Αναγνωστάκης ανθολογούμενος, *Η Εποχή*, 4 Μαρτ. 2001.

Βλ. και Δ387.

2001

A426.- Προλόγισμα, στο δημοσίευμα: Μάνος Χατζιδάκις, Λυπητερή παρέλαση ~ Εργατική cantata, *Ποίηση* 17 (Ανοιξη-Καλοκαίρι 2001) 3.

Ανακοινώνονται ποιήματα του Μάνου Χατζιδάκι τα οποία ο συνθέτης είχε εμπιστευτεί πριν από πενήντα χρόνια στον Μ.Α. και είχαν παραμείνει ανέκδοτα έκτοτε.

ΣΧΟΛΙΑ

A426.1.- Αδημοσίευτα ποιήματα του Μάνου Χατζιδάκι, Στο περιοδικό «Ποίηση» τα πρώτα κείμενα που είχε εμπιστευτεί ο συνθέτης στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Το Βήμα*, 21 Ιουν. 2001.

2002

A427.- Μήνυμα του Μ. Αναγνωστάκη [στην εκδήλωση για τα 80χρονα του Γάσου Λειβαδίτη], *Η Αυγή*, 14 Απρ. 2002.

Βλ. και: Μυσταγωγία στο «Χυτήριο» στην εκδήλωση για τα 80χρονα του Γάσου Λειβαδίτη, *Η Αυγή*, 14 Απρ. 2002.

2005

A428.- «Έγινα ποιητής χωρίς να το επιδιώξω», Ο Μανόλης Αναγνωστάκης απαντά, το 1985, στο ερώτημα της γαλλικής *Libération* «Γιατί γράφετε;», *Ελευθεροτυπία*, 27 Ιουν. 2005.

Αναδημ. στο Δ480.

A429.- «Σήμερα όλα είναι σκηνοθετημένα», *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* (3 Ιουλ. 2005) 24-27.

Δημοσιεύεται ολόκληρο το κείμενο της εκπομπής «Παρασκήνιο».

A430.- Oscar Vladislav de Ludicz Milosz, Συμφωνία του Νοεμβρίου, Μτφρ.: Μανόλης Αναγνωστάκης, Παρουσίαση: Αθανασία Τσατσάκου, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 71 (Δεκ. 2005) 36-37.

Μτφρ. του έτους 1946. Πβ. Δ531.ε.

A431.- Είμαι αριστερόχειρ, ουσιαστικά, Επιμέλεια: Μισέλ Φάις, *Εντευκτήριο* 71 (Δεκ. 2005) 27-30.

Και αυτοτελής έκδοση, στο A436.

2006

A432.- Σελίδα του Βιβλίου, «Πόλη ανώνυμη» ~ «Εκδρομή» ~ «Πεδίον οσφρήσεως» ~ «Ασθενείς και οδοιπόροι» ~ «Μυθολογία της Αμερικής», *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 73 (Ιούν. 2006) 132-133.

Αναδημ. παλαιών κριτικών του Μ.Α. [= A124]. Εμπεριέχεται στο Δ546.

A433.- Το πρώι... ~ Μιλώ... ~ Ο νεκρός ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ., *Αίμος, Ανθολογία Βαλκανικής Ποίησης, Οι Φίλοι του Περιοδικού «Αντί»* 2006, 96-99.

 2007

- A434.– [Δύο επιστολές (23.6.1979 και 3.10.1988) προς Ανέστη Ευαγγέλου], *Μανδραγόρας* 36 (Ιούν. 2007) 50-54.
Εμπεριέχονται στο Δ565.

 2010

- A435.– [Επιστολή (22.2.1984), προς Πάνο Θασίτη], *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 90 (Ιούλ.-Σεπτ. 2010) 107.

 2011

- A436.– *Είμαι αριστερόχειρ ουσιαστικά*, Μονόλογος του Μανόλη Αναγνωστάκη, Πρόλογος Παντελής Μπουκάλας, Επιμέλεια-Επίμετρο Μισέλ Φάις, Εκδόσεις Πατάκη <2011>. [=Δ591].
16,5 × 11 εκ. ~ 104 σ. Αρκετές ανατυπώσεις μέχρι σήμερα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- A436.α.– Παντελής Μπουκάλας, «Όμως εγώ δεν παραδέχτηκα την ήττα», 11-40.
A436.β.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *Είμαι αριστερόχειρ ουσιαστικά*, 43-92.
A436.γ.– Μισέλ Φάις, *Επίμετρο*. ΥΓ. σ' έναν μονόλογο, 95-99.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- A436.1.– Μικέλα Χαρτουλάρη, *Η παρέμβαση του Αναγνωστάκη*, *Τα Νέα* 11-12 Ιουν. 2011.
A436.2.– Βασίλης Κ. Καλαμαράς, *Αναγνωστάκης αυτοβιογραφούμενος*, *Ελευθεροτυπία*, 22 Ιουν. 2011.
A436.3.– Όλγα Σελλά, «Είμαι ερωτικός και πολιτικός μαζί», *Μια συνέντευξη του Μ. Αναγνωστάκη έγινε βιβλίο με τίτλο “Είμαι αριστερόχειρ ουσιαστικά”*, *Η Καθημερινή*, 30 Ιουλ. 2011.
A436.4.– Δημοσθένης Κούρτοβικ, «Για όλα όσα τέλειωσαν χωρίς ελπίδα πια», *Τα Νέα*, 24-25 Σεπτ. 2011.
A436.5.– Μαρία Στασινοπούλου, «Δεν είμαι επαγγελματίας ποιητής», *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 94 (Ιούλ.-Σεπτ. 2011) 148-150.

2012

A437.- Αθησαύριστα ποιήματα, [Χωρίς τίτλο], *Νέα Ευθύνη* 13 (Σεπτ.-Οκτ. 2012) 471-474.

Περιλαμβάνει τα ποιήματα: Τριολέττο ~ Εκείνη η μέρα ~ «Άσπρα τριαντάφυλλα στα μάτια...» ~ Σου ψιθυρίζω [με ελάχιστες διαφορές = Απάντηση σε γράμμα = Α412] ~ Η αναχώρηση.

2014

A438.- [Εξφ.:] Έλληνες Ποιητές, *Μανόλης Αναγνωστάκης*, Εργογραφία, Ανθολογία, Απαγγελία, [σελίδα τίτλου:] *Μανόλης Αναγνωστάκης, Δημιουργώντας μια ποίηση πάνω από κάθε καταστροφή, Εισαγωγή, Ανθολόγηση: Παντελής Μπουκάλας <Καθημερινές Εκδόσεις, 2014>*.

24x14 εκ. ~ 120 σ. Δεμένο. Η έκδοση συνοδεύεται από CD με απαγγελίες του ίδιου του ποιητή. Προηγείται μελέτημα του Μπουκάλα με τίτλο «Ένας άνθρωπος που επέμενε να θέτει ερωτήματα». Πβ. Δ459. Ανθολογούνται τα ακόλουθα ποιήματα:

A438.α.- *ΕΠΟΧΕΣ*: Οι νικημένοι ~ Αναζήτηση ~ Πέντε μικρά θέματα, III ~ Ο Πόλεμος ~ Χάρης 1944.

A438.β.- *ΕΠΟΧΕΣ* 2: Το I.

A438.γ.- Από την ενότητα *ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ*: Επιτύμβιον ~ Επίγνωση ~ Άνθρωποι ~ Στον Νίκο Ε...1949.

A438.δ.- *ΕΠΟΧΕΣ* 3: Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Το πρωί... ~ Γράψανε τ' όνομά του.. ~ Επίλογος.

A438.ε.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ*: Ήρθες όταν εγώ... ~ Έπρεπε... ~ Εδώ... ~ Το σκάκι ~ Κάθε πρωί... ~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Εκεί...

A438.στ.- Από την ενότητα *ΣΥΝΕΧΕΙΑ* 2: Αντί να φωναστώ... ~ Όταν αποχαιρέτησα... ~ Μιλώ...

A438.ζ.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ* 3: Τώρα μιλώ πάλι... ~ Οι σωσίες ~ Ο νεκρός ~ Τη νύχτα έρχονται ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Όλο και πιο γυμνά... ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια... ~ Σε τι βοηθά λοιπόν...

A438.η.- *Ο ΣΤΟΧΟΣ*: Ποιητική ~ Στο παιδί μου ~ Θεσσαλονίκη, Μέρρες του 1969 μ.Χ. ~ Επιτύμβιον ~ Απολογία νομοταγούς ~ If ~

Αισθηματικό διήγημα ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Κριτική ~ Επίλογος.

A438.θ.- [Από] *ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ* '68-'69.

A438.ι.- [Από] *ΥΓ*.

2015

A439.- [Επιστολικό σημείωμα Μ.Α. (1967) και εκτενής επιστολή Νόρας Αναγνωστάκη προς Γ. Σεφέρη], *Τα Ποιητικά* 20 (Δεκ. 2015) 2.

Εμπεριέχεται στο Δ604.

2016

A440.- Επιστολή [αχρονολόγητη, πάντως του 1976] προς Αλέξη Ζήρα, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 17 Ιαν. 2016.

Εμπεριέχεται στο Δ607.δ.

A441.- Από την αλληλογραφία Μανόλη Αναγνωστάκη – Τάκη Σινόπουλου 1958-1961, Εισαγωγή-επιμέλεια-σχόλια: Δημήτρης Κόκορης, *Μικροφιλογικά Τετράδια Λευκωσίας*, 21, 2016.

2017

A442.- Επιστολή [1951] Μανόλη Αναγνωστάκη προς Ηλία Κατσόγιαννη, *Μικροφιλογικά Λευκωσίας*, 42 (Φθινόπωρο 2017) 75-76.

Εμπεριέχεται στο Δ623.

 2018

A443.- Λογοτεχνία και γλώσσα, *The Books' Journal* 84 (Ιαν.-Φεβρ. 2018) 31.

Κείμενο αδημοσίευτης ραδιοφωνικής εκπομπής του Μ.Α. (8 Νοεμβρ. 1982). Ανακοινώνεται στο Δ627.

A444.- «Έξοδος», Τραγικόν έπος εις 6 πράξεις μετά προλόγου (απόσπασμα), *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 43 (Άνοιξη 2018) 86-92.

Βλ. Δ629.

 2019

A445.- *Ο Μανόλης Αναγνωστάκης ανθολογεί, Ένα πανόραμα της νεωτερικής μας ποίησης & ένα ηχητικό ντοκουμέντο*, Επιμέλεια: Γιώργος Ζεβελάκης, Μεταίχιμιο <2019>.

23 x 15 εκ. ~ 334 σελ. Ανθολογούνται οι ποιητές: Τάκης Παπατσώνης, Θεόδωρος Ντόρρος, Αναστάσιος Δρίβας, Γιώργος Θέμελης, Γιώργος Σεφέρης, Ανδρέας Εμπειρικός, Ζωή Καρέλλη, Γιώργος Θ. Βαφόπουλος, Δημήτρης Ι. Αντωνίου, Αλέξανδρος Μπάρας, Νίκος Εγγονόπουλος, Νικήτας Ράντος, Γιώργος Σαραντάρης, Ζήσης Οικονόμου, Γιάννης Ρίτσος, Νίκος Γκάτσος, Οδυσσέας Ελύτης, Αλέξανδρος Μάτσας, Νικηφόρος Βρεττάκος, Μηνάς Δημάκης, Τάκης Βαρβιτσιώτης, Άρης Δικταίος.

ΚΡΙΣΕΙΣ

A445.1.- Συμπτώσεις, Ιστορίες από το Αρχείο του Γιώργου Ζεβελάκη, Η ιστορία μιας ηχογράφησης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης ανθολογεί νεωτερικούς ποιητές, *The Books' Journal* 104 (Δεκ. 2019), 36-37.

A445.2.- Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Ανθολογία νεωτερικών ποιητών, *Ο Μανόλης Αναγνωστάκης ανθολογεί, Η Εφημερίδα των Συντακτών*, 4-6 Ιαν. 2020.

A445.3.- Λαμπρινή Κουζέλη, Διά χειρός Αναγνωστάκη, *Το Βήμα της Κυριακής*, 19 Ιαν. 2020.

A445.4.– Παντελής Μπουκάλας, Νεωτερικοί ποιητές ανθολογημένοι από τον Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 19 Ιαν. 2020.

A445.5.– Μιχάλης Μοδινός, Ο Αναγνωστάκης διαβάζει ποίηση, *Τα Νέα*, 11-12 Ιαν. 2020.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

A446.– Δυσκολεύομαι να τραβήξω μια σαφή διαχωριστική γραμμή, [απάντηση σε έρευνα του περιοδικού με θέμα «Συζήτηση πάνω στη σύγχρονη πεζογραφία»], *Νέα Πορεία Θεσσαλονίκης*, 40 (Ιούν. 1958) 169-174.

A447.– Για την πρώτη εμφάνιση του Ν. Μπακόλα, *Η Λέξη* 115 (Μάιος 1993) 318-319.

A448.– Κριτική βιβλίου, Αλεξάνδρας Παραφεντίδου: «Φωτεινά διαλείμματα», (Ποιήματα) ~ Νίκου Βρεττού: «Έξοδος», (Ποιήματα) ~ Μαρίας Κυρτζάκη, «Σιωπηλές κραυγές», (Ποιήματα), *Μακεδονική Ωρα Θεσσαλονίκης*, 1966.

Υπογραφή: Δήμος Κρητικός. Δεν κατέστη δυνατόν να εντοπιστεί το οικείο φύλλο της εφημερίδας. Ο Μ.Α. έχει κρατήσει στο αρχείο του το σχετικό απόκομμα με μοναδική ένδειξη το έτος δημοσίευσης.

Β. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

- B1.— Ο Μανόλης Αναγνωστάκης μιλάει στην «Αυγή», Η αποδοχή του ανοιχτού διαλόγου στοιχείο ωριμότητας των μαζών που στρέφονται στ' αριστερά, *Η Αυγή*, 14 Νοεμβρ. 1974.
- B2.— Ντ. Π., Εντυπώσεις από το 12^ο Συνέδριο των Ιταλών συγγραφέων, Για μια ανανεωμένη κουλτούρα σε μια καινούργια κοινωνία, Συνέντευξη με τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 20 Νοεμβρ. 1975.
Βλ. και: Το 12ο Συνέδριο του συνδικάτου των Ιταλών συγγραφέων, Χαιρετισμός του Έλληνα ποιητή Μ. Αναγνωστάκη στους Ιταλούς συγγραφείς, *Η Αυγή*, 9 Νοεμβρ. 1975.
- B3.— Κριτική βιβλίου, ώρα μηδέν, Έρευνα: Μ. Κασόλας, Γ. Ματζουράνης, Απαντούν: Έλλη Αλεξίου, Νικηφόρος Βρεττάκος, Μαν. Αναγνωστάκης, Αλ. Αργυρίου, Δ. Ραυτόπουλος, Κ. Κουλουφάκος, *Η Αυγή*, 21 Δεκ. 1975.
Βλ. Α176.
- B4.— Μανόλης Αναγνωστάκης, Η ποίηση είναι ξεπερασμένη..., Γράφουν: Φανή Πετραλιά — Γιώργος Λιάνης, *Τα Νέα*, 15 Σεπτ. 1976.
Ολοσέλιδη συνέντευξη. Περιλαμβάνει και ανέκδοτο, ομοιοκατάληκτο ποίημα του Μ.Α. «από τη σειρά που παραχώρησε στον Μίκη Θεοδωράκη για να γίνουν μπαλλάντες». Πβ. Α191. Το ποίημα ξανατυπ. στο Δ632.

- B5.– Είναι και δικό μας πρόβλημα: Μπίρμαν και Κούντσε δυο «δίδυμες» περιπτώσεις, Συνέντευξη με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αγώνας* 8 (Δεκ. 1976) 13-15.
- B6.– Π. Παπασαραντόπουλος, «Να σταματήσει η μυθολογική αναβίωση καταστάσεων», Συνέντευξη με τον Μανόλη Αναγνωστάκη για την πολιτιστική κίνηση στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στα χρόνια της κατοχής, *Θούριος* (3 Φεβρ. 1977) 14-15.
- B7.– Το πνευματικό πρόσωπο της Θεσσαλονίκης, Έρευνα του Γ.Κ. Πηλιχού, «Υπάρχει μια ένδεια στο φοιτητικό χώρο», Οι απόψεις του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Τα Νέα*, 8 Ιουν. 1977.
Πβ. Α201.
- B8.– Ο Μανόλης Αναγνωστάκης μιλά στα «Νέα», Δοκιμάζω συναίσθημα ενοχής για την ελάχιστη, ασήμαντη προσφορά μας στην Κύπρο, Συνέντευξη στον Λεύκιο Ζαφειρίου, *Τα Νέα Λευκωσίας*, 7 Ιουλ. 1977.
- B9.– Το Συμπόσιο Κρήτης για τον Σοσιαλισμό και τον Πολιτισμό, Μ. Αναγνωστάκης: Το Συμπόσιο πέτυχε ως ένα σημείο τους σκοπούς του, *Θούριος* 125 (25 Αυγ. 1977).
- B10.– Μιλούν για τη δημοκρατία 6 διανοούμενοι των κομμάτων, Αναγνωστάκης: Απαράδεκτη η ψηφοθηρία, *Ελευθεροτυπία*, 12 Νοεμβρ. 1977.
- B11.– Συνέντευξη με τον Μανόλη Αναγνωστάκη παρμένη από τους μαθητές της Β' Λυκείου: Παπαϊωάννου – Περτσινίδη – Κούγκουλου – Πιστικόπουλου, *Πειραματικό* (μαθητών Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), 4 (Ιούν. '78) 8-11.

- B12.— «...Μολαταύτα το καινούργιο κυκλοφορεί...», Ο Μ. Αναγνωστάκης μιλάει στην «Αυγή», Συνέντευξη στον Τέλη Σαμαντά, *Η Αυγή*, 30 Μαρτ. 1980.
Ολοσέλιδο.
- B13.— Ζωντανές οι πολιτιστικές ρίζες για τους μετανάστες, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης μιλάει για τον «Πολιτιστικό Μήνα» που οργάνωσε η Ομοσπονδία Συλλόγων και Κοινοτήτων Σουηδίας, *Η Αυγή*, 8 Ιουν. 1980.
Πβ. Δ112- Δ115.
- B14.— Ο θεσμός των φεστιβάλ, Συζήτηση με το σ[ύντροφο] Μανόλη Αναγνωστάκη για το φεστιβάλ *Αυγής - Θούριου*, *Θούριος* 128 (17 Σεπτ. 1980) 4-7.
- B15.— Η διδασκαλία της λογοτεχνίας στο σχολείο, Συνέντευξη με τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Το Τεύχος*, τετράμηνη έκδοση της ΕΛΜΕ Β' & Δ' περιφέρειας Ανατολικής Αττικής, 1 (Μάης 1981) 6-9.
- B16.— Θέματα Τέχνης, Συνέντευξη με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Συμβολή*, περιοδική έκδοση Επιμορφωτικού Συλλόγου Παιανίας, 15 (Μάιος-Ιούν. 1981) 20-22.
- B17.— Μανόλης Αναγνωστάκης, Το αίτημα είναι η αλλαγή, Ναι, Αλλά με ποιους όρους; Ο Μανόλης Αναγνωστάκης συζητάει με το Γιώργο Καστούρα και απαντάει σε μερικά κρίσιμα ερωτήματα, *Εγνατία Θεσσαλονίκη*, 15 Οκτ. 1981.
Βλ. και: Μανόλης Αναγνωστάκης, «Με ποιους όρους θα γίνει η αλλαγή;» Οι εκλογές και η σημασία τους για το πολιτιστικό κίνημα, *Η Αυγή*, 16 Οκτ. 1981. [Αναδημοσιεύει εκτενή αποσπάσματα της συνέντευξης].
- B18.— Πρόσωπα και οράματα, Μανόλης Αναγνωστάκης: «Μερεμέτισμα» γίνεται στα πολιτισμικά, όχι θεσμική

- μεταβολή... , Συνέντευξη στον Γιώργο Σαββίδη, *Η Αυγή*, 20 Δεκ. 1981.
- B19.– Μια συνομιλία του Μανόλη Αναγνωστάκη με τον Αντώνη Φωστιέρη και τον Θανάση Νιάρχο, *Η Λέξη* 11 (Γεν. 1982) 58-62. [= *Σε δεύτερο πρόσωπο, Συνομιλίες με 50 συγγραφείς και καλλιτέχνες*, Καστανιώτης 1990, 28-29].
Αναπαράγεται φωτογραφικά στο Δ452.1.
- B20.– Κ.Κ. – Π.Λ., Μια φωνή πάντα νέα, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο ποιητής της Θεσσαλονίκης, [Συνέντευξη], *Πρωτοπορία Ηρακλείου-Νέας Ιωνίας*, 30 Ιουλ. 1982.
- B21.– Από μια συζήτηση και μερικές σκέψεις με τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η πόλη μας η Πεύκη* 4 (Μάρτ. 1983) 3.
- B22.– Τέλης Σαμαντάς, Δυο χρόνια κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, Μια συζήτηση με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Κάτι κινείται – το θέμα είναι προς τα πού κινείται..., *Η Αυγή*, 16 Οκτ. 1983.
- B23.– Ένα μάθημα νέων ελληνικών με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, [Συνέντευξη], *Μαθητική Πορεία* 32 (Οκτ.-Νοέμβρ. 1983) 8-9.
- B24.– Μανόλης Αναγνωστάκης, «Η ποίηση δεν είναι επάγγελμα» ~ Η Κυπριακή λογοτεχνία είναι αδικημένη, Συνέντευξη στον Χρήστο Μαβρή, *Τα Νέα Λευκωσίας*, 24 και 26 Ιουν. 1984.
Το πρώτο μέρος ξανατυπ. στο Δ236.
- B25.– Συνέντευξη με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, «Το Κόμμα δεν είναι κριτικός της λογοτεχνίας», *Η Αριστερά Σήμερα* 12-13 (Ιούν.-Σεπτ. 1985) 80-83.

ΣΧΟΛΙΑ

- B25.1.- Σ.Αλ[εξανδροπούλου], *Αντιδογματικά, Ελευθεροτυπία*, 24 Σεπτ. 1985.
- B26.- Η ανανεωτική Αριστερά μπροστά στην πρόκληση των νέων πολιτισμικών σχέσεων, Συνέντευξη με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 15 Σεπτ. 1985.
- B27.- Συντροφιά με τους λογοτέχνες μας, Μανόλης Αναγνωστάκης: Η καλή ποίηση λειτουργεί μακροπρόθεσμα, υποδόρεια και σχεδόν «διαβρωτικά», *Πευκιώτικοι Αντίλαλοι Πεύκης Αττικής* (Μάιος-Ιούν. 1986) 22-24.
- B28.- Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης περιγράφει το φιάσκο της («επιστράτευσης» του 1974, Θα θαυματουργούσε η ελληνική ψυχή, Συνέντευξη στην Ντίνα Εξάρχου, *Έθνος της Κυριακής*, 20 Ιουλ. 1986.
- B29.- Συνέντευξη του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Διάλογος Ηρακλείου Κρήτης*, 7 (1989) 91-95.
Η συνέντευξη είχε δοθεί στον δημοσιογράφο Ντίνο Κωνσταντόπουλο και μεταδόθηκε στις 6.2.1988 από το ραδιοφωνικό σταθμό Ηρακλείου. Ξανατυπ. στο Δ521.γ.
- B30.- Συνέντευξη στον Βασίλη Κ. Καλαμαρά, *Ελευθεροτυπία*, 1 Νοεμβρ. 1992.

ΣΧΟΛΙΑ

- B30.1.- Κώστας Κοβάνης, Σχόλια για ποιητές και κριτικούς, *Πολιτικά Θέματα* (20-26 Νοεμβρ. 1992) 43.
- B31.- Ανταίος Χρυσοστομίδης, Μανόλης Αναγνωστάκης: Δεν είχα δικαίωμα να μείνω μακριά, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 26 Σεπτ. 1993.
- B32.- Μανόλης Αναγνωστάκης: «Δεν ξαναγράφω πια, Ό,τι είχα να πω το είπα», Συνέντευξη στην Άννα Δάλλα και την

Ντίνια Δασκαλοπούλου, *Café, Η εφημερίδα των φοιτητών 2* (Μάιος 1994) 1 και 10.

- B33.– Ηρακλής Οικονόμου – Αργύρης Παπαευσταθίου [=Παπαστάθης], Δυο μαθητές συνομιλούν με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φωτεινές ημέρες μαθητών του Λυκείου του Αμερικανικού Κολλεγίου Αγίας Παρασκευής* (Ιούν. 1994) 29-36.

Αναδημ. στο *BHMAgazino* 246 (3 Ιουλ. 2005) 22, 24 και 26. Βλ. και: Ρούλα Γεωργακοπούλου, 10 πράγματα που είπε στους νέους ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ταχυδρόμος* 280 (9 Ιουλ. 2005) 6.

- B34.– Δεν υπάρχει όραμα..., (Συνέντευξη του Μανόλη Αναγνωστάκη στην Ελένη Κονδύλη), *Νέα Παιδεία* 75 (Καλοκαίρι 1995) 18-23.

- B35.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Συνέντευξη στους Π. Καρακαϊδού, Κ. Παπανικολάου, *Έναυσμα* (Καλοκαίρι 1995) 30-31.

- B36.– Κατερίνα Ζαρόκωστα, Μανόλης Αναγνωστάκης: «Η σιωπή είναι κι αυτή μια πράξη», *Έψιλον (Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας)* 229 (27 Αυγ. 1995) 18-22.

- B37.– Το αληθινό πρόσωπο των ποιητών, Μανόλης Αναγνωστάκης, Νόρα Αναγνωστάκη, Μια συνομιλία με τον Θέμη Λιβεριάδη, *Επείγοντως Ενεήγητα Επτά* Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Θεσσαλονίκης, 7 (Δεκ. 1996) 18-21.

ΣΧΟΛΙΑ

B37.1. Π.Α., Το Δίκτυο, Πίσω από τις γραμμές, *Τα Νέα*, 9 Ιαν. 1997.

- B38.– Κλείτος Ιωαννίδης, *Πρόσωπα και ιδέες, Γράμματα και τέχνες*, Τόμος Γ', Λευκωσία 2003, 97-106.

Συνέντευξη με τον Μ.Α. Μεταδόθηκε στις 16 Νοεμβρ. 1986 από το Ρ.Ι.Κ.

- B39.— Φ.Α., «Σήμερα όλα είναι σκηνοθετημένα», *Ψ7 Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας* 189 (3 Ιουλ. 2005) 24-27.
Δημοσιεύει το μέγιστο μέρος των όσων είπε ο Μ.Α. στην εκπομπή «Παρασκήνιο».
- B40.— Μια ανέκδοτη συνέντευξη στον Γιώργο Ζεβελάκη, «Θέλησα να δώσω ένα πανόραμα της νεωτερικής μας ποίησης της πρώτης γενιάς», *The Books' Journal* 59 (Οκτ. 2015) 58-59.
- B41.— Συνέντευξη στον Θάνο Μικρούτσικο και το Γ' Πρόγραμμα, 17.1.1987, *Μετρονόμος* 67 (Απρ.-Ιούν, 2018) 24-29.
- B42.— Συμπλώσεις, Ιστορίες από το Αρχείο του Γιώργου Ζεβελάκη, Κοτανίδης συναντά Αναγνωστάκη: μια συνέντευξη, 30 χρόνια μετά..., *The Books' Journal* 106 (Φεβρ. 2020) 40-42.

Γ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ
ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

Γ1.— Από τις *Εποχές*: 13.12.43 ~ Από τις *Εποχές* 2 ~ V. *Φτάνεις κι εσύ κάποτε...* ~ Από τις *Εποχές* 3: Αν θυμούμαι..., γαλλική μτφρ. στην ανθολογία: *Poètes contemporains de Salomonique*, Par Yannis Constantinidis et Bertrand Bouvier, Préface de Samuel Baud-Bovy, Collection Échanges, 7, Jeune poésie, Genève 1962, σελ. λά' - λδ' + 31-34.

Δίγλωσση έκδοση. Οι σ. με τα ελληνικά κείμενα αριθμούνται με ελληνική αρίθμηση. Οι σ. με τις μτφρ. με αραβική. Στις σ. ΙΧ-ΧΙ πρόλογος του Baud-Bovy, στις σ. ΧΙΙΙ-ΧV εισαγωγή του Ι. Κωνσταντινίδη, στις σ. ΧVΙΙ-ΧΙΧ εργοβιογραφικά σημειώματα των ανθολογούμενων ποιητών.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Γ1.1.— Ντίνος Χριστιανόπουλος, Το βιβλίο, *Ποίηση, Διαγώνιος Θεσσαλονίκης* 5/2 (Καλοκαίρι 1962) 37-40.

Γ1.2.— Νίκος-Αλέξης Ασλάνογλου, *Διάλογος Θεσσαλονίκης* 1/1962, 53-56.

Γ2.— Οι σωσίες ~ Στ' αστεία παίζαμε! ~ Πάψαν τα λόγια πια ν' αποτελούν χρησμούς ~ Αφιέρωση, ιταλική μτφρ. στην ανθολογία: *Poesia greca del '900*, Con testo a fronte presentata e tradotta da Mario Vitti, Guanda <Parma 1966>, 402-407.

*Γ3.— *Poesia greca contemporanea*, Traduzione di C. Sangiglio, Milano, Dall' Oglia, 1968.

Γ4.— Το σκάκι ~ Ένας κλέφτης... ~ Ο Νεκρός ~ Η αγάπη είναι ο φόβος..., αγγλική μτφρ. στην ανθολογία *Thirteen Poets*

of *Salonica*, Selections and Translations by Kimon Friar, *The Charioteer* Νέας Υόρκης, 10 (1968) 52-55.

Παρατίθεται και το ελληνικό πρωτότυπο του τρίτου κατά σειράν ποιήματος.

- *Γ5.— *Aujourd'ui la Grèce*, Dossier No 276 bis de la revue *Les Temps modernes*, Paris (1969).
- Γ6.— Η απόφαση, αγγλική μτφρ. Edmund και Mary Keeley, *The New York Review of Books* (12 Αυγ. 1971) 10.
- *Γ7.— *Az újgörög irodalom kistükre*, Ευρώπα, Budapest 1971.
 Ουγγρική ανθολογία ελληνικής ποίησης. Μτφρ. από πλειάδα μεταφραστών.
- Γ8.— Ο Στόχος, ιταλική μτφρ. Mario Vitti, *Nuovi Argomenti* Ρώμης, 25 (Ιαν.-Φεβρ. 1972) 79-82.
 Προηγείται εισαγωγή του μεταφραστή (Πβ. Δ60). Ακολουθούν 6 άλλα ποιήματα
- Γ9.— Από τις *Εποχές* 2 [απόσπασμα] ~ Σκυφτοί περάσανε [απόσπασμα] ~ Αναμονή ~ Μιλώ... ~ Θα 'ρθει μια μέρα... ~ Το σιάκι, γαλλική μτφρ. Dominique Grandmont, στην ανθολογία: *37 poètes grecs de l'Indépendance à nos jours*, Anthologie, Pierre Jean Oswald <Honfleur 1972> 156-161.
- Γ10.— [Έξι ποιήματα] αγγλική μτφρ. Athan Anagnostopoulos [το τρίτο ποίημα σε μτφρ. Stratis Haviaras], *Arion's Dolphin* Vol. I/4-5 (Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 1972) 18-21.
- Γ11.— Η απόφαση ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ., γαλλική μτφρ. Andrée Chédid, *Les Lettres nouvelles* Παρισιού, 4/72 (Σεπτ.-Οκτ. 1972) 60-61.
- Γ12.— Ο Στόχος, αγγλική μτφρ. Edmund και Mary Keeley, στον τόμο: *Eighteen Texts, Writings by Contemporary Greek*

Authors, Edited by Willis Barnstone, Harvard University Press, Cambridge, Mass., 1972, 103-116.

- Γ13.- Two Poems, Η απόφαση ~ Η Συνέχεια I, II, III, αγγλική μτφρ. David Posner, *The Charioteer* Νέας Υόρκης, 14 (1972) 18-19.
- *Γ14.- *Nowe przestrzenie Ikara, Antologia poezji greckiej XX wieku*, πολωνική μτφρ. Νίκος Χατζηνικολάου, Wydawnictwo Poznanskie, 1972.
- *Γ15.- *Poeci nowej Grecji*, Wybral, przelozył, wstępem I komentarzami opatrzył Janusz Straszburger, Czytelnik, Warszawa 1972.
- *Γ16.- *Die Exekution des Mythos fand am frühen Morgen statt*, Übersetzung Danae Coulmas, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt 1973.
Και επανέκδοση από τις εκδόσεις «Ρωμιοσύνη» της Κολονίας (1984).
- Γ17.- Poems by Manolis Anagnostakis translated by Kimon Friar, *Boundary 2 1/2* (Χειμώνας 1973) 419-432.
Μτφρ. εννέα ποιημάτων.
- *Γ18.- *Chant de la Grèce, Anthologie de la poésie grecque contemporaine*, Traduit par Georges Thémélis, Editions Caractères, Paris 1974.
- *Γ19.- *Poeti greci della libertà, Anagnostakis, Ritsos, Sinopoulos, Vassilikos*, ιταλική μτφρ. C.G. Sangiglio, Savelli, Roma 1976.
- Γ20.- Το σκάκι ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι ~ Εκεί ~ Αντί να φωνασκώ, στην ανθολογία: *Resistance, Exile and Love, An Anthology of Post-War Greek Poetry*, Translated and Edited

by Nikos Spanias, Pella Publishing Company, Inc., New York 1977, 17-23.

- F21.– Paola Maria Minucci, Poesie di Manolis Anagnostakis, *L'Albero* 59 (1978) 147-154.

Προηγείται δισέλιδο εισαγωγικό σημείωμα και ακολουθούν ιταλικές μτφρ. έξι ποιημάτων.

- F22.– *Denna stjärna är för oss alla*, Grekiska Dikter av Anagnostakis, Livaditis, Ritsos, I översättning av Sun Axelsson och Christos Papas, Med inledning av Bengt Holmqvist, P.A. Norstedt & Söners Förlag, Stockholm <1979>, 17-27.

Μτφρ. έξι ποιημάτων.

- F23.– Manolis Anagnostakis, *The Target*, Selected Poems, Translated from the Modern Greek with an Introduction by Kimon Friar, Pella Publishing Company, Inc., New York <1980>.

xxx + 138 σ. Δίγλωσση έκδοση επιλογής ποιημάτων. Στις σ. vii-xxx εισαγωγή του μεταφραστή και στις σ. 131-133 σημειώσεις στα ποιήματα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

F23.a.– Χάρης 1944 ~ Το καινούργιο τραγούδι ~ II. «Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα...» ~ VVII. Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο... ~ Επιτύμβιον ~ Επίγνωση ~ Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Σκυφτοί περάσανε... ~ Οι ρυθμικοί βηματισμοί... ~ Το πρωί... ~ Γράψανε τ' όνομά του... ~ Επίλογος ~ Ήρθες όταν εγώ... ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι... ~ Το δείπνο ~ Εδώ... ~ Το σκάκι ~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Εκεί... ~ Ήταν άνθρωποι... ~ Η προδοσία ~ Αντί να φωνασκώ... ~ Όταν αποχαιρέτησα... ~ Μιλώ... ~ Τώρα μιλώ πάλι... ~ Ο νεκρός ~ Τη νύχτα έρχονται... ~ Το ναυάγιο ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Ένας κλέφτης... ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια... ~ Τώρα είναι απλός θεατής... ~ Όλα τα πρόσωπα... ~ Αφιέρωση ~ Ποιητική ~ Στο παιδί μου ~ Ο ουρανός ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Επιτύμβιον ~ Απολογία νομοταγούς ~ Προσευχή ~ Νέοι της Σιδώνας, 1970 ~ If... ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Κριτική ~ Επίλογος.

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

- Γ23.1.- Ρεγγίνα Παγουλάτου, *Πρωινή Νέας Υόρκης*, 7 Απρ. 1981.
- Γ23.2.- Ποιήματα του Αναγνωστάκη στις ΗΠΑ, *Η Αυγή*, 12 Μαΐου 1981.
- Γ23.3.- Π.Α., Ένας ακάματος πρεσβευτής της ελληνικής λογοτεχνίας, *Μεσημβρινή*, 16 Ιουν. 1981. [Για τον Kimon Friar και τη μτφρ.].
- Γ23.2.- Μ. Byron Raizis, *World Literature Today*, Νόρμαν Οκλαχόμα, 56/1 (Χειμώνας 1982) 157.
- Γ23.3.- Α.Δ[ecavalles], Review of Books, *The Charioteer* Νέας Υόρκης, 24-25 (1982/1983) 147-163.
Πβ. και Δ126.
- *Γ24.- 5 Poems, αγγλική μτφρ. Martin McKinsey, *Chelsea* 41 (1982) 122-126.
- *Γ25.- Οκτώ ποιήματα στην ανθολογία: *A bolond gránátalma* [*Η τρελή ροδιά*], Ανθολογία ελληνικής ποίησης από τα δημοτικά τραγούδια μέχρι σήμερα, ουγγρική μτφρ. Papp Árpád, Εκδόσεις Μόρα, Βουδαπέστη 1984, 436-442.
Τα στοιχεία παρατίθενται εδώ όπως τα μεταφέρει ο μεταφραστής στον Μ.Α. σε φωτοτυπία των οικείων σελίδων της ανθολογίας.
- Γ26.- Four Poems, Η προδοσία ~ Όλο και πιο γυμνά ~ Ο ουρανός ~ Τώρα είναι απλός θεατής, αγγλική μτφρ. James Stone, *Translation* 14 (Άνοιξη 1985) 51-53.
- Γ27.- *Contemporary Greek Poetry*, Translation from the Greek, Introduction, Biographies and Notes by Kimon Friar, Publisher The Greek Ministry of Culture, <Athens 1985>, 191-197.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ27.α.- Το σκάκι ~ Μιλώ... ~ Ο νεκρός ~ Ένας κλέφτης... ~ Ποιητική ~ Επιτύμβιον ~ Απολογία νομοταγούς ~ Προσευχή ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Κριτική.

- Γ28.– Πάψαν τα λόγια πια... ~ Ποιητική ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ If... ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Επίλογος, ολλανδική μτφρ. Cok Sloot – Elsa Winters, στη δίγλωσση ανθολογία: *Ψηφίδωμα ενός λαού / Mazaiëk van een volk*, 6 Griekse Dichters, Amsterdam 1985, 4-17.
Μεταφράζονται κατά σειράν ποιήματα 6 ελλήνων ποιητών, από το ποιητικό φεστιβάλ 1985: Μ.Α., Νάσου Βαγενά, Αλέξανδρου Ίσαρη, Έκτορα Κακναβάτου, Τζένης Μαστοράκη, Κυριάκου Χαραλαμπίδη.
- Γ29.– Όταν τα βράδια... ~ Το σκάκι, ιταλική μτφρ. Guido Reverdito, *L'erbaspada* Γένοβας, 4 (Οκτ.-Νοέμβρ.-Δεκ. 1985) 35-36.
- Γ30.– *Poeeci Nowej Grecji*, Wybral, przelozył, wstępem i komentarzami opatrzył Janusz Straszburger, Wydanie drugie poszerzone i uzupełnione, <Crytelnik, Warszawa 1987>, 286-289.
Πολωνική μτφρ. επτά ποιημάτων.
- Γ31.– Der Tote, Übersetzt von Niki Eideneider, *Polyptychon* Brühl 2 [1987] 36.
- Γ32.– Manolis Anagnostakis, *Balladen*, Übertragen von Niki Eideneider, Romiosini <Köln, 1987>.
288 σ. Δίγλωσση έκδοση.
- ΣΧΟΛΙΑ
- Γ32.1.– Γ.Ματζ[ουράνης], Αναγνωστάκης στα γερμανικά, Με τίτλο «Μπαλάντες» κυκλοφόρησαν τα «Ποιήματα 1941-1971» από τον εκδοτικό οίκο «Ρωμιουσύνη», *Η Αυγή*, 15 Νοεμβρ. 1987.
- Γ32.2.– Armin Kerker, “Liebe ist die Angst, die uns mit den anderen verbindet”, *Die Balladen des Manolis Anagnostakis* [έντυπο:] 1987, 153.
- Γ33.– Manolis Anagnostakis, *26 poemas*, ισπανική μτφρ. Carlos R. Méndez [1989]. Δίγλωσση, πολυγραφημένη, ιδιωτική έκδοση εκτός εμπορίου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ33.α.- Θα 'ρθει μια μέρα... ~ Μια ημερομηνία πριν από χρόνια ~ Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V... ~ Ο πόλεμος ~ Π. «Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα»... ~ Στο Νίκο Ε...1949 ~ Όχι από δω... ~ Το πρωί... ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι... ~ Έπρεπε... ~ Εδώ... ~ Το σκάκι ~ Αντί να φωνασκώ... ~ Μιλώ... ~ Τώρα μιλώ πάλι... ~ Το ναυάγιο ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Το έγκλημα έγινε... ~ Κάτω απ' τις ράγες... ~ Αφιέρωση ~ Ποιητική ~ Ο ουρανός ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Κριτική.

Γ34.- Manolis Anagnostakis, *Poèmes*, Traduits par Xavier Bordes et Démosthènes Davvetas, *Poésie* Παρισιού, 51 (Δεκ. 1989) 3-9.

Βλ. και Γ37.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ34.α.- Επιτάφιος ~ Μεσ στην κλειστή μοναξιά μου ~ Ίσκιои βουβοί αραγμένοι στη σκάλα ~ Δρόμοι παλιοί που αγάπησα και μίσησα ατέλειωτα ~ Κάτω απ' τα ρούχα μου δε χτυπά πια η παιδική μου καρδιά ~ Χαρά, χαρά, ζεστή αγαπημένη ~ Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδι ο λοχίας Όττο V... ~ Χάρης 1944 ~ Το πρωί ~ Επίλογος ~ Εδώ ~ Το σκάκι ~ Όταν τα βράδια.

*Γ35.- *Poésie de Grèce (1945-1985)*, Anthologie préparée par Panayotis Moullas, Yannis Dallas et Ératosthène Capsomenos, Traduite par André Jedros, Unesco-Actes Sud [Paris 1990].

Γ36.- Επιτάφιος ~ Μιλώ ~ Επίλογος ~ Κάθε πρωί ~ Στο παιδί μου ~ Εμείς ~ Το καινούριο τραγούδι ~ Στον Νίκο Ε..., στον τόμο: *Antología de la poesía griega del siglo XX*, Selección, notas y traducción de Rigas Kappatos y Carlos Montemayor, Textos de Difusión Cultural, Serie Antologías, Ediciones Coyoacán, S.A. de C.V. Coordinación de Difusión Cultural, Dirección de Literatura / UNAM. México 1993, 247-255.

G37.– Manolis Anagnostakis, *Les Poèmes (1941-1971)*, Traduction et préface de Xavier Bordes, Collaboration et postface de Démosthènes Davvetas, Editions Le cri. <Bruxelles 1994>. 272 σ. Δίγλωσση έκδοση. Στις σ. 5-17 πρόλογος του μεταφραστή με τίτλο “Manolis Anagnostakis: une poésie dionysiaque”.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

G37.α.– *ΕΠΟΧΕΣ*: Χειμώνας 1942 ~ Αναμονή ~ Απροσδιόριστη χρονολογία ~ Θα 'ρθει μια μέρα... ~ 13.12.43 ~ Μια ημερομηνία πριν από χρόνια ~ Οι νικημένοι ~ Αναζήτηση ~ Τώρα ~ Επιτάφιος ~ Πέντε μικρά θέματα I-V ~ Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V... ~ Ο πόλεμος ~ Χάρης 1944 ~ Το καινούριο τραγούδι.

G37.β.– *ΕΠΟΧΕΣ 2*: Προσπάθησε μ' όση καρδιά σ' απομένει... ~ «Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα»... ~ Έτσι όπως πια δεν το αποφάσιζες να φύγεις... ~ Το γνώρισες τούτο καλά... ~ Φτάνεις και συ κάποτε να πιστέψεις... ~ Γύρισες πίσω, κι η πολιτεία... ~ Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο... ~ Έφυγαν όλοι μακριά...

G37.γ.– *ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ*: Τοπίο ~ Επιτύμβιον ~ Επίγνωση ~ Άνθρωποι ~ Στον Νίκο Ε... 1949.

G37.δ.– *ΕΠΟΧΕΣ 3*: Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Σκυφοί περάσανε... ~ Όχι από δω... ~ Άρχισε μια σιγανή βροχή... ~ Χρώματα περασμένου δειλιού... ~ Τώρα... ~ Μια τελική συνάντηση... ~ Οι ρυθμικοί βηματισμοί... ~ Αν θυμούμαι... ~ Το πρώι... ~ Γράψανε τ' όνομά του... ~ Επίλογος

G37.ε.– *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ*: Όταν εγώ ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι ~ Το δείπνο ~ Έπρεπε ~ Εδώ ~ Το σκάκι ~ Όταν τα βράδια ~ Κάθε πρωί ~ Ήθελε ακόμη ~ Εκεί.

G37.στ.– *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 2*: Ήταν άνθρωποι ~ Η προδοσία ~ Αντί να φωνασκώ ~ Όταν αποχαιρέτησα ~ Μιλώ.

G37.ζ.– *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 3*: Τώρα μιλώ πάλι ~ Οι σωσίες ~ Ο νεκρός ~ Τη νύχτα έρχονται ~ Το ναυάγιο ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία παίζαμε ~ Το έγκλημα έγινε ~ Ένας κλέφτης ~ Κάτω από τις ράγες ~ Όλο και πιο γυμνά ~ Εσύ μόνο το ξέρεις ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια ~ Τώρα είναι απλός θεατής ~ Σε τι βοηθά λοιπόν ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα ~ Όλα τα πρόσωπα ~ Αφιέρωση.

G37.η.– *Ο ΣΤΟΧΟΣ*: Ποιητική ~ Στο παιδί μου ~ Ο ουρανός ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Επιτύμβιον ~ Απολογία νομοταγούς

~ Προσευχή ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ If ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Κριτική ~ Επίλογος.

ΣΧΟΛΙΑ

Γ37.1.- [Αωνόμωσ], Ήμιστα..., Μεταφράσεις, *Το Βήμα της Κυριακής*, 5 Φεβρ. 1995.

Γ37.2.- André Velter, Amères résonances, *Le Monde* Παρισιού, 7 Απρ. 1995.

Γ38.- *Οκτώ Έλληνες Ποητές*, Επιλογή Ξένια Μαρίτσι Γκατζάνσκι, Μετάφραση Ξένια Μαρίτσι Γκατζάνσκι, Έλλη Σκοπετέα, Ιβάν Γκατζάνσκι, Μπάνια Λούκα-Βελιγράδι, 1995, 259-293.

Δίγλωσση έκδοση. Μεταφράζονται κατά σειράν ποιήματα των: Κ.Π. Καβάφη, Γιώργου Σεφέρη, Γιάννη Ρίτσου, Νίκου Εγγονόπουλου, Οδυσσέα Ελύτη, Μίλτου Σαχτούρη, Μανόλη Αναγνωστάκη, Τίτου Πατρίκιου. Μτφρ. των ποιημάτων του Μ.Α.:

Γ38.α.- Η απόφαση ~ Τώρα ~ Κριτική ~ Όχι από δω ~ Οι επίγονοι ~ Στο παιδί μου ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Όλα τα πρόσωπα ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα ~ Αντί να φωνασκώ ~ Ο Νεκρός ~ Όλο και πιο γυμνά ~ Ποιητική ~ Επίλογος.

Γ39.- *ΥΓ, ιταλική μτφρ.* Domenica Minniti Gonias, *Greek Letters* Αθήνας, 9 (1995-96) 191-195.

Πβ. Δ297.

Γ40.- Manolis Anagnostakis, *Los Poemas (1941-1971)*, Edición bilingüe, Introducción, traducción y notas de Alfonso Silván Rodríguez, Ediciones Clásicas, Madrid <1996>.

I-XIV+310 σ. Στις σ. 1-34 εισαγωγή του μεταφραστή. Δίγλωσση έκδοση.

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Γ40.1.- Ξ., Ρήσεις-Αντιρήσεις, Μια φωνή κοντινή, *Η Αυγή*, 11 Ιουλ. 1996.

Γ40.2.- Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη σε ισπανική μετάφραση, *Η Καθημερινή*, 12 Ιουλ. 1996.

Γ40.3.- Carlos García Gual, Una Poesía Honda y Adusta, *El País* Μαδρίτης, 14 Σεπτ. 1996.

- Γ40.4.– Vicente Fernandez Gonzales, Ο λόγος του Μανόλη Αναγνωστάκη, Δύο κληρονομίες, του Καβάφη και του Σεφέρη, συναντιούνται και συγχωνεύονται στο έργο του Θεσσαλονικέα ποιητή, *Η Καθημερινή*, 28 Σεπτ. 1997.
- Γ40.5.– Μ.Χ[αρτουλάρη], Το Δίκτυο, Σιωπηλή νικητήρια φωνή, *Τα Νέα*, 6 Οκτ. 1997. [Η μτφρ. καταλέγεται στην τελική εξέδρα για το ευρωπαϊκό Αριστείο μετάφρασης].
- Γ41.– Χειμώνας 1942 ~ Χάρης 1944 ~ Φτάνεις και συ κάποτε ~ *Molti ci hanno...* ~ Γύρισες πίσω ~ Σκυφτοί περάσανε ~ Αρχισε μια σιγανή βροχή ~ Το πρωί ~ Επίλογος ~ *Sei venuta quando...* ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι ~ Εδώ ~ Κι ήθελε ακόμη ~ Όταν αποχαιρέτησα ~ Το ναυάγιο ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ *If...*, ιταλική μτφρ. Vincenzo Orsina, *Poesia Ρώμης* (1997) 34-40.
- Προηγείται εισαγωγικό σημείωμα (σ. 30-33) του μτφρ. Πβ. Δ321. Από το υπό έκδοση Γ42.
- Γ42.– Manolis Anagnostakis, *Poesie*, A cura di Vincenzo Orsina, Crocetti Editore <Milano 1997>.
- 248 σ. Δίγλωσση έκδοση. Στις σ. 7-29, Εισαγωγή του μεταφραστή.
- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
- Γ42.α.– *ΕΠΟΧΕΣ*: Χειμώνας 1942 ~ Αναμονή ~ Απροσδιόριστη χρονολογία ~ Θα 'ρθει μια μέρα... ~ 13.12.43 ~ Μια ημερομηνία πριν από χρόνια ~ Οι νικημένοι ~ Αναζήτηση ~ Τώρα ~ Επιτάφιος ~ Πέντε μικρά θέματα, I-V ~ Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V... ~ Ο πόλεμος ~ Χάρης 1944 ~ Το καινούριο τραγούδι.
- Γ42.β.– *ΕΠΟΧΕΣ 2*: I. Προσπάθησε μ' όση καρδιά σ' απομένει... ~ II. «Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα»... ~ III. Έτσι όπως πια δεν το αποφάσιζες... ~ IV. Το γνώρισες τούτο καλά... ~ V. Φτάνεις και συ κάποτε... ~ VI. Γύρισες πίσω ~ VII. Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο ~ VIII. Έφυγαν όλοι μακριά...
- Γ42.γ.– *ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ*: Τοπίο ~ Επιτύμβιον ~ Επίγνωση ~ Άνθρωποι ~ Στον Νίκο Ε...1949.

Γ42.δ.- *ΕΠΟΧΕΣ* 3: Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Σκυφτοί περάσανε... ~ Όχι από δω... ~ Άρχισε μια σιγανή βροχή... ~ Χρώματα περασμένου δειλινού... ~ Τώρα... ~ Μια τελική συνάντηση... ~ Οι ρυθμικοί βηματισμοί... ~ Αν θυμούμαι... ~ Το πρωί... ~ Γράφανε τ' όνομά του... ~ Επίλογος.

Γ42.ε.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ*: Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι... ~ Το δείπνο ~ Έπρεπε... ~ Εδώ... ~ Το σκάκι ~ Όταν τα βράδια... ~ Κάθε πρωί... ~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Εκεί....

Γ42.στ.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ* 2: Ήταν άνθρωποι... ~ Η προδοσία ~ Αντί να φωνασκώ ~ Όταν αποχαιρέτησα... ~ Μιλώ....

Γ42.ζ.- *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ* 3: Τώρα, μιλώ πάλι... ~ Οι σωσίες ~ Ο νεκρός ~ Τη νύχτα έρχονται ~ Το ναυάγιο ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Το έγκλημα έγινε ~ Ένας κλέφτης... ~ Κάτω απ' τις ράγες... ~ Όλο και πιο γυμνά... ~ Εσύ μόνο το ξέρεις... ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια... ~ Τώρα είναι απλός θεατής... ~ Σε τι βοηθά λοιπόν ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα ~ Όλα τα πρόσωπα... ~ Αφιέρωση.

Γ42.η.- *Ο ΣΤΟΧΟΣ*: Ποιητική ~ Στο παιδί μου... ~ Ο ουρανός ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. ~ Επιτύμβιον ~ Απολογία νομοταγούς ~ Προσευχή ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ If... ~ Αισθηματικό διήγημα ~ Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής αγωγής ~ Κριτική [Critica] ~ Επίλογος.

Γ43.- *Poesía griega contemporánea*, Selección, traducción del griego e introducción de Nina Anghelidis y Carlos Spinedi, Editorial Arte y Literatura, <Istituto Cubano del Libro, La Habana, Cuba 1998>, 161-169.

Μτφρ. οκτώ ποιημάτων.

Γ44.- Manolis Anagnostakis, *Poems*, Translation by Philip Ramp, Shoestring Press <Nottingham 1998>.

104 σ. Τυπώθηκε στην Αθήνα. Επιλογή ποιημάτων.

Γ45.- *Poésie grecque contemporaine, Des îles et des muses*, Sous la direction de Salima Aït Mohamed, Préface de Vassilis Vassilikos, Les Écrits des Forges, Autres Temps, <Μασσαλία 2000>, 29-32.

Μτφρ. τριών ποιημάτων από τον Xavier Bordes.

Γ46.– *Anthologie de la poésie grecque contemporaine, 1945-2000*, Choix et traduction de Michel Volkovitch, Présentation de Jacques Lacarrière, Ouvrage traduit avec le concours du Centre national du livre, Gallimard, <Παρίσι 2000>, 123-129.

Μτφρ. επτά ποιημάτων.

Γ47.– Manolis Anagnostakis, *Il y avait des hommes*, Poèmes 1941-1971, Traduit du grec par Marie-Stéphane Devaud Sassi-Schartz avec la collaboration d'Antoinette Simitsis, Dessins de Yoyo Sorlin, Éditions Phi & Écrits des Forges <Québec 2003>.

σ. 120.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ47.α.– *ΕΠΟΧΕΣ*: Αναμονή ~ Απροσδιόριστη χρονολογία ~ Θα 'ρθει μια μέρα... ~ 13.12.43 ~ Μια ημερομηνία πριν από χρόνια ~ Οι νικημένοι ~ Αναζήτηση ~ Πέντε μικρά θέματα, I-V ~ Το καινούριο τραγούδι.

Γ47.β.– *ΕΠΟΧΕΣ 2* (1948): Π («Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα»)... ~ Έτσι όπως πια δεν το αποφάσιζες να φύγεις...

Γ47.γ.– *ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ*: Τοπίο ~ Επιτύμβιον ~ Επίγνωση ~ Στον Νίκο Ε...1949.

Γ47.δ.– *ΕΠΟΧΕΣ 3* (1951): Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Όχι από δω... ~ Άρχισε μια σιγανή βροχή... ~ Χρώματα περασμένου δειλινού... ~ Τώρα... ~ Μια τελική συνάντηση... ~ Οι ρυθμικοί βηματισμοί... ~ Το πρωί ~ Γράψανε τ' όνομά του... ~ Επίλογος.

Γ47.ε.– *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ* (1954): Ήρθες όταν εγώ... ~ Εδώ... ~ Το σκάκι ~ Όταν τα βράδια... ~ Κάθε πρωί... ~ Εκεί...

Γ47.στ.– *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 2* (1956): Ήταν άνθρωποι... ~ Η προδοσία ~ Μιλώ...

Γ47.ζ.– *Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 3*: Τώρα, μιλώ πάλι... ~ Τη νύχτα έρχονται... ~ Το ναυάγιο ~ Η απόφαση ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Το έγκλημα έγινε... ~ Ένας κλέφτης... ~ Κάτω απ' τις ράγες... ~ Όλο και πιο γυμνά... ~ Εσύ μόνο το ξέρεις... ~ Αφιέρωση ~ Οι επίγονοι ~ Πάψαν τα λόγια πια... ~ Τώρα είναι απλός θεατής ~ Σε τι βοηθά λοιπόν... ~ Όλα τα πρόσωπα...

- Γ47.η.- *Ο ΣΤΟΧΟΣ* (1970): Ο ουρανός ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ.
- Γ48.- *Soarele Verghinei, Poezi contemporani din Salonic*, Antologie și note bio-bibliografice de Andreas Rados, Traduceri de Andreas Rados și Leonida Maniu, Prefață de Konstantinos Plastiras, Postfață de Valeriu Stancu, Editura Cronica, Iași România. 2003. / *Ο ήλιος της Βεργίνας, Σύγχρονοι ποιητές της Θεσσαλονίκης*, Ανθολογία και βιο-βιβλιογραφικά σημειώματα: Ανδρέας Ράδος, Μεταφράσεις: Ανδρέας Ράδος και Leonida Maniu, Πρόλογος: Κωνσταντίνος Πλαστήρας, Επίλογος: Valeriu Stancu, Εκδόσεις Cronica, Ιάσι, Ρουμανία, 2003, 37-42.
Στη σ. 37 εργοβιογραφικό σημείωμα για τον Μ.Α. Ακολουθούν σε ρουμανική μτφρ. του Α. Ράδου 5 ποιήματα του Μ.Α.
- Γ49.- *Modern Greek Writing*, An anthology in English translation, Edited by David Ricks, Hellenic Ministry of Culture / The Centre for the Greek Language / Peter Owen Publishers, London & Chester Springs <2003>, 357-365.
Οκτώ ποιήματα του Μ.Α. σε αγγλική μτφρ. David Ricks.
- Γ50.- Niki Eideneier (Hrsg.), *Wort und Spiele, Sport und Literatur im Griechenland der Neuzeit*, Eine Anthologie, Mit Zeichnungen von Utta Decker, Romiosini <Köln, 2004>, 34.
Σε γερμανική μτφρ. Niki Eideneier, απόσπασμα από το *ΥΓ*.
- Γ51.- *A Century of Greek Poetry, 1900-2000*, Selected and Edited by Peter Bien, Peter Constantine, Edmund Keeley, Karen van Dyck, Introduction by Peter Bien, A Note on Translation by Karen van Dyck, Kimon Friar's Translations Edited by Matthew Jennett, Bilingual Edition, Cosmos Publishing <River Vale, NJ, 2004>, 475-485.
Δίγλωσση έκδοση. Σε αγγλική μτφρ. τα ποιήματα:

- Γ51.α.– Επίλογος (μτφρ. David Connolly) ~ Το δείπνο (μτφρ. Peter Constantine) ~ Όταν αποχαιρέτησα... (μτφρ. Kimon Friar) ~ Μιλώ... (μτφρ. Martin McKinsey) ~ Η απόφαση (μτφρ. Edmund Keeley & Mary Keeley) ~ Στο παιδί μου... (μτφρ. Peter Constantine) ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. (μτφρ. Edmund & Mary Keeley).
- Γ52.– Αντί να φωνασκώ..., ολλανδική μτφρ. Hero Hokwerda, στην ανθολογία: *Gioconda, De joden van Thessaloniki in de Griekse literatuur*, Een bloemlezing. Samenstelling, vertaling en nawoord Hero Hokwerda, Stichting TA GRAMMATA, Groningen 2004, 235.
- Για τον τίτλο και τα περιεχόμενα της ανθολογίας βλ.: Κατερίνα Σχινόνα, Μια αληθινή ιστορία, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 344 (4 Φεβρ. 2005) 2. Βλ. και Δ238.
- *Γ53.– Maurizio De Rosa, *Voci dell'agora*, Effigie, Μιλάνο 2005.
- Ανθολογία σύγχρονης ελληνικής ποίησης και πεζογραφίας. Βλ. και: Ένα βιβλίο για τη νεοελληνική λογοτεχνία στην Ιταλία, *Η Αυγή*, 14 Αυγ. 2005.
- Γ54.– [Τρία ποιήματα] αγγλική μτφρ. Γιάννης Γκούμας, *Μπιλιέτο* 6 (2005) 26-29.

Β΄

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Δ. ΚΡΙΣΕΙΣ – ΣΧΟΛΙΑ –
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

1941

Δ1.– Αλληλογραφία, *Νέα Εστία* τ. 29 (1 Ιουν. 1941) 476.

ακ. Εμ. Αν. Αναγν[ωστάκη]. Θεσ/νίκη. Εις τον “Θάνατον της ρίμας” την εκηδεύσατε, αλλ’ εις τα “Δύο κυπαρίσσια” δεν εφροντίσατε να την αναπληρώσετε. Η ρίμα διευκολύνει πολύ τους αρχαρίους. Αναδημ. από τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο στο βιβλίο του *Χωρικά ύδατα, Μελέτες νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Μελάκι 2020, στο μελέτημα «Η στήλη αλληλογραφίας των λογοτεχνικών περιοδικών», σ. 174.

Δ2.– Αλληλογραφία, *Νέα Εστία* τ. 30 (1 Αυγ. 1941) 644.

ακ. Εμ. Αν. Αν[αγωνστάκη]. Θεσσαλονίκη. Απήχησις γνωστών σκέψεων και στεναγμών. Ελευθερωθήτε από τας επιδράσεις και προσπαθήστε να δώσετε κάτι προσωπικό, κάτι δικό σας». Αναδημ. όπου και το προηγούμενο, σ. 174.

1942

Δ3.– Αλληλογραφία, Μ. Αναγν[ωστάκη], Θ/νίκη, *Πειραιϊκά Γράμματα* 2/3 (Σεπτ. 1942) 159.

«Μας συγκινούν ο ενθουσιασμός και οι από παντού εκδηλώσεις των νέων φίλων μας, μεταξύ των οποίων σας χαιρετίζουμε. Η εντύπωσή μας γενικά ενθαρρυντική για τους στίχους σας· αξία προσοχής και φυσικά καλλιέργειας, έξω από επιδράσεις, είναι η διάθεση της λυρικής και βαθύτερ’ ανθρώπινης ειρωνείας σας· προσέχετε όμως μη σας παρασύρουν οι άμεσες αναφορές του θέματος, αλλά η συγκίνησή του να σας εμπνέει». Αναδημ. όπου και το προηγούμενο, σ. 174.

- Δ4.— Αλληλογραφία, Μ. Αναγ[νωστάκη], Θ/νίκη, *Πειραιϊκά Γράμματα* 2/5 (Νοέμβρ. 1942) 255.

«Άμουσα, μάλιστα δε το “Επιτύμβιο” αποτροπιαστικό...». Αναδημ. όπου και το προηγούμενο, σ. 174-175.

 1943

- Δ5.— Αλληλογραφία, Μ. Αναγν[ωστάκη], Θ/νίκη, *Πειραιϊκά Γράμματα* 3/2 (Φεβρ. 1943) 98.

«Συγκινημένη, ασφαλώς, εντύπωση που άξιζε λυρικώτερα –και τεχνικώτερα σε στίχο– να μορφωθεί. Οι μεταφράσεις, επίσης, ασχημάτιστες». Αναδημ. όπου και το προηγούμενο, σ. 175.

- Δ6.— Αλληλογραφία, Μ. Αναγν[ωστάκη], Θεσσαλονίκη, *Πειραιϊκά Γράμματα* 3/6 (Ιούν. 1943) 300.

«Τους λείπει η λυρική κύμανση· γιατί αμελείτε το ρυθμό;». Αναδημ. όπου και το προηγούμενο, σ. 175.

 1944

- Δ7.— «Το Ξεκίνημα», *Μακεδονικά Γράμματα Θεσσαλονίκης*, 4 (10 Μαρτ. 1944) 64.

Σχόλια για την έκδοση του περιοδικού.

- Δ8.— *Γ' Καλλιτεχνική Έκθεση. Ζωγραφική – Χαρακτική – Γλυπτική του Εκπολιτιστικού Ομίλου Πανεπιστημίου Ε.Ο.Π., Θεσσαλονίκη – Σεπτέμβρης 1944.*

8σέλιδο πρόγραμμα. Μεταξύ των συμμετεχόντων με έργα τους, και ο Μ.Α., με το ψευδώνυμο Δήμος Κρητικός. Τα τρία έργα του φέρουν τους τίτλους: «Έτσι πάντα ονειρεύτηκα κάποιον ολόλευκο πλοίο (σχέδιο)» ~ «Και το σκοτάδι δεν μπορούσε να με πνίξει όπως σκυμμένος βάδιζα (σχέδιο)» ~ «Μπροστά στ' ανοιγμένο παράθυρο δε θα σκέφτομαι πια τίποτ' άλλο, μονάχα τις μέρες που θα 'ρθούνε (σχέδιο)».

 1946

Δ9.- Αλληλογραφία, Μ. Α[ναγνωστάκη], Θεσσαλονίκη, *Γράμματα* 9/1-2 (Ιαν.-Φεβρ. 1946) 64.

«Φιλολογική κατασκευή, που μεταξύ των “στίχων” της εξατμίζεται το αυθόρμητο του αισθήματος, η συγκίνηση· ξενήλατη έμπνευση, που της παραδίνεστε τυφλά».

Αναδημ. όπου και τα Δ1-Δ6, σ. 176.

Δ10.- Ρένος Ηρ. Αποστολίδης, Η Κριτική, *Ο Κύκλος* 3 (Ιούν. 1946) 103-112.

Κριτική για το βιβλίο του Ασημάκη Πανσέληνου *Μέρες οργής*. Παραθέτει και σχολιάζει (σ. 109-110) ως πολύ καλύτερο από τα ποιήματα του Πανσέληνου το «Χάρης 1944» του Μ.Α.

 1948

Δ11.- Εξηρθρώθη και εξουδετερώθη η συνωμοτική οργάνωσις Ε.Π.Ο.Ν., Η δίκη των 69 επονιτών, *Το Φως* Θεσσαλονίκης, 24 Οκτ. 1948.

Πρωτοσέλιδο με φωτογραφίες όλων των συλληφθέντων, μεταξύ των οποίων και ο Μ.Α.

 1949

Δ12.- Βασίλης Φράγκος, Πνευματική παρουσία στην ποίηση, *Ο Αιώνας μας* 11 (Νοέμβρ. 1949) 326-330.

Για Μ.Α. στις σ. 329-330.

 1951

Δ13.- Άρης Δικταίος, Η ποίηση των νέων, *Ο Αιώνας μας* 5/2-3 (Φεβρ.-Μάρτ. 1951) 45-48.

Μελέτημα σε συνέχειες. Βλ. για Μ.Α. εκτενώς σ. 47.

1953

Δ14.– Γιώργος Γεραλής, *Οι νέοι ποιηταί της Θεσσαλονίκης, Στο πνευματικό κέντρο της Βορείου Ελλάδος, Ελεύθερος Λόγος*, 29 Μαρτ. 1953.

1957

*Δ15.– *Ανθολογία μεταπολεμικών ποιητών*, Επιμέλεια: Ντ. Γιωργούδης – Κ. Γεννατάς, *Εισαγωγή Α. Αργυρίου*, 1957.

1958

Δ16.– Μια μεγάλη έρευνα της «Ελευθερίας», Τι φταίει; Για την κακοδαιμονία της ελληνικής ζωής, Μιλούν οι νέοι πάνω στα φλέγοντα προβλήματα του παρόντος, Του συνεργάτου μας κ. Ρένου Αποστολίδη, *Ελευθερία*, 1 Ιουλ. 1958.
Βλ. Α52.

Δ17.– Με την ευκαιρία της αυριανής πρεμιέρας, Οι πνευματικοί μας άνθρωποι διά το «Θέατρον Τέχνης», Αι γνώμαι του πρυτάνεως κ. Ι. Κακριδή, του καθηγητού και Προέδρου της «Τέχνης» κ. Λ. Πολίτη και των ποιητών κ.κ. Μ. Αναγνωστάκη και Π. Θασίτη, *Δράση Θεσσαλονίκης*, 4 Αυγ. 1958.
Βλ. Α53.

Δ18.– Ντίνος Χριστιανόπουλος, Οι νέοι ποιητές της Θεσσαλονίκης, *Σερραϊκά Γράμματα* 26 (Οκτ. 1958) 44-46.
Παραθέτει και δύο ποιήματα από τις *Εποχές* 2.

 1959

- Δ19.— Γενικεύονται οι εκδηλώσεις εναντίον της Ομάδος των 12 για τη δήλωση ότι δεν υπάρχουν αξιόλογοι νέοι ποιηταί, *Τα Νέα*, 1 Απρ. 1959.
Δημοσιεύεται και εκτενής επιστολή διαμαρτυρίας του Μ.Α. Πβ. Α63.
- Δ20.— Βασίλης Φράγκος, [*Λυπούμαι ειλικρινά...*], *Κριτική* 6 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1959) 264-267.
Εκτενής επιστολή Βασ. Φράγκου. Διαμαρτύρεται για κριτική του Μ.Α. σε κείμενό του. Πβ. Α56, Α69.

 1960

- Δ21.— Πέτρος Ν. Κεφάλας, Ο τοίχος, *Διαγώνιος Θεσσαλονίκης*, 3/1 (Πρωτοχρονιά 1960) 13-14.
Σχολιάζει τους στίχους του Μ.Α. *Η ποίηση δεν είναι ο τρόπος να μιλήσουμε / αλλά ο καλύτερος τοίχος να κρύψουμε το πρόσωπό μας, τους οποίους θέτει και ως κεφαλίδα.*
- Δ22.— Βύρων Λεοντάρης, Ιδεολογικοί προσανατολισμοί της μεταπολεμικής ελληνικής ποίησης, *Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 1-18.
Αναφορές στον Μ.Α. στις σ. 9 (τον κατατάσσει στους «κυριότερους εκπροσώπους» της αντιστασιακής ποίησης).
- Δ23.— Τάκης Σινόπουλος, Μ.Γ. Μερακλή: «Η ποίησή μας, ο διχασμός, το μεταίχμιο», *Κριτική* 7-8 (Ιαν.-Απρ. 1960) 73-75.
Για Μ.Α. στη σ. 74.
- Δ24.— Ανδρέας Καραντώνης, Η κριτική των νέων, *Ιδεολογίες και ποίηση, Η Καθημερινή*, 28 Απρ. 1960.

- Δ25.— Νίκος Λιμπέρης [=Μανόλης Λαμπρίδης], Πνευματικοί χαμαιλεοντισμοί, *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 92-96.
Αναφορές στον Μ.Α. σ. 93, 95.
- Δ26.— Γ. Θέμελης, Απόψεις και Συζητήσεις, Απλές διαπιστώσεις, *Κριτική* 9 (Μάιος-Ιούν. 1960) 115-120.
Για Μ.Α. στις σ. 119-120. Βλ. και σχόλια του Μ.Α. στο Α84.
- Δ27.— [Γιάννης Δάλλας], Χρονικά, *Ενδοχώρα* Ιωαννίνων, 3 (Μάιος-Ιούν. 1960)
Σχόλια για τα περιεχόμενα του περ. *Κριτική*.
- Δ28.— Μάρκος Αυγέρης, Απάντηση σε επικριτές, *Η Ανθολογία της Ελληνικής Ποίησης και οι...κριτικοί της*, *Η Αυγή*, 24 Σεπτ. 1960.
Πβ. Α78 και Α106.
- Δ29.— Κώστας Κουλουφάκος, Συζητήσεις, Οι επικρίσεις και αντεπικρίσεις απ' αφορμή την Ελληνική Ποίηση Ανθολογημένη, *Επιθεώρηση Τέχνης* 11/12 (Σεπτ.-Δεκ. 1960) 138-140.

 1961

- Δ30.— Παν. Μουλλάς, Νέοι ποιητές της Θεσσαλονίκης, Προλεγόμενα, *Ενδοχώρα* Ιωαννίνων, 2/10 (Μάρτ.-Απρ. 1961) 597-600.

 1962

- Δ31.— Η προσφορά της «Κριτικής», *Ενδοχώρα* Ιωαννίνων, 3/16 (Μάρτ.-Απρ. 1962) 905-906.
Εγκωμιαστικό σημείωμα για τη συμβολή του περ. *Κριτική* στον λογοτεχνικό Τύπο.

- *Δ32.—Mario Vitti, In morte d'una rivista greca, *L'Europa Letteraria* 14/16 (1962) 126-127.
Για τη διακοπή κυκλοφορίας της *Κριτικής*. Το σημείωμα αναδημ. μεταφρασμένο στα ελληνικά από τον Κοσμά Τουλούμη στο Δ541.
- Δ33.—Ντίνος Χριστιανόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Διαγώνιος Θεσσαλονίκης*, 5/2 (Καλοκαίρι 1962) 10-14
Στις σ. 15-19 ανθολόγηση ποιημάτων του Μ.Α.: Χάρης 1944 ~ Φτάνεις και συ κάποτε να πιστέψεις... ~ Επίλογος ~ Το σάκι ~ *Μιλώ για τα τελευταία σαλπίσματα...* ~ Οι σωσίες. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Χριστιανόπουλου, *Δοκίμια*, Σειρά πρώτη, *Διαγώνιος*, Θεσσαλονίκη 1965, 57-60. Επίσης στο *Κριτικά Κείμενα*.
- Δ34.—Δ.Π. Κωστελένος, Η νέα ποίηση, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης κι η «πικρή» αισιοδοξία, *Ακρόπολις*, [ημέρα;] Αυγ. 1962.
- Δ35.—Γιάννης Κορίδης, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ένας μάρτυρας της γενιάς του σαράντα, *Δελτίον Ελλήνων Ιατρών* 2 (Αύγ. 1962) 73-74.
- Δ36.—Νίκος-Αλέξης Ασλάνογλου, Ατομικιστική και κοινωνική ποίηση, *Διάλογος Θεσσαλονίκης*, 2 (1962) 101-102.
Σχολιάζει τις απόψεις Μ.Α. του Α51.
- Δ37.—[Γιάννης Δάλλας], Χρονικά, Κρούσματα ήθους στη Θεσσαλονίκη, *Ενδοχώρα Ιωαννίνων*, 19 (Σεπτ.-Οκτ. 1962) 1034-1035.
Ελέγχει την κριτική του Ε. Μαυρουδή στο Α110.5.
- Δ38.—Αλέξ. Αργυρίου, Η λογοτεχνική ζωή της Θεσσαλονίκης στα τελευταία τριάντα χρόνια, Σχέδιο εισαγωγής, *Επιθεώρηση Τέχνης* 16/94-95 (Οκτ.-Νοέμβρ. 1962), Αφιέρωμα στη Θεσσαλονίκη, 390-415.
Και ανάτυπο. Για τον Μ.Α. στις σ. 405-406.

Δ39.— Ποιητές της Θεσσαλονίκης, *Επιθεώρηση Τέχνης* 16/94-95 (Οκτ.-Νοέμβρ. 1962), Αφιέρωμα στη Θεσσαλονίκη, 416-441.

Ανθολόγηση κατά αλφαβητική σειρά των ποιητών. Στις σ. 416-419 τα ποιήματα του Μ.Α.: Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο... ~ Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Το πρωί... ~ Ήρθες όταν εγώ δε σε περίμενα... ~ Όταν αποχαιρέτησε τους φίλους... ~ Ο νεκρός ~ Τώρα είναι απλός θεατής.

Δ40.— Πάνος Θασίτης, Ποιητικά ρεύματα και ποιητές στη νεώτερη Θεσσαλονίκη, *Νέα Εστία* 72 (1 Δεκ. 1962) 1756-1760. Ξανατυπ. στη *Νέα Εστία* (Χριστούγεννα 1985), Αφιέρωμα Θεσσαλονίκης, 340-345.

Δ41.— Γιάννης Κορδάτος, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, (Από το 1453 ως το 1961), Πρόλογος Κώστα Βάρναλη, Τόμ. Β', Βιβλιοεκδοτική 1962, 713-717.

1963

Δ42.— Η ελληνική ποίηση, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Αναγέννησις Τρικήλων*, 13 Φεβρ. 1963.

Αποσπάσματα ποιημάτων και σύντομο βιογραφικό του Μ.Α.

Δ43.— Ηλίας Πετρόπουλος, Με αφορμή τον *Ουρανό*, *Διάλογος Θεσσαλονίκης*, 4 (1963) 224-229.

Και ανάτυπο. Βλ. επόμενο λήμμα.

Δ44.— Ηλίας Πετρόπουλος, *Φευγαλέες εντυπώσεις από την ταινία «Ουρανός» του Τάκη Κανελλόπουλου και εν μέρει από τα τελευταία ποιήματα του Μανόλη Αναγνωστάκη και του Γιώργου Ιωάννου*, Ανάτυπο από τον «Διάλογο», Θεσσαλονίκη 1963.

23,5 × 17 εκ. ~ 8 σ.

Δ45.— Για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και του πολιτισμού, Η πνευματική σύσκεψη της ερχόμενης Δευτέρας, επίκεντρο ενδιαφέροντος των ανθρώπων των γραμμάτων και τεχνών, Ζωηρές ζυμώσεις, Προβλέπεται ευρεία συμμετοχή, Η πνευματική επαρχία συμπαρίσταται, Εξακολουθεί ο συναγερμός των συνειδήσεων για τη δολοφονία Λαμπράκη, *Η Αυγή*, 1 Ιουν. 1963.

Πβ. Α114.

Δ46.— Γ. Θέμελης, Η κρίσις της συνειδήσεως, *Η Καθημερινή*, 20 Σεπτ. 1963.

Γενική εξέταση της ποίησης του Μ.Α.

Δ47.— Το βραβείο ποιήσεως Δήμου Θεσσαλονίκης, *Ελευθερία*, 20 Οκτ. 1963.

Μέλος της κριτικής επιτροπής και ο Μ.Α.

Δ48.— Φωτεινή Μαραγκού, Η προσφορά της μεταπολεμικής ποιήσεως δικαιώνει την παρουσία της; Μανόλης Αναγνωστάκης, *Νίκη*, 9 Δεκ. 1963.

Δ49.— Γιώργος Θέμελης, *Η νεώτερη ποίησή μας*, Πρώτος και δεύτερος κύκλος, Εκδοτικός Οίκος Γ. Φέξη 1963, 269-280.

Και δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις Κωνσταντινίδη, Θεσσαλονίκη 1978.

1964

Δ50.— Γιώργης Σαραντής, Η νέα ποίηση 1930-60, Ορόσημα μιας πορείας, *Ευβοϊκός Λόγος Χαλκίδας*, 7/74-76 (Απρ.-Ιούν. 1964) 58-60.

Για Μ.Α. στη σ. 59.

Δ51.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, Λογική και ποίηση, *Εποχές* 17 (Σεπτ. 1964) 23-30.

1965

Δ52.— Προσφορές, *Η Αυγή*, 28 Ιαν. 1965.

Παρέχεται η πληροφορία πως ο Μ.Α., συμμετέχοντας σε εξόρμηση για τη συγκρότηση βιβλιοθηκών, πρόσφερε 150 τόμους βιβλίων.

Δ53.— Γιώργος Αράγης, Εισαγωγή στην ποίηση του Αναγνωστάκη, *Ενδοχώρα Ιωαννίνων*, 6/34-35 (1965) 121-126.

Στις σ. 127-137 ανθολόγηση ποιημάτων του Μ.Α. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Αράγης, *Ασκήσεις κριτικής*, Εκδόσεις Σοκόλη 1990, 149-155 και στο *Κριτικά Κείμενα*.

Δ54.— [Ο Μ.Α. μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, 1965].

ΣΧΟΛΙΑ

Δ54.1.— Αναγνώστης [=Αλ. Φ. Παπαβασιλείου], Γράμματα προς την Σύνταξιν, *Η Καθημερινή*, 6 Μαρτ. 1965. [Διαμαρτύρεται επειδή «διωρίσθη τελευταίως ένας κομμουνιστής απέφθου ερευθρότητος, αφού έχει καταδικασθή δις εις θάνατον επί εσχάτη προδοσία». Δεν αναφέρεται όνομα του διορισθέντος]. ~ [Αωνύμως], Λόγοι και αντίλογοι, «Ιδεολόγοι» των εκτελεστικών αποσπασμάτων, *Η Αυγή*, 12 Μαρτ. [Απαντά στο προηγούμενο]. ~ Αλ. Φ. Παπαβασιλείου, Γράμματα προς την Σύνταξιν, *Η Καθημερινή*, 16 Μαρτ. [Επανέρχεται και αποκαλύπτει την ταυτότητά του ως επιστολογράφου της πρώτης επιστολής].

Δ55.— [Ο Μ.Α. διαβάζει ποιήματά του στην Ελληνοαμερικανική Ένωση, Αθήνα, 5 Απρ. 1965].

Στη σειρά «Οι έλληνες ποιητές διαβάζουν έργα τους».

1966

Δ56.— Σάκης Παπαδημητρίου, Οι νέοι δοκιμιογράφοι της Θεσσαλονίκης, *Διαγώνιος Θεσσαλονίκης*, 7 (Ιούλ.-Σεπτ. 1966) 159-167.

Στις σ. 166-167 για Μ.Α. Πβ. Α125.13.

 1968

Δ57.— George Odysseus [=Σταύρος Θεοφανίδης], An Introduction to the Salonika Poets, *The Charioteer* Νέας Υόρκης, 10 (1968) 10-18.

Για Μ.Α. στη σ. 15.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ57.1.— Ντίνος Χριστιανόπουλος, Το βιβλίο, Η παρουσίαση Θεσσαλονικέων ποιητών από τον Kimon Friar στο περιοδικό «Charioteer», *Διαγώνιος Θεσσαλονίκης*, 16 (Οκτ.-Δεκ. 1968) 179-180.

Δ58.— Έλληνες συγγραφείς, αντίπαλοι της κυβερνήσεως, αρχίζουν πάλιν να γράφουν, τονίζει η «Κομπά», *Ελεύθερος Κόσμος*, 14 Ιουλ. 1970.

Για την έκδοση του τόμου *Δεκαοχτώ Κείμενα*.

ΣΧΟΛΙΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ58.1.— «Δεκαοχτώ Κείμενα», Δεύτερη έκδοση, *Το Βήμα*, 31 Ιουλ. 1970.

Δ58.2.— Άγγελος Φουριώτης, Ομαδικές φωνές, *Δεκαοχτώ Κείμενα, Απογευματινή*, 8 Σεπτ. 1970. [Επιφυλάξεις και αντιρρήσεις για την έκδοση].

 1971

Δ59.— Μ.Γ. Μερρακλής, *Η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία (1945-1970)*. I. Ποίηση, Εκδόσεις Κωνσταντινίδη <Θεσσαλονίκη> [1971], 100-101.

 1972

Δ60.— Mario Vitti, *Notizie dalla Grecia: premessa a "Il bersaglio" di Manolis Anagnostakis (trad. di Mario Vitti), Νιοι Argomenti* Ρώμης 25 (Γεν.-Φλεβ. 1972) 76-78.

Πβ. Γ8.

Δ61.— Στ. Χ. Σπύρογλου, Τα κολλάζ Κλείτου Κύρου και Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ελληνοβελγική Επιθεώρησης* 2-3 (Φεβρ. 1972).

Για την έκθεση στην γκαλερί «Ζήτα-Μι» της Θεσσαλονίκης. Στο αρχείο Μ.Α. σώζεται αχρονολόγητο απόκομμα αταύτιστης εφημερίδας της Θεσσαλονίκης, το οποίο υπογράφει και πάλι ο Στ. Χ. Σπύρογλου, με τίτλο «Η έκθεση ζωγραφικής κολλάζ των Κλ. Κύρου και Μ. Αναγνωστάκη». Πβ. Δ188.

Δ62.— Μαν. Γιαλουράκης, Αναγνωστάκης Μανόλης, *Μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Χάρη Πάτση, Τόμ. δεύτερος, χ.χ. [1972]* 11-14.

Ανθολογούνται και τα ποιήματα: Άνθρωποι ~ Τώρα ~ Τοπίο ~ Επίλογος ~ Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι... ~ Το γνώρισες τούτο καλά... ~ Η αγάπη είναι ο φόβος...

*Δ63.—[Σε ρωσική γλώσσα] Σόνια Ιλίνσκαγια, Οι «Θερμοπύλες» στη σημερινή ελληνική ποίηση, (Ηθικές αναζητήσεις μεταπολεμικών ελλήνων ποιητών), *Ξένη Λογοτεχνία Μόσχας*, 1 (1972).

Στο αρχείο Μ.Α. σώζεται, σε ελληνική γλώσσα, δακτυλόγραφο 14 σελίδων που «αποτελεί σύμπτυξη των βασικών σημείων του άρθρου». Παρέχεται, επίσης, η πληροφορία ότι σε προηγούμενο τεύχος του περιοδικού είχαν δημοσιευτεί ποιήματα των Γ. Σεφέρη, Μ.Α. και Γ. Σινόπουλου, σε ρωσική μτφρ. της ποιήτριας Γ. Μόριτς και της Σόνιας Ιλίνσκαγια, προλογισμένα από τον συγγραφέα Σ. Σμιρνώφ.

Δ64.— Αντώνης Θ. Παπαδόπουλος, Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Δημιουργίες* 5 (17) (Μάης 1972) 9-13.

Και αυτοτελής έκδοση στο Δ105.

1973

Δ65.— Στέφανος Κ. Μπεκατώρος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Η Εποχή και το Πρόσωπο, Ένα πλησίασμα, Στον συλλογικό τόμο *Κατάθεση '73*, Εκδόσεις Μπουκουμάνη 1973,

233-295.

Και ανάτυπο, Εκδόσεις Μπακουμάνη 1974, σελ. 72. Ξανατυπ. αποσπασματικά στο *Κριτικά Κείμενα*.

Δ66.- Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Η ποίηση του Μ. Αναγνωστάκη, *Σημειώσεις* (1973) 59-68.

Ξανατυπ. στο Δ106 και στο *Κριτικά Κείμενα*.

Δ67.- [Αωνύμως], Författarna vädjar för grekisk poet, *Svenska Dagbladet* Στοκχόλμης, 19 Απρ. 1973.

Δ68.- Σάββας Α. Τσοχατζίδης, Τρεις θέσεις ορθίων, *Δοκιμασία Ιωαννίνων*, 4 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1973) 268-270.

Συσχετίζει στίχους Καβάφη, Ελύτη και Μ.Α.

1974

Δ69.- Μίμης Σουλιώτης, Ένα στόχαστρο για τον «Στόχο» του Μαν. Αναγνωστάκη, *Δοκιμασία Ιωαννίνων*, 8-9 (Ιουλ.-Οκτ. 1974) 225-229.

Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*.

1975

Δ70.- Κλεάνθης Γρίβας, Η δικτατορία και οι διανοούμενοι, Μανόλης Αναγνωστάκης, Επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, *Θεσσαλονίκη*, 18 Ιουλ. 1975.

Μεταξύ άλλων παραθέτει και σχολιάζει την άρνηση χορήγησης διβατηρίου στον Μ.Α. το 1973, όταν είχε προσκληθεί στη Σουηδία.

Δ71.- Ν.Ι. Μέρτζος, Βορεινά υστερόγραφα, Ζητώντας τον Ποιητή, *Ελληνικός Βορράς Θεσσαλονίκης*, 29 Αυγ. 1975.

Σχολιάζει απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης να ανακηρύξει επίτιμο δημότη τον Γιάννη Ρίτσο. Μεταξύ άλλων: «Τι θα 'θελε τάχα ο Δήμος, με την απόφασή του, να τιμήσει στο πρόσωπο

του Ρίτσου; Αν ήθελε να τιμήσει τον στρατευμένο ποιητή, μικραίνοντας έτσι τον σκέτο Ποιητή, είχε εμπρός του έναν Σαλονικιό, με τη γέυση του θανάτου πάντα στα χείλη, που είναι και Ποιητής από τους πρώτους της χώρας κι αγωνιστικός κομμουνιστής από τους πιο ανθρώπινους. Τον Μανόλη Αναγνωστάκη. Γιατί τον ξέχασε η Θεσσαλονίκη αυτόν;».

Δ72.— Τάκης Ξανθόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ο Σίθων Νικήτης*, 1/6 (1975) 5.

Δ73.— Στέφανος Μπεκατώρος, Οι ρίζες της κραυγής: δοκίμιο για τη νεοελληνική ποίηση, Η φωνή της ελευθερίας και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, *Καμίσι* 11 (Νοέμβρ. 1975) 49-52.

Δ74.— 1975: Τα γεγονότα που συγκλόνισαν και τα πρόσωπα που κυριάρχησαν, *Το Βήμα της Κυριακής*, 28 Δεκ. 1975.

Απαντούν πρόσωπα της πολιτικής και δημόσιας ζωής και ο Μ.Α.

1976

Δ75.— Έχουμε ή όχι πνευματική ηγεσία; Έρευνα του κ. Τάκη Μενδράκου, *Επίκαιρα* (1-7 Ιαν. 1976) 62-63.

Απαντά και ο Μ.Α. Βλ. Α178.

Δ76.— Η ποίηση της αντίστασης και η νέα γενιά, *Θεσσαλονίκη*, 6 Φεβρ. 1976.

Εκτενής ειδησεογραφία και περίληψη των συζητήσεων κατά τις εκδηλώσεις για τα 8 χρόνια από την ίδρυση του «Ρήγα Φεραίου». Μεταξύ των συζητητών και ο Μ.Α. Βλ. Α179.

Δ77.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, Πρώιμη αναγνώριση και πρώτη τριάδα, *Το Βήμα*, 7 Φεβρ. 1976.

Στη σειρά των επιφυλλίδων του για την πρώτη μεταπολεμική γενιά. Παραθέτει και γράμμα του Γρ. Ξενόπουλου (1941) προς τον νεαρό Μ.Α. Ξανατυπ. στο Δ82.δ.

- Δ78.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, Ο πιο ψηλός της παρέας, *Το Βήμα*, 6 Μαρτ. 1976.
Συνέχεια του προηγούμενου. Ξανατυπ. στο Δ82.ε. και στο *Κριτικά Κείμενα*.
- Δ79.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, Η λειτουργία του χρόνου: «Εποχές» και «Συνέχειες», *Το Βήμα*, 3 Απρ. 1976.
Συνέχεια του προηγούμενου. Ξανατυπ. στο Δ82.στ και στο *Κριτικά Κείμενα*.
- Δ80.— Μια εκδήλωση της Ε.ΚΟ.Ν. «Ρ[ήγας].Φ[εραΐος].» στη Νεάπολη Θεσσαλονίκης, Για σωστή πολιτιστική δουλειά, Εισηγητής ο σ[ύντροφος] Μανόλης Αναγνωστάκης, *Η Αυγή*, 18 Αυγ. 1976.
- Δ81.— Σόνια Ιλίνσκαγια, *Η μοίρα μιας γενιάς, Συμβολή στη μελέτη της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα*, Μεταφραστική επιμέλεια Μήτσος Αλεξανδρόπουλος, Κέδρος 1976.
Αρκετές αναφορές στον Μ.Α. στις σ. 110-112. Αποσπάσματα ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*.
- Δ82.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Ποιητική και Πολιτική Ηθική, Πρώτη Μεταπολεμική Γενιά, Αλεξάνδρου – Αναγνωστάκης – Πατρίκιος*, Κέδρος 1976.
136 σ. Αποσπάσματα των περί Μ.Α. ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ82.α.— Πρόλογος, 7-8.

Δ82.β.— Μεταπολεμική ποίηση: Ποιητική πράξη και πολιτική σύμπραξη, 11-17. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 15 Νοεμβρ. 1975. Ξανατυπ. στο βιβλίο *Συνομιλία, Κείμενα του Δ.Ν. Μαρωνίτη για το έργο του Τίτου Πατρίκιου*, Επιμέλεια Ελένη Αντωνιάδη, Κέδρος <2005>, 13-17].

Δ82.γ.— Ο πρόγονος και οι έφηβοι της μεταπολεμικής ποίησης, 18-23. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 13 Δεκ. 1975. Ξανατυπ. στο Δ82.β].

- Δ82.δ.— Πρώιμη αναγνώριση και πρώτη τριάδα, 24-30. [=Δ77].
- Δ82.ε.— Ο πιο ψηλός της παρέας, 31-37. [=Δ78].
- Δ82.στ.— Η λειτουργία του χρόνου: «Εποχές» και «Συνέχειες», 38-44. [=Δ79].
- Δ82.ζ.— Άρης Αλεξάνδρου: Γέφυρες και μετεωρισμοί, 45-51. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 8 Μαΐου 1976].
- Δ82.η.— Οι λέξεις της πολιτικής και ο λόγος της ποίησης, 52-58. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 9 Ιουν. 1976].
- Δ82.θ.— Τίτος Πατρίκιος: Συγγένειες και αποκλίσεις, 59-64. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 3 Ιουλ. 1976. Ξανατυπ. στο Δ82.β].
- Δ82.ι.— «Μακρύς ο δρόμος από την επιθυμία στην απόφαση», 65-72. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 28 Αυγ. 1976. Ξανατυπ. όπου και το Δ82.β].
- Δ82.ια.— Επίλογος και πρόλογος μιας απορίας, 73-80. [Πρώτη δημοσίευση: *Το Βήμα*, 25 Σεπτ. 1976. Ξανατυπ. όπου και το Δ82.β].
- Ακολουθεί «Ανθολόγιο ποιητικής» των τριών σχολιαζόμενων ποιητών. Στον Μ.Α. αναλογούν οι σ. 97-111, με τα ποιήματα:
- Δ82.ιβ.— Επίλογος ~ Ήρθες όταν εγώ... ~ Εκεί... ~ Όταν αποχαιρέτησα... ~ Όλο και πιο γυμνά... ~ Σε τι βοηθά λοιπόν... ~ Δεν υπάρχει η πληθώρα... ~ Ποιητική ~ Απολογία νομοταγούς ~ If ...

ΚΡΙΣΕΙΣ

- Δ82.1.— Αλέξης Ζήρας, *Ιχνηλασία και έναυσμα*, *Η Καθημερινή*, 28 Απρ. 1977.

- Δ83.— *Ωτοβλεψίες*, Τα του Μανόλη τω Μανόλη, *Τα Νέα*, 31 Δεκ. 1976.

Δημοσιεύεται επιστολή αναγνώστη ο οποίος υποδεικνύει ότι σε δίσκο μουσικής του Μίκη Θεοδωράκη το τραγούδι «Κάθε πρωί» ανήκει στον Μ.Α. και κακώς αποδίδεται σε άλλον.

1977

- Δ84.— Ένας παλιός Επονίτης [Μ.Α.] μιλάει στους Ρηγάδες, *Η Αυγή*, 10 Μαρτ. 1977.
- Σε σχετική γιορτή στη Θεσσαλονίκη για τα 34 χρόνια από την ίδρυση της ΕΠΟΝ.

Δ85.— Κωστής Μοσκόφ, Τρεις Θεσσαλονικιοί με κοινά γνωρίσματα, Μ. Αναγνωστάκης, Κλ. Κύρου και Π. Θασίτης, *Ριζοσπάστης*, 29 Μαΐου 1977.

ΣΧΟΛΙΑ

- Δ85.1.— Διαμαντής Μπασαντής, Μικροαστικά. [Επιστολή], *Η Αυγή*, 4 Ιουν. 1977. [Ελέγχει τις απόψεις του Μοσκόφ για την ποίηση του Μ.Α.].
- Δ86.— Θεοδωράκης, Ρίτσος, Αναγνωστάκης στον Πειραιά, Αρχίζουν απόψε οι μεγάλες λαϊκές συναυλίες στο «Βεάκειο» υπό την αιγίδα του δημάρχου Πειραιά, *Η Αυγή*, 1 Ιουν. 1977
- Δ87.— [Ομιλία Μ.Α. με τίτλο «Η πολιτική κατάσταση της χώρας μας, Η συνεργασία των δημοκρατικών δυνάμεων, Η μάχη για την ανανέωση», Οργάνωση ΚΚΕ εσωτερικού και Ε.Κ.Ο.Ν. Ρήγας Φεραίος, 5 Ιουν. 1977].
- Δ88.— Η μεγάλη συγκέντρωση του ΚΚΕ εσωτερικού στο «Φλόριντα» [20.6.1977], Προβλήματα της πολιτιστικής μας ανάπτυξης, Μίλησαν: Άγγελος Διαμαντόπουλος, Τίτος Πατρίκιος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Χρήστος Λάζος, *Η Αυγή*, 21 Ιουν. 1977.
Το απομαγνητοφωνημένο κείμενο της ομιλίας Μ.Α. τυπώθηκε στο *Αντιδογματικά*.
- Δ89.— Αχιλλέας Πυλιώτης, Να ξεσηκώσουμε την παγκόσμια συνείδηση, Η παρουσία [στην Κύπρο] των: Γεφτουσένκο, Βρεττάκου, Αναγνωστάκη, *Νέα Εποχή Λευκωσίας*, 124 (Μάιος-Ιούν. 1977) 495.
- Δ90.— Γιώργος Λιάνης, Ποιητική βραδιά 100 μέτρα από τα τουρκικά πολυβόλα, Ο Γεφτουσένκο στην Κύπρο, Και οι Νικηφ. Βρεττάκος, Μαν. Αναγνωστάκης και Κύπριοι ποιητές, *Τα Νέα*, 1 Ιουλ. 1977.

Για το Φεστιβάλ Δήμου Λευκωσίας. Βλ. και: Ζωή και Τέχνη. Φιλελεύθερος Λευκωσίας, 14 Ιουλ. 1977. [Παραθέτει και το ποίημα «Επίλογος»].

- Δ91.– Β. Σταύρακας, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Δημοκρατική Λευκάδα 22-23* (Ιούλ.-Αύγ. 1977).

1978

- Δ92.– Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Εκδόσεις Οδυσσέας <1978> 375-376.

Και δεύτερη έκδοση: 1987, σ. 432-433. Νέα έκδοση, Οδυσσέας 2003.

- Δ93.– Λίνος Πολίτης, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1978, 336-337 και 366.

Ανατυπώνεται συνεχώς έκτοτε.

- Δ94.– Κωστής Μοσχώφ, *Η κοινωνική συνείδηση στην ποίηση της Θεσσαλονίκης*, Δοκίμιο, Θεσσαλονίκη 1978, 27-45.

- Δ95.– Γιάννης Καρατζόγλου, *Η λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης*, Σχέδιο μελέτης, Ανάτυπο από το περιοδικό «Νέα Εποχή», Λευκωσία 1978, 12-13 και 20.

44 σ. Ο Μ.Α. κατατάσσεται στην ενότητα: Η ποίηση του κοινωνικού πόνου.

- Δ96.– Ανδρέας Μπελεζίνης, Πειρασμοί και Πειραματισμοί στη σύγχρονη ποίηση (και πρόζα), *Σπείρα* 7 (Νοέμβρ. 1978) 340-347 και 8 (Μάιος 1981) 480-492.

Μεταξύ άλλων, τονίζεται η προσφορά του περ. *Κριτική*. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μπελεζίνη *Εόσημοι και άσημοι λόγοι*, Κριτικά μελετήματα, «Θέμα» 1988, 188-211.

Δ97.— Τ[έλης] Σ[αμαντάς], Οι διανοούμενοι πρωτοπορία στον αγώνα για την ανανέωση, *Η Αυγή*, 30 Νοεμβρ. 1978.

Συνάντηση-συζήτηση στο πλαίσιο του εορτασμού των 60 χρόνων από την ίδρυση του ΚΚΕ. Έλαβαν μέρος: Στρατής Τσίρκας, Τίτος Πατρίκιος, Μ.Α., Διδώ Σωτηρίου, Τατιάνα Μιλλιέξ, Άλκη Ζέη, Κώστας Κουλουφάκος, Φούλα Χατζιδάκη, Γεράσιμος Γρηγόρης, Σπύρος Τσακνιάς, Αμαλία Τσακνιά, Τάσος Βουρνάς.

 1979

Δ98.— Γιώργος Μαρκόπουλος, Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, Μια αναδρομή στο πλούσιο έργο του, *Θούριος* 104 (28 Ιουν. 1979) 22-23

Ομιλία σε σύλλογο Κρητών. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μαρκόπουλου *Εκδρομή στην άλλη γλώσσα*, Ρόπτρον 1991.

Δ99.— Έλενα Γεμελιάρη, Μανόλης Αναγνωστάκης (Θεσσαλονίκη 1925), *Έφηβος Σχολής Μωραΐτη* (Ιουλ. 1979) 72.

Δ100.— Σοσιαλισμός και πολιτιστική πολιτική, Από τη Λενινιστική άνθιση στο Σταλινικό μαρασμό! Από την ομιλία του Αντώνη Βογιάζου στην εκδήλωση που οργάνωσε το ΚΚΕ εσ[ωτερικού] στο θέατρο «Φλόριντα» για την πολιτική του σοβιετικού κράτους στον τομέα της κουλτούρας από την περίοδο του Λένιν μέχρι σήμερα, *Ρεπορτάζ Τέλη Σαμαντά*, *Η Αυγή*, 11 Ιουλ. 1979.

Προηγείται περίληψη των όσων είπε ο Μ.Α. πριν από την ομιλία Αντώνη Βογιάζου.

Δ101.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, Η παράδοση και οι παραδοσιακές περιπέτειες της νεοελληνικής ποίησης, *Αντί* 133 (31 Αυγ. 1979) 33-35.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μαρωνίτη *Μέτρα και μικρά, Περιοδικά και εφήμερα*, Κέδρος 1987, 203-209.

- Δ102.– Κίμων Φράιερ, *Ο Στόχος του Μανόλη Αναγνωστάκη, Εποπτεία* 39 (Οκτ. 1979) 803-815.
Στις σ. 817-820 «μικρή εκλογή» ποιημάτων του Μ.Α. Το κείμενο Φράιερ είναι Εισαγωγή στο Γ23. Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*.
- Δ103.– Ήταν ένας μεγάλος σύγχρονος διανοητής, Προσωπικότητες μιλούν για τον Νίκο Πουλαντζά, *Ελευθεροτυπία*, 4 Οκτ. 1979.
Δηλώσεις και του Μ.Α. Πβ. Α221.
- Δ104.– Ξ.Α. Κοκόλης, Μανόλης Αναγνωστάκης, Στο βιβλίο του *Δώδεκα ποιητές. Θεσσαλονίκη 1930-1960, Εγνατία, <Θεσσαλονίκη 1979>*, 133-148.
Τα περί Μ.Α. ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα* και τμήμα του στο Δ393.
- Δ105.– Αντώνης Θ. Παπαδόπουλος, *Εισαγωγή στην ποίηση του Μ. Αναγνωστάκη*, Αθήνα 1979.
20 X 14 εκ. ~ 28 σ. Αυτοτελής έκδοση του Δ64.
- Δ106.– Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, *Αναφορές, Λορεντζάτος – Σικελιανός – Βάρναλης – Καββαδίας – Αναγνωστάκης – Λεοντάρης – Πάουντ*, Εκδόσεις Έρασμος <1979>, 50-59.
Αναδημ. το Δ66.
- Δ107.– Απόστολος Μαγγανάρης, *A la manière de...Μανόλης Αναγνωστάκης, Ξεπερασμένοι στίχοι, Ποίημα-μίμηση* στο βιβλίο του Ύφη και Στυλ, *A la manière de...120 ποιητών*, 1979, 10.
- *Δ108.– Κ. Μητσάκης, *Νεοελληνική Μουσική και Ποίηση, Ανθολογία*, Πρόλογος Μίκη Θεοδωράκη, Εκδόσεις «Γρηγόρη», 1979 / K. Mitsakis, *Modern Greek Music and Poetry, An Anthology*, Preface by Mikis Theodorakis, Editions “Grigoris”, 1979.

1980

- Δ109.— Ένα ποίημα, ένας ποιητής, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Οδηγητής* 281 (4 Ιαν. 1980) 15.
Σχολιάζει την ποίηση του Μ.Α. και δημοσιεύει το ποίημα «Ο πόλεμος».
- Δ110.— [Συζήτηση με συμμετοχή Μ.Α. και Τάκη Σινόπουλου για τα ελληνικά περιοδικά, στην Εστία Νέας Σμύρνης, 12 Απρ. 1980].
Βλ. *Χρονικό '80*, 221.
- Δ111.— Γ.Μ., Σκέψεις πάνω στο «Περιθώριο '68-'69» του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Το Παράθυρο* [χειρόγραφο] περιοδική μαθητική έκδοση Θεσσαλονίκης, 5 (Απρ.-Μάης 1980) 30-33.
- Δ112.— Οι Σουηδοί υποδέχονται Αναγνωστάκη και Φαραντούρη, *Τα Νέα*, 24 Μαΐου 1980.
Προσκεκλημένοι της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων & Κοινοτήτων Σουηδίας.
- Δ113.— Λόγοι και Αντίλογοι, Από βορρά το ποιητικό φως! *Η Αυγή*, 30 Μαΐου 1980.
Καταγγέλλει ανθολογία ελληνικής ποίησης που κυκλοφόρησε στη Σουηδία, με πρόλογο του κριτικού Bengt Holmqvist, όπου κατηγορείται ο Μ.Α. για την «αναποφασιστικότητά» του και για τη «μόνιμη αμφισβήτηση της κομματικής γραμμής».
- Δ114.— Στη Σουηδία από τους μετανάστες, Μεγάλη επιτυχία του «Ελληνικού μήνα», Τέσσερις διαλέξεις του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 31 Μαΐου 1980.
- Δ115.— 4 διαλέξεις του ποιητή Μ. Αναγνωστάκη, *Μεταναστευτικά Νέα* (Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων και Κοινοτήτων Σουηδίας), 11 (1980) 13.

Οι διαλέξεις δόθηκαν στις πόλεις Lund, Göteborg, Uppsala και Στοκχόλμη. Βλ. Β13.

Δ116.– Γιώργος Μαρκόπουλος, *Ύφος και ήθος στον ποιητή Μ. Αναγνωστάκη, Σύνδεσμος Κρητών Επιστημόνων 1* (Ιούν. 1980) 38-39.

«Συνοπτική μορφή» ομιλίας.

Δ117.– Θάνος Σταθόπουλος, *Αλήθεια*, [ποίηση αφιερωμένο στον Μ.Α.], *Νέα Εποχή Λευκωσίας*, 142-143 (Μάιος-Αύγ. 1980) 254.

Δ118.– Γιώργος Αράγης, *Με το «βλέμμα» προς το γεγονός*, (Μανόλης Αναγνωστάκης), στο βιβλίο του: *Ζητήματα λογοτεχνικής κριτικής*, Γιάννινα 1980, 7-14.

Δ119.– Τάκης Μενδράκος, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο απολογητής μιας γενιάς, Επίκαιρα* (2 Οκτ. 1980) 102-103.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μενδράκου, *Μικρές Δοκιμές*, Εκδόσεις Σοκόλη 1990, 24-26.

Δ120.– Σ.Μ., *Δυο ποιητές από τη Θεσσαλονίκη, Μια βραδιά αφιερωμένη στο έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη και του Κλείτου Κύρου, Η Αυγή*, 15 Νοεμβρ. 1980.

Εκτενείς αναφορές για εκδήλωση στο θέατρο «Έρευνα», με ομιλητές τον Αναστάση Βιστωνίτη και τον Κ.Γ. Παπαγεωργίου.

Δ121.– *Αντιπροσωπία του ΚΚΕ εσ[ωτερικού] στην Κίνα, Η Αυγή*, 30 Νοεμβρ. 1980.

Στην αντιπροσωπία μετέχει και ο Μ.Α. Βλ. και Α228. Πβ. Δ125.

Δ122.– *Ποιητές της Θεσσαλονίκης, 1930-1980, Εισαγωγή – Ανθολόγηση – Εργογραφία Νίκος Καρατζάς*, Εκδόσεις Επιλογή, <Θεσσαλονίκη 1980>, 64-69 και 163.

Ανθολογούνται τα ποιήματα Μ.Α.: Τώρα ~ Ο πόλεμος ~ Επίλογος ~ Το σκάκι ~ Μιλώ... ~ Στ' αστεία παίζαμε... ~ Το ναυάγιο ~ Κάτω απ' τις ράγες ~ Αφιέρωση ~ Στο παιδί μου.

1981

- *Δ123.— Ποιητές της Θεσσαλονίκης, *Το Δέντρο* 18 (Ιαν. 1981).
- Δ124.— Εκδήλωση στην Π[νευματική] Ε[στία] Ν[ίκαιας] με ομιλητή τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Οι τελευταίοι παραδοσιακοί ποιητές από μια άλλη σκοπιά, *Η Αυγή*, 27 Φεβρ. 1981.
Εκτενείς αναφορές στο περιεχόμενο της ομιλίας. Περίληψη δημοσιεύεται στο *Περιοδικό Ενημερωτικό Δελτίο* της Π.Ε.Ν., 7 (Γεν.-Φλεβ.-Μάρτ. '81) 24-25.
- Δ125.— [Ομιλία Μ.Α. με τίτλο «Έντυπώσεις από ένα ταξίδι στη Λαϊκή Κίνα», Οργάνωση ΚΚΕ εσωτερικού και Ε.Κ.Ο.Ν. Ρήγας Φεραίος, Ηράκλειο Αττικής, 12 Απρ. 1981].
- Δ126.— Ηλίας Κουτσούκος, Ποίηση της καρδιάς με λόγια της αξίας, *Θεσσαλονίκη*, 24 Ιουν. 1981.
Με αφορμή την έκδοση του Γ23 σχολιάζει εκτενώς την ποίηση του Μ.Α., παραθέτοντας και αρκετά ποιήματά του.
- Δ127.— Φ.Κ., Μανόλης Αναγνωστάκης, Ένας «αθόρυβος» ποιητής, *Αγωνιστής* (3 Ιουλ. 1981).
- Δ128.— Τελευταίος χαιρετισμός στον Δημήτρη Χατζή, *Η Αυγή*, 22 Ιουλ. 1981.
Περιγραφή της κηδείας του Χατζή και εκτενή αποσπάσματα από τον επικήδειο που εξεφώνησε ο Μ.Α.
- Δ129.— Π. Τσουτάκος, Πορτραίτα, Μανόλης Αναγνωστάκης, Η αλήθεια δεν φυλακίζεται..., *Ακρόπολις*, 23 Αυγ. 1981.
- Δ130.— Αλέξ. Αργυρίου, Τρεις ποιητές κι ένας κύκλος, Το πνεύμα της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, *Το Βήμα*, 2 Οκτ. 1981.
Για Μίλτο Σαχτούρη, Μ.Α., Τάκη Σινόπουλο.

- Δ131.– Οι διανοούμενοι του ΚΚΕ. Εσ[ωτερικού] για το σοσιαλισμό και την αλλαγή, *Εγνατία Θεσσαλονίκης*, 6 Οκτ. 1981. Βλ. Α237.
- Δ132.– Ποιοι και γιατί διεκδικούν την ψήφο σας, 30 διανοούμενοι και καλλιτέχνες στο μπαλκόνι, *Ελευθεροτυπία*, 12 Οκτ. 1981.
Περιλαμβάνει και σύντομες δηλώσεις του Μ.Α. για τις επικείμενες εκλογές.
- Δ133.– Κ. Λιόντης, Μανούσος Φάσσης, Μερικές εξηγήσεις..., *Ο Θούριος* 150 (25 Νοεμβρ. 1981) 27.
- Δ134.– Αλέξ. Αργυρίου, Αναγνωστάκης Μανόλης, λήμμα στην εγκυκλοπαίδεια *Πάπυρος – Λαρούς – Μπριτάννικα*, Τόμ. Όγδοος, 214 [1981].
-
- 1982
- Δ135.– Αλέξ. Αργυρίου, Στοχασμοί επάνω στις αφετηρίες του ποιητικού έργου του Αναγνωστάκη, *Η Λέξη* 11 (Γεν. '82) 4-11.
Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα* και στο Δ440.
- Δ136.– Φάνης Ι. Κακριδής, Ξεφυλλίζοντας, *Το Βήμα*, 13 Ιαν. 1982.
Σχολιάζει στίχους των Γιώργου Σεφέρη, Γιάννη Ρίτσου, Κλείτου Κύρου, Τίτου Πατρίκιου, Μ.Α., Ε.Χ. Κάσδαγλη.
- Δ137.– Αλέξης Ζήρας, Όρια και ορισμοί στην ποίηση της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, *Γράμματα και Τέχνες* 1 (Ιαν. 1982) 13-14.
- Δ138.– [Διάλεξη Μ.Α. στο βιβλιοπωλείο «Πρίσμα» Ρόδου, 6 Φεβρ. 1982].

Περίληψη της διάλεξης, με τίτλο: «Απόψεις για μια πολιτιστική πολιτική», στο περ. *Ο δρόμος Ρόδου*, 10 (Ιαν.-Φεβρ. '82) 29-30.

Δ139.- Γ. Νοταράς, Προσπάθεια σύνδεσης διαφορετικών ήχων, Η μουσική του Μιχ. Γρηγορίου στη συναυλία της Έκφρασης, *Η Καθημερινή*, 18 Απρ. 1982.

Πολλές αναφορές στον Μ.Α.

Δ140.- Πανεπιστήμιο Πατρών, Πρακτικά Πρώτου Συμποσίου Νεοελληνικής Ποίησης, (*Η Πρώτη Μεταπολεμική Ποιητική Γενιά*), Α' τόμος, Επιμέλεια Σωκρ. Α. Σκαρτσής, Εκδόσεις Γνώση 1982.

Διάσπαρτες αναφορές στον Μ.Α. Βλ. και Δ158.

Δ141.- Κ.Χ., Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο ποιητής, ο αγωνιστής, *Αγωνιστής* 152 (12 Ιουλ. 1982) 30.

Δ142.- Κώστας Γουλιάμος, Οι τρεις εποχές του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Γράμματα και Τέχνες* 7-8 (Ιούλ.-Αύγ. 1982) 34-35.

Δ143.- Σταμάτης Παντίδης, Λίγες σκέψεις για το μόνο ανέκδοτο από τα «Ποιήματα 1941-1971» του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Πρωτοπορία* (Οχτ. 1982) 6.

Για το ποίημα «Μιλά η Μόσχα...Μιλά η Μόσχα». Βλ. Α248.

Δ144.- *Η Ελληνική Ποίηση, Ανθολογία - Γραμματολογία, Η Πρώτη Μεταπολεμική Γενιά*, Επιμέλεια: Αλέξανδρου Αργυρίου, Εκδόσεις Σοκόλη <1982>, 208-225.

Δ145.- Άννα Τζούμα: *Ο Χρόνος, Ο Λόγος, Η ποιητική δοκιμασία του Μανόλη Αναγνωστάκη· μια οπτική*, <Νεφέλη> 1982.

68 σ. Αποσπάσματα ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ145.1.- Γ.Α. Παγανός, *Γράμματα και Τέχνες* 17 (Μάιος 1983) 27-28.

1983

Δ146.– Τρεις νέοι ποιητές για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 17 Απρ. 1983.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ146.α.– Γιώργος Μαρκόπουλος, Η ποίηση της συνέπειας και της πίστης, της ενότητας και της πάλης. [Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μαρκόπουλου *Εκδρομή στην άλλη γλώσσα*, Ρόπτρον 1991].

Δ146.β.– Γιάννης Βαρβέρης, Αναζητώντας τον τοτινό και τον σημερινό «Στόχο». [= Δ263.η].

Δ146.γ.– Γιώργος Βέης, Από την ταραγμένη μνήμη στη συμφιλίωση με τους επιγόνους.

Δ147.– Γιάννης Δάλλας, Δύο καταβολές του Καβάφη στη νεότερη ποίηση, Γ. Σεφέρη: *Πραματευτής από τη Σιδώνα* – Μ. Αναγνωστάκη: *Νέοι της Σιδώνας, 1970, Χάρτης 5-6* (Απρ. 1983), Αφιέρωμα Καβάφη, 701-710.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δάλλα, *Σπουδές στον Καβάφη*, Από την ανάλυση στην ανασύνθεση, Επενέργεια και αφομοίωση, Ερμής 1987, 139-155 και στο Δ560.

Δ148.– «Μιλώ», *Αντί* 231 (13 Μαΐου) 1983.

Αναγγελία της εκπομπής «Παρασκήνιο» για Μ.Α.

Δ149.– Κώστας Μπαλάσκα, Δυο ποιήματα από το «Στόχο» του Μ. Αναγνωστάκη, *Επιτύμβιον ~ Θεσσαλονίκη*, μέρες του 1969 μ.Χ., στην περιοδική έκδοση: Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, *Σεμινάριο 2, Νέα Ελληνικά* (Ιούνιος '83) 18-33.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μπαλάσκα, *Λογοτεχνία και Παιδεία, Γνώση και ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων*, Επικαιρότητα 1985, 71-91.

Δ150.– Φανταστικό και πραγματικό στην ποίηση της Μαντώς Αραβαντινού, Συνέντευξη με τον Δημοσθένη Δαββέτα, *Η Αυγή*, 14 Αυγ. 1983.

Αναφορές στον Μ.Α. και στο περ. *Κριτική*.

- Δ151.- Ανδρέας Μπελεζίνης, Μια αναφορά στο περιοδικό «Κριτική» της Θεσσαλονίκης, *Η Αυγή*, 21 Αυγ. 1983.
 Συμπληρώνει και διευκρινίζει στοιχεία στα όσα είπε η Αραβαντινού στο προηγούμενο.
- Δ152.- Κώστας Παππάς, Η διδασκαλία της ποίησης – το θέμα της ποίησης, (Εγγονόπουλος, Σαραντάρης, Αναγνωστάκης), *Τρικαλινά Νέα*, 21 Αυγ. 1983.
- Δ153.- [Εκδήλωση για τον Μ.Α. στην Κοινότητα Αμαρίου Κρήτης, 18 Σεπτ. 1983].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ153.1.- Η μίνι μας στήλη, *Ρεθεμνιώτικα Νέα*, 16 Σεπτ. 1983. ~ Ανακοίνωση, *Κρητική Επιθεώρησης Ρεθύμνου*, 17 Σεπτ. ~ Flash στα πρόσωπα – στα γεγονότα, Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, Επιμέλεια: Εύας Λαδιά, *Κρητική Επιθεώρησης Ρεθύμνου*, 18 Σεπτ. ~ Flash στα πρόσωπα – στα γεγονότα, Από την εκδήλωση για τον Μ. Αναγνωστάκη, Επιμέλεια: Εύας Λαδιά, *Κρητική Επιθεώρησης Ρεθύμνου*, 20 Σεπτ.
- Δ154.- Τάκης Καρβέλης, *Η νεότερη ποίηση, Θεωρία και πράξη, Κώδικας*, Θεσσαλονίκη 1983, 171-182.
- Δ155.- Αλέξης Ζήρας, Αναγνωστάκης Μανόλης, λήμμα στο: *Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό Εκδοτικής Αθηνών*, Τόμ. 1 [1983], 236.
- Δ156.- Ευαγγελία Παπαχρήστου-Πάνου, Η αναζήτηση του παιδικού παραδείσου σε χαρακτηριστικούς στίχους συγχρόνων ποιητών μας, στο βιβλίο της: «*Ασυγχύτως συγκροτημένα*», *Δοκίμια και σημειώματα βιβλιοκρισίας, Εκλογή*, 1983, 52-57.
- Δ157.- Βύρων Λεοντάρης: *Η ποίηση της ήττας*. Έρασμος 1983, 67-79.

Δ158.– Γ.Π. Σαββίδης, Το στίγμα της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής γενιάς ~ Αλέξης Ζήρας (με το ίδιο βλέμμα), Στα *Πρακτικά Πρώτου Συμποσίου Ποίησης*, Επιμέλεια Σωκρ. Λ. Σκαρτσής, Εκδόσεις Γνώση 1983, 27-34 και 35-41.

Δ159.– Μπουάτ «Αγώνα», Ο αγωνιστής και ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Νέα*, 20 Δεκ. 1983.

Ειδησεογραφία για εκδήλωση (13.12.1983) με ομιλητή τον Κώστα Λιόντη.

1984

Δ160.– Ντίνος Ηλιόπουλος, Όταν η μυθιστορία διαστρέφει την ιστορία, *Αντί* 252 (20 Ιαν. 1984) 44-45.

Στρέφεται κατά του μυθιστορήματος *Εφταπύργιο* του Χρ. Σαμουηλίδη και του τρόπου που παρουσιάζονται στο έργο αυτό τα γεγονότα της δίκης των Επονοτών. Εκτενείς εγκωμιαστικές αναφορές στον μη κατονομαζόμενο Μ.Α.

Δ161.– Βαγγ. Χατζηβασιλείου, Η επίδραση των μαρξιστικών ιδεών στη Λογοτεχνία μας, Από την εκδήλωση του ΚΜΑΣ με ομιλητές τους Αλ. Αργυρίου, Μ. Αναγνωστάκη και Κ. Κουλουφάκο, *Η Αυγή*, 4 Απρ. 1984.

Δ162.– Οι μαθητές μετέχουν στα Πολιτιστικά, *Εμπρός Ξάνθης*, 13 Απρ. 1984.

Εκδήλωση οργανωμένη από τις μαθητικές κοινότητες της Β' Λυκείου Ξάνθης για τον Μ.Α. Βλ. και: Δελτίο Τύπου, *Αγώνας Ξάνθης*, 13 Απρ. 1984.

Δ163.– Μανόλης Λαμπρίδης, Τα Ποιήματα του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Μαρξιστικό Δελτίο* 22 (Απρ.-Ιούν. 1984) 49-60.

Αναδημ. ολόκληρο το Α48.3. «Η εργασία αυτή του 1956 συμπληρώνεται από ένα πρόσφατο κείμενο του συνεργάτη μας που αναφέρεται

στις νεότερες συλλογές του ποιητή οι οποίες εκδόθηκαν το 1962 και το 1979. Έτσι δίνεται η ευκαιρία στην παρουσίαση/κριτική θεώρηση ολόκληρου του ποιητικού έργου του Μανόλη Αναγνωστάκη που είναι συγκεντρωμένο στα *Ποιήματά του*. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Λαμπρίδη, *Η ποίηση και το ηθικό πρόβλημα*, 1993, 241-262.

Δ164.- Γ. Παπαθεοδώρου, *Η ποίηση της ήττας, Επιστημονική Σκέψη* 19 (Μάιος-Ιούν. 1984) 71-78.

Δ165.- Β[αγγέλης] Χ[ατζηβασιλείου], *Οι διανοούμενοι για την προοπτική μιας άλλης Ευρώπης, Μεγάλη εκδήλωση του ΚΚΕ εσ[ωτερικού], με ομιλητές τον Μανόλη Αναγνωστάκη, τον Χριστόφορο Αργυρόπουλο και τον Δημήτρη Μαρωνίτη, Πολιτική εισήγηση του Γιάννη Μπανιά, Η Αυγή*, 3 Ιουν. 1984.

Δ166.- Χρήστος Μαυρής, *Επιρροή, επίδραση και διάλογος στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Τα Νέα Λευκωσίας*, 12 και 14 Αυγ. 1984.

Δ167.- Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, *Η διχοτομία φύση/πολιτισμός ως κριτήριο οριοθέτησης του στίγματος της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής γενιάς, Σπείρα* 2-3 (Φθινόπωρο-Χειμώνας 1984) 113-132.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Καψωμένου, *Κώδικες και Σημασίες: Λογοτεχνία-γλώσσα-δραματολογία-κινηματογράφος*, Εκδόσεις Αρσενίδη 1990, 156-177.

1985

Δ168.- Κυριάκος Μπάρρης, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Φιλελεύθερος Λευκωσίας*, 16 και 23 Ιαν. 1985.

Δ169.- Σ. Αλεξανδροπούλου, *Ανατομία του πολιτισμού για ένα τριήμερο στο Πολυτεχνείο, Ελευθεροτυπία*, 24 Ιαν. 1985.

Για εκδήλωση στο Αμφιθέατρο Χημικών Μηχανικών στην Αθήνα, με συμμετοχή Μ.Α., Τίτου Πατρίκιου και Δ.Ν. Μαρωνίτη. Βλ. και: Ρεπόρτερ, Μέρα παρά μέρα, *Τόλμη* Ηρακλείου Κρήτης, 29 Ιαν. 1985.

Δ170.– [Εκδήλωση για τον Μ.Α. στο Πολιτιστικό Κέντρο Κοινοότητας Βριλησίων, 9 Φεβρ. 1985].

Ομιλητής ο Γιάννης Δάλλας, με θέμα «Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης».

Δ171.– Η χθεσινή εκδήλωση-συζήτηση του ΚΚΕ Εσωτερικού στο «Αλίκη», Άνοιγμα των μέσων μαζικής επικοινωνίας θα σήμαινε σεβασμό στην πληροφόρηση, *Η Αυγή*, 27 Απρ. 1986.

Δημοσιεύονται και περιλήψεις των εισηγήσεων. Μετέχουν: Μ.Α., Μάριος Πλωρίτης, Μαρία Ρεζάν, Λεωνίδα Κύρκος.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ171.1.– «Αντί πληροφόρησης πλύση εγκεφάλου», Ρεπορτάζ: Ρ. Θεολογίδου, *Τα Νέα*, 27 Απρ. 1985. ~ Άννα Μωραϊτή-Παναγιωταρέα, Δυστύχημα ότι πιστέψαμε τον Παπανδρέου, *Ελευθεροτυπία*, 28 Απρ.

Δ172.– Άννα Γριμάνη, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο θερμός εραστής της ποίησης που όμως δε δέχτηκε να την παντρευτεί, *Τα Νέα*, 7 Ιουλ. 1985.

Δ173.– Γιάννης Δάλλας, Μανόλης Αναγνωστάκης, Η ποιητική του μετάβαση από τις «Εποχές» στις «Συνέχειες», *Ο Πολίτης* 69-70 (Οκτ. 1985) 72-77.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δάλλα, *Πλάγιος λόγος*, Δοκίμια κριτικής εφαρμογής, Καστανιώτης 1989, 240-256 και στο Δ560.

Δ174.– Γιάννης Καρατζόγλου, Ποιητές και Ποίηση στη Θεσσαλονίκη, *Διαβάζω* 128 (9 Οκτ. 1985) 36-43.

Δ175.– Ντίνος Χριστιανόπουλος, Τα λογοτεχνικά περιοδικά της Θεσσαλονίκης, *Διαβάζω* 128 (9 Οκτ. 1985) 44-52.

- Δ176.— Μανόλης Ανδρόνικος, Η γενιά που φεύγει, *Το Βήμα της Κυριακής*, 13 Οκτ. 1985.
Εκτενείς αναφορές στον Μ.Α.
- Δ177.— Σαράντος Ι. Καργάκος, Ο αντιηρωισμός του Μ. Αναγνωστάκη, [Επιστολή], *Η Αυγή*, 30 Οκτ. 1985.
- Δ178.— Θεόδωρος Μπόλλας, Κ.Π. Καβάφη: Νέοι της Σιδώνος· 400 μ.Χ. — Μ. Αναγνωστάκη: Νέοι της Σιδώνος 1970 μ.Χ., *Νεοελληνική Παιδεία* 1/3 (Δεκ. 1985) 88-96.
- Δ179.— Κώστας Ν. Πλαστήρας, Η λογοτεχνική Θεσσαλονίκη στα μεταπολεμικά χρόνια, Από τον σημαντικό *Κοχλία* στις μετέπειτα προσπάθειες, *Νέα Πορεία και Διαγώνιος, Κριτική και ανεξάρτητοι, Το Τραμ, Συμπεράσματα για πεζογραφία και ποίηση* (Επιμέλεια Νίκος Μπακόλας), *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 28 Νοεμβρ., 5 και 12 Δεκ. 1984.
- Δ180.— Κώστας Στεργιόπουλος, Σχολή Θεσσαλονίκης, Ένα θέμα για συζήτηση, *Νέα Εστία* (Χριστούγεννα 1985), Αφιέρωμα Θεσσαλονίκης, 330-339.
- Δ181.— Τόλης Καζαντζής, Η νεώτερη ποίηση στη Θεσσαλονίκη, *Νέα Εστία* (Χριστούγεννα 1985), Αφιέρωμα Θεσσαλονίκης, 346-391.
Μετά το εισαγωγικό κείμενο του Καζαντζή, ακολουθεί ανθολογία Θεσσαλονικέων ποιητών (ανθολόγηση: Τόλης Καζαντζής — Κατερίνα Κωστήου). Στις σ. 371-372 ανθολογούνται τα ποιήματα του Μ.Α. Ο νεκρός ~ Αισθηματικό διήγημα.
- Δ182.— Τόλης Καζαντζής, Τα λογοτεχνικά περιοδικά της Θεσσαλονίκης, *Νέα Εστία* (Χριστούγεννα 1985), αφιέρωμα Θεσσαλονίκης, 493-497.
Βλ. και Δ40.

1986

- Δ183.– Νινέττα Κοντράρου-Ρασσιά, Τιμή σε 3 εργάτες της Τέχνης, *Έθνος*, 28 Ιαν. 1986.
Μεταξύ των τριών και ο Μ.Α. Στο θέατρο «Πολύτεχνο», 27 Ιαν. 1986.
- Δ184.– Τιμήθηκε ο ποιητής Τάκης Βαρβιτσιώτης, Με την ευκαιρία της απονομής από την Ακαδημία του Α΄ κρατικού βραβείου ποίησης και για την σημαντική προσφορά του στη νεοελληνική ποίηση, Μηνύματα των Ελύτη, Ρίτσου, Βαφόπουλου, Μ. Αναγνωστάκη κ.ά., *Θεσσαλονίκη*, 27 Φεβρ. 1986.
- Δ185.– Έρευνα: Γκορμπατσόφ και ΚΚΕ, Το άνοιγμα, *Έθνος*, 11 Απρ. 1986.
Απαντά και ο Μ.Α. («Νόμιμη η επιφυλακτικότητα»). Βλ. Α379.
- Δ186.– Νίκος Μπακόλας, Στη Θεσσαλονίκη μετά το 1912, Τα τρία σημαντικότερα λογοτεχνικά περιοδικά, *Μακεδονικές Ημέρες, Κοχλίας και Κριτική, Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 21 Μαΐου 1986.
- Δ187.– Η αγάπη είναι ο φόβος που μας ενώνει με τους άλλους..., *Θούριος* 201 (1986) 39.
Εγκωμιαστικά σχόλια για την επανέκδοση των έργων του Μ.Α. από τις εκδόσεις Στιγμή.
- Δ188.– Άλλα αντ' άλλων, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Το Τέταρτο* 15 (Ιούλ. 1986) 64-66.
Παρουσιάζονται κολάζ του Μ.Α. Βλ. και Δ61.
- Δ189.– Ηλίας Γιαννακόπουλος, Μανόλη Αναγνωστάκη «Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ.», Μια ερμηνεία – πρόταση, *Σύγχρονη Εκπαίδευση* 7/29 (Ιούλ.-Αύγ. 1986) 54-60.

- Δ190.- Γιάννης Δάλλας, Η κοινωνική συνείδηση των ποιητών της Θεσσαλονίκης, Συνεκτίμηση, *Αντί* 324 (15 Αυγ. 1986), Αφιέρωμα στην πνευματική Θεσσαλονίκη, 33-40.
Ξανατυπ. στα Δ224, Δ560.
- Δ191.- Νίκος Μπακόλας, Κορυφώσεις στα λογοτεχνικά περιόδικά της Θεσσαλονίκης, *Αντί* 324 (15 Αυγ. 1986), Αφιέρωμα στην πνευματική Θεσσαλονίκη, 44-45.
- Δ192.- Αλέξ. Αργυρίου, Ο κριτικός λόγος στη Θεσσαλονίκη, *Αντί* 324 (15 Αυγ. 1986), Αφιέρωμα στην πνευματική Θεσσαλονίκη, 46-50.
Ξανατυπ. στο βιβλίο του Αργυρίου *Κείμενα περί κειμένων*, Εκδόσεις Σοκόλη 1995.
- Δ193.- D.N. Maronitis (Edited and Translated from the Greek by Takis Kayalis), Poetry and Politics: The First Postwar Generation of Greek Poets, *Journal of Modern Hellenism* 3 (Φθινόπωρο 1986) 91-104.
- Δ194.- Διήμερο μοντέρνας ποίησης, *Χανιώτικα Νέα*, 26 Σεπτ. 1986.
Βλ. και: Άρχισε χθες στο Δήμο διήμερο αφιέρωμα στον ποιητή Μ.Α., *Χανιώτικα Νέα*, 27 Σεπτ.
- Δ195.- Γ. Πετρόπουλος, Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ευφορίων* 12 (Οκτ.-Νοέμβρ. 1986) 29-33.
- *Δ196.- Σοφία Αλεξοπούλου, Για το ποίημα «Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ.», στο βιβλίο της: *Προτάσεις διδασκαλίας φιλολογικών μαθημάτων*, Σμίλη 1986.
- Δ197.- Στον Μανόλη Αναγνωστάκη το Α΄ βραβείο ποίησης, *Η Αυγή*, 31 Δεκ. 1986.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ197.1.— Γ. Σαρηγιάννης, Τα λογοτεχνικά βραβεία 1986, *Τα Νέα*, 30 Δεκ. 1986. ~ Άξια τα λογοτεχνικά βραβεία, *Το Βήμα*, 30 Δεκ. ~ 1986: Κοτζιάς — Αναγνωστάκης, οι πρώτοι της λογοτεχνίας, Ανακοινώθηκαν χθες από το ΥΠΠΟ τα κρατικά βραβεία, *Η Καθημερινή*, 31 Δεκ. [Και οι επόμενες εφημερίδες είναι της ίδιας ημερομηνίας] ~ Διπλάσιο κονδύλι για το βιβλίο, Απονεμήθηκαν τα κρατικά λογοτεχνικά βραβεία, Για πρώτη φορά τιμήθηκε ο Αναγνωστάκης, *Η Αυριανή*. ~ Διπλό κονδύλι για το βιβλίο, *Έθνος*. ~ Σε γνωστά ονόματα τα βραβεία λογοτεχνίας, *Απογευματινή*. ~ Το βιβλίο χρειάζεται συστηματική βοήθεια, Τα φετινά κρατικά λογοτεχνικά βραβεία, *Ριζοσπάστης*. ~ Πρώτο βραβείο στη «Φανταστική περιπέτεια», *Η Βραδινή*. ~ Καλύτερες μέρες για το βιβλίο, *Ελευθεροτυπία*. ~ Κική Σεγδίτσα, Διπλασιάζονται τα έπαθλα για το ελληνικό βιβλίο, *Μεσημβρινή*.

1987

Δ198.— Γιώργος Σκαμπαρδώνης, Αναγνωστάκης και Καζαντζής, *Θεσσαλονίκη*, 5 Ιαν. 1987.

Δ199.— Άντεια Φραντζή, Σπαράγματα πολλαπλών αναγνώσεων στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αντί* 337 (16 Ιαν. 1987) 42-45.

Ξανατυπ. στο Δ209.

Δ200.— Β.Χ[ατζηβασιλείου], Μεγάλη επιτυχία της συνάντησης που οργάνωσε η Επιτροπή Διανοουμένων-Καλλιτεχνών, Πολιτισμός: Πρό(σ)κληση για τη νέα αριστερά, *Η Αυγή*, 11 Φεβρ. 1987.

Συμμετείχαν: Μ.Α., Τίτος Πατρίκιος, Νίκος Κούνδουρος, Λεωνίδας Κύρκος, Μάριος Πλωρίτης.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ200.1.— Λ. Κύρκος: Κόμμα εργασίας, κουλτούρας και οικολογίας, *Η Αυγή*, 10 Φεβρ. 1987. ~ «Για ένα πολιτισμό ελεύθερης σκέψης», *Ελευθεροτυπία*, 10 Φεβρ. ~ Πλουραλισμός και πολυφωνία στην Τέχνη, *Τα Νέα*, 10 Φεβρ.

Δ201.- [Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη], *Ο Παρατηρητής* 2 (Σεπτ. 1987).

Το αφιερωματικό τεύχος συνοδεύεται και από το Α386.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ201.α.- Άντεια Φραντζή, Οι ποιητικές προσθήκες του Μανόλη Αναγνωστάκη, Διαβάζοντας το βιβλίο *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης, Η ζωή και το έργο του, Μια πρώτη απόπειρα κριτικής προσέγγισης, Δοκιμασκό* σχεδιάγραμμα του Μανόλη Αναγνωστάκη, 14-19. [Ξανατυπ. στο Δ209].

Δ201.β.- [Άντεια Φραντζή] Επί του πειστηρίου - είδηση, 20-21. [Παρωδεύεται, με τον τρόπο του Μανούσου Φάσσης, το ποίημα «Επίλογος»].

Δ201.γ.- Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη: «φωλιές νερού... μέσα στις φλόγες» ή: «οριστικά εμείς οι ίδιοι», (Μία συζήτηση του Ξ.Α. Κοκώλη με το Θανάση Γεωργιάδη), 23-31. [Ξανατυπ. στο Δ383. Βλ. σχόλια στο Δ206].

Δ202.- Σάββας Παύλου, Ένας λίβελλος εναντίον του Μ. Αναγνωστάκη, *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης, Κάπα* 16 (18 Σεπτ. 1987) 45-47 και 50.

Βλ. και επόμενο λήμμα.

Δ203.- Σάββας Παύλου, *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης, Το μώλυ, Λευκωσία* 1987.

21 x 14 εκ. ~ 24 φύλλα. Τυπωμένο από ηλεκτρονικό υπολογιστή «σε 33 αντίτυπα». Αυτοτελής έκδοση του προηγούμενου.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ203.1.- Αγνή Τσεκούρα [=Κωστής Λιόντης], *Κάπα* 24 (29 Ιαν. 1988) 57.

Δ204.- Academia di Scienze, Lettere e Belle Arti degli Zelanti e dei Dafnici, Acireale, Vincenzo Orsina, *Manolis Anagnostakis: Il bersaglio e il silenzio*, Acireale 1987.

24 x 17 εκ. ~ Ανάτυπο, σελιδαρίθμηση 280-404.

Βλ. ελληνική μτφρ. ολόκληρου του βιβλίου στο Δ291.

Δ205.– Κώστας Παππάς, *Παράλληλα νεοελληνικά ποιήματα, Διδακτικές δοκιμές, Κοινός θεματικός άξονας στη νεοελληνική ποίηση*, Εκδόσεις Γλάρος <1987>, 87-92 και 132-171.

Δ206.– Αγνή Τσεκούρα [=Κωστής Λιόντης], «Κι όχι αυταπάτες προπαντός...», Με αφορμή το αφιέρωμα του περιοδικού «Παρατηρητής» στον Μ. Αναγνωστάκη, *Κάπα* 18 (16 Οκτ. 1987).

Βλ. Δ201.γ.

Δ207.– Ζωή Σαμαρά: *Προοπτικές του Κειμένου*, Κώδικας, Θεσσαλονίκη 1987. <Βιβλιοθήκη Σ.Ε.Λ.Μ.Ε. Θεσσαλονίκης, αριθ. 2>, 26-33 και 66-67.

Αναλύονται τα ποιήματα «Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ.» και «Επίλογος», τα οποία δημοσιεύονται στο Επίμετρο του βιβλίου, σ. 119-120.

1988

Δ208.– Niki Eideneier, Manolis Anagnostakis, στην περιοδική έκδοση: *Kritisches Lexikon zur fremdsprachigen Gegenwartsliteratur*, Herausgegeben von Heinz Ludwig Arnold, Απρ. 1988, 1-11+6 με εργο-βιβλιογραφικά στοιχεία για τον Μ.Α.

Δ209.– Άντεια Φραντζή, *Ούτως ή άλλως, Αναγνωστάκης – Εργονόπουλος – Καχίτισης – Χατζής*, Εκδόσεις «Πολύτυπο» 1988, 11-27 και 28-42.

Περιλαμβάνει τα Δ199 και Δ201.α

Δ210.– Τόλης Καζαντζής, *Κλίμα και περιοδικά της Θεσσαλονίκης*, (Β' μέρος), *Το Τέταρτο* 38 (Ιούν. 1988) 26-33.

Και για το περ. *Κριτική* του Μ.Α.

Δ211.- Χρυσούλα Φανφάνη-Γκριλλά, «Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V...», (Δομική άσκηση και ερμηνευτική προσέγγιση), *Φιλολόγος* 54 (Χειμώνας 1988) 316-323.

Δ212.- Ένας χρόνος μόχθου για την πεζογραφική μας παράδοση, *Ελεύθερος Τύπος*, 16 Δεκ. 1988.

Για τη σειρά «Η Πεζογραφική μας Παράδοση» των εκδόσεων Νεφέλη, με επιμέλεια Μ.Α. Βλ. και Δ215, Δ259, Δ309.

1989

Δ213.- Όσα λέγονται και...γράφονται, Έφτασαν στην Κρήτη ο Μ.Α., ο Γιάννης Δουβίτσας και ο Γιώργος Ζεβελάκης, *Τόλμη* Ηρακλείου Κρήτης, 5 Μαρτ. 1989.

Δ214.- Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Εντευκτήριο* Θεσσαλονίκης, 6 (Απρ. 1989) 5-28.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ214.α.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, Ποίηση και Ιστορία, Μανόλης Αναγνωστάκης «Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ.», 5-14. [Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μαρωνίτη, *Διαλέξεις*, Στιγμή 1992, 99-118].

Δ214.β.- Νίκος Μπακόλας, Ο χρόνος του Μανόλη Αναγνωστάκη, 15-23.

Δ214.γ.- Κλείτος Κύρου, Περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε σημαντική ανάσχεση αλλά και σκόπιμη παρεμπόδιση της ανάπτυξης του αιιθαλούς στοιχείου «ουτσκουσκουσούμ» στην παραπέρα πορεία του αισθητικο-κοινωνικού και ψυχο-σεξουαλικού κινήματος των Μονόφραγκων, έτσι όπως τις επεσήμανε ο Κλείτος Κύρου στο Μανόλη Αναγνωστάκη κάποια νύχτα του χειμώνα 1970-1971 στη Θεσσαλονίκη, 24. [Σατιρικό ποίημα].

Δ214.δ.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Παλιά και νέα περιοδικά: αναλογίες και διαφορές, 25-28. [Αναδημ. των Α291 και Α292, με εισαγωγικό σημείωμα του Δημήτρη Δασκαλόπουλου].

- Δ215.– Ο Μανόλης Αναγνωστάκης θα μιλήσει σήμερα στην Πάτρα για την πεζογραφική μας παράδοση, *Αλλαγή Πάτρας*, 5 Μαΐου 1989.
- Δ216.– Β.Σ., Ο Μανόλης Αναγνωστάκης στην Κολωνία, *Διάβασε ποιήματά του, Μεταναστευτικά Νέα Κολωνίας* [;], Α' 15νθήμερο Ιούνη 1989.
Στην κεντρική βιβλιοθήκη Κολωνίας, 22 Μαΐου 1989.
- Δ217.– Θεοδώρα Παπαχατζάκη-Κατσαράκη, Μανόλη Αναγνωστάκης: Ποιήματα που διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V., (Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου, σελ. 357), *Μια ερμηνευτική δοκιμή, Στόχοι διδασκαλίας (κατά Bloom), Θαλλώ Χανίων*, 1 (Καλοκαίρι 1989) 118-134.
- Δ218.– Μάνος Ελευθερίου, *Δείκτες, Ο θίασος, Τα Νέα*, 13 Ιουλ. 1989.
Αναφορές στον Μ.Α.
- Δ219.– Σάββας Παύλου, *Ο Ποιητής Μανούσος Φάσσης, Λίβελλος εναντίον Μανόλη Αναγνωστάκη*, Πενταδάκτυλος, 1989.
40 σ. Αυτοτελής έκδοση του Α385.9.
- Δ220.– Τιμή στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Έφηβος των μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου της «Σχολής Μωραΐτη»* (1989), 5-6.
Περιλαμβάνει και δηλώσεις του Μ.Α. κατά την εκδήλωση.
- Δ221.– Γκρίνιες..., *Τα Νέα*, 19 Αυγ. 1989.
Επιστολή αναγνώστη ο οποίος διαμαρτύρεται επειδή σε εκπομπή της ΕΡΤ ο Μ.Α. ονομάστηκε Πέτρος αντί Μανόλης.
- Δ222.– Κώστας Παππάς, *Παράλληλη μεταπολεμική ποίηση, Μανόλης Αναγνωστάκης – Τίτος Πατριίκιος – Κλείτος*

Κύρου, (Και ο προπολεμικός Γ. Σαραντάρης και Λ. Πούλιος της γενιάς του '70), *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης* 8 (Φθινόπωρο 1989) 65-67.

Δ223.- Στέργιος Δημούλης, *Μαρτυρία και διαμαρτυρία από την ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Η Κυριακάτικη Αυγή*, 1 Οκτ. 1989.

Σχολιάζεται *Το Περιθώριο '68-'69*.

Δ224.- Γιάννης Δάλλας, *Πλάγιος Λόγος, Δοκίμια κριτικής εφαρμογής*, Εκδόσεις Καστανιώτη 1989, 199-274.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Μελέτες υπό τον γενικό τίτλο «Η μεταπολεμική ποίηση και ο Μανόλης Αναγνωστάκης»).

Δ224.α.- Αναφορά στη μεταπολεμική πολιτική ποίηση, 199-211.

Δ224.β.- Η κοινωνική συνείδηση των πρώτων μεταπολεμικών ποιητών της Θεσσαλονίκης, 212-239. [=Δ190].

Δ224.γ.- Μανόλης Αναγνωστάκης, η ποιητική μετάβαση από τις *Εποχές* στις *Συνέχειες*, 240-256. [=Δ173 = Δ560].

Δ224.δ.- Η μύηση ως βιοθεωρία και ποιητική, Ιδεολογικές δομές του αισθήματος, 257-274. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ225.- [Εκδήλωση για το έργο του Μ.Α. στην Εταιρεία Ηπειρωτικών Σπουδών στα Γιάννενα, 18 Νοεμβρ. 1989].

Δ226.- Σ.Π., Στο καρφί και στο πέταλο, *Ελευθεροτυπία*, 22 Νοεμβρ. 1989.

Σχόλιο πολιτικής επικαιρότητας. Παραθέτει ολόκληρο το ποίημα «Το σκάκι».

Δ227.- Η λογοτεχνική Ελλάδα στην καρδιά της Ευρώπης, *Η Πρώτη*, 25 Νοεμβρ. 1989.

Για τις εκδηλώσεις «Ωραίες ξένες [λογοτεχνίες]» στο Παρίσι, 29 Ιαν.-10 Φεβρ. 1990. Καλεσμένος και ο Μ.Α., ο οποίος τελικώς δεν παρευρέθη.

Δ228.– Γιώργος Κεχαγιόγλου, *Η λογοτεχνική ιστορία της Θεσσαλονίκης από το 1912 ως σήμερα, Νέα Εποχή* Λευκωσίας, 199 (Νοέμβρ.-Δεκ. 1989) 12-17.

 1990

Δ229.– Μάνος Ελευθερίου, *Δείκτες, Γενέθλια, Τα Νέα*, 22 Μαρτ. 1990.

Ποιοι ποιητές γεννήθηκαν μήνα Μάρτιο. Ανάμεσά τους και ο Μ.Α.

Δ230.– Η περιπέτεια ενός ποιήματος, *Η Πρώτη*, 19 Μαΐου 1990.

Σχολιάζεται η εκπομπή της ΕΤ-2 «Η περιπέτεια ενός ποιήματος», με θέμα τη φιλία και τη συνεργασία Μ.Α. και Μίκη Θεοδωράκη.

Δ231.– Θανάσης Σκαμνάκης: «Δεκαοχτώ Κείμενα» 20 χρόνια μετά, «Το θέμα είναι τώρα τι λες...», *Ταχυδρόμος* 28 (12 Ιουλ. 1990) 48-50.

Δ232.– Δήμητρα Σμυρνή, Μ. Αναγνωστάκη: «Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο Λοχίας Otto V...» και Αντ. Σαμαράκη: «Πολεμική ιστορία», Διερεύνηση της αγωνίας της μεταπολεμικής εποχής στη νεοελληνική λογοτεχνία, *Φιλολόγος* 60 (Καλοκαίρι 1990) 143-161.

Τα περί Μ.Α. ξανατυπ. στο Δ523.ιδ.

Δ233.– [«Πρώτη μεταπολεμική γενιά (Αναγνωστάκης, Αλεξάνδρου, Κατσαρός)». Συνάντηση οργανωμένη από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου και τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 7-9 Σεπτ. 1990].

Δ234.– Βίκυ Λελεδάκη, Μανόλης Αναγνωστάκης, «Νέοι της Σιδώνος, 1970», στον τόμο: Ένωση Φιλολόγων Νομού Ρεθύμνης, *Η μεταπολεμική ποίηση*, Τυποσπουδή, Ρέθυμνο 1990, 31-57.

- Δ235.— Γιώργος Φρυγανάκης, Μανόλης Αναγνωστάκης, «Επιτύμβιον», *ό.π.*, 59-78.
- Δ236.— Χρίστος Μαυρής, *Ο τελευταίος επιζών, (Σπουδή στην ποίηση του Μαν. Αναγνωστάκη)*, Λευκωσία 1990.
20 x 14 εκ. ~ σ. 32. Μεγάλο μέρος ξανατυπ. στο Δ460.γ. Βλ. και Β24.
- *Δ237.— Δημ. Γρ. Τσάκωνας, *Η σχολή της Θεσσαλονίκης <1990>*.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- Δ237.1. Άγγελος Φουριώτης, *Νέα Εστία* 128 (1 Αυγ. 1990) 1043-1045.
- Δ237.2. Θανάσης Παπαθανασόπουλος, *Νέα Εστία* 128 (1 Νοεμβρ. 1990) 1515-1516.
- Δ238.— Χέρο Χόκβερντα, *Η παρουσία των ελληνικών γραμμμάτων στην Ολλανδία – και ολίγα αντίστροφα...*, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 13 (Δεκ. 1990) 78-88.
Στη σ. 81 μνημονεύεται η ανθολογία του Γ52.
- Δ239.— Ρ.Α. Petrou, Manolis Anagnostakis, *Στον τόμο: Kinders Neues Literatur Lexikon*, Μόναχο 1990-1991, 404-405.

1991

- Δ240.— Από το «Μολών λαβέ» του Μ. Αναγνωστάκη μέχρι σήμερα, *Η Τόλμη* Ηρακλείου Κρήτης, 15 Ιαν. 1991.
Παρέχεται η πληροφορία πως πραγματοποιήθηκε φιλική, τιμητική συγκέντρωση στο σπίτι του Λάκη Παπαστάθη, με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από τη δημοσίευση του πρώτου ποιήματος «Μολών λαβέ» του Μ.Α. [=A1].
- Δ241.— Ελένη Παπαδοπούλου, *Κύριες τάσεις και ρεύματα στη νεοελληνική λογοτεχνία του 20^{ού} αιώνα*, *Νέα Εστία* 129 (15 Φεβρ. 1991) 259-264.

Δ242.– Παν. Μουλλάς, Ο κριτικός λόγος της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 14 (Μάρτ. 1991) 46-49.

Αναφορές στον Μ.Α. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μουλλά *Παλίμψηστα και μη. Κριτικά δοκίμια*, Στιγμή 1991, 201-211.

Δ243.– Γιώργος Μαρκόπουλος, *Εκδρομή στην άλλη γλώσσα, Αλεξάνδρου, Αναγνωστάκης, Λειβαδίτης, Δούκαρης, Κατσαρός, Κωσταβάρας, Πατρίκιος*, Ρόπτρον 1991, 23-71.

Περιλαμβάνει σε ενοποιημένο κείμενο τα Α216.3, Δ98, και Δ146.α. Ένα τμήμα ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*.

Δ244.– Κώστας Παππάς, Η αλληλεγγύη στην ποίηση, Μανόλης Αναγνωστάκης – Τίτος Πατρίκιος, *Τρικαλινά Νέα*, 4 Αυγ. 1991.

Δ245.– Δώρα Μέντη, Η «υποβολή» του Καβάφη στους μεταπολεμικούς ποιητές: Μιχάλης Κατσαρός, Μανόλης Αναγνωστάκης, Άρης Αλεξάνδρου, *Γράμματα και Τέχνες* 63 (Σεπτ.-Οκτ. 1991) 4-10.

Δ246.– Κυπριακό 1991, Ανακοίνωση, *Ελλοπία* 7 (Φθινόπωρο 1991) 4-5.

Εκφράζεται η αντίθεση σε λύση του Κυπριακού που θα παραβιάζει βασικές αρχές. Ζητείται η επανατοποθέτηση του Κυπριακού ως θέματος εισβολής και κατοχής. Μεταξύ αυτών που υπογράφουν και ο Μ.Α.

Δ247.– Γεώργιος Δ. Παγανός, Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, στον τόμο *Σύνδεσμος Ελλήνων Κυπρίων Φιλολόγων (Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ.), Νεοελληνική Λογοτεχνία, Οι εισηγήσεις στα συνέδρια ποίησης και πεζογραφίας*, Λευκωσία 1991, 129-136.

Δ248.– Λεύκιος Ζαφειρίου, Μανόλη Αναγνωστάκη, «Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ.», *ό.π.*, 137-140.

Δ249.- Γεώργιος Δ. Παγανός, *Μανόλη Αναγνωστάκης*, «*Νέοι της Σιδώνας*, 1970», *ό.π.*, 141-146.

1992

Δ250.- Βαγγέλης Κάσσοσ, *Από την αθώα μοναξιά του Μανόλη Αναγνωστάκη στην επιθετική μοναξιά του Δημήτρη Δούκαρη*, *Διαβάζω* 280 (5 Φεβρ. 1992) 49-50.

Δ251.- HD.[=;], *Μεταπολεμική Ποίηση Οι δημιουργοί, Μανόλης Αναγνωστάκης, Πνευματικές Σελίδες* (Ιουλ.-Αύγ. 1992) 3.

Δ252.- Θανάσης Μαρκόπουλος, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Έστω. Ανάπηρος, δείξε τα χέρια σου. Κρίνε για να κριθείς, Παρέμβαση Κοζάνης*, 57 (Οκτ. 1992) 5-6.
Ξανατυπ. στην εφ. *Ημερησία Βέροιας*, 25 Οκτ. 1992.

Δ253.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, «*Η Συνέχεια*», *Το Βήμα της Κυριακής*, 4 Οκτ. 1992.

Για το ομότιτλο περιοδικό που κυκλοφορούσε στην Αθήνα το 1973. Μεταξύ άλλων: «Σίγουρα “*Η Συνέχεια*” πήρε το όνομά της γιατί συνέχισε τα “*Δεκαοχτώ Κείμενα*”. Για όσους όμως ξέρουν, το βαφτιστικό της ήθελε να είναι λοξή παραπομπή και στον πιο τίμιο ποιητή της μεταπολεμικής μας ποίησης – τον Μανόλη Αναγνωστάκη».

Δ254.- «*Η δε πόλις ελάλησεν*», *Η Θεσσαλονίκη του Αναγνωστάκη, Ελευθεροτυπία*, 7 Δεκ. 1992.

Για τηλεοπτική ταινία του Γιάννη Σμαραγδή με συμμετοχή του Μ.Α.

Δ255.- Γιώργος Βαρεμένος, *Αναγνωστάκης Μανόλης*, λήμμα στο *ένθετο της εφ. Απογευματινή, Ελλάδα-20ός αιώνας*, 102-103 [1992].

Δ256.– Φίλιππος Φιλίππου, *Εξουσία και διανοούμενοι της αριστεράς, Ο Παρατηρητής Θεσσαλονίκης*, 20 (Χειμώνας 1992) 96-104.

 1993

Δ257.– Στηρίζουμε την «Αυγή», Δήλωση των Μ. Αναγνωστάκη, Λευτέρη Μαυροειδή και Σοφιανού Χρυσοστομίδη, *Το Βήμα*, 17 Φεβρ. 1993.

Δ258.– Κώστας Παππάς, *Παράλληλη ποίηση, Παρέμβαση Κοζάνης*, 62-63 (Μάρτ.-Απρ. 1993) 6.

Παραλληλίζει στίχους του Μ.Α. με αντίστοιχους των Γ. Σεφέρη, Δημήτρη Δούκαρη, Πάνου Θασίτη και Τάκη Σινόπουλου.

Δ259.– [Ολοκλήρωση και παρουσίαση των 50 πρώτων τόμων της σειράς «Η πεζογραφική μας παράδοση», επιμέλεια Μ.Α., 8 Απρ. 1993].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ259.1.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Τα αγαπημένα βιβλία, *Τα Νέα*, 9 Απρ. 1993 [και οι επόμενες εφημερίδες είναι της ίδιας ημερομηνίας] ~ Κυκλοφόρησε ο 50ός τόμος από τη «Νεφέλη», «Η πεζογραφική μας παράδοση» αρχή για νέες μελέτες, *Η Αυγή*. ~ Β.Κ. Κ[αλαμαράς], 50 βιβλία σε 5 χρόνια, *Ελευθεροτυπία*. ~ Η πεζογραφική παράδοση σε πενήντα τόμους, Μια γιορτή για την ολοκλήρωση της σειράς, *Η Καθημερινή*.

Δ260.– Η Θεσσαλονίκη στην ποίηση, *Ο Παρατηρητής Θεσσαλονίκης*, 21-22 (Καλοκαίρι 1993) 13-67.

Δημόσια συζήτηση, με συμμετοχή των: Πέτρου Παπασαραντόπουλου, Ξ.Α. Κοκόλη, Ντίνου Χριστιανόπουλου, Ανέστη Ευαγγέλου κ.ά. Για Μ.Α. κυρίως σ. 31-33 και 66.

Δ261.– Κατερίνα Σχινά, Η ποίηση που στηλιτεύει, Έλληνες σατιρικοί με ένα έμμετρο λόγο αμείλικτο, καυστικό και συχνά καταλυτικό, *Η Καθημερινή*, 27 Ιουν. 1993.

Περιδιάβαση σε σατιρικά κείμενα Ροΐδη, Παλαμά, Βάρναλη, Αλέξανδρου Σούτσου και Μ.Α.

Δ262.- Τιμή στη σύγχρονη λογοτεχνία μας, Αναγνωστάκης - Σαμαράκης στα γαλλικά «μπακαλορεά», *Ελευθεροτυπία*, 26 Ιουλ. 1993.

Δ263.- Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Επιμέλεια: Αλέξ. Αργυρίου, *Αντί* 527-528 (30 Ιουλ. 1993).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δημοσιεύεται και φωτοτυπία των Α1 και Α2.

Δ263.α.- *Αντί*, Πόσα άλλα κρυμμένα βαθιά..., 4.

Δ263.β.- Μαν. Αναγνωστάκης, [Γράμμα στον Αλέξ. Αργυρίου, 9.1.1949], 6.

Δ263.γ.- Αλέξ. Αργυρίου, Ένας υπόδικος στις φυλακές του Γεντί Κουλέ το 1949 γράφει, 7-8. [Σχολιάζεται το γράμμα τής 9.1.1949. Αναδημ. με τίτλο «Συνάντηση δι' αλληλογραφίας» στο Δ440 και στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ263.δ.- Βάσος Βαρίκας, Αναγνωστάκης (Μανόλης), Ένα αδημοσίευτο λήμμα λεξικού, Παρουσίαση Αλέξης Ζήρας, 9.

Δ263.ε.- Mario Vitti, «Γνώρισα τον Μανόλη...», 10 και 12.

Δ263.στ.- Vincenzo Orsina, Η γνωριμία μου με τον Αναγνωστάκη, 13-15.

Δ263.ζ.- Μάρω Δούκα, Ω ψυχή την αγωνία ερωτευμένη, 16-20.

Δ263.η.- Γιάννης Βαρβέρης, Ο «Στόχος» τότε και τώρα, 22-23. [=Δ146].

Δ263.θ.- Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Τα άδεια γήπεδα, 24-25. [=Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, *Τα άδεια γήπεδα*, Ποιητικές κριτικές δοκίμους, Εκδόσεις Σοκόλη <1994>, 143-149].

Δ263.ι.- Γιάννης Κοντός, Το μυστικό του ποιητή, 26.

Δ263.ια.- Αναστάσης Βιστωνίτης, Ο λόγος και η σιωπή στον Μανόλη Αναγνωστάκη, 28-31. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ263.ιβ.- Σπύρος Τσακνιάς, «Το θέμα είναι τώρα τι λες», 32-34.

Δ263.ιγ.- Αλέξης Ζήρας, Το «ΥΓ.» ως άρνηση της ερμηνείας, 36-39. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ263.ιδ.- Ξ.Α. Κοκόλης, Η ποίηση του Αναγνωστάκη και η

«αριστερή» κριτική, Τέσσερα παλαιότερα παραδείγματα, 40-48. [Ξανατυπ. στο Δ393].

Δ263.ιε.— Γιώργος Αράγης, Η παρουσία του Αναγνωστάκη στους ποιητές της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς, 50-54.

Δ263.ιστ.— Μίμης Σουλιώτης, Η χρήση της καθαρεύουσας στην ποίηση του Αναγνωστάκη, 55-56.

Δ263.ιζ.— Θεοτόκης Ζερβός, Η θεραπευτική ελαφρότητα του φαίνεται στον Μανούσο Φάσση, 57-60. [Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ263.ιη.— Άντεια Φραντζή, Ο ευάλωτος ρυθμός, 61-64. [Ξανατυπ. στο Δ301.λζ και στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ263.ιθ.— Γιάννης Πιπίνης, Εν κατακλείδι, (Σκέψεις και σχόλια για το ΥΓ. του Μανόλη Αναγνωστάκη), 65-70. [Ξανατυπ. στο Δ354].

Δ263.κ.— Αλέξ. Αργυρίου, Η «Κριτική», Ένα περιοδικό το οποίο αρήθθη τη θεολογική προσέγγιση της λογοτεχνίας και του σκοπού της στο όνομα μιας απάντησης ανοιχτής, ερωτηματικής και αινιγματικής, 71-78. [Ξανατυπ. στο Δ440].

Δ263.κα.— Δώρα Μέντη, Το θεματικό μοτίβο του «επιζώντος» στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 79-84. [=Δ301.λη. Ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*].

Δ263.κβ.— Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Σχεδιάγραμμα βιβλιογραφίας Μανόλη Αναγνωστάκη, 85-96.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ263.1.— Ο ποιητής μας, *Η Αυγή*, 31 Ιουλ. 1993. ~ Αλέξης Γκλαβάς, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης στο «Αντί», *Ημέρα Πάτρας*, 6 Αυγ. ~ Σταυρούλα Παπασπύρου, Με ένα εκτενές και θερμό αφιέρωμα το «Αντί» τιμά τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Καλοκαιρινό δώρο, Η Κυριακάτικη Αυγή*, 8 Αυγ. ~ [Ανωνύμως], Τρυφερός αλλά όχι μοιραίος, Ενδιαφέρον αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη στο περιοδικό «Αντί», *Η Καθημερινή*, 10 Αυγ.

Δ264.— Ν.Γ. Δαββέτας, Η άγνωστη συνέχεια του Μανόλη Αναγνωστάκη. *Η Λέξη* 116 (Ιούλ.-Αύγ. 1993) 500-501.

Δ265.— Σοφιανός Χρυσστομίδης, Ελεύθερα και απροκατάληπτα, Σε τόνους χαμηλούς, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 1 Αυγ. 1993.

Αναφορές στον Μ.Α.

Δ266.- Μ.Γ. Μερακλής, Μανούσος Φάσσης - Μανόλης Αναγνωστάκης: «εν διά δυοίν», *Γραφή 23-24* (Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 1993) 7-15.

Κυκλοφόρησε Δεκέμβριο 1993.

Δ267.- Γιώργος Χ. Μπαλούρδος, Λίγες σκέψεις για την ιδεολογική ποίηση του Μ. Αναγνωστάκη, *Γραφή 23-24* (Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 1993) 16-18.

Κυκλοφόρησε Δεκέμβριο 1993.

*Δ268.- Βασίλης Βασιλικός, *Λύρα ελληνική, Η ελληνική ποίηση ανθολογημένη, Από τον Ρήγα έως σήμερα*, Αρχαίος εκδοτικός οίκος Σέργιου Ραφτάνη - Πλειάδες 1993.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ268.1.- Ανέστης Ευαγγέλου, Ψηλαφώντας στα σκοτεινά, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 26 (Άνοιξη 1994) 102-109. [Επικριτικός έλεγχος για τη σύνθεση και τα σφάλματα της ανθολογίας. Βλ. για Μ.Α., και τον τρόπο που ανθολογούνται τα ποιήματά του, στις σ. 103-104].

Δ269.- Σάββας Παύλου, Α', Για τον κ. Μανούσο Φάσση και το Θεοτόκη Ζερβό, Β', Ριμάριο ή Περί Σεφέρη, Κατσίμπαλη, Φάσσης, Σινόπουλου, Σαββίδη κ.λπ., *Ακμή Λευκωσίας*, 16 (Φθινόπωρο 1993) 481-488.

Δ270.- [Τιμητική βραδιά για τον Μ.Α. στο Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο Χαλανδρίου, 8 Δεκ. 1993].

Βλ. και: Ειρήνη Βεργοπούλου, Πόσα άλλα κρυμμένα βαθιά..., Στιγμές από την τιμητική βραδιά για τον Μανόλη Αναγνωστάκη στο Χαλάνδρι, *Η Εποχή*, 19 Δεκ. 1993.

Δ271.- Ειρήνη Σκούρα, Παρένθετος λόγος και σιωπή στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Πλανόδιον* 19 (Δεκ. 1993) 218-225.

Δ272.– Τίνα Καμπίτση, Μανόλης Αναγνωστάκης: Οι παράμετροι του έργου του, Οι παράμετροι της τέχνης, *Κυμοθόη Αργοστολίου*, περιοδική έκδοση Συνδέσμου Φιλολόγων Κεφαλονιάς-Ιθάκης, 3 (Δεκ. 1993) 89-108.

 1994

Δ273.– Άγγ. Μενδρινός, Το θέατρο...τέχνης στη σέντρα, *Σούπερ Σπορ*, 27 Ιαν. 1994.

Για τους ανθρώπους των γραμμάτων και της τέχνης που ασχολούνται με το ποδόσφαιρο. Μεταξύ αυτών και ο Μ.Α.

Δ274.– Δημήτρης Μητρόπουλος, Οι φωνές της ποίησης, *Το Βήμα της Κυριακής*, 30 Ιαν. 1994.

Για τους ποιητές που διαβάζουν οι ίδιοι ποιήματά τους σε δίσκους.

Δ275.– Νάσος Βαγενάς, Ξαναδιαβάζοντας τον Αναγνωστάκη, *Το Βήμα της Κυριακής*, 17 Απρ. 1994.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Βαγενά, *Η ειρωνική γλώσσα*, Στιγμή 1994, 125-132 και στο *Κριτικά Κείμενα*.

Δ276.– [Τιμητική εκδήλωση για τον Μ.Α., οργανωμένη από το Πολιτιστικό Τμήμα του Συνασπισμού, στο «Θέατρο Τζένη Καρέζη», με ομιλητή τον Δ.Ν. Μαρωνίτη, Ο Μίκης Θεοδωράκης παίζει και τραγουδά μελοποιημένα ποιήματα του Μ.Α., 25 Απρ. 1994].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΧΟΛΙΑ

Δ276.1.– Αμάντα Μιχαλοπούλου, Βραδιά Μ. Αναγνωστάκη, Εκδήλωση για τον ποιητή οργανώνουν από κοινού η Ομάδα φίλων του και ο Συνασπισμός, *Η Καθημερινή*, 21 Απρ. 1994. ~ Πόλυ Κρημνιώτη, Μια τιμητική εκδήλωση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Δρόμοι παλιοί..., Ο Μίκης Θεοδωράκης τραγουδά για τον τιμώμενο φίλο του, τον Μανόλη Αναγνωστάκη, «Για να πετύχει η μελοποίηση ενός ποιήματος δεν αρκεί μόνον το ταλέντο, η ευαισθησία ή η έμπνευση του συνθέτη, Πρέπει οι δύο καλλιτέχνες να ταυτίζονται, Να ανήκουν στην ίδια γενιά,

να έχουν ζήσει τα ίδια πράγματα, να έχουν κοινές εμπειρίες και βιώματα...», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 24 Απρ. ~ Γιώργος Σαρηγιάννης, Ο Μίκης έπαιξε και τραγούδησε Αναγνωστάκη, Η βραδιά του ποιητή, Τα - σχεδόν- πενήντα χρόνια ποιητικής προσφοράς του Μανόλη Αναγνωστάκη τιμήθηκαν χθες στο Θέατρο Καρέζη, Κορυφαίος ο Μίκης Θεοδωράκης, που τραγούδησε τραγούδια του σε στίχους του ποιητή, *Τα Νέα*, 26 Απρ. ~ Ανταίος Χρυσστομίδης, Μια εκδήλωση, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 30 Απρ. ~ Σταυρούλα Παπασπύρου, Μανόλης Αναγνωστάκης «Πολιτικός της ηθικής και ηθικός της ποιήσης...», Μια βραδιά που θύμιζε εκδήλωση της πρώτης μεταπολιτευτικής περιόδου, τότε που οι ελπίδες διατηρούνταν ανέριαιες, πριν χαθούν μέσα στις ψευδαισθήσεις..., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 30 Απρ. ~ Φωφώ Βασιλακάκη, Φλόγες που ξανάναψαν, *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 30 Απρ.-1 Μαΐου.

Δ277.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, Πενήντα χρόνια Ποιητής, *Το Βήμα της Κυριακής*, 30 Απρ. 1994.

Δ278.- Χαράλαμπος Γολέμης, Συνέχεια, 1994, *Η Εποχή*, 8 Μαΐου 1994.

Για την υποψηφιότητα του Μ.Α. στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας του Συνασπισμού και για την εκδήλωση της 25^{ης} Απριλίου. Πβ. Δ276.

Δ279.- Δημήτρης Τζιόβας, Η Ποιητική της ενοχής και το υλικό σθένος των λέξεων, *Ποίηση* 3 (Άνοιξη 1994) 89-107.

Δ280.- Επτά κέντρα πολιτισμού, Δαμανάκη: δέσμη προτάσεων για τις τέχνες, *Ελευθεροτυπία*, 9 Σεπτ. 1994.

Προεκλογικές εξαγγελίες. Μεταξύ των παρευρεθέντων και ο Μ.Α.

Δ281.- Μίκης Σοφοκλέους, Μανόλης Αναγνωστάκης - Αντρέας Παστελλάς: Παράλληλοι ποιητικοί βίοι σε «αντίθετες» όχθες, *Ακτή Λευκωσίας*, 20 (Φθινόπωρο 1994) 463-491.

Δ282.- Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Μανόλης Αναγνωστάκης, (Μία εισήγηση), στο βιβλίο του *Τα άδεια γήπεδα*, Ποιητικές κριτικές δοκιμές, Εκδόσεις Σοκόλη <1994>, 151-157.

Εισήγηση σε τιμητική εκδήλωση για τον ποιητή στο «Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Χαλανδρίου». Πβ. Δ270.

Δ283.– Πανεπιστήμιο Κρήτης, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Νεοελληνικός Τομέας, Διδάσκων: Α. Αργυρίου, Ειρήνη Γ. Παπαδάκη, *Πίνακας λέξεων των Ποιημάτων του Μανόλη Αναγνωστάκη*, <Ρέθυμνο 1994>.

1995

Δ284.– Αγγελική Κώττη, Πορτραίτα, Μ. Αναγνωστάκης, Στο χαμένο όραμα, *Έθνος*, 4 Μαρτ. 1995.

Δ285.– Γιώργος Αράγης, Η διμορφία του ποιητικού λόγου στο έργο του Αναγνωστάκη, *Γράμματα και Τέχνες* 73 (Ιαν.-Απρ. 1995) 38-41.

Δ286.– Ιδιωτεύουν οι απόστρατοι πολίτες; Ρεπορτάζ: Νατάσα Μπαστέα, *Τα Νέα*, 8 Μαΐου 1995.

Μια παράγραφος για τον Μ.Α.

Δ287.– Η Ιωνία τιμά τον Μ. Αναγνωστάκη, *Το Βήμα*, 29 Μαΐου 1995.

Εκδήλωση στον Ιωνικό Σύνδεσμο Νέας Ιωνίας.

Δ288.– Δώρα Μέντη, *Μεταπολεμική πολιτική ποίηση, Ιδεολογία και ποιητική*, Κέδρος 1995, 245-254.

Δ289.– Σαράντος Ι. Καργάκος, Κοινωνία θεατών, (Με αφορμή μια φράση του Μ. Αναγνωστάκη), «Δυο κατηγορίες πάντα: οι δρώντες και οι θεατές» (ΥΓ.), *Πρόταση Άρτας*, 1 (1995) 56-58.

Δ290.– Αφιέρωμα, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ελίτροχος Πάτρας*, 7 (Φθινόπωρο 1995).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ290.α.– Μ. Αναγνωστάκης, *Κι ήθελε ακόμη*, 8-11. [Το ποίημα αυτό-γραφο και σε τυπογραφική μορφή. Ακολουθεί φωτογραφία του Μ.Α. και βιογραφικό του].
- Δ290.β.– Ε.Γ. Καψωμένος, *Ιδεολογία και ποιητική στην πρώτη μεταπολεμική γενιά, Αναγνωστάκης – Αλεξάνδρου – Κατσαρός*, 12-30.
- Δ290.γ.– Αλέξανδρος Αργυρίου, *Τα ποικίλα συμφραζόμενα της ποίησης του Μανόλη Αναγνωστάκη*, 31-41. [Ξανατυπ. στο Δ440 με τίτλο «Νοούμενα και υπονοούμενα τόπων και χώρων της Θεσσαλονίκης»].
- Δ290.δ.– Ξ.Α. Κοκώλης, *Περιπλανήσεις σε παλαιότερες εκδόσεις*, 42-56. [Ξανατυπ. στο Δ393].
- Δ290.ε.– Νικήτας Παρίσης, *Μια ποιητική συνομιλία: Ο Αναγνωστάκης «συνομιλεί» με τον Εγγονόπουλο*, 57-64.
- Δ290.στ.– Γιάννης Κουβαράς, *Αναγνωστάκης και επίγονοι, (Στοιχεία άτυπου διαλόγου)*, 65-69. [Ξανατυπ. στο Δ610].
- Δ290.ζ.– Νένα Ι. Κοκκινάκη, *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης*, 71-74.
- Δ290.η.– Γιώργος Πετρόπουλος, *Για την ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη*, 75-81.
- Δ290.θ.– Δημήτρης Ι. Καραμβάλης, *Θέσεις για την ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη*, 82-86.
- Δ291.– Vincenzo Orsina, *Ο Στόχος και η Σιωπή, Εισαγωγή στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Πρόλογος-επιμέλεια Αλέξης Ζήρας, Μετάφραση Αυγή Καλογιάννη, Εκδόσεις Νεφέλη, 1995.*
- 21 × 14 εκ. ~ 152 σ. Ελληνική μτφρ. ολόκληρου του Α204. Στις σ. 9-12, πρόλογος του Αλέξη Ζήρα, με τίτλο: «Η κριτική ως αναζήτηση της οργανικής ενότητας». Το βιβλίο διαρθρώνεται στα ακόλουθα κεφάλαια: Εισαγωγή ~ Προοίμιο: το *Ξεκίνημα* ~ Ο κύκλος των «Εποχών» ~ Ο κύκλος «Συνέχειες» ~ Ο «Στόχος» και η σιωπή. Ακολουθούν ευρετήρια. Αποσπάσματα ξανατυπ. στο *Κριτικά Κείμενα*, 213-226.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- Δ291.1.– Πόλυ Κρημνιώτη, *Πέρα από τη θλίψη του εφήμερου..., Η Κυριακάτικη Αυγή*, 4 Ιουν. 1995.
- Δ291.2.– Κώστας Παππάς, *Παρέμβαση Κοζάνης*, 89-90 (Δεκ. 1995)
- 13.

- Δ291.3.– Ο Βιβλιογράφος, Σολωμός και Αναγνωστάκης, Επιμέλεια: Δημήτρης Δασκαλόπουλος, *Τα Νέα*, 5 Μαρτ. 1996.
- Δ292.– Δημοσθένης Κούρτοβικ, *Έλληνες Μεταπολεμικοί Συγγραφείς, Ένας κριτικός οδηγός*, Εκδόσεις Πατάκη <1995>, 25-26.
- Δ293.– [Εκδήλωση για τα 70 χρόνια του Μ.Α. στο Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, οργανωμένη από το περιοδικό *Ποίηση και τις Εκδόσεις Νεφέλη*, Ομιλητές: Βενετία Αποστολίδου, Χάρης Βλαβιανός, Ευριπίδης Γαραντούδης, Παντελής Μπουκάλας, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, 1 Δεκ. 1995].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ293.1.– Μ. Αναγνωστάκης, Εκδήλωση για τα εβδομηκοστά γενέθλιά του, *Η Αυγή*, 26 Νοεμβρ. 1995. ~ Ατζέντα, *Ποίηση, Η Καθημερινή*, 26 Νοεμβρ. ~ «Το θέμα είναι τώρα τι λες», *Η Αυγή*, 29 Νοεμβρ. ~ Τα 70χρονα του ποιητή, *Ελευθεροτυπία*, 30 Νοεμβρ. ~ Π.Κρ[ημινιώτη], Τα 70χρονα του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 1 Δεκ. ~ Η βραδιά του ποιητή, *Τα Νέα*, 1 Δεκ. ~ Β. Καλαμαράς, Κι εμείς τον ευχαριστούμε..., *Ελευθεροτυπία*, 3 Δεκ. Βλ. και Δ294.
- Δ294.– Άγγελος Ελεφάντης, Η «απορία» είναι τώρα τι λες, *Η Εποχή*, 3 Δεκ. 1995.
Με αφορμή το Δ293. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Ελεφάντη, *Διά γυμνού οφθαλμού*, Εκδόσεις Πόλις <1998>, 72-74.
- Δ295.– Παντελής Μπουκάλας, Οι λέξεις...οι πρόκες και οι σφυριές, Από τον Σωκράτη ως τον Διονύσιο Σολωμό και τον Μανόλη Αναγνωστάκη ~ Η ποιητική γενιά της καρτερί-ας, Η γλωσσική, ηθική και πολιτική ποιητική του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 12 και 19 Δεκ. 1995, αντιστοιχώς.
Ξανατυπ. στο Δ383.

- Δ296.— David Ricks, “The Best Wall to Hide Our Face Behind”, An Introduction to the Poetry of Manolis Anagnostakis, *Journal of Modern Hellenism* 12-13 (Χειμώνας 1995-1996) 1-26.
- Δ297.— Domenica Minniti Gonias, *Presenza e memoria in Manolis Anagnostakis*, *Greek Letters* Αθήνας, 9 (1995-96) 187-197.
Μεταφράζει ιταλικά (σ. 191-195) το ΥΓ. Βλ. Γ39.

 1996

- Δ298.— [Πολιτιστική εκδήλωση 1^{ου} Λυκείου Βριλησίων, Μανόλης Αναγνωστάκης, 70 χρόνια ποίησης και δημιουργίας, Μάρτιος 1996].
- Δ299.— «Η τέχνη δεν βιάζεται, το μέλλον είναι δικό σας», Επιμέλεια: Μικέλα Χαρτουλάρη. *Τα Νέα*, 22 Απρ. 1996.
Προαναγγέλλεται η έκδοση τιμητικού τόμου για τον Μ.Α., με επιμέλεια Σπύρου Τσακνιά. Μιλούν για τον Μ.Α. ο Τίτος Πατρίκιος («Έδωσε μια δεύτερη ζωή») και ο Λεωνίδας Κύρκος («Αθόρυβος υπηρέτης του χρέους»). Δημοσιεύονται στοιχεία αλληλογραφίας Μ.Α. και Κλείτου Κύρου. [Ο τιμητικός τόμος δεν κυκλοφόρησε].
- Δ300.— [Εκδήλωση για τον Μ.Α. από τον Σύνδεσμο Φιλολόγων Νομού Ρεθύμνης, 27 Απρ. 1996].
- Δ301.— *Για τον Αναγνωστάκη, Κριτικά κείμενα, Επιλογή Νάσος Βαγενάς*, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 1996.
312 σ. «Τυπώθηκε [...] σε 1.000 αντίτυπα τον Μάιο του 1996». Την έκδοση επιμελήθηκε ο Σάββας Παύλου.
- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
- Δ301.α.— Ν.Β[αγενάς], Πρόλογος, 7.
Δ301.β.— Αιμίλιος Χουρμούζιος, Μανόλη Αναγνωστάκη *Εποχές*, I, II. (Θεσσαλονίκη, 1945, 1948), 9-12. [=A39.7].
Δ301.γ.— Ρένος Ηρ. Αποστολίδης, Μανόλης Αναγνωστάκης, 13-21. [=A45.7].

- Δ301.δ.– Γιώργος Καφταντζής, Το πρόβλημα Αναγνωστάκη στη μεταπολεμική μας ποίηση, 22-28. [=A46.5].
- Δ301.ε.– Αλέξανδρος Αργυρίου, Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ποιήματα*, Αθήνα 1956, 29-36. [=A48.4].
- Δ301.στ.– Μανόλης Λαμπρίδης, Μανόλη Αναγνωστάκη: *Τα Ποιήματα*, 37-47. [=A48.3].
- Δ301.ζ.– Κώστας Κουλουφάκος, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Ποιήματα (1941-1956)*, Αθήνα 1956, 48-52. [=A48.5].
- Δ301.η.– Ντίνος Χριστιανόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, 53-60. [=Δ33].
- Δ301.θ.– Νίκος-Αλέξης Ασλάνογλου, Μανόλη Αναγνωστάκη: *Η Συνέχεια*, 3, 61-65. [=A110.6].
- Δ301.ι.– Κώστας Στεργιόπουλος, Μια προσωπική μαρτυρία, Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Συνέχεια*, 3. (Θεσσαλονίκη 1962), 66-70. [=A110.13].
- Δ301.ια.– Γιώργος Αράγης, Εισαγωγή στην ποίηση του Αναγνωστάκη, 71-78. [=Δ53].
- Δ301.ιβ.– Βάσος Βαρίκας, Ελευθερία και δόγμα, Μ. Αναγνωστάκης: *Υπέρ και Κατά*, 79-84. [=A125.10].
- Δ301.ιγ.– Γιάννης Χατζίνης, Μανόλη Αναγνωστάκη: *Υπέρ και Κατά*, Σημειώσεις κριτικής, 85-87. [=A125.19].
- Δ301.ιδ.– Γιάννης Δάλλας, Διαλεκτική του προσώπου μεσ' στη συλλογική δοκιμασία, Μανόλη Αναγνωστάκη: *Ποιήματα 1941-1971*, Θεσσαλονίκη 1971, 88-94. [=Δ301.ιδ = Δ382 = A163.3].
- Δ301.ιε.– Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Η ποίηση του Μ. Αναγνωστάκη, 95-104. [=Δ66].
- Δ301.ιστ.– Στέφανος Μπεκατώρος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Η Εποχή και το Πρόσωπο. Ένα πλησίασμα, 105-115. [=Απόσπασμα του Δ65].
- Δ301.ιζ.– Μίμης Σουλιώτης, Ένα στόχαστρο για τον «Στόχο» του Μαν. Αναγνωστάκη, 116-123. [=Δ69].
- Δ301.ιη.– Κίμων Φράιερ, *Ο Στόχος* του Μανόλη Αναγνωστάκη, 124-126. [=Δ102].
- Δ301.ιθ.– Σόνια Ιλίνσκαγια, Η μοίρα μιας γενιάς, 127-130. [=Απόσπασμα του Δ81].
- Δ301.κ.– Δ.Ν. Μαρωνίτης, Ο πιο ψηλός της παρέας ~ Η λειτουργία

- του χρόνου: *Εποχές και Συνέχειες*, 131-133 και 134-138, αντιστοίχως. [=Αποσπάσματα των Δ78 και Δ79].
- Δ301.κα.- Σπύρος Νοταράς [=Σπύρος Τσακνιάς], *Σκέψεις και σχόλια για τα Αντιδογματικά του Αναγνωστάκη*, 139-142. [=Α210.1].
- Δ301.κβ.- Αντώνης Σγουρός [= Αστέρης Κοββατζής], *Τα Αντιδογματικά του Μανόλη Αναγνωστάκη, Μια ιστορία για τον μελετητή*, 143-148 [=Απόσπασμα του Α210.3].
- Δ301.κγ.- Ξ.Α. Κοκόλης, *Μανόλης Αναγνωστάκης*, 149-154. [=Απόσπασμα του Δ104].
- Δ301.κδ.- Γιώργος Μαρκόπουλος, *Μανόλης Αναγνωστάκης*, 155-157. [=Απόσπασμα του Δ98].
- Δ301.κε.- Σπύρος Τσακνιάς, *Μανόλης Αναγνωστάκης Το περιθώριο '68-'69*, 158-163. [=Α216.4].
- Δ301.κστ.- Άννα Τζούμα, *Ο χρόνος - ο λόγος, Η ποιητική δοκιμασία του Μανόλη Αναγνωστάκη· μια οπτική*, 164-171. [=Απόσπασμα του Δ145].
- Δ301.κζ.- Αλέξ. Αργυρίου, *Στοχασμοί επάνω στις αφετηρίες του ποιητικού έργου του Αναγνωστάκη*, 172-182. [=Δ135].
- Δ301.κη.- Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, *Το ΥΓ του Μανόλη Αναγνωστάκη, Η ποίηση έξω από τη σελίδα*, 183-191. [=Απόσπασμα του Α268.2].
- Δ301.κθ.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Το ΥΓ του Μανόλη Αναγνωστάκη*, 194-198. [=Α399.12].
- Δ301.λ.- Αλέξης Ζήρας, *Το ΥΓ ως άρνηση της ερμηνείας*, 199-205. [=Δ263.ιγ].
- Δ301.λα.- Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, *Ο εκρηκτικός ήχος της σιωπής*, 206-212. [=Α367.1].
- Δ301.λβ.- Vincenzo Orsina, *Ο Στόχος και η σιωπή*, 213-226. [=Απόσπασμα του Δ204].
- Δ301.λγ.- Μ.Ζ. Κοπιδάκης, *Φίλος, άλλος εαυτός*, 227-230. [=Α385.4].
- Δ301.λδ.- Θεοτόκης Ζερβός, *Η θεραπευτική ελαφρότητα του φαίνεσθαι στον Μανούσο Φάσση*, 231-237. [=Δ263.ιζ].
- Δ301.λε.- Αναστάσης Βιστωνίτης, *Ο λόγος και η σιωπή στον Μανόλη Αναγνωστάκη*, 258-269. [=Δ263.ια].
- Δ301.λστ.- Άντεια Φραντζή, *Ο ευάλωτος ρυθμός*, 270-278. [=Δ263.ιη].

Δ301.λζ.– Δώρα Μέντη, Το θεματικό μοτίβο του «επιζώντος» στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 279-292. [=Δ263.κα].

Δ301.λη.– Νάσος Βαγενάς, Ξαναδιαβάζοντας τον Αναγνωστάκη, 293-301. [=Δ275].

Δ301.λθ.– Γιάννης Δάλλας, Η μύηση ως βιοθεωρία και ποιητική, Ιδεολογικές δομές του αισθήματος, 238-257. [=Δ224.δ].

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Δ301.1.– Σπύρος Κακουριώτης, Κριτική αποτίμηση και αποτίμηση της κριτικής, Ακόμη μια φορά για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 1 Σεπτ. 1996.

Δ301.2.– Μ.Χ[αρτουλάρη], Το Δίκτυο, Υπόδειγμα από την Κύπρο, *Τα Νέα*, 18 Σεπτ. 1996.

Δ301.3.– Όλγα Σελλά, Ξαναδιαβάζοντας τον Μ. Αναγνωστάκη, Κριτικά κείμενα σ' ένα τόμο για τον ποιητή και την εποχή του, *Η Καθημερινή*, 29 Σεπτ. 1996.

Δ301.4.– Θανάσης Ντόκος, *Ελί-τροχος* Πάτρας, 11 (1996) 208-209.

Δ301.5.– Ευριπίδης Γαργαντούδης, Η χαρτογράφηση της μεταπολεμικής λογοτεχνικής κριτικής, *Νέα Εστία* 145 (Ιαν. 1999) 79-83. [Σχολιάζει τους έως τότε εκδοθέντες ομοειδείς τόμους της σειράς των Εκδόσεων Αιγαίου].

Δ302.– Παντελής Μπουκάλας, Η ελληνική ποίηση στα χρόνια της μεταπολίτευσης, Ποιες γενιές εμφανίζονται δρώσες, πώς ωριμάζει το έργο τους, ποιοι ετελεύτησαν και τι κληροδότησαν ~ Οι ποιητές σαν περιηγητές ερειπίων, Πόσο άλλαξε η γλώσσα, το ύφος, το ήθος, η μορφή και η μουσική της; Ορισμένα γενικά γνωρίσματα της ελληνικής ποίησης στα χρόνια της μεταπολίτευσης, *Η Καθημερινή*, 18 και 25 Ιουν. 1996.

Δ303.– [Εκδήλωση του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου αφιερωμένη στον Μ.Α. για τα πενήντα χρόνια παρουσίας του στα ελληνικά γράμματα, 8 Ιουλ. 1996].

Ομιλητής: Παν. Μουλλάς. Ποιήματα διαβάζει ο Δημήτρης Καταλειφός. Προβολή συνεντεύξεων του Μ.Α. και σχετικών ντοκουμέντων σε σκηνοθεσία Λάκη Παπαστάθη.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΧΟΛΙΑ

- Δ303.1.— Δ. Ρουμπούλα, Γιόρτασε τα 50 χρόνια με...σιωπή, *Έθνος*, 9 Ιουλ. 1996. ~ Η σιωπή δεν ταιριάζει στον ποιητή..., Το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου τίμησε τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Απογευματινή*, 9 Ιουλ. ~ Η υποθήκη του ποιητή σε φιλμ, *Τα Νέα*, 10 Ιουλ. [Για το ντοκιμαντέρ του Λάκη Παπαστάθη]. ~ Η φωνή και οι σιωπές του ποιητή, Κοσμοσυρροή στην εκδήλωση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 10 Ιουλ. ~ Β.Κ. Καλαμαράς, «Επιλέγω τη σιωπή», Ο Μανόλης Αναγνωστάκης τιμήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, *Ελευθεροτυπία*, 10 Ιουλ. ~ Μανόλης Αναγνωστάκης, «Το έργο μου το ολοκλήρωσα, Επιλέγω τη σιωπή», *Η Αυγή*, 10 Ιουλ. ~ Το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου τίμησε τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ελεύθερη Ώρα*, 10 Ιουλ. ~ Τιμή στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αυριανή*, 10 Ιουλ. ~ Ο Μαν. Αναγνωστάκης «έσπασε» τη σιωπή του, *Ο Λόγος*, 10 Ιουλ. ~ Μαριέττα Ριάλδη, Μεγαλείο η σιωπή του ποιητή..., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 14 Ιουλ. ~ Μισός αιώνας πνευματικής προσφοράς, Το Ε.ΚΕ.ΒΙ. τίμησε τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Βιβλιοφιλική* 2 (Σεπτ. 1996).
- Δ304.— Χρίστος Ζαφείρης, Οι αντιστασιακοί διαμαρτύρονται για το Γεντί Κουλέ, Μη σβήνετε τις μνήμες μας, *Τα Νέα*, 17 Ιουλ. 1996.
- Δ305.— Γιάννης Κουβαράς, Ο δραστικά παρών Κώστας Καρυωτάκης, Η απήχηση του έργου του ποιητή, εκατό χρόνια από τη γέννηση και 68 από το θάνατό του, *Η Καθημερινή*, 23 Ιουλ. 1996.
Αναφορές στον Μ.Α.
- Δ306.— Παναγιώτης Μουλλάς, Μανόλης Αναγνωστάκης· μισός αιώνας πνευματικής παρουσίας, *Αντί* 612 (Δεκαπενταύγουστος 1996) 40-48.
Ξανατυπ. στο Δ344.
- Δ307.— Σπύρος Τσακνιάς, Βραχυλογία και φλυαρία, *Τα Νέα*, 10 Σεπτ. 1996.
Σχολιάζει και στίχους του Μ.Α.

- Δ308.– Μ[ικέλα] Χ[αρτουλάρη]. Το δίκτυο, Ένας άσωτος επιστρέφει, *Τα Νέα*, 30 Σεπτ. 1996.
Για την ετοιμαζόμενη επανέκδοση του βιβλίου περί Μανούσου Φάσση.
- Δ309.– [Παρουσίαση των «Βιβλιογραφικών Προτάσεων» του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, 5 Νοεμβρ. 1996].
Πβ. Α409.
- Δ310.– Παπαδίτσας προς Αναγνωστάκη, Μια ανέκδοτη επιστολή περί ποιήσεως και όχι μόνον, Έχω συχαθεί μ' αυτά που γίνονται στην Αθήνα, *Ελευθεροτυπία*, 30 Νοεμβρ. 1996.
- Δ311.– [Ομιλία Π.Δ. Μαστροδημήτρη στο διεθνές συμπόσιο «Λογοτεχνία και Κοινωνία», με θέμα: «Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο ποιητής της “ήττας” και της “ελπίδας”», Πανεπιστήμιο Αθηνών, 13 Δεκ. 1996].
Το κείμενο δημοσιεύεται στο Δ412.
- Δ312.– Π.Δ. Μαστροδημήτρης, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία*, Έκτη έκδοση, Εκδόσεις Δόμος <1996>, 179-180, 225-226 (κυρίως).

 1997

- Δ313.– Ελληνικές υποψηφιότητες για τα Αριστεία Λογοτεχνίας, Προτείνονται Μπακόλας, Πανσέληνος, Αναγνωστάκης, Σωτηρίου, *Τα Νέα*, 24 Ιαν. 1997.

ΣΧΟΛΙΑ

- Δ313.1.– Μ.Χ[αρτουλάρη], Το Δίκτυο, Σιωπηλή νικητήρια φωνή, *Τα Νέα*, 6 Οκτ., 1996.
- Δ314.– Βενετία Αποστολίδου, Μεταπολεμικές φωνές, *Η Καθημερινή (Επτά Ημέρες)*, 2 Φεβρ. 1997, Αφιέρωμα «Η λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης», 13-15.

- Δ315.- Άρης Μαραγκόπουλος, Λογοτεχνικά περιοδικά, *Η Καθημερινή (Επτά Ημέρες)*, 2 Φεβρ. 1997, Αφιέρωμα «Η λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης», 26-28.
- Δ316.- Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Η ηθική του πολιτικού λόγου, *Μια θεματική ανάγνωση, Ο Πολίτης Δεκαπενθήμερος* 32 (21 Φεβρ. 1997) 31-34.
Στη σ. 31 δημοσιεύεται ποίημα του Μ.Α. «Απάντηση σε γράμμα», χρονολογημένο 18.1.[19]48.
- Δ317.- Δημήτρης Αγγελάτος, Οι τίτλοι των «Περιεχομένων» και το «καινούργιο ποίημα», Όψεις της ποιητικής του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ο Πολίτης Δεκαπενθήμερος* 32 (21 Φεβρ. 1997) 35-38.
- Δ318.- Μικέλα Χαρτουλάρη, Η Ακαδημία τούς σνόμπαρε, Οι λογοτέχνες την περιφρονούν, Σχέσεις... ντροπής, *Τα Νέα*, 26 Φεβρ. 1997.
Για την Ακαδημία Αθηνών. Στο ρεπορτάζ παρατίθενται γνώμες των Μ.Α., Μίλτου Σαχτούρη, Τίτου Πατρίκιου, Αντώνη Σαμαράκη.
- Δ319.- Μάνος Ελευθερίου, Το πνεύμα του τόνου, Σαν τα παραμύθια, *Τα Νέα*, 6 Μαρτ. 1996.
Αναφορές στον Μ.Α.
- Δ320.- Σάββας Παύλου, «If...», Κίπλιγκ - Άντερσον - Αναγνωστάκης, (Κι ακόμη: Βάρναλης, Θ. Πιερίδης, Παπατσώνης, Σινόπουλος), *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 1 (Άνοιξη 1997) 38-39.
- Δ321.- Manolis Anagnostakis, Il bersaglio e il silenzio, A cura di Vincenzo Orsina. *Poesia* Ρώμης (1997) 30-33.
Ακολουθεί (σ. 34-40) μτφρ. ποιημάτων του Μ.Α. στα ιταλικά. Πβ. Γ41.

Δ322.– 12^ο Βορειοελλαδικό Ιατρικό Συνέδριο, *Επιστημονικές & Πολιτιστικές Εκδηλώσεις*, Η συμμετοχή της Ιατρικής Εταιρείας Θεσσαλονίκης στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης «Θεσσαλονίκη 1997», <7-13 Απρ. 1997>.

16σέλιδο πρόγραμμα. Στη σ. 8 για Μ.Α. και στη σ. 9 για Παν. Μουλλά, ο οποίος μίλησε στις 8 Απριλίου στην Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με θέμα «Το έργο του ιατρού-ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη».

Δ323.– [Εκδήλωση οργανωμένη από την Δ.Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. και τον Σύνδεσμο Φιλολόγων Δράμας, Ομιλητής Γρηγόρης Πεντζίκης, με θέμα «Η γλώσσα και η ποιητική μιας επαναστατημένης γενιάς: ένα ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη», Δράμα, 14 Απρ. 1997].

Βλ. Δ445.

Δ324.– *Τιμή στον Μανόλη Αναγνωστάκη*, Θεσσαλονικέων εσπερίδες, Οργανισμός Πολιτιστική Πρωτεύουσας της Ευρώπης, Θέατρο «Αυλαία», Θεσσαλονίκη, 15 Απρ. 1997.

Τεύχος 16 σελίδων, με εργοβιογραφικά στοιχεία και επιλογή ποιημάτων. Βλ. και Α413.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ324.1.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Τιμή στο μεγάλο ποιητή, *Κυριακάτικη Φωνή του Βορρά* Θεσσαλονίκης, 13 Απρ. 1997. ~ Εκδήλωση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ελεύθερος*, 15 Απρ. ~ Η Θεσσαλονίκη τιμά τον Μ. Αναγνωστάκη, *Ελεύθερος Τύπος*, 15 Απρ. ~ Μανόλης Αναγνωστάκης, Τιμή στον ποιητή της «πολιτικής ηθικής», *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 15 Απρ. ~ Θα τιμήσουν τον Αναγνωστάκη, *Η Εβδόμη Καβάλας*, 15 Απρ.

Δ325.– [Αναγόρευση Μ.Α. σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 16 Απρ. 1997].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ325.1.— Ο Αναγνωστάκης επίτιμος διδάκτωρ, *Ελευθεροτυπία*, 5 Απρ. 1997. ~ Επίτιμος διδάκτορας ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Τα Νέα*, 15 Απρ. ~ Επίτιμος διδάκτορας ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Θάρρος Κοζάνης*, 16 Απρ. ~ Βασίλης Κ. Καλαμαράς, Ένας ποιητής ανθρώπινος, *Ελευθεροτυπία*, 16 Απρ. ~ Επίτιμος διδάκτωρ στη Θεσσαλονίκη ο Μανόλης Αναγνωστάκης, Δεν ξέρω τι είναι ποίηση, *Τα Νέα*, 17 Απρ. ~ Τίμησαν με αγάπη τον Μ. Αναγνωστάκη, Επίτιμος διδάκτωρ στη Θεσσαλονίκη, *Η Καθημερινή*, 17 Απρ. ~ Μ. Πλ[ήκα], Δημόσια, αλλά σιωπηρά... Επίτιμος διδάκτωρ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου ανακηρύχθηκε αργά χθες το απόγευμα ο Μανόλης Αναγνωστάκης, ύστερα από πρωτοβουλία της Φιλοσοφικής Σχολής, *Η Αυγή*, 17 Απρ. ~ Έλλη Τσολάκη, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης αναγορεύθηκε διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής, *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 17 Απρ. ~ Ο Μανόλης Αναγνωστάκης επίτιμος διδάκτορας, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 17 Απρ. ~ Μαρούλα Πλήκα, «Τι να σας πω; Τα 'παμε όλα...», *Η Αυγή*, 18 Απρ. ~ Τιμή στον Ρεθεμνιώτη ποιητή, *Ρεθεμνιώτικα Νέα*, 18 Απρ. ~ Η πόλη τίμησε το Μανόλη Αναγνωστάκη, Ο ποιητής που μέτρησε τη στάχτη, *Κυριακάτικη Φωνή του Βορρά Θεσσαλονίκης*, 20 Απρ.
- Δ326.— Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Τα Νέα*, 19 Απρ. 1997.
Για την αναγόρευση του Μ.Α. σε επίτιμο διδάκτορα. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δασκαλόπουλου *Το δικαίωμα του αναγνώστη*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2017, 63-66.
- Δ327.— Δ.Ν. Μαρωνίτης, Απολίτιστα μονοτονικά, Πασχαλινό, *Το Βήμα της Κυριακής*, 24 Απρ. 1997.
Ό,τι και το προηγούμενο.
- Δ328.— Ελπινίκη Νικολουδάκη-Σουρή, Η αρθρογραφία του Μανόλη Αναγνωστάκη για τον Κ.Π. Καβάφη, Το ήθος της πρόσληψης και η διάνοια της ποιητικής, *Θέματα Λογοτεχνίας* 5 (Μάρτ.-Ιούν. 1997) 60-67.

- Δ329.– Παν. Μουλλάς, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, επίτιμο διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., *Ο Πολίτης Δεκαπενθήμερος* 37 (6 Ιουν. 1997) 35-41.
Ξανατυπ. στο Δ344.
- Δ330.– Αγγέλα Καστρινάκη, Το λαϊκό, το λαϊκότροπο και η Αριστερά, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 13 Ιουλ. 1997.
- Δ331.– Ελένη Μπιρμπίλη, Όταν οι ποιητές σιωπούν..., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 13 Ιουλ. 1997.
- Δ332.– [Ανωνύμως], Ο Τσίρκας στο Κέντρο Βιβλίου, Σαν να ήταν εκεί, *Τα Νέα*, 19 Σεπτ. 1997.
Αναφορές στον Μ.Α. Βλ. και: Η βραδιά του Τσίρκα, *Ελευθεροτυπία*, 19 Σεπτ. 1997.
- Δ333.– Οι φωνές τους σε δίσκους, 32 συγγραφείς αυτοβιογραφούνται σε έξι CD, *Ελευθεροτυπία*, 25 Σεπτ. 1997.
Μεταξύ των 32 και ο Μ.Α. Βλ. και: 32 φωνές της λογοτεχνίας μας σε 6 CD, *Τα Νέα*, 25 Σεπτ. 1997.
- Δ334.– Άντεια Φραντζή, Τα «ανένταχτα» του Μανόλη Αναγνωστάκη, Προϋποθέσεις, ιστορικά συμφραζόμενα και ένταξή τους στο σύνολο του έργου του, *Φιλολόγος* 89 (Φθινόπωρο 1997) 287-310.
Αναδημ. και τα Α11, Α21, Α22, Α24, Α28, Α30, Α33, Α41. Ξανατυπ. στο Δ383.
- Δ335.– Νικήτας Παρίσης, Τι είναι ερμηνεία κειμένων, *Φιλολόγος* 89 (Φθινόπωρο 1997) 334-350.
Για το ποίημα «Επιτύμβιον».
- Δ336.– Ατζέντα, Βράβευση, *Η Καθημερινή*, 12 Οκτ. 1997.
«Στον Μανόλη Αναγνωστάκη θα απονεμηθεί το διεθνές ποιητικό βραβείο “Χρυσό κλειδί” της πόλης Σμεντέροβο της Γιουγκοσλαβίας, που δίνεται κάθε χρόνο κατά τη διάρκεια του “Διεθνούς Φεστιβάλ

Ποίησης" που διεξάγεται στην πόλη αυτή. Το Φεστιβάλ διεξάγεται από τις 13-16 Οκτωβρίου και η τελετή απονομής ανοίγει το Φεστιβάλ στις 13.10. Η βράβευση αυτή συμπίπτει με την κυκλοφορία της σερβικής μετάφρασης των ποιημάτων του Αναγνωστάκη, την οποία επιμελήθηκαν ο ποιητής Ιβάν Γκατζάνσκι και η νεοελληνίστρια και μελετήτρια του Αναγνωστάκη, Ξένια Γκατζάνσκι).

Δ337.- Alfonso Silvan Rodriguez, La poesia de Cavafis en la obra poetica de Manolis Anagnostakis: panorama critica y observaciones, *Erytheia* Μαδρίτης, 18 (1997) 211-229.

Δ338.- Στάθης, Το τραγούδι, «Το σκάκι», Ποίηση Μανόλης Αναγνωστάκη, Από το «Λόγω τιμής», σε μουσική Δημήτρη Παπαδημητρίου, Τραγούδησε ο Γεράσιμος Ανδρέατος, 1997, *Metro* 26 (Δεκ. 1997) 222-223.

Δισκέλιδο έγχρωμο σκίτσο που εικονογραφεί το ποίημα του Μ.Α. Βλ. και Δ379.

Δ339.- Β.Κ. Καλαμαράς, Ο ποιητής Κλείτος Κύρου και η έκδοση των Απάντων του, «Φοβάμαι το σκοταδισμό που έρχεται», *Ελευθεροτυπία*, 17 Δεκ. 1997.

Βλ. και: Δύο φίλοι, μια αφιέρωση, μια ιστορία..., *Τα Νέα*, 17 Δεκ. 1997. [Για τη φίλια Μ.Α. και Κλείτου Κύρου].

1998

Δ340.- Παναγιώτης Νούτσος, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης «αυτοβιογραφούμενος», Μια αφορμή για την παρακολούθηση της σταδιοδρομίας του «Σοσιαλιστικού ρεαλισμού» στην Ελλάδα, *Ο Πολίτης Δεκαπενθήμερος* 50 (27 Μαρτ. 1998) 44-46.

Ανακοινώνει και χρονολόγητη επιστολή Μ.Α. προς τον Γιάνη Κορδάτο, όταν ο Κορδάτος είχε ζητήσει από τον ποιητή βιογραφικά του στοιχεία για να τα χρησιμοποιήσει στην Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας που ετοίμαζε τότε. Βλ. Α417.

Δ341.– Μανόλης Αναγνωστάκης, «Νίκησε» τους γιατρούς, Εισήχθη στο Νοσοκομείο με σοβαρή αιμορραγία στο στομάχι, χειρουργήθηκε και, παρά τους φόβους των γιατρών, η υγεία του εξελίσσεται θεαματικά καλά, *Έθνος*, 2 Απρ. 1998.

Βλ. και: Γ. Σ[αρηγιάννης], Έλκος αντιπονητικό, *Τα Νέα*, 1 Απρ. 1998.

Δ342.– Ευριπίδης Γαραντούδης, Τα ποιήματα του Μανούσου Φάσση και η παιδική ασθένεια της έμμετρης ποίησης, *Πόρφυρας Κέρκυρας*, 86 (Απρ.-Ιούν. 1998) 615-631.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Γαραντούδη *Από τον μοντερνισμό στη σύγχρονη ποίηση (1930-2006)*, Εκδόσεις Καστανιώτης 2007, 91-130.

Δ343.– Μαρία Σταθοπούλου, Στο λεωφορείο της γραμμής, Με συνεπιβάτη τον Αναγνωστάκη, *Νέμεαις* (Αύγ. 1998) 60-61.

Για την πρωτοβουλία του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου να αναρτηθούν στίχοι ποιητών σε αστικά λεωφορεία.

Δ344.– Παν. Μουλλάς, *Τρία κείμενα για τον Μανόλη Αναγνωστάκη*, Στιγμή 1998.

20 x 14 εκ. ~ 80 σ. «Τυπώθηκαν [...] σε 1.000 αντίτυπα».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ344.α.– Μισός αιώνας πνευματικής παρουσίας, 11-36. [=Δ306].

Δ344.β.– Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Επίτιμο διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., 37-60. [=Δ329].

Δ344.γ.– Ο Αναγνωστάκης κριτικός, 61-71. [Πρώτη δημοσίευση].

Δ345.– 11^ο Πανελλήνιο Ακτινολογικό Συνέδριο, *Βιογραφικά σημειώματα τιμωμένων μελών της Ελληνικής Ακτινολογικής Εταιρείας*, Θεσσαλονίκη, 23-27 Σεπτεμβρίου 1998.

Τεύχος 16 σελίδων. Στις σ. 4-5 για Μ.Α.

Δ346.– Γιάννης Δάλλας, Γένεση και διαμόρφωση της ποιητικής φωνής του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Σημείο Λευκωσίας*, 5 (Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 1998) 5-19.

Ξανατυπ. στο Δ526.γ.

Δ347.— Γιώργος Δάρτζαλης, Κυριακάτικο σημειωματάριο, *Ελευθερία Λάρισας*, 15 Νοεμβρ. 1998.

Μεταξύ άλλων, παραθέτει ολόκληρο το ποίημα «Η απόφαση».

Δ348.— Λευτέρης Π. Παπαδόπουλος, Ματιές, Μετά 25 έτη, *Τα Νέα*, 16 Νοεμβρ. 1998.

Για την επέτειο του Πολυτεχνείου. Παραθέτει και στίχους του Μ.Α.

Δ349.— Κλείτος Κύρου, Επιστολή στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Περιπλάνηση σε σπαράγματα παλαιών επιστολών, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 45 (Χειμώνας 1998-1999) 9-17.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ349.1.— «Μακριά από κομματάρχισκους», Νεανικές «Εντολές» του Μανόλη Αναγνωστάκη στο «Εντευκτήριο», *Ελευθεροτυπία*, 5 Απρ. 1999. ~ Β.Χ., Το Δίκτυο, Οι «Δέκα εντολές», *Τα Νέα*, 18 Απρ. ~ Μ.Θ[εοδοσοπούλου], Στάσεις, Περίπτερα, *Η Εποχή*, 6 Ιουν.

Δ350.— Σοφιανός Χρυσοστομίδης, Ελεύθερα και απροκάλυπτα, Ποιος θα συγχωρέσει; *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 20 Δεκ. 1998.

Αναφορές σε στίχους του Μ.Α.

1999

Δ351.— *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γυμνασίου-Λυκείου*, 4, Ποίηση, Άγρας – Σαχτούρης – Αναγνωστάκης, Πεζογραφία, Σαμαράκης – Ιωάννου, Βιβλίο του καθηγητή, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 1999, 63-108.

Αναλύονται λεπτομερώς τα ποιήματα που περιλαμβάνονται στα σχολικά εγχειρίδια: Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V... ~ Επιτύμβιον ~ Νέοι της Σιδώνος, 1970 ~ Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. Δεν αναφέρονται επιμέρους συγγραφείς των αναλύσεων.

Δ352.– Δημήτρης Δασκαλόπουλος, *Αγρανάπαυση, Τα Νέα*, 27 Φεβρ. 1999.

Παραθέτει μεγάλο μέρος από το κείμενο του τελευταίου τεύχους της *Κριτικής* [=A105]. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δασκαλόπουλου *Ιστορίες του 20^{ου} αιώνα, Επιφυλλίδες*, Εκδόσεις Διαπολιτισμός, <Πάτρα 2018> 225-227.

Δ353.– Κώστας Βούλγαρης, *Από την ήττα στη σιωπή, Η Κυριακάτικη Αυγή*, 21 Μαρτ. 1999.

Στη σειρά κειμένων με γενικό τίτλο: Όψεις της μεταπολεμικής ποίησης. Βλ. και Δ358.

Δ354.– Γιάννης Πιπίνης, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Ένας φανατικός πεζοπόρος της ποίησης*, Εκδόσεις Σοκόλη <1999>.

140 σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ354.α.– Ένα οφειλόμενο χρέος, 11-14.

Δ354.β.– Μανόλης Αναγνωστάκης, (Ένας φανατικός πεζοπόρος της ποίησης), 15-39.

Δ354.γ.– Ελλείμματα κριτικής, Σκέψεις και σχόλια πάνω στην κριτική προσέγγιση της ποίησης του Μανόλη Αναγνωστάκη, 41-48.

Δ354.δ.– Αναγνωστάκης – Ελύτης, (Βίοι αντιπαράλληλοι), 49-91.

Δ354.ε.– Εν κατακλείδι, (Σκέψεις και σχόλια για το ΎΓ του Μανόλη Αναγνωστάκη), [=Δ263.ιθ].

Δ354.στ.– *Γράφοντας ποιήματα χωρίς ήχους και λέξεις*, 105-127.

Δ354.ζ.– «Ο ήχος της σιωπής», 129-130.

Δ354.η.– Ο ποιητής της πολιτικής ποίησης, 131-140.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ354.1.– Βενετία Αποστολίδου, *Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Η Κυριακάτικη Αυγή*, 6 Φεβρ. 2000.

Δ354.2.– Θεοδόσης Πυλαρινός, *Βιωματική κριτική προσέγγιση, Νέα Εστία* 147 (Μάρτ. 2000) 416-419.

Δ354.3.– Γιάννης Κουβαράς, *Για την ποιητική τέχνη του Μανόλη Αναγνωστάκη, Εφτά δοκίμια –τα περισσότερα δημοσίευτα– του Γιάννη Πιπίνη για «έναν φανατικό πεζοπόρο της ποίησης», Η Καθημερινή*, 15 Αυγ. 2000. [Ξανατυπ. στο Δ610].

Δ355.— Σταματήστε τους βομβαρδισμούς! Έλληνες, Βούλγαροι και Ρουμάνοι πνευματικοί άνθρωποι κάνουν έκκληση για τη Γιουγκοσλαβία, *Ελευθεροτυπία*, 6 Απρ. 1999.

Υπογράφει και ο Μ.Α. Κατά μαρτυρία της Άντειας Φραντζή, το κείμενο είχε συνταχθεί από τον Μ.Α. Βλ. και το επόμενο.

Δ356.— Μ. Κατσουνάκη ~ Όλγα Σελλά, Ο απόλυτος έλεγχος και ο Μεγάλος Αδελφός, Ένας κορυφαίος ποιητής και ένας κορυφαίος σκηνοθέτης «συναντήθηκαν» σε ένα κείμενο-έκκληση για τους βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία, Οι αλήθειες και τα ψέματα, Το βλέμμα του Θ. Αγγελόπουλου, Η απάντηση στις φλυαρίες, Από τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 7 Απρ. 1999.

Δ357.— Δημ. Τασόπουλος, Στίχων αντίσταση, *Ελευθεροτυπία*, 13 Απρ. 1999.

Δ358.— Κώστας Βούλγαρης, Δρόμοι της σιωπής, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 25 Απρ. 1999.

Στη σειρά κειμένων με γενικό τίτλο: Όψεις της μεταπολεμικής ποίησης. Βλ. και Δ353.

Δ359.— Ευριπίδης Γαραντούδης, Η εποχή των μοναχικών ακροατών της ποίησης, *Νέα Εστία* 145 (Απρ. 1999) 400-405.

Για την κυκλοφορία CD με τίτλο *Ποιητές αυτοανθολογούμενοι*, από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, Κέντρο Πολιτισμού Εν Χορδαίς, Θεσσαλονίκη 1997.

Δ360.— Πέθανε ο Σπύρος Τσακνιάς, Φτωχότερη η συντροφιά της κριτικής σκέψης, *Η Αυγή*, 7 Μαΐου 1999.

Βλ. και: Έφυγε ο ευαίσθητος ποιητής, *Τα Νέα*, 7 Μαΐου 1999. ~ Βασίλης Κ. Καλαμαράς, Ο Τσακνιάς της ευαισθησίας, *Ελευθεροτυπία*, 7 Μαΐου. ~ Ο.Σ[ελλά], «Έφυγε» ο κριτικός Σπύρος Τσακνιάς, Κηδεύεται σήμερα στου Ζωγράφου, *Η Καθημερινή*, 7 Μαΐου. ~ Αλέξ.

Αργυρίου, Ο μισό αιώνα φίλος Σπύρος Τσακνιάς, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 9 Μαΐου. ~ Μ. Θεοδοσοπούλου, Σπύρος Τσακνιάς, Αβρός και μειλίχιος, *Η Εποχή*, 9 Μαΐου. [Όλη η ειδησεογραφία με αναφορές στις σχέσεις Τσακνιά – Μ.Α.].

Δ361.– Όχι στην ξενοφοβία και τον ρατσισμό, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 11 Ιουλ. 1999.

Κείμενο διαμαρτυρίας. Υπογράφει και ο Μ.Α.

Δ362.– 35 προσωπικότητες για την Ντόιτσε Βέλε, Νιώθουμε προσβολή, *Τα Νέα*, 11 Αυγ. 1999.

Απειλούμενη κατάργηση του ελληνικού προγράμματος της Ντόιτσε Βέλε. Υπογράφει και ο Μ.Α.

Δ363.– Σταυρούλα Παπασπύρου, Ποτέ μη λες ποτέ..., *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 12 Σεπτ. 1999.

Αναφορές στον Μ.Α.

Δ364.– Ποίηση – «μύρο» των κοινωνικών αγώνων, Τιμάται σήμερα στο Δημοτικό Θέατρο ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, στο πλαίσιο της 3^{ης} Πανελλήνιας Συνάντησης Λογοτεχνικών Περιοδικών, *Η Ημέρα Πάτρας*, 26 Σεπτ. 1999.

Βλ. και: Παν. Ρηγόπουλος, Το μέλλον του λογοτεχνικού Τύπου, *Πελοπόννησος Πάτρας*, 24 Σεπτ. 1999. ~ Παναγιώτης Θεοδωρακόπουλος, Γόνιμοι προβληματισμοί για τα λογοτεχνικά περιοδικά, *Τα Νέα*, 27 Σεπτ.

Δ365.– Σελίδες για τη Νόρα Αναγνωστάκη, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 47 (Ιούλ.-Σεπτ. 1999) 7-48.

Συχνές αναφορές στον Μ.Α. Βλ. και Όλγα Σελλά, Σελίδες για τη Νόρα Αναγνωστάκη στο νέο «Εντευκτήριο», *Η Καθημερινή*, 29 Σεπτ. 1999.

Δ366.– Λιάνα Θεοδωράτου, (μτφρ. Γιώργος Φουρτούνης), Γράφοντας σιωπές: Ο Μανόλης Αναγνωστάκης και ο εμφύλιος πόλεμος, *Ο Πολίτης* 68/69 (Σεπτ.-Οκτ. 1999) 40-48.

Δ367.— Γιάννης Ξ. Κολιόπουλος, Οι γιατροί των γραμμάτων, Σπουδαίοι έλληνες και ξένοι πεζογράφοι και ποιητές άσκησαν παράλληλα και την «τέχνη του Ιπποκράτη», *Η Καθημερινή*, 10 Οκτ. 1999.

Δ368.— Βενετία Αποστολίδου, Πώς η λογοτεχνία διέσωσε την ιστορική μνήμη, *Το Βήμα της Κυριακής*, 17 Οκτ. 1999.
Αναφορές στον Μ.Α.

Δ369.— Αυτοί που είπαν Όχι, Κείμενα: Α. Βασιλείου, Τ. Γεωργι-
οπούλου, Μ. Λουκάκης, Δ. Μπούρας, Α. Ξύδη, Α.Ν. Φρά-
γχος, *Metro* 49 (Νοέμβρ. 1999) 133-140.
Για διάσημα ή πολύ γνωστά πρόσωπα που αντιστάθηκαν σε διάφο-
ρες προκλήσεις. Για τον Μ.Α. «όχι στη δημοσιότητα». Βλ. και Δ386,
Δ622.

Δ370.— Μαρία Τσάτσου, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Περίτεχνο* 4
(1999) 131-133.

Δ371.— Χ.Α. Kokolis, The Poetic "Christology" of Manolis Anag-
nostakis, <Αγγλική μτφρ.: Έλλη Φιλοκύπρου και Βασίλης
Λεντάκης>, *Journal of Modern Greek Studies* 17 (1999) 125-
150.

Το ελληνικό πρωτότυπο εμπεριέχεται στο Δ393.

Δ372.— Αλέξης Ζήρας, Ελογοκρίθη και....., *Η Καθημερινή (Επτά
Ημέρες)*, 12 Δεκ. 1999, 30-32.

Για τα χρόνια της δικτατορίας 1967. Αναφορές στον Μ.Α. Το τεύ-
χος του ενθέτου *Επτά Ημέρες* ήταν αφιερωμένο στο θέμα «Η Ελλάδα
1965-1970».

2000

Δ373.— Κώστας Κρεμμύδας, Η περιοδική περιπέτεια του μονα-
χικού καλλιτέχνη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 19 Μαρτ. 2000.
Αναφορά στον Μ.Α.

- Δ374.– Υπογραφές πανεπιστημιακών, ανθρώπων των γραμμάτων και των τεχνών, *Ναι! Θα ψηφίσουμε Συνασπισμό! Η Αυγή*, 1 Απρ. 2000.
Υπογράφει και ο Μ.Α.
- Δ375.– Νίκος Φίλης, Αρχίζει μια καινούργια μέρα για την αριστερά... Η χθεσινή συγκέντρωση του ΣΥΝ στην Πλ. Ομονοίας αφετηρία μιας νέας ενότητας της ανανεωτικής αριστεράς και της ριζοσπαστικής οικολογίας, *Η Αυγή*, 5 Απρ. 2000.
Μια παράγραφος για τον Μ.Α.
- Δ376.– Ελένη Καραδημητράκη, Ο Αναγνωστάκης και η κριτική: ένα δείγμα (1948), *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 7 (Ανοιξη 2000) 44-46.
Σχολιάζει φράση του Αλέξ. Αργυρίου από κριτική του για τα ποιήματα του Μ.Α.
- Δ377.– Δηλώσεις στην «Αυγή» για το ζήτημα των ταυτοτήτων, Συσπείρωση δυνάμεων ενάντια στον σκοταδισμό, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 28 Μαΐου 2000.
Περιλαμβάνει και σχετική δήλωση του Μ.Α.
- Δ378.– Ανταίος Χρυσοστομίδης, Η σημασία της σιωπής, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 4 Ιουν. 2000.
- Δ379.– Στρατής Μπουρνάζος, Ο άνθρωπος που ήθελε να γίνει αξιωματικός, *Η Εποχή*, 4 Ιουν. 2000.
Αναφορές στον Μ.Α. Παραθέτει το ποίημα «Το σκάκι» και μέρος του στίχου του Στάθη στο Δ338.
- Δ380.– Όλγα Σελλά, Σελιδοδείκτες, Πνευματικοί εκβραχισμοί, *Η Καθημερινή*, 2 Σεπτ. 2000.
Γενικές παρατηρήσεις περί Μ.Α., με αφορμή την επανέκδοση βιβλίων του.

Δ381.- Αλεξάνδρα Μπουφέα, Τρία αθησαύριστα κείμενα του Μανόλη Αναγνωστάκη, «..Σαν ένα δελτάριο σε φίλους», *Τα Νέα* (Πρόσωπα 21^{ος} αιώνας), 27 Οκτ. 2000.

Αναδημ. και σχολιάζει τα Α24, Α28, Α11.

Δ382.- Γιάννης Δάλλας, Η ποιητική «κοινή» του Μανόλη Αναγνωστάκη, Το μεταίσθημα της εμπειρίας μιας συλλογικής δοκιμασίας, Στο βιβλίο του: *Ευρυγώνια. Δοκίμια για την ποίηση και την πεζογραφία*, Εκδόσεις Νεφέλη 2000, 191-207.

Ξανατυπ. στο Δ383.

Δ383.- Μανόλης Αναγνωστάκης [αφιέρωμα], *Νέο Επίπεδο* 32 (Νοέμβρ. 2000).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ383.α.- Γιάννης Πιπίνης, Άφωνες στιγμές ελλειπτικές..., 4-7, [Πβ. Δ354].

Δ383.β.- Αλέξης Ζήρας, Η συγκίνηση ως μέτρο ήθους, Ένα σχόλιο στη νεανική ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 8.

Δ383.γ.- Αντεια Φραντζή, Τα «ανένταχτα» του Μανόλη Αναγνωστάκη, Προϋποθέσεις, ιστορικά συμφραζόμενα και ένταξή τους στο συνολικό του έργο, 10-20. [=Δ334].

Δ383.δ.- Γιάννης Δάλλας, Διαλεκτική του προσώπου μέσα στη συλλογική δοκιμασία, Μανόλη Αναγνωστάκη: *Ποιήματα 1941-1971*, Θεσσαλονίκη 1971, 21-23. [=Α163.3 = Δ382].

Δ383.ε.- Μίμης Σουλιώτης, Σκέψεις για τα επίθετα στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 24-25.

Δ383.στ.- Παντελής Μπουκάλας, Οι πρόκες και οι σφυριές, Από τον Σωκράτη ως τον Σολωμό και τον Αναγνωστάκη, 26-29. [= Δ295].

Δ383.ζ.- Δώρα Μέντη, «Σε τι βοηθά λοιπόν η ποίηση»; 'Η λίγα λόγια για το λόγο και τη σιωπή του Μανόλη Αναγνωστάκη, 30-34.

Δ383.η.- Ηλίας Λάγιος, Ο αντίπαλος ως βούληση και ως παράσταση, 36-38.

Δ383.θ.- Γιάννης Κουβαράς, Αναγνωστάκης: Φίλιος και φιλέταιρος, Γηράσκων αεί φιλών τε και φιλούμενος, 39-42. [Ξανατυπ. στο Δ610].

- Δ383.ι.— Βασίλης Λαλιώτης, Δελτίο καιρού, 43.
- Δ383.ια.— Μάνος Λουκάκης, Εξήγηση δε δίνουμε στο ναύτη οι Συμπληγάδες, 44 [Ποίημα «χαρισμένο στον Μανόλη Αναγνωστάκη»].
- Δ383.ιβ.— Γιάννης Πλαχούρης, Ο πολιτικός ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, 45-48.
- Δ383.ιγ.— Μάνος Στεφανίδης, Έστω ανάπηρος, δείξε τα χέρια σου, Για την κρυμμένη ζωγραφική στον Μανόλη Αναγνωστάκη, 49-50.
- Δ383.ιδ.— Βενετία Αποστολίδου, Το περιοδικό *Κριτική* (1959-1961), Η δόμηση της υποκειμενικότητας μιας γενιάς, 51-60.
- Δ383.ιε.— Θανάσης Θ. Νιάρχος, Για το *ΥΓ.* του Μανόλη Αναγνωστάκη, 61.

ΣΧΟΛΙΑ

- Δ383.1.— Μ.Θ[εοδοσοπούλου], Στάσεις, Περίπτερα, *Η Εποχή*, 4 Μαρτ. 2001. [Αναλυτικός σχολιασμός των περιεχομένων του αφιερώματος]. ~ *Ο Πολίτης*, 84 (Ιαν. 2001) 62.
- Δ384.— *17 εικαστικοί για τον Μ. Αναγνωστάκη*, 17 Νοεμβρ.-15 Δεκ. 2000, Αριάδνη, χώρος τέχνης, Ηράκλειο Κρήτης.
24 σ. Πρόγραμμα έκθεσης. Στις σ. 2-4 εισαγωγικό σημείωμα του Παναγιώτη Γεωργουδή. Μετέχουν με έργα τους οι καλλιτέχνες: Αριστόδημος, Γιάννης Βαλαβανίδης, Θάνος Βιδάκης, Νίκος Βισκαδουράκης, Γιούλια Γαζετοπούλου, Μαρία Γρηγοριάδη, Χρίστος Καράς, Κυριάκος Κατζουράκης, Άρια Κομιανού, Μανώλης Κουνδουράκης, Σπύρος Κουρσάρης, Γιάννης Μιγάδης, Μιχαήλ Μήτρας, Τόνια Νικολαΐδη, Μανώλης Σαριδάκης, Γιάννης Στεφανάκης.

2001

- Δ385.— 95 άνθρωποι των γραμμάτων, της τέχνης, της επιστήμης και της πολιτικής, «Στηρίζουμε την Αυγή», Συμμέτοχοι στη νέα προσπάθεια, *Η Αυγή*, 28 Ιαν. 2001.
Μεταξύ των 95 και ο Μ.Α.
- Δ386.— Φανή Πετραλιά, Πάλι εδώ είμαστε; Μια συζήτηση στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια ξυπνά μνήμες και φέρνει πικρούς συνειρμούς, *Ελευθεροτυπία*, 17 Φεβρ. 2001.

Μεταξύ άλλων, και για τον ρόλο των χορηγιών του Ιδρύματος Φορντ κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του 1967. «Ανάμεσα σε εκείνους που αρνήθηκαν τα αργύρια –ποτέ δεν τους μάθαμε όλους– ήσαν ο Αντρέας Φραγκιάς, ο Μανόλης Αναγνωστάκης, ο Σάκης Καράγιωργας». Βλ. και Δ369, Δ622.

Δ387.– Γιώργος Κορδομενίδης, Ένα αφιέρωμα περιοδικού και μια ανθολογία του Αναγνωστάκη, *Αγγελιοφόρος της Κυριακής Θεσσαλονίκης*, 18 Φεβρ. 2001.

Για τα Δ383 και Α425.

Δ388.– Μανόλης Λαμπρίδης, Σχόλιο στο ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη «Μιλώ...» και μερικές σημειώσεις, *Νέα Εστία* 149 (Μάρτ. 2001) 372-380.

Δ389.– Όλγα Σελλά, «Ο φίλος μου ο Μανούσος ζει», Σελίδες του Μ. Αναγνωστάκη και ένα βιβλίο με θέμα το έργο του για την Ημέρα Ποίησης, *Η Καθημερινή*, 14 Μαρτ. 2001.

Για το Δ393.

Δ390.– [Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη από το Σπίτι της Κύπρου και την Εταιρεία Συγγραφέων, Αμφιθέατρο Ι. Δρακόπουλου Πανεπιστημίου Αθηνών, 20 Μαρτ. 2001].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ390.1.– Τ' αφιερώματα στην «Ημέρα Ποίησης» στους ποιητές και στο νερό, Οδυσσέας Ελύτης, Γιάννης Ρίτσος, Μανόλης Αναγνωστάκης οι τιμώμενοι στην «Ημέρα Ποίησης», *Ελευθεροτυπία*, 10 Μαρτ. 2001. ~ Όλγα Σελλά, Ελύτης, Ρίτσος, Αναγνωστάκης, Στο έργο των τριών Ελλήνων ποιητών είναι αφιερωμένη η φετινή Ημέρα Ποίησης, 21^η Μαρτίου, *Η Καθημερινή*, 12 Μαρτ. ~ Κυπριακή τιμή στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 14 Μαρτ. ~ Β.Κ. Καλαμαράς, Ένα μυροδοχείο για τον Αναγνωστάκη, *Ελευθεροτυπία*, 22 Μαρτ.

Δ391.– [Εβδομάδα ποίησης στην Κοζάνη, οργανωμένη από το Ινστιτούτο Βιβλίου και Ανάγνωσης, 20-24 Μαρτ. 2001].

Η εφ. *Γραμμή Κοζάνης* δημοσίευσε τα ακόλουθα ποιήματα του Μ.Α. ένα κάθε ημέρα: 'Ηρθες όταν εγώ... ~ Η αγάπη είναι ο φόβος... ~ Θα 'ρθει μια μέρα... ~ Αντί να φωνασκώ... ~ Το ναυάγιο.

Δ392.– Ε.Δ.Χ., Το δίκτυο, Ευχές για τον ποιητή, *Τα Νέα*, 2 Μαΐου 2001.

Ειδησεογραφία για είσοδο Μ.Α. σε νοσοκομείο. Βλ. και: Περαστικά, Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 28 Απρ. 2001.

Δ393.– Ξ.Α. Κοκόλης, «Σε τι βοηθά λοιπόν...», *Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Μελέτες και σημειώματα*, Εκδόσεις Νεφέλη, 2001.

184 σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ393.α.– <Προλογικό σημείωμα>, 9.

Δ393.β.– Απόπειρα ποιητικής προσωπογραφίας, 13-35. [=Τμήμα του Δ104].

Δ393.γ.– Εφαπτόμενες και αποκλίνουσες στον ποιητικό χώρο του Άρη Αλεξάνδρου και του Μανόλη Αναγνωστάκη, (Δοκιμές), 37-56. [Πρώτη δημοσίευση].

Δ393.δ.– Η ποίηση του Αναγνωστάκη και η «αριστερή» κριτική, Τέσσερα παλιότερα παραδείγματα, 57-84. [=Δ263.ιδ].

Δ393.ε.– Στο περιθώριο των παλαιότερων εκδόσεων, Φιλολογικές «λεπτομέρειες», 85-106. [Δ290.δ].

Δ393.στ.– Η ποιητική «χριστολογία» του Μανόλη Αναγνωστάκη, 107-144. [Βλ. και αγγλική μτφρ. στο Δ371].

Δ393.ζ.– Ο ξένος εαυτός, Ένα θεματικό συστατικό της πρώτης μεταπολεμικής ποιητικής παραγωγής, 145-186.

Δ393.η.– Περί Μανούσου, (Δύο παίγνια), 167-177. [=A385.13].

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ393.1.– Γιάννης Κουβαράς, Σε τι βοηθά λοιπόν η ποίηση..., Μελέτες και σημειώματα του καθηγητή λογοτεχνίας Ξ. Κοκόλη για το ποιητικό έργο του Μ. Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 8 Μαΐου 2001. [Ξανατυπ. στο Δ610]. ~ Ζωή Σαμαρά, Η προδοσία των στίχων, *Το Βήμα της Κυριακής*, 27 Μαΐου 2001. Βλ. και Δ389.

- Δ394.- Μανόλης Γκαράνης, Μανόλης Αναγνωστάκης, «Έρημος και μόνος μες στη φοβερή ερημιά του πλήθους», *Χρόνος Κιλκίς*, 22 Ιουν. 2001.
- Δ395.- Κώστας Κρεμμύδας, Η ποίηση της ήττας και η αντοχή της ποίησης, *Η Εποχή*, 24 Ιουν. 2001.
- Δ396.- ΣΤ' πανελλήνιος ποιητικός διαγωνισμός «Κούρος Ευρωπού» της Τέχνης, Αφιέρωμα στον Μ. Αναγνωστάκη, Βραδιά γεμάτη ποίηση, *Ειδήσεις Κιλκίς*, 4 Ιουλ. 2001.
Απενεμήθη Αριστείον στον Μ.Α.
- Δ397.- Κώστας Σταυρόπουλος, Η ποίηση της ήττας, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 23 Σεπτ. 2001.

Δ398.- Κλείτος Κύρου, *Οπισθοδρομήσεις, Αναδρομή ζωής*, Εκδόσεις Άγρα 2001.

Αναφορές στον Μ.Α. Βλ. κυρίως τα κεφάλαια «Λογοτεχνικές συντροφίες», «Πρώτες εκδόσεις», «Τρελές συντροφίες», σ. 107-139 και 150.

ΚΡΙΣΕΙΣ

- Δ398.1.- Μάρη Θεοδοσοπούλου, Σώπασαν οι τρελές οι συντροφίες, *Το Βήμα της Κυριακής* (Βιβλία), 20 Ιαν. 2002.
- Δ399.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο ποιητής και ο πολίτης, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 181 (30 Νοεμβρ. 2001).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ399.α.- Αλέξανδρος Αργυρίου, Ο ποιητής και ο πολίτης, 12-13. [Αναδημ. στο Δ440].

Δ399.β.- Ζαν Παλεστέλ (μτφρ.-σχόλια: Αλέξης Ζήρας), «Η σιωπή είναι μια πράξη...», 14-15. [Από το Α360].

Δ399.γ.- Γιώργος Μαρκόπουλος, «Εποχές» και «Συνέχειες», 14-15.

Δ399.δ.- Μάριος Μαρκίδης, Η τόλμη, η ενοχή και η μοναξιά του ποιητή, 16-17.

Δ399.ε.- Πρόδρομος Χ. Μάρκογλου, Ποιήματα μιας ολόπικρης νόησης, 18. [«Σημειώσεις στο περιθώριο» του τόμου: Μ.Α., *Ποιήματα 1941-1971* = Δ513.η].

Δ400.– Δώρα Μέντη, Συγκλίσεις και αποκλίσεις του αισθητικού προτύπου του Άγγελου Σικελιανού στην ποίηση των μεταπολεμικών ποιητών, *Νέα Εστία* 150 (Δεκ. 2001), Αφιέρωμα Σικελιανού, 893-909.

Για Μ.Α. σ. 895.

Δ401.– [Βράβευση Μ.Α. για το σύνολο του έργου του από το Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών, 27 Δεκ. 2001].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ401.1.– Ελευθερία Κόλλια, Ποιους βράβευσε με μετάλλια, επαίνους και εύφημο μνεία η Ακαδημία Αθηνών κατά την ετήσια πανηγυρική συνεδρίασή της, Τιμή στο πνεύμα, στην ανθρωπιά και στη θυσία, *Το Βήμα*, 28 Δεκ. 2001. ~ Όλγα Σελλά, Πολιτισμό βράβευσε φέτος η Ακαδημία, Σε ποιους δόθηκαν οι φετινές διακρίσεις, *Η Καθημερινή*, 28 Δεκ. ~ Στ. Μαυροειδής, Δόθηκαν τα βραβεία της Ακαδημίας, Ευχάριστη έκπληξη από τους «Αθανάτους», *Η Αυγή*, 28 Δεκ. ~ Βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών, *Ριζοσπάστης*, 28 Δεκ. ~ Απονεμήθηκαν χτες τα βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών, *Ποίηση και προσφορά*, *Τα Νέα*, 28 Δεκ. ~ Ν. Κοντράρου-Ρασσιά, Βραβεία, ως ελαχίστη ανταμοιβή, *Ελευθεροτυπία*, 28 Δεκ. ~ Δ. Ρουμπούλα, Τα «δώρα» των Αθανάτων, *Έθνος*, 28 Δεκ. ~ Μαρία Κατσουνάκη, Ακαδημίας Αθηνών έπαινος, *Η Καθημερινή*, 1 Ιαν. 2002.

Δ402.– Οντέτ Βαρών-Βασάρ, Νεανικές αναζητήσεις στη Θεσσαλονίκη της Κατοχής, Ο Ε[κπολιτιστικός] Ο[μιλος] Π[ανεπιστημίου] και το περιοδικό *Ξεκίνημα*, *Μνήμων* 23 (2001) 319-338.

Κυκλοφόρησε περί τα τέλη του 2002.

2002

Δ403.– Η Π[ολιτιστική] Κ[ίνηση] του ΣΥΝ Πεύκης τίμησε τον Μ. Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 29 Ιαν. 2002.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ403.1.– Στον ποιητή και συντοπίτη..., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 27 Ιαν. 2002. ~ Μιχάλης Πιτσινής, Αφιέρωμα στον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αθμόνιον Βήμα* Αμαρουσίου, 17 Φεβρ.
- Δ404.– Σοφιανός Χρυσοστομίδης, Ένα μήνυμα αγάπης για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αντί* 756 (8 Φεβρ. 2002) 40-42.
- Δ405.– [Εκδήλωση στη Στοά του Βιβλίου, 8^ο Ποιητικό Βήμα, «Πολιτικός Λόγος του Βορρά», Μανόλης Αναγνωστάκης, Κλείτος Κύρου, Πάνος Θασίτης, Ομιλητές: Ξ.Α. Κοκόλης, Παν. Μουλλάς, 4 Μαρτ. 2002].
- Δ406.– Ελισάβετ Κοτζιά, Η σταδιακή κατάλυση των αρχών του σοσιαλιστικού ρεαλισμού στο πεδίο των ιδεών στη δεκαετία 1955-1965, *Νέα Εστία* 151 (Μάρτ. 2002), Αφιέρωμα Λογοτεχνία και Αριστερά 1940-1980, 404-435.
- Δ407.– Νίκος Δαββέτας, Όψεις του Εμφυλίου στην ποίηση των Γ. Παυλόπουλου, Μ. Αναγνωστάκη, Τ. Σινόπουλου, *ό.π.*, 436-443.
- Δ408.– Δημήτρης Παπανικολάου, Η τέχνη της χειρονομίας: ξαναδιαβάζοντας τα *Δεκαοχτώ Κείμενα*, *ό.π.*, 444-460.
- Δ409.– Παναγιώτης Μουλλάς, Το βάρος της Ιστορίας: Αναγνωστάκης, Κύρου, Θασίτης, *Το Δέντρο* 117-118 (Απρ.-Ιούν. 2002) 117-119.
«Απόσπασμα ομιλίας σε συνέδριο με θέμα “Η ποίηση της Θεσσαλονίκης στον 20^ό αιώνα”».
- Δ410.– Ευριπίδης Γαραντούδης, Τα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά, *Λογοτεχνία και ιδεολογία*, *Νέα Εστία* 151 (Ιούν. 2002) 1023-1044.
- Δ411.– [«Βραδιά ποίησης και μουσικής» στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Πεύκης, προς τιμήν του Μ.Α., 1 Ιουλ. 2002].

Δ412.– Παναγιώτης Δ. Μαστροδημήτρης, Μανόλης Αναγνωστάκης: Ο χρόνος της ήττας και η διαχρονία της ηθικής, Στον τόμο: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 86, *Η εναρκτήρια συνεδρία του διεθνούς Συμποσίου με θέμα: «Λογοτεχνία και Κοινωνία»*, Ανάτυπο από τον 31° τόμο «Επίσημοι Λόγοι» περιόδου από 1.9.1995 έως 31.8.1997, Μέρος Α', 1995-1996 (Πρυτανεία Πέτρου Α. Γέμτου), 2002, 2275-2286.

Βλ. και Δ311.

Δ413.– [Εξφ.:] *Μεγάλο Βραβείο Λογοτεχνίας 2002, Μανόλης Αναγνωστάκης*, Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία, <Υπουργείο Πολιτισμού / Εθνικό Κέντρο Βιβλίου>.

Τμητικό εικονογραφημένο πρόγραμμα 32 σελίδων για την απονομή. Περιλαμβάνει κείμενο του προέδρου της Επιτροπής Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων Γιώργου Βέλτσου, σχετικό κείμενο του Αναστάση Βιστωνίτη (μέλους της ίδιας Επιτροπής), βιογραφικό και εργογραφικό σημείωμα του τιμώμενου, και εκτενή αποσπάσματα παλαιότερων κριτικών για όλα τα βιβλία του Μ.Α. Επίσης, την απάντηση του Μ.Α. στην έρευνα της γαλλικής εφημερίδας *Libération* [=A360], ανθολόγιο ποιημάτων και ολόκληρη την απάντηση Μ.Α. στην έρευνα της εφ. *Θεσσαλονίκη* [= A156].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ – ΣΧΟΛΙΑ

Δ413.1.– Μεγάλο κρατικό βραβείο στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Τα Νέα*, 29 Οκτ. 2002. ~ Όλγα Σελλά, Βραβείο λογοτεχνίας στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 5 Νοεμβρ. ~ Μάνια Στάικου, Μανόλης Αναγνωστάκης, ο εραστής της ποίησης, *Επενδυτής*, 9-10 Νοεμβρ. ~ Μικέλα Χαρτουλάρη, Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας, Ζουμ σε αδικημένες φωνές, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 9-10 Νοεμβρ. ~ Δ. Ρουμπούλα, Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας, Το μεγάλο στον Αναγνωστάκη, στα δύο τού μυθιστορήματος, *Έθνος της Κυριακής*, 10 Νοεμβρ. ~ Πάνος Θεοδορίδης, Στο καναβάτσο, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 11 Νοεμβρ. ~ Χρίστος Ζαφείρης, Ο δικός μας Μανόλης, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 11 Νοεμβρ. ~ Ομόφωνα το Μεγάλο Βραβείο Λογοτεχνίας στον Μανόλη Αναγνωστάκη,

Αφουγκράστηκε πέρα απ' την εποχή του..., *Η Αυγή*, 12 Νοεμβρ. ~ Όλγα Σελλά, Τιμή και έμπρακτος σεβασμός σε όλους..., *Η Καθημερινή*, 14 Νοεμβρ. ~ Μ. Θεοδοσοπούλου, Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας 2002, Τιμημένοι και δημοφιλείς, *Η Εποχή*, 17 Νοεμβρ.

Δ414.- Δημήτρης Κόκορης, Μανόλης Αναγνωστάκης – Ντίνος Χριστιανόπουλος: Πέραν των ανομοιοτήτων, *Αντί* 775 (15 Νοεμβρ. 2002), 48-51.

Δ415.- Πάνος Γεραμάνης, Μαρία Φαραντούρη: «Τούτος ο φόβος με απελευθερώνει», *Τα Νέα*, 13 Δεκ. 2002.

Για συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής, 15.12.2002, με το έργο του Μιχάλη Γρηγορίου «Η αγάπη είναι ο φόβος». Βλ. και επόμενο.

Δ416.- Βασίλης Αγγελικόπουλος, «Αν αυτοπυρπολυθείς στην πλατεία Συντάγματος...», Συνέντευξη [με τον Μιχάλη Γρηγορίου], *Η Καθημερινή*, 13 Δεκ. 2002.

Δ417.- [Τελετή απονομής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας 2002, 16 Δεκ. 2002].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ417.1.- Π. Κρ[ημινιώτη], Απονεμήθηκαν τα Κρατικά Βραβεία, Ο Αναγνωστάκης μάς βραβεύει..., *Η Αυγή*, 17 Δεκ. 2002. ~ Όλγα Σελλά, Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία, Απονομή και σχόλια, *Η Καθημερινή*, 17 Δεκ. ~ Β.Κ. Καλαμαράς, Με απόντα τον Μ. Αναγνωστάκη η απονομή, Βραβεία ιστορίας και μνήμης, *Ελευθεροτυπία*, 17 Δεκ.

Δ418.- Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Η υποδοχή της ποίησης του Μανόλη Αναγνωστάκη από την κριτική της αριστεράς (1955-1962), Στον τόμο *Η ποίηση της Θεσσαλονίκης στον 20ό αιώνα*, Επιμέλεια Περικλής Σφυρίδης, Δήμος Θεσσαλονίκης, 2002, 136-149.

- Δ419.– [Ανωνύμως] Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο συγγραφέας του μήνα, «Σαν πρόκες να καρφώνονται οι λέξεις Να μην τις παίρνει ο άνεμος...», *Προθήκη* 1 (Δεκ. 2002) 13.

 2003

- Δ420.– Γιώργος Ζεβελάκης, Από το *Ξεκίνημα* στο *Εντενκτήριο*, Τα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά της Θεσσαλονίκης, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 240 (24 Ιαν. 2003) 22.
- Δ421.– Θανάσης Ε. Μαρκόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Από τους δρόμους της Ιστορίας στους δρόμους της σιωπής, *Πόρφυρας Κέρκυρας*, 106 (Γεν.-Μάρτ. 2003) 481-500. Ξανατυπ. στο βιβλίο του Μαρκόπουλου *Ματιές ενόλω, Αναγνωστάκης, Κύρου, Θασίτης, Χριστιανόπουλος, Ασλάνογλου, Μέσκος, Ευαγγέλου, Μάρκογλου*, Εκδόσεις Σοκόλη <2003> 11-40. [Βλ. και αγγλική μτφρ. στο Δ436].

ΚΡΙΣΕΙΣ (για το βιβλίο)

- Δ421.1.– Κούλα Αδαλόγλου, Βιβλιοπαρουσιάσεις, *Φιλολόγος* 121 (Ιούλ.-Αύγ.-Σεπτ. 2005) 465-470.
- Δ422.– [Θάνατος Γιάννη Δουβίτσα, εκδότη της «Νεφέλης», 16 Μαρτ. 2003].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ422.1.– Κηδεύεται σήμερα στις 4.30 ο Γ. Δουβίτσας, Χάθηκε ο εκδότης της ποίησης, *Η Αυγή*, 18 Μαρτ. 2003. ~ Όλγα Σελλά, Ο Γιάννης Δουβίτσας της «Νεφέλης» έφυγε ξαφνικά, *Η Καθημερινή*, 18 Μαρτ. ~ Π. Κρ[ημινιώτη], Αποχαιρετισμός στον Γιάννη Δουβίτσα, *Η Αυγή*, 19 Μαρτ. ~ Π. Κρ[ημινιώτη], Κατείχε την τέχνη του βιβλίου και της ζωής..., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 23 Μαρτ. [Όλες οι ειδήσεις με αναφορές στον Μ.Α.].
- Δ423.– [Εκδήλωση προς τιμήν Μ.Α. στο θέατρο Καρέζη, οργανωμένη από το Τμήμα Πολιτισμού του Συνασπισμού, 17 Μαρτ. 2003].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΧΟΛΙΑ

- Δ423.1.- Ο ΣΥΝ τιμά τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 13 Μαρτ. 2003. ~ Περίπλους, Τιμούν τον Μ. Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 14 Μαρτ. ~ Αφιέρωμα στον Μαν. Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 16 Μαρτ. ~ Σ. Μ., Αντί χαιρετισμού..., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 16 Μαρτ. [Αναδημ. και το Α297]. ~ Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Το Βήμα της Κυριακής* (Βιβλία), 16 Μαρτ. ~ «Ο ποιητής της πολιτικής, ο πολιτικός της ποίησης», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 16 Μαρτ. ~ Π. Κρ[ημιώτη], Μαχητικά υπέρμαχος των αξιών του ανθρώπινου πολιτισμού, *Η Αυγή*, 19 Μαρτ. ~ Βασ. Ρού[βαλης], Εκδήλωση προς τιμήν του Μανόλη Αναγνωστάκη, «Ποιητής της πολιτικής», *Ελευθεροτυπία*, 19 Μαρτ. ~ Περίπλους, Ωσεί παρών ο Αναγνωστάκης, *Η Καθημερινή*, 19 Μαρτ.
- Δ424.- Μικέλα Χαρτουλάρη, Λοξή ματιά, Ασυνείδητες κουφάλες; *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 22-23 Μαρτ. 2003.
Για τη σιωπή του Μ.Α.
- Δ425.- Διονύσης Καψάλης, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 23 Μαρτ. 2003.
- Δ426.- Θεοδούλη Αλεξιάδου, Η πρώτη μεταπολεμική ποιητική γενιά απέναντι στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πολιτισμό, Εσωστρέφεια και εξωστρέφεια, Στον τόμο: Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ευρώπη και Νέος Ελληνισμός*, (9-10 Νοεμβρίου 2001), Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), <2003>, 71-85.
- Δ427.- Κώστας Παππάς, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Η ποίησή του*, 2003.
106+3 χ.α.+3 λ. σ. Χωρίς κλφ.
- Δ428.- Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Αντιπαραθέσεις στους κόλπους της Αριστεράς: Μια βιβλιοκρισία του Μ. Αναγνωστάκη

και οι αντιδράσεις, *Το Δέντρο* 129-130 (Οκτ.-Δεκ. 2003) 134-138.

«Επεξεργασμένη μορφή σχετικής ενότητας» του Δ439.

2004

Δ429.– Μάρκος Μέσκος, Οι κοινωνικοί ποιητές της Θεσσαλονίκης, *Η Αυγή*, 15 Ιαν. 2004.

Ανθολογεί ανά ένα ποίημα των: Άνθου Φιλητά, Μ.Α. [«Ο νεκρός»], Κλείτου Κύρου, Πάνου Θασίτη, Θανάση Φωτιάδη, Γιώργου Καφταντζή, Τέο Σαλαπασιδίη.

Δ430.– Η προεκλογική συγκέντρωση, Μανόλης Αναγνωστάκης: Σήμερα είμαστε πιο πεισμωμένοι, *Η Αυγή*, 3 Μαρτ. 2004.

Δ431.– Γ. Ζ[εβελάκης], Ένας χρόνος χωρίς τον Γιάννη Δουβίτσα, «Έδινε μορφή στο άοριστο», *Η Αυγή*, 4 Απρ. 2004.

Δ432.– Ζ.[=;], Αποθεωτική βραδιά για τον Μανόλη Αναγνωστάκη στη Νέα Σμύρνη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 4 Απρ. 2004.

Δ433.– Γιώργος Αναστασιάδης, Πίσω από το Γεντί Κουλέ, *Ιστορικά (Ελευθεροτυπίας)*, 231 (8 Απρ. 2004) 14-19.

Δ434.– Νίκος Παναγιώτου, *Ελλάδος Κάτοπτρον*, Μέρος δεύτερο: Τα πρόσωπα, Τόμος Β', Λογοτεχνία, Λευκωσία 2004, 474-475.

Δ435.– Νίκος Παναγιώτου, *Ελλάδος Κάτοπτρον*, Μέρος τρίτο: Βιβλιογραφικές καταγραφές, Τόμος Ε', Λευκωσία 2004, 1905-1907.

Δ436.– Thanassis E. Markopoulos (μτφρ. Yannis Goumas), Manolis Anagnostakis: From the Roads of History to the Roads of Silence, *Quarterly Review* Αθήνας (Μάιος 2004) 46-55.

Αγγλική μτφρ. του Δ421.

Δ437.— Joan Acocella (Επιμέλεια: Μικέλα Χαρτουλάρη), Μπλοκάρισμα: η αρρώστια των καλών συγγραφέων, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 28-29 Αυγ. 2004.

Αναφορές και στην περίπτωση Μ.Α.

Δ438.— Ευρετήρια Περιοδικών Λόγου και Τέχνης 6, Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, *Η Κριτική (1959-1961) του Μανόλη Αναγνωστάκη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004.

20,5 × 14 εκ. ~ 128 σ. «Στοιχειοθετήθηκε και τυπώθηκε [...] σε 500 αντίτυπα. Τυπογραφική επιμέλεια: Χ.Α. Καράογλου». Στις σ. 11-41 εισαγωγική μελέτη του Μπακογιάννη με τίτλο «Το περιοδικό *Κριτική*, Η δοκιμή μιας γενιάς». Ακολουθεί αναλυτική ευρετηρίαση του περιοδικού.

Δ439.— Νέα Ελληνική Φιλολογία 4, Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, *Το περιοδικό Κριτική, (1959-1961), Μια δοκιμή ανανέωσης του κριτικού λόγου*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004.

416 σ. «Στοιχειοθετήθηκε και τυπώθηκε [...] σε 500 αντίτυπα [...] με επιμέλεια του Χ.Α. Καράογλου».

Διαρθρώνεται σε τέσσερα μέρη: Α'. Η έκδοση, το πρόγραμμα και οι συντελεστές ~ Β'. Η παρέμβαση στις πολιτικές και αισθητικές ιδέες της αριστεράς ~ Γ'. Ζητήματα λογοτεχνίας και τέχνης ~ Δ'. Καλλιτεχνικά και φιλοσοφικά ζητήματα – Η παρακολούθηση της επικαιρότητας.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ439.1.— Αλέξης Ζήρας, Στις εποχές της *Κριτικής*, Ιστορικά ενός περιοδικού και μιας γενιάς, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 6 Ιουν. 2004.

Δ439.2.— Ανδρέας Μπελεζίνης, Οι κριτικές της *Κριτικής* του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 20 Ιουν. 2004.

Δ439.3.— Ελισάβετ Κοτζιά, Αναντικατάστατο τεκμήριο, *Η Καθημερινή*, 20 Ιουν. 2004.

Δ439.4.— Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Η *Κριτική* και το αιρετικό της πνεύμα, Ένα αριστερό λογοτεχνικό περιοδικό και η σύγκρουσή του με τα στερεότυπα της κομματικής ορθοδοξίας, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας*, 324 (10 Σεπτ. 2004) 4-5.

- Δ439.5.– Θανάσης Γεωργιάδης, Το περιοδικό *Κριτική* (1959-1961), περ. *Πανσέληνος* (εφ. *Μακεδονίας Θεσσαλονίκης*), 26 Σεπτ. 2004.
- Δ439.6.– Λευτέρης Παπαλεοντίου, Το περιοδικό *Κριτική* του Μαν. Αναγνωστάκη, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 66 (Σεπτ.-Οκτ. 2004) 127-129.
- Δ439.7.– Θανάσης Γεωργιάδης, *Περί της Κριτικής, Έθνος*, 29 Οκτ. 2004.
- Δ439.8.– Γιάννης Κουβαράς, Το περιοδικό «Κριτική» και η ιστορία του, Μονογραφία του Μιχ. Μπακογιάννη για το σπουδαίο έντυπο της Θεσσαλονίκης που είχε ιδρυθεί από τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 7 Δεκ. 2004. [Ξανατυπ. Δ610].
- Δ439.9.– Γιώργος Κορδομενίδης, «Κλίνη σπόρου καλή», Αποτιμήσεις της προσφοράς δύο περιοδικών της Θεσσαλονίκης, *Αγγελιοφόρος της Κυριακής Θεσσαλονίκης*, 6 Μαρτ. 2005.
- Δ440.– Αλέξανδρος Αργυρίου, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Νοούμενα και υπονοούμενα της ποίησής του*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, 2004.
17,5 × 12, 5 εκ. ~ 240 σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ440.α.– Πρόλογος, 11-16,
 Δ440.β.– Οι αφητηρίες, 17-39. [=Δ135].
 Δ440.γ.– Νοούμενα και υπονοούμενα τόπων και χώρων της Θεσσαλονίκης, 41-65. [=Δ290.γ].
 Δ440.δ.– Η ποίηση και ο ποιητής, 67-133. [Πρώτη δημοσίευση].
 Δ440.ε.– Ο ποιητής και ο πολίτης, 135-147. [=Δ399.α].
 Δ440.στ.– Η ποίηση της ήττας, 149-165. [Πρώτη δημοσίευση στο περ. **Μανδραγόρας* 1996].
 Δ440.ζ.– Η *Κριτική*, ένα περιοδικό, 167-200. [=Δ263.κ].
 Δ440.η.– Επίμετρο. Συνάντηση δι' αλληλογραφίας, 203-212. [=Δ263.γ].

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

- Δ440.1.– Μικέλα Χαρτουλάρη, Αναγνωστάκης από μέσα, *Τα Νέα*, 17-18 Απρ. 2004.
 Δ440.2.– Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Ανάμεσα στην πολιτική δράση και στην αγωνία της ύπαρξης, Έξι μελέτες για την ποίηση και

την ποιητική του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 305 (30 Απρ. 2004) 14.

Δ440.3.- Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Η συνέχεια και η συνοχή μιας κριτικής προσέγγισης, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 25 Ιουλ. 2004.

Δ440.4.- Τάσος Χατζητάσης, Ποια ζυγαριά θα μας μετρήσει; *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 5-6 Φεβρ. 2005.

Δ441.- Πινακοθήκη σπανίων περιοδικών, Δύο με τον τίτλο «Ξεκίνημα», Επιλογή-Σχόλια: Γιώργος Ζεβελάκης, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 31 Οκτ. 2004.

Δ442.- Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη στα ΛΘ' Δημήτρια, 2004.

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ442.1.- Χρύσα Νάνου, Ο επίκαιρος Αναγνωστάκης, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 20 Οκτ. 2004 ~ Κυβέλη Καρδάση, Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *City Θεσσαλονίκης*, 164 (15-21 Οκτ. 2004) 12.

Δ443.- Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Ο ποιητής και η γλώσσα, Σχέσεις αγάπης-μίσους, Στο τομίδιο: Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, *Το μήνυμα των ποιητών*, Κείμενα Τάκη Βαρβιτσιώτη, Δημήτρη Δασκαλόπουλου, Ρούλας Κακλαμανάκη, Κ.Γ. Παπαγεωργίου, Μανόλη Πρατικάκη, Ηράκλειο 2004, 41-50.

Δ444.- Ακης Σακίσογλου, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης, με φόντο το Επταπύργιο, *Αγγελιοφόρος της Κυριακής Θεσσαλονίκης*, 31 Οκτ. 2004.

Δ445.- Γρηγόρης Πεντζίκης, Γλώσσα και ποιητική μιας επαναστατημένης γενιάς, Ένα ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη, Στο βιβλίο του: *Εκ των υστέρων*, Κείμενα κριτικής, Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής, Πολιτιστικής και Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού Δράμας, 2004, 119-149 και 253. Βλ. Δ323.

- Δ446.– Δημήτρης Κόκορης, Χριστολογικά και θρησκευτικά στοιχεία στο έργο αριστερών ποιητών: Βάρναλης, Ρίτσος, Αναγνωστάκης, *Δια-Κείμενα Θεσσαλονίκης*, 6 (2004) 115-124.
- Δ447. Δημήτρης Κόκορης, Μια κριτική κατάθεση του Μπακόλα: «Δυο βιβλία με δοκίμια», *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 67 (Δεκ. 2004) 136-140.

 2005

- Δ448.– 2^ο Γυμνάσιο Συκεών – Κέντρο Ιστορίας Δήμου Συκεών, *Μνήμες Επταπυργίου, Η περίπτωση του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη*, Θεσσαλονίκη 2005.
120 (115+5λ.) σ. «Εκδόθηκε δαπάναις του Δήμου Συκεών και περιέχει τις εισηγήσεις της Ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2004 στο 2^ο Γυμνάσιο Συκεών».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ448.α.– Σίμος Δανιηλίδης, Δήμαρχος Συκεών, Χαιρετισμός, 7.
Δ448.β.– Κώστας Νίγδελης, Υπεύθυνος του Κέντρου Ιστορίας, Χαιρετισμός, 9.
Δ448.γ.– Αντωνία Καρασαρδέλη – Χρήστος Μουχάγιερ, Πρόλογος, 11-12.
Δ448.δ.– Μίλτος Πολυβίου, Έναρξη της Ημερίδας, 13-14.
Δ448.ε.– Μαρία Αγαθοπούλου-Κέντρου, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, 17-18.
Δ448.στ.– Χρήστος Μουχάγιερ, «Ξεκίνημα» υπό την απειλή του Επταπυργίου..., 19-31.
Δ448.ζ.– Πρόδρομος Χ. Μάρκογλου, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης στην εποχή του Επταπυργίου, 33-38.
Δ448.η.– Περικλής Σφυρίδης, Επταπύργιο και Αναγνωστάκης, 39-45.
Δ448.θ.– Πολυμέρης Βόγλης, Το τραύμα της φυλακής, 47-51.
Δ448.ι.– Δημήτρης Κόκορης, Ευαίσθητος και απρόβλεπτος (δηλαδή

ποιητικός): Από το κριτικό σημείωμα της φυλακής ως τον Μανούσο Φάσση και το ποδόσφαιρο, 53-57.

Δ448.-ια.- Μιχάλης Μπακογιάννης, Μανόλης Αναγνωστάκης: Λόγος περί ποίησης, 59-66.

Δ448.ιβ.- Τάσος Χατζητάτσης, Γράφοντας ποιήματα χωρίς ήχους και λέξεις, 67-69.

Δ448.ιγ.- Οι συντελεστές της ημερίδας, 71-75. [Βιογραφικά σημειώματα].

Δ448.ιδ.- Χρήστος Μουχάγιερ, Παράρτημα, Περιοδικό *Ξεκίνημα*, Αποτύπωση του περιοδικού σε πίνακες, 77-114. [Αναλυτική ευρετηρίαση].

ΣΧΟΛΙΑ

Δ448.1. Μ. Θεοδοσοπούλου, Έγκλειστος στο Γεντί Κουλέ, *Η Εποχή*, 6 Μαρτ. 2005.

Δ449.- Μεταπολεμικοί ποιητές της Θεσσαλονίκης, *Πειραματικές Σελίδες*, περιοδική μαθητική έκδοση για τη λογοτεχνία Πρώτου Πειραματικού Γυμνασίου Θεσσαλονίκης - Τμήμα Β2, (Ανοιξη 2005) 8-9.

Δ450.- [Τιμητική εκδήλωση για τον Μ.Α. στο Μουσείο Μπενάκη, 19 Απρ. 2005].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ450.1.- Μανώλης Πιμπλής, Τιμητική εκδήλωση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, 60 χρόνια «ποιητικές ανταποκρίσεις», *Τα Νέα*, 19 Απρ. 2005. ~ Βραδιά-αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Αντί για εκθέσεις έγγραφε στίχους, *Ελευθεροτυπία*, 21 Απρ. ~ Κώστας Βούλγαρης, Μια βραδιά για τον Αναγνωστάκη, Συμπληρώνοντας ψηφίδες απ' τη ζωή και το έργο του ποιητή, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 24 Απρ. ~ Τιμητική εκδήλωση για τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Νουμάς Πύργου Ηλείας*, 101 (Μάρτ.-Απρ. 2005) 3.

Δ451.- Λάκης Παπαστάθης, Η σιωπή είναι πράξη, *Ελευθεροτυπία*, 6 Ιουν. 2005.

Δ452.– [Θάνατος Μ.Α., 23 Ιουν. 2005].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Δ452.1.– 24 Ιουν. 2005. [Πρωτοσέλιδο:] Μανόλης Αναγνωστάκης, Τη Δευτέρα κηδεύεται από το Α΄ Νεκροταφείο ο ποιητής, ο αγωνιστής της αριστεράς, ο δικός μας Μανόλης. [Στη δεύτερη σελίδα:] Ο δικός μας Μανόλης. [Σελ. 11-14:] Πόλυ Κρημινιώτη, Αφιέρωμα, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ποιητής της πολιτικής και πολιτικός της ποίησης, Ο πολιτικός κόσμος για τον Μ. Αναγνωστάκη / Ο Μανόλης Αναγνωστάκης με τον φακό της κριτικής, (Ανθολόγιο κριτικών για το έργο του 1952-1994), *Η Αυγή*. ~ Όλγα Σελλά, Αγάπησε «μια τρικυμία καινούρια», Έφυγε χθες ο Μανόλης Αναγνωστάκης, αγρυπώντας (πάντα) ένα τίποτα για να πιστέψει, *Η Καθημερινή*. ~ «Αντίο» στον Μ. Αναγνωστάκη με τους στίχους του, *Η Καθημερινή*. ~ «Έφυγε» ο σεμνός ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, Πέθανε χθες σε ηλικία 80 ετών ο εραστής του ελαχίστου, αφήνοντας τεράστιο κενό στα ελληνικά γράμματα, *Το Βήμα*. ~ Βασίλης Κ. Καλαμαράς, Αυτός που ήταν όλοι..., Ποτέ με τους νικητές, αλλά και ποτέ ηττημένος / Βασ. Ρού[βαλης], Ανύμφευτος εραστής της ποίησης..., Από μια συνέντευξη του Αναγνωστάκη στους Α. Φωστιέρη – Θ. Νιάρχο [=B19 = Δ529] / Στάθης, Ναυτίλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, [Ημισέλιδο σκίτσο με στίχους Μ.Α.], *Ελευθεροτυπία*. ~ Μικέλα Χαρτουλάρη, Έφυγε στα 80 του ο ποιητής, «Σαν πρόκες πρέπει να καρφώνονται οι λέξεις...», *Τα Νέα*. ~ Δήμητρα Ρουμπούλα, Έσβησε ο Μανόλης Αναγνωστάκης, «Μιλώ για τα τελευταία σαλπίσματα των νικημένων...», *Έθνος*. ~ Απεβίωσε ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, *Εστία*. ~ Ιωάννα Κολοβού, Πέθανε ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, Φτωχότερη η ελληνική λογοτεχνία, *Η Βραδινή*. ~ Έσβησε ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, ένας από τους τελευταίους των μεγάλων! Έφυγε σε δρόμους παλιούς που αγάπησε και πόνεσε..., *Απόφαση*. ~ Δήμητρα Νικολοπούλου, Έφυγε στα 80 του χρόνια ο Μανόλης Αναγνωστάκης, Θα μας λείψει η φωνή και η σιωπή του, *Αδέσμευτος Τύπος* (Μήτση). ~ Ιάσων Τριανταφυλλίδης, Έφυγε ο ποιητής Μ. Αναγνωστάκης, *Αδέσμευτος Τύπος* (Ρίζου). ~ «Έφυγε» ο Μανόλης Αναγνωστάκης σε ηλικία 80 ετών, *Ο Λόγος*. ~ Κ.Α., «Μ' ένα φορτίο ζωής αβάσταχτο, ατελείωτο...», Ο Μανόλης

Αναγνωστάκης «έφυγε», αφού χάραξε μια ξεχωριστή πορεία στη μεταπολεμική ποίηση, *Απογευματινή*. ~ Μανόλης Αναγνωστάκης, «Έφυγε» ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της μεταπολεμικής γενιάς, Σιωπή, αιώνια στρατευμένη στο όραμα..., *Ελεύθερος Τύπος*. ~ Φτωχότερη η ελληνική ποίηση, Την τελευταία του πνοή σε ηλικία 80 ετών άφησε ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ελεύθερη Ώρα*. ~ Έφυγε για τον Παράδεισο ο Αναγνωστάκης, *Η Χώρα*. ~ Στη γειτονιά των αγγέλων ο Μ. Αναγνωστάκης, *Αυριανή*. ~ Α.Κατ., Στερνό αντίο στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ελεύθερος*. ~ Μανόλης Αναγνωστάκης, Σίγησε μια σημαντική ποιητική φωνή, *Ριζοσπάστης*. ~ Μανόλης Αναγνωστάκης, *Άνω Κάτω*. ~ Πιο φτωχή η ελληνική ποίηση, Την τελευταία του πνοή σε ηλικία 80 ετών άφησε χθες τα ξημερώματα ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, Η κηδεία του θα γίνει τη Δευτέρα, δημοσία δαπάνη, *Η Νίκη*. ~ Σε ηλικία 80 ετών «έφυγε» ο ποιητής Μ. Αναγνωστάκης, *Αυριανή Μακεδονίας-Θράκης*. ~ Φτωχότερη η ποίηση της Ελλάδας, «Έφυγε» ο Μανόλης Αναγνωστάκης, Τη Δευτέρα η κηδεία του, δημοσία δαπάνη, *Τύπος Θεσσαλονίκης*. ~ Χρίστος Ζαφείρης, Κατάματα, Η πυξίδα / Κάτω από τη μέση, Γράφει ο Μποξέρ / Τάσος Ρέτζιος, Υπάρχει λόγος, Υ.Γ. και για μια πόλη / Τελευταίο υστερόγραφο..., Ο Μανόλης Αναγνωστάκης άφησε χτες την τελευταία του πνοή σε ηλικία 80 ετών. Η κηδεία του θα γίνει τη Δευτέρα δημοσία δαπάνη / Κώστας Λαχάς, Χαμηλόφωνα αλλά υψηλόφωνα... / Πρόδρομος Μάρκογλου, Μέγεθος στην ποίηση αλλά και στη ζωή / Μίλτος Πολυβίου, Κατάφερε να βγάλει μεγάλη ποίηση με αντιποιητικά υλικά / Ο άνθρωπος Μανόλης και το απάγκιο στη Μητροπόλεως / Μίκης Θεοδωράκης, Ο τελευταίος από τους μεγάλους ποιητές... / Ο Π. Μουλλάς για το έργο του, «Ποιητικό ημερολόγιο, χρονικό μιας εποχής, μαρτυρία για το μέλλον» / «Θα μας λείψει η φωνή του όσο και η σιωπή του...», *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*.

Δ452.2.– 25 Ιουν. 2005. Αφιέρωμα, Ποιητής της πολιτικής και πολιτικός της ποίησης, Πλευρές της ζωής του αγαπημένου μας ποιητή, «Οι σύντροφοί του στο δρόμο άλλαζαν πεζοδρόμιο...» / Π. Κρημινιώτη, Εποίησε ήθος, έδειξε τον δρόμο της αντίστασης, Συγκίνηση και θλίψη για τον θάνατο του Μ. Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*. ~ Γιάννης Θ. Κεσσόπουλος, Ο Μανόλης

Αναγνωστάκης στο θρόνο της σιωπής / Ο πολιτικός και πνευματικός κόσμος τον αποχαιρετά, *Μακεδονία Θεσσαλονίκης ~ Δημήτρης Κακαβελάκης*, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης αντιδογματικός αγωνιστής και ποιητής της Θεσσαλονίκης, *Τύπος Θεσσαλονίκης ~ Γ. Αν.*, Στο πάνθεον των ανθρώπων του πολιτισμού ο Μ. Αναγνωστάκης και ο Γ. Ιορδανίδης, Έφυγαν δυο άνθρωποι του πολιτισμού, *Εγνατία Θεσσαλονίκης*.

Δ452.3.– 26 Ιουν. 2005. Οι στίχοι του θα «μιλούν» τώρα για τον Μ. Αναγνωστάκη, *Τύπος της Κυριακής*. ~ Κάτω από τη μέση, Γράφει ο Μποξέρ, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*. ~ Γιώργης Μελίκης, Άποψη με θέ(α)ση, Καλή νύχτα Μανόλη, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*. ~ ΟΛΜΕ, Ανακοίνωση για το θάνατο του Μ. Αναγνωστάκη, *Αυριανή Μακεδονίας-Θράκης*.

Δ452.4.– Έφυγε ο Αναγνωστάκης, *Νουμάς Πύργου Ηλείας*, 102 (Μάιος-Ιούν. 2005) 1. ~ Έφυγε ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Παρατηρητής Πεύκης* (Ιούν.-Ιούλ. 2005). ~ Ο ποιητής, *Αναγέννηση Αργους*, 404 (Ιούλ. 2005) 13.

Δ453.– [Γιώργος] Κ[ορδομενίδης], Ο εμβληματικός ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 69 (Απρ.-Ιούν. 2005) 144-145.

Δ454.– Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Εγνατία Θεσσαλονίκης*, 25 Ιουν. 2005.

Από τη ραδιοφωνική εκπομπή του Γιώργου Κορδομενίδη «Το ιπτάμενο χάλι».

Δ455.– Ευάγγελος Χεκίμογλου, Μας γέρασες προώρως, *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 25 Ιουν. 2005.

Αναδημ. στο Δ531.

Δ456.– Με την «Ερμηιά» γύρισα στις γειτονιές της ζωής μου..., Σε μια εκ βαθέων συνέντευξή του στον «Α», ο Μίχης Θεοδωράκης μιλάει για το νέο του έργο που ανεβαίνει τη Δευτέρα στο Μέγαρο, για τον Μ. Αναγνωστάκη, τους Νεοέλληνες, την «πολιτισμένη» βαρβαρότητα, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 25 Ιουν. 2005.

Δ457.- Αφιέρωμα στον Μ. Α., *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 26 Ιουν. 2005.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ457.α.- [Πρωτοσέλιδο κύριο θέμα:] Οι στίχοι οι τελευταίοι..., Ο Μανόλης Αναγνωστάκης της ποίησης, του πνεύματος, της ζωής, της προσφοράς, των αγώνων, των οραμάτων, της φρεσκάδας, της τόλμης, της ανανέωσης, της αριστεράς.

Δ457.β.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Η ελευθερία θεμελιακή προϋπόθεση της πνευματικής δημιουργίας. [Απόσπασμα του Α210.κ].

Δ457.γ.- Λάκης Παπαστάθης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης στην οθόνη.

Δ457.δ.- Γιάννης Δάλλας, Λίγα κριτικά δαφνόφυλλα στη μνήμη του.

Δ457.ε.- Ηλίας Λάγιος, Μανόλης Αναγνωστάκης. [Ποίημα].

Δ457.στ.- Δ.Δ[ασκαλόπουλος], Εργο-βιογραφικό σημείωμα.

Δ457.ζ.- Αλέξης Ζήρας, Θητεία στη σιωπή, Οι *Εποχές* του Αναγνωστάκη και η ραψωδία τους.

Δ457.η.- Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Τα άδεια γήπεδα του Μανόλη Αναγνωστάκη.

Δ457.θ.- Γιάννης Βαρβέρης, Γύρω απ' το *Στόχο*.

Δ457.ι.- Αντώνης Λιάκος, Ποίηση και Ιστορία.

Δ457.ια.- Ρούλα Πατεράκη, Μανόλης Αναγνωστάκης.

Δ457.ιβ.- Κώστας Βούλγαρης, Είχε τη σκληρή ευγένεια των πραγμάτων.

Δ457.ιγ.- Μάριο Βίττι, Η πρόκλησή του, η τιμιότητά του.

Δ457.ιδ.- Χρύσα Προκοπάκη, Στίχοι που πυρπολούσαν τη νιότη μας.

Δ457.ιε.- Διονύσης Καψάλης, Δεν υπάρχει πνευματικός ηρωισμός.

Δ457.ιστ.- Γιάννης Παπαθεοδώρου, Ένα υστερόγραφο για τον Μανόλη Αναγνωστάκη.

Δ457.ιζ.- Αλέξης Πολίτης, Ένα πορτρέτο, ή μάλλον ένα σκίτσο, γιατί τα χρώματα λείπουν. [=Δ518.2]

Δ457.ιη.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, Μανόλης Αναγνωστάκης. [Απόσπασμα του Δ82].

Δ457.ιθ.- Παν. Μουλλάς, Μαζί με τον ποιητή και ο διανοούμενος.

Δ457.κ.- Μιλτιάδης Δ. Πολυβίου, Ο ενεργός πολίτης Μανόλης Αναγνωστάκης.

- Δ457.κα.– Αλέξανδρος Αργυρίου, Ο ποιητής και πολίτης Μανόλης Αναγνωστάκης. [=Δ399.α].
- Δ457.κβ.– Άγγελος Ελεφάντης, Μια νέου τύπου λαϊκότητα.
- Δ457.κγ.– Γιώργος Μπλάνας, Τώρα ρωτάμε.
- Δ457.κδ.– Βαγγέλης Κάσσο, Η μοναξιά σε συνέχειες.
- Δ457.κε.– Λευτέρης Πούλιος, Ένας δάσκαλος.
- Δ457.κστ.– Γιάννης Κοντός, Η αγάπη είναι ο φόβος.
- Δ457.κζ.– Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Υπόδειγμα ήθους. [Απόσπασμα του Δ485.ια].
- Δ457.κη.– Δημήτρης Ραυτόπουλος, Αποχαιρετισμός.
- Δ457.κθ.– Δημήτρης Δημηρούλης, Η απόφαση του ποιητή.
- Δ457.λ.– Γιώργος Μαρκόπουλος, Η ποίηση πράξη ζωής.
- Δ457.λα.– Δημήτρης Ελευθεράκης, «Αλλά συμβαίνει κάποτε τα πράγματα να έρχονται αλλιώς».
- Δ457.λβ.– Γιώργος Λίλλης, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη.
- Δ457.λγ.– Μάρκος Μέσκος, Το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, Ακόμα μια προσγείωση στο συγκεκριμένο.
- Δ457.λδ.– Τάσος Χατζητάσης, «Το προνόμιο της ανάσας».
- Δ457.λε.– Χριστίνα Πουλίδου, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης με ψευδώνυμο στον «Θούριο», «Ο θείος Λένον που σε όλα απαντά...».
- Δ457.λστ.– Βασίλης Πάικος, Κατά τα λοιπά.
- Δ457.λζ.– Ανταίος Χρυσοστομίδης, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο διαφορετικός ποιητής.

ΣΧΟΛΙΑ

- Δ457.1.– Κώστας Κάρης, Ιδιαίτερα θετική ανταπόκριση του αφιερώματος στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Πολυσήμαντο μήνυμα για την «Αυγή», *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 3 Ιουλ. 2005.
- Δ458.– Νάσος Βαγενάς, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Ο ποιητής ως κριτικός, *Το Βήμα της Κυριακής*, 26 Ιουν. 2005.
- Δ459.– Παντελής Μπουκάλας, Ποιητής της απόγνωσης και της ελπίδας, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης διέσχισε τη μεταπολεμική Ελλάδα με λυρισμό πικρό, με λέξεις σκληρές, και κατέληξε στη σιωπή, *Η Καθημερινή*, 26 Ιουν. 2005.
- Ολοσέλιδο. Αναδημ. στο Α438 και στο Δ513.θ.

Δ460.- [Αφιέρωμα στον Μ.Α., *Η Εποχή*, 26 Ιουν. 2005].

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ460.α.- Γιάννης Κουβαράς, Μανόλης Αναγνωστάκης. [Ξανατυπ. στο Δ610].

Δ460.β.- [Γιάννης Κουβαράς], Βίος και έργα.

Δ460.γ.- Συνέντευξη Μ.Α. στον Χρήστο Μαυρή. [Αναδημ. το Β24].

Δ460.δ.- Πάυλος Κλαυδιανός, Ένας ποιητής στις συνεδριάσεις της Κεντρικής Επιτροπής.

Δ460.ε.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Εκ των υστέρων, λοιπόν, βλέπω... [Αναδημ. το Α210.ιθ].

Δ460.στ.- [Πολιτικοί μιλούν για τον Μ.Α.].

Δ460.ζ.- Ελένη Καρασαββίδου, Ένα λουλούδι μνήμης.

Δ461.- Πάνος Θεοδωρίδης, Στο καναβάτσο, Αναγνωστάκης, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 26 Ιουν. 2005.

Δ462.- Γιώργος Κορδομενίδης, «Ποιητής της πολιτικής και πολιτικός της ποίησης», *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 26 Ιουν. 2005.

Δ463.- Βασίλης Κεχαγιάς, Θου Κύριε, Μανόλης Αναγνωστάκης ~ Γιάννης Θ. Κεσσόπουλος, Να ξαναδιαβάσουμε τους στίχους του ~ Μαρία Αρχιμανδρίτου, Ποιητή, καλό ταξίδι, *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*, 26 Ιουν. 2005.

Δ464.- Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Ο φιλέταιρος Μανόλης Αναγνωστάκης, *Η Θεσσαλία Βόλου*, 26 Ιουν. 2005.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δασκαλόπουλου *Ιχνογραφία, Κριτικά σχόλια*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2007, 91-98.

Δ465.- Κηδεία και λαϊκό προσκύνημα ~ Κρεούργησαν δήλωση του Δημ. Ραυτόπουλου, *Ελευθεροτυπία*, 27 Ιουν. 2005.

Πβ. Δ489.

Δ466.- Πέτρος Μανταίος, Σε τι βοηθά λοιπόν...(η ποίηση); *Ελευθεροτυπία*, 27 Ιουν. 2005.

- Δ467.– Ρούλα Γεωργακοπούλου, Οι στίχοι αυτοί, *Ta Νέα*, 27 Ιουν. 2005.
- Δ468.– Δημήτρης Ιατρόπουλος, Η σιωπή του Αναγνωστάκη, *Έθνος*, 27 Ιουν. 2005.
- Δ469.– Λευτέρης Π. Παπαδόπουλος, Ματιές, Παλικάρια..., *Ta Νέα*, 27 Ιουν. 2005.
- Δ470.– Τριαντάφυλλος Μηταφίδης, Επωνύμως, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*, 27 Ιουν. 2005.
- Δ471.– [Κηδεία Μ.Α., 27 Ιουν. 2005].

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

- Δ471.1.– [Πρωτοσέλιδο:] Αποχαιρετισμός στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Κηδεύθηκε χθες από το Α΄ Νεκροταφείο, Μέχρι τα έσχατα συνεπής, Ανανέωσε την ποίηση, Τόλμησε αλήθειες βροντερές. ~ Π. Κρημινιώτη, Ο αποχαιρετισμός στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Έχε γειά, παλιέ μας φίλε..., *Η Αυγή*, 28 Ιουν. 2005. [Και η λοιπή ειδησεογραφία είναι της ίδιας ημερομηνίας] ~ Β. Γεωργ[ακοπούλου] – Β.Κ. Κ[αλαμαράς], Κανείς από την ηγεσία του υπουργείου Πολιτισμού στην κηδεία του Μ. Αναγνωστάκη, Απούσα η κυβέρνηση. ~ Στέφανος Ληναίος, Ο σιωπηλός Αναγνωστάκης, *Ελευθεροτυπία*. ~ Μικέλα Χαρτουλάρη, Κηδεία Μ. Αναγνωστάκη, Η ειρωνεία και οι εκκωφαντικές απουσίες, *Ta Νέα*. ~ Το τελευταίο αντίο, *Η Καθημερινή*. ~ Ύστατο χαιρέ στον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Το Βήμα*. ~ Τελευταίο αντίο στον πολίτη ποιητή, Φίλοι και συναγωνιστές αποχαιρέτησαν χθες τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Έθνος*. ~ Το τελευταίο αντίο είπε πλήθος κόσμου στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Ελεύθερη Ωρα*. ~ Δημ. Νικ., Η ελληνική διάνοηση αποχαιρέτησε τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Η αλήθεια του μένει, *Αδέσμευτος Τύπος*. ~ Άγκυ Συντέτα, Ταλέντο, αισθαντικότητα, ηρωισμός μέχρι θανάτου, *Απόφαση*. ~ «Αποχαιρέτησαν» τον ποιητή, *Ριζοσπάστης*. ~ Βασιλική Κοτζιά, «Τέλος εποχής...», Πλήθος επώνυμοι κι ανώνυμοι αποχαιρέτησαν,

σε ατμόσφαιρα βαθιάς συγκίνησης, τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αγγελιοφόρος Θεσσαλονίκης*. ~ Δήμητρα Μυρίλλα, Καλό ταξίδι Μανόλη Αναγνωστάκη, *Μακεδονία Θεσσαλονίκης*. ~ Τελευταίο αντίο στον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Τύπος Θεσσαλονίκης*. ~ Τελευταίο αντίο στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αυριανή Μακεδονίας-Θράκης*.

Δ472.- Παντελής Μπουκάλας, *Επιτάφια ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Δύο ποιήματα με τον τίτλο «Επιτύμβιον», ένα «Επιτάφιον» και δύο «Επίλογοι», και ο σαρκαστικός κόσμος τους, Η Καθημερινή, 28 Ιουν. 2005.*

Δ473.- Γιάννης Κουβαράς, «Εδώ μιλούν με σιωπές...», Ο δωρικός λόγος του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή, 28 Ιουν. 2005.*

Ξανατυπ. στο Δ610.

Δ474.- Νεόκοπος, *Αντιρρήσεις, Μανόλης Αναγνωστάκης, Τα Νέα, 28 Ιουν. 2005.*

Δ475.- Κώστας Λογαράς, Ο στοχαστικός λόγος του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Τα Νέα, 28 Ιουν. 2005.*

Δ476.- Εύα Κοταμανίδου, *Τώρα τι λες; Τα Νέα, 28 Ιουν. 2005.*

Δ477.- Γιώργος Δ.Κ. Σαρηγιάννης, *Το τέλος μιας εποχής..., Φοβερή ερμημία..., Τα Νέα, 29 Ιουν. 2005.*

Δ478.- Ν.Γ. Μιχαλολιάκος, Ένα ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη, η πικρή αλήθεια και η αριστερά, *Χρυσή Αυγή, 30 Ιουν. 2005.*

Δ479.- Νίκος Κιάος, Από τον Μανόλη Αναγνωστάκη στην Καισαριανή, Όταν έρχεται η συγκυρία στην ιστορία, *Ελευθεροτυπία, 30 Ιουν. 2005.*

Δ480.- [Σελίδες για τον Μ.Α.], *Ο Πολίτης 134 (Ιούν. 2005) 5-11.*

Αναδημ. τα ποιήματα: Θα 'ρθει μια μέρα... ~ Τώρα ~ Προσπάθησε μ' όση καρδιά... ~ Επιτύμβιον ~ Επίλογος ~ Κι ήθελε ακόμη... ~ Εκεί ~ Αντί να φωνασκά... ~ Σε τι βοηθά λοιπόν, και το Α400.

Δ481.– Γ.Κ., Μανόλης Αναγνωστάκης, *Έρευνα* 66 (Ιούν. 2005) 8.

Δ482.– Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Το υπαρξιακό δράμα μιας ανυποχώρητης πολιτικής συνείδησης, Ηθική στάση και καλλιτεχνική αγωγή στο ποιητικό έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη (1925-2005), *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 363 (1 Ιουλ. 2005) 4-5.

Δ483.– Κατερίνα Σχινά, Αυτό το άτακτο παιδί..., *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 363 (1 Ιουλ. 2005) 5.

Δ484.– Γιώργος Κοροπούλης, Οδός Αχύρου, Α, ρε Λαυρέντη, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 363 (1 Ιουλ. 2005) 6.

Δ485.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα, *Αντί* 846 (1 Ιουλ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ485.α.– Κείμενα Μανόλη Αναγνωστάκη: Σήμερα που μπορούμε να μιλάμε για όλα... [=Α352]. ~ Ν' ανοίξουμε το παλιό τεφτέρι (ή περί «δεξιών» και «αριστερών» λύσεων). [=Α361]. ~ «Δυσπιστείτε...» ή περί του «λογοτεχνικού ψώνιου». [=Α304]. ~ Ραδιοφωνία και... Αντίσταση ή «Οι τρελλάκηδες των ΕΦ ΕΜ». [=Α302], 6-13.

Δ485.β.– Γιάννης Δάλλας, Στα κομβικά σημεία, στις ραφές ζωής και ιστορίας..., 14-15. [Επικήδειος λόγος. Ξανατυπ. στο Δ560.ιγ].

Δ485.γ.– Σοφιανός Χρυσοστομίδης, Σπαρακτικός, τρυφερός στη μέση μιας πυρίκαυστης ζώνης, 16-18.

Δ485.δ.– Λεωνίδα Κύρκος, Μαχητής..., 19.

Δ485.ε.– Παν. Μουλλάς, Τα του δράματος πρόσωπα, 20-21.

Δ485.στ.– Άντεια Φραντζή, Από την πρώιμη περίοδο στην ύστερη φάση του έργου του, 22-25.

Δ485.ζ.– Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Γύρω από το ΥΓ, Μια μαρτυρία και μια απόπειρα ανάγνωσης, 26-29. [Ξανατυπ. στο Δ513.δ].

- Δ485.η.- Μίκης Θεοδωράκης, *Ζήσαμε τα ιστορικά γεγονότα πλάι-πλάι...*, 30-31.
- Δ485.θ.- Λάκης Παπαστάθης, *Οι εικόνες καρφώθηκαν στο έτος 1983, Σαν πρόκες να καρφώνονται...*, 32-35. [Ξανατυπ. στο Δ526.5].
- Δ485.ι.- Αγγέλα Κασρινάκη, *Εκείνες τις μέρες: Αναζητήσεις τον καιρό της απελευθέρωσης*, 36-39.
- Δ485.ια.- Δημήτρης Δασκαλόπουλος, *Η βιβλιογραφία του Μανόλη Αναγνωστάκη*, 40-42. [Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δασκαλόπουλου *Ιχνογραφία, Κριτικά κείμενα*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, 2007, με τίτλο «Για τα 80 χρόνια του Μανόλη Αναγνωστάκη», 81-89. Βλ. και Δ457. κζ].
- Δ485.ιβ.- Μάνος Στεφανίδης, *Ο ποιητής ζωγραφίζει*, 43.
- Δ485.ιγ.- Βαρβάρα Περράκη, *Η πρόσληψη από τους μαθητές*, 44-45.
- Δ485.ιδ.- Κώστας Καραβίδας, *Έφυγε ο ποιητής των ψαράδων του Χριστού*, 46.
- Δ485.ιε.- Ελένη Καρασαββίδου, *Στην οδό Αιγύπτου...*, 46.
- Δ486.- Όλγα Μπακομάρου: *Μεγεθύνσεις, Ελευθεροτυπία*, 2 Ιουλ. 2005.
- Δ487.- Ευριπίδης Γαραντούδης, *Όρθιος και μόνος...*, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 2-3 Ιουλ. 2005.
- Δ488.- Κώστας Γεωργουσόπουλος, *Ο στόχος και το στόχαστρο*, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 2-3 Ιουλ. 2005.
- Δ489.- Επιστολές, *Μια δήλωση για τον Μ. Αναγνωστάκη*, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 2-3 Ιουλ. 2005.
Επιστολή Δημήτρη Ραυτόπουλου. Βλ. και Δ465.
- Δ490.- Παντελής Μπουκάλας, «*Να μαθαίνεις το θάνατό του απ' τις εφημερίδες...*», *Η Καθημερινή*, 3 Ιουλ. 2005.
- Δ491.- Νίκος Γ. Ξυδάκης, *Ένας στίχος, μια εικόνα*, *Η Καθημερινή*, 3 Ιουλ. 2005.

- Δ492.– Φ.Α., «Σήμερα όλα είναι σκηνοθετημένα», *Ψ7 Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας*, 189 (3 Ιουλ. 2005) 24-27.
- Δ493.– Δημήτρης Γκιώνης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ψ7 Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας*, 189 (3 Ιουλ. 2005) 30.
- Δ494.– Δ.Ν. Μαρωνίτης, Πολιτική και ποίηση, *Το Βήμα της Κυριακής*, 3 Ιουλ. 2005.
Ξανατυπ. στο Δ513.
- Δ495.– Κώστας Καναβούρης, Ω, τι ζωντανός θάνατος, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 3 Ιουλ. 2005.
- Δ496.– Αντρέας Παναγόπουλος, Η γενιά της Ήττας αποχωρεί, «Η κλεψύδρα του χρόνου αμείλικτα εξαντλείται», *Αγγελιοφόρος της Κυριακής Θεσσαλονίκης*, 3 Ιουλ. 2005.
- Δ497.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Μια ηχηρή σιωπή, Επιμέλεια: Κατερίνα Αναστασίου, *Πρώτη της Εύβοιας*, 3 Ιουλ. 2005.
Δισέλιδο.
- Δ498.– Ρούλα Γεωργακοπούλου, 10 πράγματα που είπε στους νέους ο Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ταχυδρόμος* 280 (9 Ιουλ. 2005) 6.
- Δ499.– Γιάννης Βούλγαρης, Ο αριστερός Αναγνωστάκης σώπασε, όταν έπαψε να έχει ανάγκη τον τραγικό ποιητή Αναγνωστάκη, Ο μνήμων, ο είρων, ο ασίγαστος, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο) 9-10 Ιουλ. 2005.
- Δ500.– Αμάντα Μιχαλοπούλου, Καθυστερημένο υστερόγραφο, *Η Καθημερινή*, 10 Ιουλ. 2005.
- Δ501.– Αποστόλης Φωτιάδης, Μανόλης Αναγνωστάκης 1925-2005, «Σαν πρόκες να καρφώνονται οι λέξεις να μην τις παίρνει ο άνεμος», *Κ [Κάπα] Καθημερινής* 110 (10 Ιουλ. 2005) 12-14.

- Δ502.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, Αριστερά και κουλτούρα, *Το Βήμα της Κυριακής*, 17 Ιουλ. 2005.
- Δ503.- Περικλής Κοροβέσης, Υ.Γ. για τον Μανόλη, *Η Εποχή*, 17 Ιουλ. 2005.
- Δ504.- Μικέλα Χαρτουλάρη, Άνοιξη όχι χαμένη, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 23-24 Ιουλ. 2005.
Αναφορές στον Μ.Α. και στο περ. *Κριτική*, σε σύγκριση προς την *Επιθεώρηση Τέχνης*.
- Δ505.- Ο μεγάλος ποιητής ζει, *Οικολογική Παρέμβαση* Πεύκης (Ιούλ. 2005).
- Δ506.- Μανόλης Αναγνωστάκης. Χάθηκε μια σημαντική ποιητική φωνή, *Επιθεώρηση Λόγου* Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, 2 (Μάιος-Ιούν.-Ιούλ.-Αύγ. 2005) 13.
- Δ507.- Γιάννης Πιπίνης, Εστιάσεις, Μικρές άφωνες στιγμές, (Πώς να θυμόμαστε τον Μανόλη Αναγνωστάκη), *Νέα Εστία* 158 (Ιούλ.-Αύγ. 2005) 186-188.
- Δ508.- Ο Μανόλης Αναγνωστάκης και η Ελλάδα της...Κακομοίρας και της...Παπαρίδου, *Γιατί Σερρών*, 361-362 (Ιούλ.-Αύγ. 2005) 3.
- Δ509.- Β.Π. Καραγιάννης, «Πόσα χρόνια έχεις ν' ακούσεις ακορντεόν...», 23 διαθέσεις για τον Μ.Α., *Παρέμβαση* Κοζάνης, 132 (Καλοκαίρι 2005) 18-24.
- Δ510.- Αγγέλα Καστρινάκη, «Γυρίστε στο βοριά τη ρότα του καραβιού, Τα ξάρτια αντέχουν», (Το θριαμβευτικό «ταξίδι» της απελευθέρωσης και η πικρή «επιστροφή» – 1940-1950), *Πόρφυρας* Κέρκυρας, 116 (Ιούλ.-Σεπτ. 2005) 265-282.

- Δ511.– Διάλογος αναγνωστών. Δώρα Φακιολά, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη ~ Γιώργος Αποστολίδης, Μια φωτογραφία ~ Κώστας Δημ. Χρονόπουλος, Ελλειμματικός βωμός λήθης, *Αντί* 848-849 (29 Ιουλ. - 9 Σεπτ. 2005).
- Δ512.– Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Αγίου Νικολάου Κρήτης, «Λατώ 2005», Τριήμερο Λόγου & Τέχνης. Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, 2-4 Σεπτ. 2005.
Δωδεκασέλιδο πρόγραμμα των εκδηλώσεων.
- Δ513.– Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φιλολόγος* 121 (Ιούλ.-Αύγ.-Σεπτ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ513.α.– Μικρή ανθολογία ποιημάτων του Μανόλη Αναγνωστάκη, Επιλογή: Δημήτρης Κόκορης, 323-336. [Κατά σειρά τα ποιήματα: 13.12.43 ~ Αναζήτηση ~ Έτσι όπως πια δεν το αποφάσιζες... ~ Επίγνωση ~ Το πρωί... ~ Κάθε πρωί... ~ Αντί να φωνασκώ... ~ Το έγκλημα έγινε... ~ Στο παιδί μου... ~ If... ~ Από Το Περιθώριο '68-'69. ~ Από το ΥΓ. ~ Από το Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης. (Στο ξενοδοχείο Macedonia – Μίμηση – Τ' αγγελούδια στην εξοχή – Romantica – Femina Aeterna) ~ Χάρης 1944 ~ Επιτύμβιον].

Δ513.β.– Ντίνος Χριστιανόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, 337-340. [=Δ33].

Δ513.γ.– Παναγιώτης Μουλλάς, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη επίτιμο διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., 341-354. [=Δ329].

Δ513.δ.– Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Γύρω από το ΥΓ, Μια μαρτυρία και μια απόπειρα ανάγνωσης, 355-361. [=Δ485.ζ].

Δ513.ε.– Ξ.Α. Κοκόλης, Η ποιητική «Χριστολογία» του Μανόλη Αναγνωστάκη, 363-368. [=Δ271=Δ393.στ].

Δ513.στ.– Άντεια Φραντζή, Τα «ανένταχτα» του Μανόλη Αναγνωστάκη, Προϋποθέσεις, ιστορικά συμφραζόμενα και ένταξή τους στο σύνολο του έργου, 369-391. [=Δ334].

Δ513.ζ.– Βενετία Αποστολίδου, Πώς μελετούμε τον κριτικό Αναγνωστάκη: Η κριτική ως πολιτισμική πρακτική, 393-398.

Δ513.η.– Πρόδρομος Χ. Μάρκογλου, Μανόλης Αναγνωστάκης «Τα

- Ποιήματα 1941-1971», Σημειώσεις ενός αναγνώστη, 399-405. [=Δ399.ε].
- Δ513.θ.- Παντελής Μπουκάλας, Ποιητής της απόγνωσης και της ελπίδας, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης διέσχισε τη μεταπολεμική Ελλάδα με λυρισμό πικρό, με λέξεις σκληρές, και κατέληξε στη σιωπή, 407-413. [=Δ459].
- Δ513.ι.- Δ.Ν. Μαρωνίτης, Πολιτική και ποίηση, 415-416. [=Δ494].
- Δ513.ια.- Κώστας Λαχάς, «Εις οσμὴν ευωδίας πνευματικής», 419-420.
- Δ513.ιβ.- Τάσος Χατζητάτσης, Όμως γιατί αυτός ο κόμπος εδώ στο στήθος..., 421-424.
- Δ513.ιγ.- Δημήτρης Κόκορης, Κείμενα του Αναγνωστάκη στο σχολείο: Δύο διευκρινίσεις και μία πρόταση, 427-430.
- Δ513.ιδ.- Δήμητρα Συμυρνή, Ο Αναγνωστάκης στη σχολική πράξη, Μ. Αναγνωστάκη: «Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V...», 431-441. [Πβ. Δ232].
- Δ513.ιε.- Δήμητρα Μήττα, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης στο σχολείο, 443-454.
- Δ513.ιστ.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Καβάφης και Καβαφολογία, 455-459. [=Α74].
- Δ513.ιζ.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Μικρή εξομολόγηση για τον Καβάφη, Τριάντα χρόνια από το θάνατό του, 461-463. [=Α119].
- Δ514.- Μιχάλης Μπακογιάννης, Δύο Γάλλοι συνεργάτες της Κριτικής, Jean Roudaut και Michel Butor, στον τόμο *Όσο κρατάει η ανάγνωση...*, Μια έκδοση αφιερωμένη στη μνήμη της Αντωνίας Κατσαντώνη-Πίστα, Επιμέλεια Παναγιώτης Πίστας, Θεσσαλονίκη 2005, 173-183.
Διαπιστώνεται ότι ο Μ.Α. εκφράζει σκεπτικισμό για τους πειραματισμούς του (νέου μυθιστορήματος). Βλ. Α66, Α77.
- Δ515.- Δημήτρης Καραμβάλης, Μνήμη Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αιολικά Γράμματα* 215 (Σεπτ.-Οχτ. 2005) 86-87.
- Δ516.- Γεώργιος Πετρόπουλος, Για την ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αιολικά Γράμματα* 215 (Σεπτ.-Οχτ. 2005) 87-90.

- Δ517.– Κώστας Σταθόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Υστερόγραφο, *Η Πεύκη μας* (Φθινόπωρο 2005) 23.
- Δ518.– [Αφιέρωμα Αναγνωστάκη], *Θέματα Λογοτεχνίας* 30 (Σεπτ.-Δεκ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ518.α.– Σ.Ν. Φιλιππίδης, Μανόλης Αναγνωστάκης, Λυρικός ποιητής ή Δυσκολίες ανάγνωσης του ποιήματος «Άρχισε μια σιγανή βροχή...», 3-11.
- Δ518.β.– Αλέξης Πολίτης, Ένα πορτρέτο, ή μάλλον ένα σκίτσο, γιατί τα χρώματα λείπουν, 12-17. [=Δ457.ιζ]
- Δ518.γ.– Αγγέλα Καστρινάκη, Δεν το ΄ξερα πως ήμουν πλασμένος να ΄ρθω μια μέρα πίσω στα σκονισμένα μονοπάτια: το ανεκπλήρωτο όνειρο του ταξιδιού και οι αμφισημίες μιας επιστροφής, 18-27. Πβ. Δ510.
- Δ519.– Αλέξης Ζήρας, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης κι ο Ρένος Αποστολίδης στα Ηλύσια Πεδία, *Δρομολόγιο Σερρών*, 8 (Φθινόπωρο 2005) 5-6.
- Δ520.– Πνευματικά πένθη, Από τον Μανόλη Αναγνωστάκη στον Ζακ Λακαριέρ, *Νέα Εποχή Λευκωσίας*, 286 (Φθινόπωρο 2005) 3.
- Δ521.– [Εξφ.:] Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Διάλογος Ένωσης Φιλολόγων Νομού Ηρακλείου*, 17 (Οκτ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ521.α.– Αντώνης Ηρ. Καρτσάκης, Η κριτική τόλμη του Μανόλη Αναγνωστάκη, 9-23.
- Δ521.β.– Ελένη Στρατάκη, Η διαλεκτική του εγκλεισμού και της ελευθερίας στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 25-29.
- Δ521.γ.– Συνέντευξη του Μανόλη Αναγνωστάκη στον Ντίνο Κωνσταντόπουλο στις 6-2-1988, Απόσπασμα, 30. [=B29].
- Δ522.– Αγγέλα Καστρινάκη, *Η λογοτεχνία στην ταραγμένη δεκαετία 1940-1950*, Εκδόσεις Πόλις <2005>.
- Διάσπαρτες αναφορές στον Μ. Α. και σε ποιήματά του.

Δ523.– Πόλυ Κρημνιώτη, «Στα ψέματα παίζαμε» του Δημήτρη Μίγγα, Φόρος τιμής στον «πρύτανη» των ποδοσφαιρολόγων Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 30 Οκτ. 2005.

Βιβλιοκριτική για μυθιστόρημα του Δημήτρη Μίγγα.

Δ524.– Βαρβάρα Ρούσσου, Μανούσος Φάσσης: το σατιρικό προσωπείο του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Αμάλθεια* Αγ. Νικολάου Κρήτης, 142-143 (2005) 65-72.

Δ525.– Ηλίας Γιούρης, Μικρός αποχαιρετισμός σε δύο μεγάλους ποιητές: Μίλτος Σαχτούρης (1919-2005) – Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005), *Φιλολογική* 92 (Ιούλ.-Αύγ.-Σεπτ. 2005).

Δ526.– Αφιέρωμα Μανόλης Αναγνωστάκης, *Φιλολογική* 93 (Οκτ.-Νοέμβρ.-Δεκ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ526.α.– Αναστάσιος Αγγ. Στέφος, Προσφώνηση, 8-9.

Δ526.β.– Χριστίνα Αργυροπούλου, Η ατομική και συλλογική μνήμη ως βιωμένη ιστορία στο έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη, 10-14.

Δ526.γ.– Γιάννης Δάλλας, Γένεση και διαμόρφωση της ποιητικής φωνής του Μανόλη Αναγνωστάκη, 16-23. [=Δ346].

Δ526.δ.– Κώστας Μπαλάσκας, *Πόσα πολλά κρυμμένα βαθιά...*, Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης στη Μέση Εκπαίδευση, 25-29.

Δ526.ε.– Λάκης Παπαστάθης, Οι εικόνες καρφώθηκαν στο έτος 1983, σαν πρόκες να καρφώνονται..., 31-34. [=Δ485.θ].

Δ526.στ.– Δήμητρα Κρεκούκια, Μανόλης Αναγνωστάκης: Βιογραφία και εργογραφία, 36-38.

Δ527.– Δημήτρης Κόκορης, Ποιητές αυτοανθολογούμενοι: Αναγνωστάκης, Χριστιανόπουλος, Μάρκογλου, Βαγενάς, *Ποίηση* 26 (Φθινόπωρο-Χειμώνας 2005) 237-245.

Δ528.– [Αφιέρωμα] Μανόλης Αναγνωστάκης, «Κι εγώ μέσα σε

σένα και σ' όλους», *Επτά Ημέρες (Καθημερινής)*, 1 Δεκ. 2005, <Επιμέλεια αφιερώματος Γιώργος Ζεβελάκης – Κωστής Γιούργος>.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ528.α.– «Τη Βραζιλία, βέβαια. Γιατί δεν θυσιάζει το θέαμα...», 2-3. [Αποσπάσματα παλαιότερης (1988) ραδιοφωνικής συνέντευξης του Μ.Α.].

Δ528.β.– Βιογραφικά, 6-8.

Δ528.γ.– Τάσος Χατζητάτσης, Το χρέος και ο λόγος, 9-11.

Δ528.δ.– Οντέτ Βαρών-Βασάρ, Ο Αναγνωστάκης στο «Ξεκίνημα», 12-13. [Βλ. και Δ618].

Δ528.ε.– Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Το περιοδικό «Κριτική», 14-15. [Πβ. Δ438].

Δ528.στ.– *Η Χαμηλή Φωνή*, Μια πράξη αλληλεγγύης και προσφοράς, Μια ραδιοφωνική συνέντευξη του Μανόλη Αναγνωστάκη στον Γ. Ζεβελάκη, 16-18.

Δ528.ζ.– Κωστής Λιόντης, Ο θείος Λέον που σ' όλα απαντά, 19-21.

Δ528.η.– Αυτοσχόλια σε τέσσερα ποιήματα 22-23.

Δ529.– [Αφιέρωμα] Μανόλης Αναγνωστάκης, *Η Λέξη* 186 (Οκτ.-Δεκ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ529.α.– Μανόλης Αναγνωστάκης, 1870-1942 [Χειρόγραφο του ποιήματος «1870-1942»], 419.

Δ529.β.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο Ραφαέλ Αλμπέρτι στην Ισπανία ύστερα από σαράντα χρόνια εξορία, 421-429. [=A199, χαρακτηρίζεται ως ανέκδοτο].

Δ529.γ.– Τίτος Πατρίκιος, Μανόλης Αναγνωστάκης, 431-433.

Δ529.δ.– Κώστας Γεωργουσόπουλος, Οι σωσίες και η σιωπή, 435-437.

Δ529.ε.– Χριστόφορος Μηλιώνης, Μανόλης Αναγνωστάκης, (Μια ανάμνηση), 438-440.

Δ529.στ.– Αρλέτα, Ούτε εμένα, Μανόλη, 441-443. [Ξανατυπ. στο Δ631].

Δ529.ζ.– Γιώργος Μιχαηλίδης, Ο τελευταίος στίχος, 445-449.

- Δ529.η.- Ασπασία Παπαθανασίου, Πόνος και ανιδιοτέλεια, 450-451.
 Δ529.θ.- Μ.Γ. Μερακλής, Από το κενό στο κενό;, 452-459.
 Δ529.ι.- Βικτωρία Θεοδώρου, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, 460-461.
 Δ529.ια.- Θανάσης Θ. Νιάρχος, «Το Περιθώριο '68-'69», 462-467.
 Δ529.ιβ.- Ρούλα Κακλαμανάκη, Έσκισε τα βιβλία του Μπουχαρίν..., 469-471.
 Δ529.ιγ.- Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, «Το καταφύγιο που φθονούσε...», 472-477.
 Δ529.ιδ.- Γιώργος Μαρκόπουλος, Ο Αναγνωστάκης είναι μόνο «πολιτικός» ποιητής;, 478-481.
 Δ529.ιε.- Γιώργος Σκαμπαρδώνης, Αναγνωστάκης, το αφυλάκιστο αεράκι, 483-485. [Ξανατυπ. στο Δ631].
 Δ529.ιστ.- Αναστάσης Βιστωνίτης, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, 486-489.
 Δ529.ιζ.- Μαρία Κυρτζάκη, Τρελό σιγόντο, 490-492.
 Δ529.ιη.- Θέμης Λιβεριάδης, Ο «άτακτος» ποιητής Μανούσος Φάσσης, 493-498.
 Δ529.ιθ.- Γιώργος Ζεβελάκης, Ο Αναγνωστάκης διαβάζει Καρυωτάκη, 499.
 Δ529.κ.- Επίμετρο, 501-507. [Αναδημ. τα Α248 και Β14].

ΣΧΟΛΙΑ

- Δ529.1.- Κώστας Βούλγαρης, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 8 Ιαν. 2007. ~ Όλγα Μπακομάρου, Μεγεθύνσεις, *Ελευθεροτυπία*, 14 Ιαν. ~ Κώστας Ρεσβάνης, *Περιοδικά*, Αναγνωστάκης ή Η κραυγή της σιωπής, *Τα Νέα*, 16 Ιαν.
- Δ530.- Μιλτιάδης Δ. Πολυβίου, Πραγματολογικά σχόλια στα κείμενα της συλλογής *Το Περιθώριο '68-'69* του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φιλολογος* 122 (Οκτ.-Νοέμβρ.-Δεκ. 2005) 613-619.
- Δ531.- Αφιέρωμα: Ο Μανόλης Αναγνωστάκης της Θεσσαλονίκης, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 71 (Δεκ. 2005).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ531.α.- Γιώργος Κορδομενίδης, Σε πρώτο πρόσωπο..., 8.

- Δ531.β.– Δημήτρης Δασκαλόπουλος – Μαρία Στασινοπούλου, Μανόλης Αναγνωστάκης, Σχήμα βίου και έργου, 9-25.
- Δ531.γ.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Είμαι αριστερόχειρ, ουσιαστικά, Επιμέλεια: Μισέλ Φάις, 27-30. [=A436].
- Δ531.δ.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο Ιωάννης Μεταξάς και εγώ, 31-35. [=A381].
- Δ531.ε.– Oscar Vladislav de Ludicz Milosz, Συμφωνία του Νοεμβρίου, Μετάφραση: Μανόλης Αναγνωστάκης, Παρουσίαση: Αθανασία Τσατσάκου, 36-37. [=A430].
- Δ531.στ.– Φούλα Λαμπελέ, Τα μπλόκα, 38-39.
- Δ531.ζ.– Στέφανος Μπαλής, Από τη «Φιλοπρόοδη Συντροφιά» στον «Εκπολιτιστικό Όμιλο Πανεπιστημίου», 40-42.
- Δ531.η.– Γιάννης Τριάρχου, Ο σύντροφός μας στην ΕΠΟΝ, 43-44.
- Δ531.θ.– Γιώργος Αποστολίδης, «Ήμασταν από τότε ανθρωπιστές», Συνομιλία με τον Μιλτιάδη Πολυβίου, 45-49.
- Δ531.ι.– Αλέξανδρος Αργυρίου, Ο Αναγνωστάκης και ο φίλος Μανόλης σε «διαλεκτική» σχέση, 50-53. [Βλ. Δ440].
- Δ531.ια.– Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Το περιοδικό *Κριτική* (1959-1961) του Μανόλη Αναγνωστάκη, 54-61. [Βλ. και Δ439].
- Δ531.ιβ.– Γιώργος Ζεβελάκης, Τρία γράμματα στον Αναγνωστάκη, Μίχης Θεοδωράκης, Γεώργιος Μ. Θεοδωράκης, Άγγελος Τερζάκης, 62-65.
- Δ531.ιγ.– Παναγιώτης Πίστας, Σημείωμα προσωπικό, 66-67.
- Δ531.ιδ.– Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Ο Αναγνωστάκης στη *Μακεδονική Ώρα*, Προλεγόμενα μιας έρευνας, 68-70.
- Δ531.ιε.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Για την πνευματική Θεσσαλονίκη, Επιφάνειες και βάθος, 71-73. [=A126].
- Δ531.ιστ.– Μιλτιάδης Δ. Πολυβίου, Μανόλης Αναγνωστάκης, Στιγμιότυπα και αφηγήσεις, 74-79.
- Δ531.ιζ.– Γιώργος Παλιαδέλης, «Με προκαλούν» είπες», 80-83.
- Δ531.ιη.– Ελένη-Λίνα Ελεγμίτου, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης, 84-85.
- Δ531.ιθ.– Τάσος Χατζητάσης, «Μια ιδιοτέλεια παρηγοριά στο βάθος», 86-89.
- Δ531.κ.– Μίμης Σουλιώτης, Μερικές χρήσιμες πληροφορίες για τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, 90-92.
- Δ531.κα.– Πάνος Θεοδωρίδης, Αναγνωστάκης, 93-94.

Δ531.κβ.- Δημήτρης Καλοκύρης, «Θα βρεθούν άνθρωποι να μιλήσουν για σένα...», 95-97.

Δ531.κγ.- Τάκης Γραμμένος, Ο Αναγνωστάκης και εγώ, 98-99.

Δ531.κδ.- Θέμης Λιβεριάδης, Μια βραδιά στην «Τέχνη», Ελάχιστο μνημόσυνο του Μανόλη, 100-103.

Δ531.κε.- Ευάγγελος Χεκίμογλου, Μας γέρασες προώρως, 104. [=Δ455].

Δ531.κστ.- Μάκης Τρικούκης, Η γνωριμία μου με τον Μ. Αναγνωστάκη, 105-109.

Δ531.κζ.- Ρούλα Αλαβέρα, Σφραγίς επί της παρειάς, 110-113.

Δ531.κη.- Αθανασία Τσατσάκου, Γράμμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη για *Το Περιθώριο '68-'69*, 114-115.

Δ531.κθ.- Κλείτος Κύρου, Επιστολή στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Περιπλάνηση σε σπαράγματα παλαιών επιστολών, 116-125.

Δ531.λ.- Μάρκος Μέσκος, Σαν υποθήκες, (Διαβάζοντας πάλι τα Ποιήματα του Μανόλη Αναγνωστάκη), 126-130.

Δ531.λα.- Αλέξης Ζήρας, Θητεία στη σιωπή, Οι *Εποχές* του Αναγνωστάκη, ο διχασμός και η χρεοκοπία του λόγου, 131-134.

Δ531.λβ.- Μαίρη Μικέ, Ανοχύρωτη πόλη, 135-144.

Δ531.λγ.- Χρήστος Καββαδάς, Ένα σχόλιο στις «Εποχές» του Αναγνωστάκη, 145-152.

Δ531.λδ.- Διονύσης Καψάλης, Το καμαράκι κάτω από τη σκάλα, 153-160.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ531.1.- Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα στην προσωπικότητα του Θεσσαλονικιού ποιητή από το «Εντευκτήριο», *Η Καθημερινή*, 12 Ιαν. 2006. ~ Βασ. Ρού[βαλης], Ο Αναγνωστάκης της Θεσσαλονίκης, *Ελευθεροτυπία*, 12 Ιαν. ~ Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Η Θεσσαλονίκη του Αναγνωστάκη, *Βιβλιοθήκη (Ελευθεροτυπίας)*, 393 (17 Φεβρ.) 2. ~ Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 19 Φεβρ.

Δ532.- «Έφυγε» ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης, *Βιβλίο-Πολιτισμός Εκδοτών Βορείου Ελλάδος* (Δεκ. 2005) 2.

Δ533.- [Εκδηλώσεις μνήμης Μ.Α.], Βραδιά αφιερωμένη στον

ποιητή Μ.Α., Στην αίθουσα Συλλόγου Υπαλλήλων Τραπεζικής Ελλάδος, 5 Δεκ. 2005. ~ Αφιέρωμα μνήμης στον Μ.Α., Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών, 7 Δεκ. 2005. ~ Μ.Α., Βραδιά μνήμης, Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Ημαθίας, Βέροια 9 Δεκ. 2005.

Δ534.– Διονύσης Καψάλης, Η ενδορραγής και συνάμα μαχητική φωνή του Αναγνωστάκη ή Το μοναδικό κράμα της φωνής του Αναγνωστάκη, *Η Εποχή*, 31 Δεκ. 2005.

2006

Δ535.– Γιάννης Πιπίνης, Μανόλης Αναγνωστάκης (οίος έστι), *Νέα Εστία* 159 (Ιαν. 2006) 65-91.

Δ536.– Μάκης Τρικούκης, Μανόλης Αναγνωστάκης: Ποιητική των αντιθέσεων, *Νέα Πορεία Θεσσαλονίκης*, 611-613 (Ιαν.-Μάρτ. 2006) 12-28.

Δ537.– Αφιέρωμα Μανόλης Αναγνωστάκης, *Νέα Αριάνη* 49/1 (Ιαν.-Μάρτ. 2006).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ537.α.– Κυριάκος Μπαρρής, Μανόλης Αναγνωστάκης: Ο ποιητής της Αντίστασης από την Κατοχή μέχρι τη Χούντα, 33-40. [= Δ559.α].

Δ537.β.– Καίτη Λειβαδά, Αναγνωρίζοντας τον Αναγνωστάκη, 41-48.

Δ537.γ.– Ισμήνη Δάλλα-Ντάτση, Στον Μανόλη Αναγνωστάκη που γνώρισα, Μια σκηνή από την ποίηση της ζωής σε τρία πρόσωπα, Αναφορά σε δύο επιδέσμια επίπεδα, 49-51.

Δ537.δ.– Ν.Α., Η συνέχεια, Η λογοτεχνική Σχολή της Θεσσαλονίκης σημείο πολιτικής αναφοράς, Ο πολιτικός λόγος του Αναγνωστάκη πριν και μετά από τη σιωπή της ποίησής του, 51-55.

Δ538.– Θανάσης Μαρκόπουλος, Πρόλογος στον Αναγνωστάκη, *Φιλολόγος* 123 (Ιαν.-Φεβρ.-Μάρτ. 2006) 13-16.

Ξανατυπ. στην *Παρέμβαση Κοζάνης*, 136 (Ιούν.-Ιουλ.-Αύγ. 2006) και στο Δ571.

- Δ539.- Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, Λόγου χάριν, Η Θεσσαλονίκη του Αναγνωστάκη, *Βιβλιοθήκη (Ελευθεροτυπίας)* 339 (17 Φεβρ. 2006) 2.
- Δ540.- Περιδιαβάζοντας με τον Ανταίο Χρυσοστομίδη, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 19 Φεβρ. 2006.
- Δ541.- Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Από την ιστορία της *Κριτικής: Μια οφειλή*, *Μικροφιλογικά Λευκωσίας*, 19 (Άνοιξη 2006) 41-44.
Περιλαμβάνει μεταφρασμένο σε ελληνική γλώσσα το Δ32.
- Δ542.- Ν.Δ. Τ[ριανταφυλλόπουλος], *Ενιαυτός – Τα πρόσωπα και τα πράγματα [...] Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005)*, *Παπαδιαμαντικά Τετράδια* 7 (Άνοιξη 2006) 171-172.
Παραθέτει και ολόκληρο το ανυπόγραφο κείμενο Μ.Α. στο οπισθόφυλλο εκδόσεως έργων Παπαδιαμάντη στη σειρά πεζογραφίας των εκδόσεων «Νεφέλη».
- Δ543.- Δημήτρης Κονιδάρης, Ο Γιάννης Δάλλας και οι νεότεριοί ποιητές, *Πόρφυρας Κέρκυρας*, 119 (Απρ.-Ιούν. 2006), *Αφιέρωμα Δάλλα*, 127-138.
Για Μ.Α. στις σ. 135-137.
- Δ544.- «Ο χρόνος επισκέπτεται αναλλοίωτος», *Μικρό αφιέρωμα στον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη*, *Χρονικά του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, 16 (Άνοιξη 2006) 4-30.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ544.α.- Βασίλης Χατζηβασιλείου, *Χαιρετισμός του διευθυντή του Π.Σ.Π.Θ.*, 4-5.
- Δ544.β.- Τάσος Χατζητάσης, «Το προνόμιο της ανάσας», 7-11.
- Δ544.γ.- Δημήτρης Δημητριάδης, *Από την ποίηση στον ποιητή*, 12-18.

- Δ544.δ.– Μιχάλης Γ. Μπακογιάννης, «Αντί για την πόλη η πέτρα», Ταξίδι στις πόλεις και τις πολιτείες των ποιημάτων του Αναγνωστάκη, 19-25.
- Δ544.ε.– Μάρκος Μέσκος, Ακόμα μια προσγείωση στο συγκεκριμένο, Το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη σήμερα, 26-30.
- Δ545.– Γιώργος Ζεβελάκης, Η πολιτική διάσταση της ποίησης του Αναγνωστάκη, Η κριτική του Μανόλη Λαμπρίδη, *Πλανόδιον* 40 (Ιούν. 2006) 743-750.
Σχολιάζει τις κριτικές του 1956 και αναδημοσιεύει το Α48.3.
- Δ546.– Δημήτρης Κόκορης, Πέντε λανθάνοντα κριτικά κείμενα του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 73 (Ιούν. 2006) 129-133.
Αναδημ. φωτογραφικά το Α124.
- Δ547.– Λάκης Παπαστάθης, Οι τρεις όψεις της σιωπής, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 73 (Ιούν. 2006) 134-136.
- Δ548.– In memoriam, Η Πολιτική είναι άσχετη με την Ποίηση όταν δεν είναι η ίδια η διενέργειά της πράξη πολιτική, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 25 Ιουν. 2006.
- Δ549.– Ελισάβετ Κοτζιά, *Ιδέες και Αισθητική, Μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι, 1930-1974*, Εκδόσεις Πόλις, 2006, κυρίως σ. 246-271.
- Δ550.– Διονύσης Στεργιούλας, Πέντε ποιητές της Θεσσαλονίκης, (Αναγνωστάκης, Βαφόπουλος, Θέμελης, Καρέλλη, Πεντζίκης), *Οδός Πανός* 133 (Ιούλ.-Σεπτ. 2006) 3-32.
- Δ551.– Ελευθερία Ντανούρα, Μανόλης Αναγνωστάκης, «Δρόμοι παλιοί που αγάπησα και μίσησα ατέλειωτα...», *Οδός Πανός* 133 (Ιούλ.-Σεπτ. 2006) 156-160.
- Δ552.– Αλέξης Ζήρας, Σημειώσεις για τέσσερεις λογοτέχνες

της Θεσσαλονίκης, *Οδός Πανός* 133 (Ιουλ.-Σεπτ. 2006) 252-257.

Για Μ.Α., Πάνο Θασίτη, Ηλία Πετρόπουλο, Αντώνη Σουρούνη.

Δ553.- Αφιέρωμα: Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ομπρέλα* 74 (Σεπτ.-Νοέμβρ. 2006), <Επιμέλεια: Μάκης Αποστολάτος>.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ553.α.- Γιάννης Μότσιος, «Πρέπει να λέμε την αλήθεια στα παιδιά», 4-10.

Δ553.β.- Χριστίνα Αργυροπούλου, Ο σχολικός Μ. Αναγνωστάκης, 11-18.

Δ553.γ.- Δήμητρα Σ. Καλλιγέρη, Μανόλης Αναγνωστάκης: Τελικά ο γιατρός είχε δίκιο, 19-21.

Δ553.δ.- Ευτυχία Νικολακοπούλου, Η μοναξιά στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 22-27.

Δ553.ε.- Γιάννης Καούνης, Ως υποψήφιος ευρωβουλευτής με πιθανότητες εκλογής, 29-30.

Δ553.στ.- Σέφης Αναστασάκος, Μανόλης Αναγνωστάκης: αυτός ο άγνωστος, 31-34.

Δ553.ζ.- Δ.Ι. Καραμβάλης, Οι αναζητήσεις ως αφορμή στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 35-36.

Δ553.η.- Γιώργος Πετρόπουλος, Για την ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 37-40. [Βλ. και Δ516].

Δ553.θ.- Παρμενίωνας Μπώλος, Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005), Ένας ιδεολόγος και εξομολογητικός ποιητής, 41-42.

Δ553.ι.- Δημήτρης Α. Κράνης, Το αίσθημα του δικαίου και μνείες λέξεων νομικής σημασίας και χρήσης στο ποιητικό έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη, 43-45.

Δ553.ια.- Μάκης Αποστολάτος, Αντί επιλόγου, (Κάποιες σύντομες σκέψεις για τον Αναγνωστάκη και τις πολυσημίες σ' ένα ποίημά του που τραγουδήσαμε), 46.

Δ554.- Μιλτιάδης Δ. Πολυβίου, Τόποι και χώροι στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φιλολόγος* 126 (Οκτ.-Νοέμβρ.-Δεκ. 2006) 615-618.

- Δ555.– Μιχάλης Μπακογιάννης, Το περιοδικό *Κριτική* (1959-1961) του Μανόλη Αναγνωστάκη, Στον τόμο: Συνέδριο, *Φωτόρια λογοτεχνίας στη Θεσσαλονίκη, Τα λογοτεχνικά περιοδικά της πόλης στον 20ό αιώνα*, Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης 18-19 Νοεμβρίου 2005, μάλ' Δημήτρια, Πρακτικά, Επιμέλεια: Περικλής Σφυρίδης, Δήμος Θεσσαλονίκης, Αντιδημαρχία Πολιτισμού, Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης, 2006, 97-114. Βλ. και Δ439.
- Δ556.– Γιώργος Ζεβελάκης, Το Αρχείο του περιοδικού *Κριτική* (1959-1961), *ό.π.*, 114-123.
- Δ557.– Χαράλαμπος Καράογλου, Μια περιδιάβαση στα λογοτεχνικά περιοδικά της Θεσσαλονίκης, *ό.π.*, 260-269.
Στον ίδιο τόμο των Πρακτικών, αρκετές αναφορές και σε κείμενα άλλων για τον Μ.Α.
- Δ558.– Αλεξάνδρα Μπουφέα, *Τα λογοτεχνικά περιοδικά της Κατοχής*, Εκδόσεις Σοκόλη 2006.
Στις σ. 367-394 για το *Ξεκίνημα*.

 2007

- Δ559.– Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Άνευ Λευκωσίας*, 23 Χειμώνας (Δεκ. 2006-Φεβρ. 2007).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ559.α.– Κυριάκος Μπαρρής, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο ποιητής της Αντίστασης από την Κατοχή μέχρι τη Χούντα, 15-23. [= Δ537.α].
- Δ559.β.– Λεωνίδα Γαλάζης, Το θεματικό μοτίβο του δρόμου στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη: Μια πρώτη δοκιμή διερεύνησης, 25-28.
- Δ560.– Γιάννης Δάλλας, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Ποίηση και ιδεολογία*, Κέδρος <2007>.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ560.α.- Πρόλογος, 9-13.
- Δ560.β.- *Ο Περίγυρος*. Αναφορά στη μεταπολεμική πολιτική ποίηση, 17-33. [=Δ224].
- Δ560.γ.- Η κοινωνική συνείδηση των πρώτων μεταπολεμικών ποιητών της Θεσσαλονίκης, 35-69. [=Δ190= Δ224].
- Δ560.δ.- *Η ποιητική διαδρομή*. Γένεση και διαμόρφωση της ποιητικής φωνής του Μανόλη Αναγνωστάκη, 73-98. [=Δ346].
- Δ560.ε.- Η ποιητική μετάβαση από τις *Εποχές* στις *Συνέχειες*, 101-121. [=Δ173].
- Δ560.στ.- Δρόμοι και παράδρομοι προς την ποιητική κοινή, 123-135.
- Δ560.ζ.- Βάρναλης - Αναγνωστάκης, Μια κοινή αναφορά σε ευαγγελικές αλληγορίες, 138-148.
- Δ560.η.- Δύο διαφορετικές καταβολές του Καβάφη στη νεότερη ποίηση, Γ. Σεφέρη: «Πραγματευτής από τη Σιδώνα», Μ. Αναγνωστάκη: «Νέοι της Σιδώνας, 1970», 149-171. [=Δ147].
- Δ560.θ.- Η μύηση ως βιοθεωρία και ποιητική, Ιδεολογικές δομές του αισθημάτος, 173-195. [=Δ224].
- Δ560.ι.- *Τα μετα-ποιητικά συγκείμενα*. Ο ανακυκλωτής της μνήμης, 199-200.
- Δ560.ια.- *Το Περιθώριο '68-'69*, Μια αναψηλάφηση του παρελθόντος, 203-213.
- Δ560.ιβ.- Το *Υ.Γ.*, Η επικάλυψη της μνήμης από την κρίση, 215-219.
- Δ560.ιγ.- *Χαίρειν...*, Μια πρώτη βιβλιοκρισία και ο τελευταίος αποχαιρετισμός. Διαλεκτική του προσώπου μες στη συλλογική δοκιμασία, 223-230. [=Δ163.3 =Δ301.ιδ = Δ382 = Δ383. Εμπεριέχει και το Δ485.β].
- Δ560.ιδ.- Ο τελευταίος αποχαιρετισμός, 231-235.
- Δ560.ιε.- Αντί επιλόγου, 239-241.
- Δ560.ιστ.- *Παράρτημα*. Ο μεταφραστής και ο εκτιμητής ενός συμπτώματος. Federico García Lorca, Εισαγωγή και μετάφραση: Μανόλη Αναγνωστάκη, 247-256. [=A88].

ΚΡΙΣΕΙΣ

- Δ560.1.- Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Με την θερμότητα του ομοτέχνου, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 17 Ιουν. 2007.
- Δ560.2.- Γιάννης Κουβαράς, Μ. Αναγνωστάκης, πέρα από εποχές, *Η Καθημερινή*, 19 Φεβρ. 2018. [Ξανατυπ. στο Δ610].

- Δ560.3.– Γιώργος Μύαρης, «Μ. Αναγνωστάκης: Η πρόγνωσίς σας ασφαλής, Θα πέσει η πόλις», *Ακτὴ Λευκωσίας*, 75 (Καλοκαίρι 2008) 368-369. [Ξανατυπ. στην *Παρέμβαση Κοζάνης*, 145 (Σεπτ.-Οκτ.-Νοέμβρ. 2008) 91-92].
- Δ561.– Δώρα Μέντη, Από την «κιβωτό» ὡς το «κιβώτιο» της ποίησης, (Δύο ετεροχρονισμένες ποιητικές συνομιλίες του Β. Λεοντάρη με τον Γ. Σαραντάρη και τον Μ. Αναγνωστάκη), *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 21 (Άνοιξη 2007) 54-58.
- Δ562.– Μαρία Μηνά, Λούλα Αναγνωστάκη και Μανόλης Αναγνωστάκης, Μια στιχομυθία, *Άνευ Λευκωσίας*, 24 (Άνοιξη 2007) 31-36.
- Δ563.– Κατερίνα Δαφέρμου, Ανέκδοτος Αναγνωστάκης σε πρώτη προβολή, Ντοκυμαντέρ με αδημοσίευτο υλικό από τη ζωή του ποιητή στο «Παρασκήνιο» της ΕΤ1, *Το Βήμα*, 9 Ιουν. 2007.
- Δ564. Χάρης Βλαβιανός, Τρίνια, Πέντε θέσεις για την ποίηση, [2] Ρομαντικοί βρικόλακες φρουρούν το Μαυσωλείο της ελληνικής ποίησης, *Ποίηση* 29 (Άνοιξη-Καλοκαίρι 2007) 288-289.
- Δ565.– Θανάσης Ε. Μαρκόπουλος, Η αλληλογραφία Ανέστη Ευαγγέλου – Μανόλη Αναγνωστάκη, *Μανδραγόρας* 36 (Ιούν. 2007) 50-54.
Βλ. Α434.
- Δ566.– Βαγγέλης Κάσσο, Μανόλης Αναγνωστάκης: ενώπιον της μοναξιάς, Στο βιβλίο του: *Ατελεύτητο Τέλος, Κείμενα για την Ποίηση*, Ίνδικτος 2007, 135-136.
- Δ567.– Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Το περιοδικό του Μανόλη Αναγνωστάκη *Κριτική* (1959-1961), *Ρήγματα στην*

εσωστρέφεια, Στον σύμμεικτο τόμο *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα*, τόμ. Β', Επιμέλεια Κωνσταντίνος Α. Δημάδης, Ελληνικά Γράμματα 2007, 577-584.

Βλ. και Δ439.

Δ568.- Μ. Αναγνωστάκης: *Ο ποιητής των εποχών, Νουμάς Πύργου Ηλείας*, 113 (2007) 24.

2008

Δ569.- *Η Ελληνική Ποίηση του 20ού Αιώνα*, Μια Συγχρονική Ανθολογία, Επιμέλεια-Ανθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης, Μεταίχμιο <2008>, 170, 192, 210-211, 228-229, 242-243, 296-297, 352-353, 476, 541.

Δ570.- Γιώργος Μονεμβασίτης - Έλενα Διάκου, *Κατάλογος Μελοποιημένης Ποίησης*, 21^ο Φεστιβάλ Ύμηττού <2008> 21 και 205-206.

2009

Δ571.- Θανάσης Μαρκόπουλος, Πρόλογος στον Αναγνωστάκη, *Π, Οι Καιροί Βέροιας*, 30 Ιαν. 2009.

Αναδημ. το Δ538.

Δ572.- Γιώργος Ζεβελάκης, Μανόλης Αναγνωστάκης, Τέσσερα χρόνια μετά (2005-2009), *Απόπλους Σάμου*, 45-46 (Καλοκαίρι-Φθινόπωρο 2009) 120-126.

Δ573.- Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, *Η κριτική της Κριτικής*, στον σύμμεικτο τόμο *Η κριτική και οι κριτικοί της Θεσσαλονίκης στον 20ό αιώνα*, Επιμέλεια Περικλής Σφυρίδης - Σωτηρία Σταυρακοπούλου, Δήμος Θεσσαλονίκης 2009, 178-191.

2010

- Δ574.– Οντέτ Βαρών-Βασάρ, Από το *Ξεκίνημα* στο *ΥΓ.*, Η διαδρομή του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Νέα Εστία* 167 (Απρ. 2010) 705-714.
- Δ575.– Δημήτρης Γκιώνης, Εραστής, όχι σύζυγος της ποίησης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης του υψηλού ήθους, *Ελευθεροτυπία*, 12 Ιουν. 2010.
- Δ576.– Κατερίνα Σχινά, Μνήμη Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 25 Ιουλ. 2010.
- Δ577.– [Μανόλης Αναγνωστάκης, Ποιητής και Πολίτης, Διήμερες εκδηλώσεις για τον ποιητή πέντε χρόνια από τον θάνατό του, Ρούστικα Ρεθύμνης, 1 & 2 Αυγ. 2010].
Τετρασέλιδο πρόγραμμα των εκδηλώσεων.
- Δ578.– Όλγα Σελλά, Στο πατρικό του Αναγνωστάκη, Το σπίτι του στην Κρήτη αναστηλώθηκε και φιλοξενεί δύο μόνιμες εκθέσεις, *Η Καθημερινή*, 3 Αυγ. 2010.
- Δ579.– Σοφία Κολοτούρου, Μανούσος Φάσσης: Το άλλο πρόσωπο του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Δρόμος της Αριστεράς*, 28 Αυγ. 2010.
- Δ580.– Δημήτρης Κακαλίδης, Μανόλη Αναγνωστάκη «Το σκάκι», στο βιβλίο του *Η σοφία του ποιήματος, Νεοέλληνες ποιητές 1885-1993*, Μέγας Σείριος 2010, 25-28.

2011

- Δ581.– Αλέξανδρος Μπαζούκης, Υστερόγραφο στον Μανούσο Φάσση, (Με τον τρόπο του Μ.Α.), *Παρέμβαση Κοζάνης*, 115 (2010-2011) 20-27.

2012

- Δ582.– Ελισάβετ Κοτζιά, *Αριστερά και λαϊκισμός, Η Καθημερινή*, 23 Σεπτ. 2012.
- Δ583.– Αναγνωστάκης στο «Θησεϊόν», *Η Καθημερινή*, 30 Σεπτ. 2012.
Το *Είμαι αριστερόχειρ ουσιαστικά*, θεατρικός μονόλογος στο θέατρο «Θησεϊόν». Βλ. και: Ουσιαστικά αριστερόχειρ από 5 έως 7 Οκτ., *Το Βήμα*, 30 Σεπτ. 2012.
- *Δ584.– Vangelis Kalotychos (Ed.), *Manolis Anagnostakis: Poetry, Politics, Silence, and Agency in Post-War Greece*, Fairleigh Dickinson Press 2012.
Βλ. σχόλια στο Δ589.1.

2013

- Δ585.– Νίκος Μπελογιάννης, Πώς δεν λογοκρίθηκε ο Αναγνωστάκης, *Ελευθεροτυπία*, 10 Μαρτ. 2013.
- Δ586.– Κ.Π. Καβάφης – Μανόλης Αναγνωστάκης, Μια συνάντηση, *Κονδυλοφόρος, Θεσσαλονίκης* 12 (2013) 191-241.
Περιλαμβάνονται τα κείμενα ομότιτλης ημερίδας οργανωμένης από τον «Όμιλο Φίλων του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη», Αθήνα 20 Σεπτ. 2013.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ586.α.– Δημήτρης Πολυχρονάκης, Η ιδιοτελής παρηγοριά της ποίησης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης κριτικός του Κ.Π. Καβάφης, 193-204.
- Δ586.β.– Κώστας Καραβίδας, Καβάφης, Αναγνωστάκης και μικροϊστορία, Από την αισθηματοποίηση της ιστορίας στην ιστοριοποίηση του αισθήματος, 205-222.
- Δ586.γ.– Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Ο Αναγνωστάκης και η καβαφική «παρα-φιλολογία», Η «άρνηση» ως αντίσωμα, 223-232.
- Δ586.δ.– Γιάννης Παπαθεοδώρου, Υπέρ ή κατά; Σημειώσεις κριτικής / σήματα της ποίησης, (Ο Καβάφης του Αναγνωστάκη), 233-241.

Δ587.– Θάνατος Νόρας Αναγνωστάκη, 30 Δεκ. 2013.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ587.1.– [Αωνύμως], Χάθηκε η κριτική λογοτεχνική ματιά της Νόρας Αναγνωστάκη, *Τα Νέα*, 2 Ιαν. 2014 ~ Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Η Νόρα, *Η Εφημερίδα των Συντακτών*, 3 Ιαν. 2014. [Ξανατυπ. στο περ. *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 102-103 (Ιούλ.-Δεκ. 2013) 137. (Κυκλοφόρησε Μάρτιο 2014)].

2014

Δ588.– Δημήτρης Κόκορης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης και *Ο Αιώνας μας*, *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 35 (Άνοιξη 2014) 55-57.

Δ589.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *The Athens Review of Books* 52 (Ιούν. 2014).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ589.1.– Ιωάννα Ναούμ, Μανόλης Αναγνωστάκης, Διευρύνοντας τα όρια της πολιτικής ποίησης, 36-37. [Κριτική για το Δ584].

Δ589.2.– Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, Τρόποι άρθρωσης του ερωτικού λόγου στα ποιήματα του Μανόλη Αναγνωστάκη, 38-39.

Δ589.3.– Κατερίνα Μπλαβάκη, Εσχατολογικά στοιχεία στην ποίηση του Αναγνωστάκη: η «ιερή, καθημερινή πόλη» και η μάχη των «ψευδοπροφητών», 40-44.

Δ590.– Χριστίνα Σανούδου, *Εις μνήμην του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη (1925-2005): Νέα Υόρκη, Μέρρες του 2006, Η Καθημερινή*, 20 Ιουλ. 2014.

Συνέδριο στη Νέα Υόρκη εις μνήμην Μ.Α.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ590.1.– Γράμματα αναγνωστών, Για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 5 Αυγ. 2014. [Επιστολή Γιώργου Ζεβελάκη. Διευκρινίζει και συμπληρώνει στοιχεία].

Δ590.2.– Γράμματα αναγνωστών, Για τον Μ. Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 20 Αυγ. 2014. [Επιστολή Γιώργου Αποστολίδη για τα περιστατικά καταδίκης σε θάνατο του Μ.Α.].

- Δ590.3.– Γράμματα αναγνωστών, Για τον Μ. Αναγνωστάκη, *Η Καθημερινή*, 28 Αυγ. 2014. [Επιστολή Κωνσταντίνου Ι. Δεσποτόπουλου για την καταδίκη σε θάνατο του Μ.Α.].
- Δ591.– *Έλληνες Ποιητές, Μανόλης Αναγνωστάκης <Καθημερινές Εκδόσεις>* 2014. [=A438].
Στις σελ. 13-55 εισαγωγή του Παντελή Μπουκάλα, «Ένας άνθρωπος που επέμενε να θέτει ερωτήματα». Ο ίδιος επιμελείται την ανθολόγηση ποιημάτων του Μ.Α. Ο τόμος περιλαμβάνει και CD στο οποίο ο Μ.Α. διαβάζει Μ.Α.
- Δ592.– Αγαθή Χαραλάμπους, Ο διάλογος ποίησης και κριτικής στο έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η λέξη εποχή, Κονδυλοφόρος* 13 (2014) 151-182.
- Δ593.– Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Πόρφυρας Κέρκυρας*, 153 (Οκτ.-Δεκ. 2014).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ593.α.– Θεοτόκης Ζερβός, Η θεραπευτική ελαφρότητα του φαίνεσθαι στον Μανούσο Φάσση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 189-191.
- Δ593.β.– Γιώτα Τεμπρίδου, Μια παρτίδα σκάκι και (τουλάχιστον) άλλη μια: Μανόλης Αναγνωστάκης και Νικόλας Κάλας, 192-202.
- Δ593.γ.– Θάλεια Ιερωνυμάκη, Ειδολογικά ίχνη στο έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη: από την εφηβεία στην ωριμότητα, 203-213.
- Δ593.δ.– Γεράσιμος Ρομποτής, *Ο Στόχος*, η σιωπή και το ΥΓ., 214-220.
- Δ593.ε.– Εύα Γανίδου, Ο Αναγνωστάκης του λόγου και της σιωπής, 221-226.
- Δ593.στ.– Φίλιππος Φιλίππου, Μανόλης Αναγνωστάκης – Νίκος Καββαδίας, Μια φίλια, η μουσική και η θάλασσα, 227-230.
- Δ593.ζ.– Μιχαήλα Καραμπίνη-Ιατρού, Μερικά τινά για τον λόγιο Αναγνωστάκη, 231-237.

2015

- Δ594.– Θανάσης Θ. Νιάρχος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο λάτρης της ακαριαίας διατύπωσης, *Τα Νέα*, 7-8 Μαρτ. 2015
- Δ595.– Μάρη Θεοδοσοπούλου, Μ. Αναγνωστάκης, Ενενήντα παρά δέκα, *Η Εποχή*, 8 Μαρτ. 2015.
- Δ596.– Μάρη Θεοδοσοπούλου, Πάλι Αναγνωστάκης, *Η Εποχή*, 15 Μαρτ. 2015.
- Δ597.– Παντελής Μπουκάλας, Ξανά επίκαιρη η «ποίηση της ήττας»;, *Η Καθημερινή*, 2 Αυγ. 2015.
- Δ598.– Editorial, Ο Αναγνωστάκης κοιτάζει το Κιβώτιο του Αλεξάνδρου, *The Books' Journal* 59 (Οκτ. 2015) 3.
- Δ599.– Γιώργος Ζεβελάκης, Τριάντα χρόνια με τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *The Books' Journal* 59 (Οκτ. 2015) 54-57.
- Δ600.– Ηλίας Κανέλλης, «Θέλω άνεση σουΐτας», *Τα Νέα*, 17-18 Οκτ. 2015.
Σχόλιο πολιτικής επικαιρότητας.
- Δ601.– Ηλίας Κανέλλης, Τέχνη και Αριστερά, Από τον Αναγνωστάκη στον Λάκη, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 31 Οκτ.-1 Νοεμβρ. 2015.
- Δ602.– Δ.Ν. Μαρωνίτης, Υστερόγραφο, *Το Βήμα της Κυριακής*, 8 Νοεμβρ. 2015.
- Δ603.– Δ.Ν. Μαρωνίτης, Συνέχεια, *Το Βήμα της Κυριακής*, 15 Νοεμβρ. 2015.
- Δ604.– Νόρα και Μανόλης Αναγνωστάκης, Μία επιστολή και μία κάρτα από το αρχείο Γιώργου Σεφέρη, Μαρτυρίες για

την πρόσληψη της συλλογής *Τρία Κρυφά Ποιήματα* (1966), Φιλολογική επιμέλεια, παρουσίαση: Βασιλική Κοντογιάννη, *Τα Ποιητικά* 20 (Δεκ. 2015) 1-4.

Πβ. Α439.

Δ605.– Λαμπρινή Κουζέλη, Μανόλης Αναγνωστάκης, Από το χθες στο αύριο, *Το Βήμα της Κυριακής*, 6 Δεκ. 2015.

Δ606.– Διονυσία Μαρίνου, «Αν είμαστε της ήττας, ποιοι είναι της νίκης;». Ο μελετητής λογοτεχνίας Γιώργος Ζεβελάκης και ο σκηνοθέτης του «Παρασκηνίου» Λάκης Παπαστάθης μιλούν για την ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, τη σχέση του με την Αριστερά και την αποδοχή του από αυτήν, με αφορμή τις εκδηλώσεις για τα 10 χρόνια από τον θάνατό του, *Τα Νέα*, 12-13 Δεκ. 2015.

2016

Δ607.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα, *Η Αυγή της Κυριακής*, 17 Ιαν. 2016.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ607.α.– Τάσος Τρίκας, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης του ΚΚΕ Εσωτερικού, 24.

Δ607.β.– Γιώργος Βέης, Η γοητεία της διάψευσης, Το ποιητικό, το πολιτικό, το ουτοπικό, 25.

Δ607.γ.– Άντεια Φραντζή, Ο θείος Λένον και ο «Ανώνυμος», Σημειώσεις στο περιθώριο, 38-39.

Δ607.δ.– Αλέξης Ζήρας, Το '76, η μεταπολίτευση και ένα αντι-χάρισμα στην *Κριτική*, 40-41. [Εμπεριέχει και το Α440, επιστολή Μ.Α].

Δ607.ε.– Ρούλα Αλαβέρα, Από τώρα, τότε, 42.

Δ608.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα, *Η Αυγή της Κυριακής*, 24 Ιαν. 2016.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ608.α.– Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, «Το ματς της ζωής του...», 23-24.

Δ608.β.– Τζίνα Πολίτη, Αναζητώντας το Κλειδί, 24.

Δ608.γ.– Σοφία Βούλγαρη, Ο ποιητής Μανούσος Αναγνωστάκης, 25.

Δ608.δ.– Βασίλης Ρούβαλης, Ποιος Αναγνωστάκης;, 38-39.

Δ608.ε.– Παναγιώτης Νούτσος, Να «ξύνεις ή να μην ξύνεις»;, 39.

Όλα τα κείμενα των Δ607 και Δ608 ξανατυπ. στο Δ614.

Δ609.– Νέοι φιλόλογοι για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φρέαρ* 15 (Ιούν. 2016) 289-343.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ609.α.– Ελένη Κατσαβέλη, Το πρόσωπο στην ποίηση του Αναγνωστάκη, Από το πρόσωπο της φρίκης στο πρόσωπο του μύθου, 290-298.

Δ609.β.– Θεοδόσης Ν. Νικολαΐδης, Από τα σούρουπα της εφηβικής οδύνης στη γωνιά της ολόπικρης νόησης, Μια δοκιμή αποτίμησης της συγγραφικής παρουσίας του Μανόλη Αναγνωστάκη στο περιοδικό *Ελεύθερα Γράμματα* (1945-1951), 299-310.

Δ609.γ.– Άντρια Λουκαΐδου, Αναγνωστάκης και Αλεξάνδρου (συν) ομιλούν, 311-321.

Δ609.δ.– Μαρία Κασσεροπούλου, Η κριτική ως πολιτισμική παρέμβαση: Ο Αναγνωστάκης ως κριτικός της *Αυγής*, 322-328.

Δ609.ε.– Σωτηρία Καλασαρίδου, Χρονολόγιο βίου και έργου, Σχεδιάγραμμα εργογραφίας του Μανόλη Αναγνωστάκη, 330-343.

Δ610.– Γιάννης Κουβαράς, *Ελύτης – Αναγνωστάκης, Δύο ξένοι (;) στην ίδια πόλη*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2016.

110 σ. Περιλαμβάνει δύο μελετήματα για τον Ελύτη και τα Α392.4, Α399.10, Δ290.στ., Δ354.3.β, Δ383.θ, Δ393.1, Δ439.8, Δ460.α, Δ473, Δ560.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ610.1.– Σταυρούλα Γ. Τσούπρου, Ελύτης, Αναγνωστάκης σε ένα ιδιαίτερο εγχείρημα, *Η Καθημερινή*, 5 Σεπτ. 2017.

Δ611.– Πλατεία «Μανόλη Αναγνωστάκη» στην Κοζάνη, *Παρέμβαση Κοζάνης*, 179 (Μάρτ. 2016) 72.

Δ612.– Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης, Ένας σφαιρικός ποιητής, *Δίοδος Δράμας*, 10 (Σεπτ. 2016), 23-30.

Ξανατυπ. στο βιβλίο του Δασκαλόπουλου *Χωρικά ύδατα, Μελέτες νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Μελάνι 2020, σ. 137-147.

Δ613.– Οντέτ Βαρών-Βασάρ, Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης στο περιοδικό «Ξεκίνημα», *EAM Αντίσταση* 118 (Ιούλ.-Σεπτ. 2016) 43-44.

Δ614.– *Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης και η μεταπολεμική αριστερή διάνοηση*, Επιμέλεια: Κώστας Βούλγαρης, Γιάννης Η. Παππάς, Εκδόσεις Διαπολιτισμός <Πάτρα 2016>.

Περιλαμβάνει τα Δ608, Δ609 και ένα Επίμετρο του Κώστα Χριστόπουλου.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Δ614.1.– Δημήτρης Κόκορης, Προσεγγίζοντας το έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 111 (Σεπτ.-Δεκ. 2015) 117-118. [Κυκλοφόρησε Απρίλιο 2017].

Δ615.– Τζίνα Πολίτη, Τα πηγάδια της μνήμης, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 20 Νοεμβρ. 2016.

Δ616.– Μάρκος Μέσκος, Σαν ευχκτήρια κάρτα, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 18 Δεκ. 2016.

Δ617.– Στάθης Γουργουρής, Ο αλογάριστος Αναγνωστάκης, Στο βιβλίο του *Ενδεχομένως αταξίες*, Κείμενα ποιητικής και πολιτικής, Νήσος <2016>, 261-272.

2017

Δ618.– [Εξφ:] Άρης Αλεξάνδρου, Μανόλης Αναγνωστάκης, Κώστας Βάρναλης, Νικηφόρος Βρεττάκος, Τάσος Λειβαδίτης, Γιάννης Ρίτσος, *Το αποτύπωμα της ποίησης στην*

Ασφάλεια, Οι φακέλοι των ποιητών, Γράφουν: Γιώργος Πετρόπουλος, Νικόλαος Ζηργάνος, Νίκος Χατζηδημητράκος, *Η Εφημερίδα των Συντακτών* [2017], 43-48.

Στοιχεία από τους φακέλους πολιτικών φρονημάτων των ποιητών. Τεύχος 48 σελίδων, προσφορά της εφημερίδας τον Φεβρουάριο 2017. Βλ. και Δ640.

Δ619.– Δημήτρης Κόκορης, Δευτερογενής αξιοποίηση λογοτεχνικού προσώπου: Ο Μανούσος Φάσσης του Σάββα Παύλου, *Μικροφιλολογικά Τετράδια Λευκωσίας*, 23, Αφιέρωμα στον Σάββα Παύλου (1951-2016), Λευκωσία 2017, 42-44.

Δ620.– Δημήτρης Κόκορης, Τα ψευδώνυμα του Μανόλη Αναγνωστάκη, *The Books' Journal* 75 (Μάρτ. 2017) 82-85.

Δ621.– Αντώνης Καρτσάκης, Ο κριτικός Μανόλης Αναγνωστάκης και η «προοδευτική» ποίηση, *Νέα Εστία* 91 (Ιούν. 2017) 408-422.

Δ622.– Χρίστος Μάης, «Σφαίρες από ζάχαρη»: το Ίδρυμα Φορντ και η ελληνική διανοήση, *Η Εφημερίδα των Συντακτών*, 1-2 Ιουλ. 2017.

Κατά το δημοσίευμα ο Μ.Α. αρνήθηκε και επέστρεψε τη χορηγία. Βλ. και Δ386.

Δ623.– Ελένη Παρισιάδου, Ανέκδοτη επιστολή του Μανόλη Αναγνωστάκη προς τον ποιητή Ηλία Κατσόγιαννη, *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 42 (Φθινόπωρο 2017) 73-77.

Βλ. Α442.

Δ624.– Κ. Γιαγκουλλής, [...] IV. Ο Μανόλης Αναγνωστάκης για την Κύπρο [...], *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 42 (Φθινόπωρο 2017) 105.

Βλ. Α186.

Δ625.— Γιώργος Ζεβελάκης, Ο Αναγνωστάκης για τον Δεσποτίδη, *The Books' Journal* 83 (Δεκ. 2017) 38.
Αναδημ. και το Α229.

Δ626.— Μαρία Ιατρού, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης και η υποδοχή των νεότερων ποιητών στο περιοδικό *Κριτική*, Μια δοκιμαστική ανάγνωση, *Κονδυλοφόρος* 15 (2017) 209-229.

2018

Δ627.— Γιώργος Ζεβελάκης, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης για το γλωσσικό, *The Books' Journal* 84 (Ιαν.-Φεβρ. 2018) 30-31.
Βλ. Α443.

Δ628.— «Το θέμα είναι τώρα τι λες», *Η ζωή και το έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη*, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, <2018>.
Τεύχος 32 σελίδων για την ομότιτλη έκθεση στο Ίδρυμα της Βουλής.

ΣΧΟΛΙΑ

Δ628.1.— Αλέξης Ζήρας, Η έκθεση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 1 Απρ. 2018. [Ελέγχει σφάλματα και παραλείψεις της έκθεσης και του συνοδευτικού τεύχους].

Δ629.— Διονύσης Σπεργιούλας, Ένα άγνωστο σατιρικό «τραγικό έπος» του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Μικροφιλογικά Λευκωσίας*, 43 (Άνοιξη 2018) 86-92.
Βλ. Α444.

Δ630.— Ηλίας Κανέλλης, Α, ρε Λαυρέντη, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο) 23-24 Ιουν. 2018.
Σχόλιο πολιτικής επικαιρότητας.

Δ631.— Ο μελοποιημένος Μανόλης Αναγνωστάκης, <Επιμέλεια: Σπύρος Αραβανής, Ηρακλής Οικονόμου, Θανάσης Συλιβός>, *Μετρονόμος* 67 (Απρ.-Ιούν 2018) 3-66.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Δ631.α.– Θανάσης Συλιβός, Editorial, Μανόλης Αναγνωστάκης, 4.
- Δ631.β.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Χρονολόγιο, 6-9.
- Δ631.γ.– Αλέξης Βάκης, Ο επονίτης Μανόλης Αναγνωστάκης και η καταδίκη του σε θάνατο το 1949, 10-11.
- Δ631.δ.– Σπύρος Αραβανής, Ο μελοποιημένος Μανόλης Αναγνωστάκης, 12-19.
- Δ631.ε.– Μιχάλης Γρηγορίου, Για τον κύκλο τραγουδιών *Η αγάπη είναι ο φόβος*, 20-22.
- Δ631.στ.– Θέμης Ανδρεάδης, Ένα φωτεινό μυαλό, 23.
- Δ631.ζ.– Συνέντευξη του Μανόλη Αναγνωστάκη στον Θάνο Μικρούτσικο και το Γ' Πρόγραμμα, 17.1.1987, 24-29.
- Δ631.η.– Αρλέτα, Ούτε εμένα, Μανόλη, 30-31. [= Δ529].
- Δ631.θ.– Νίκος Γκροσδόνης, ... Για να γνωρίσω έναν ποιητή, 32-33.
- Δ631.ι.– Γιώργος Σκαμπαρδώνης, Αναγνωστάκης, το αφυλάκιστο αεράκι, 35 [= Δ529].
- Δ631.ια.– Χαριτίνη Ξύδη, Ένας πολύ συνειδητός ποιητής, 36-39.
- Δ631.ιβ.– Σπύρος Αραβανής, Η «άλλη» σχέση του Μανόλη Αναγνωστάκη με το τραγούδι, 40-42.
- Δ631.ιγ.– Ο Μάνος Ελευθερίου για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, Αφήγηση στον Σπύρο Αραβανή, 47.
- Δ631.ιδ.– Νίκος Κομιανός, «Κι όμως η μυρουδιά της χυμένη παντού», Η γυναίκα στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, 48-51.
- Δ631.ιε.– Δεκαπέντε συν μία κινούμενες εικόνες, 52-58. [Το κείμενο της εκπομπής «Παρασκήνιο», που προβλήθηκε στις 15.6.2007].
- Δ631.ιστ.– Χρήστος Αβραμίδης, Αναγνωστάκης και Λειβαδίτης: Δώστε λουλούδια στους επαναστάτες που απέτυχαν, 60-66.

2019

- Δ632.– Δημήτρης Κόκορης, Λανθάνον ποίημα του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Μικροφιλολογικά Λευκωσίας*, 45 (Άνοιξη 2019) 65-66.

Αναδημ. το Α191.

Δ633.— Συμπτώσεις, Ιστορίες από το Αρχείο του Γιώργου Ζεβελάκη, Ο Αναγνωστάκης κι ο Καββαδίας στη Θεσσαλονίκη, (και δύο ανέκδοτα γράμματα της Τζένιας Καββαδία), *The Books' Journal* 96 (Μάρτ. 2019) 34-37.

Εμπεριέχει και παλαιά συνέντευξη Μ.Α. σχετικά με τον Καββαδία.

Δ634.— Συμπτώσεις, Ιστορίες από το Αρχείο του Γιώργου Ζεβελάκη, Ο Μανούσος Φάσσης, η σάτιρα και η κωμωδία, *The Books' Journal* 98 (Μάιος 2019) 32-33.

Εμπεριέχει παλαιά (1989) ραδιοφωνική συνέντευξη του Μ.Α. για τον Μανούσο Φάσση.

Δ635.— Λύντια Στεφάνου, Greek Postwar Poets, (First Postwar Generation), Στο βιβλίο της *Κριτικές Μελέτες και Σημειώματα*, Εισαγωγή-Επιμέλεια Ξένη Σκαρτσή, Εκδόσεις Σοκόλη 2019, 234-245.

Ανέκδοτη διάλεξη (12.5.1970) στην Oxford University Greek Society.

2020

Δ636.— Γιώργος Χουλιάρας, Μανόλης Αναγνωστάκης: «Το θέμα είναι τώρα τι λες», *Χάρτης* 14 και 15 (Φεβρ. και Μάρτ. 2020).

Δ637.— Δημήτρης Γκιώνης, «Κρίνε για να κριθείς»... Δεκαπέντε χρόνια χωρίς τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Εφημερίδα των Συντακτών*, 4-5 Ιουλ. 2020.

Καταγράφει προσωπικές αναμνήσεις του Γιώργου Ζεβελάκη για τον Μ.Α.

Δ638.— Συμπτώσεις, Ιστορίες από το Αρχείο του Γιώργου Ζεβελάκη, Άρης Δικταίος και Μανόλης Αναγνωστάκης «παίζουν κρίκετ», *The Books' Journal* 111 (Σεπτ. 2020) 44.

Δ639.– Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, *Στη Θεσσαλονίκη το 1995, Τα Νέα*, 31 Οκτ.-1 Νοεμβρ. 2020.

Σχολιάζει φωτογραφία του Μ.Α. με άλλους στη Θεσσαλονίκη.

2021

Δ640.– [Εξφλ.] *Φάκελοι ποιητών και συγγραφέων, Τα αποτυπώματα της λογοτεχνίας στην Ασφάλεια. Β' έκδοση αναθεωρημένη και συμπληρωμένη*, Νικηφόρος Βρεττάκος, Μανόλης Αναγνωστάκης.

Προσφορά της *Εφημερίδας των Συντακτών*, Ιούνιος 2021. Βλ. και Δ618.

Δ641.– *Η Τέχνη των Πολιτικών, Επιμέλεια Θανάση Θ. Νιάρχου, Ανδρέας Ξανθός: Μια βραδιά με τον Μανόλη Αναγνωστάκη στα Ρούστικα, Τα Νέα*, 24-25 Ιουλ. 2021.

Δ642.– *Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, Νουμάς Πύργου Ηλείας*, 173 (Ιουλ.-Αύγ. 2021).

Αναδημοσιεύονται ποιήματα Μ.Α. και παλαιότερα μελετήματα διαφόρων.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

Δ643.– Λεωνίδα Γαλάζης, *Το θεματικό μοτίβο του δρόμου στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη, Μια πρώτη δοκιμή διερεύνησης, Άνευ Λευκωσίας*, 23 (Χειμώνας 2007) 25-28. [=Λ. Γαλάζης, *Κειμενικές διαθλάσεις, Δοκιμές, μελέτες και σημειώματα για θέματα λογοτεχνίας*, Ιωλκός 2012, 256-261].

Δ644.– Δημήτριος Νεοφώτιστος, *Το περιοδικό Ξεκίνημα και η σχέση του με το λογοτεχνικό πλαίσιο της εποχής*, ΑΠΘ, Μεταπτυχιακή εργασία, Επιβλέπων καθηγητής Χ.Λ. Καραόγλου, Θεσσαλονίκη 2009.

- Δ645.- Αλέξης Πολίτης, Διαβάζοντας ποιήματα του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Νέα Εστία* τχ. 1848 (Οκτ. 2011) 516-522.
Ξανάτυπ. στο βιβλίο του Πολίτη *Διαβάζοντας Ποίηση*, Κίχλη 2023, 51-57.
- Δ646.- Αγάθη Χαραλάμπους, *Η λέξη-πρόκα, Ο διάλογος ποίησης και κριτικής στο έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη*, Διδακτορική διατριβή, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2011.
- Δ647.- Μαρία Κασσεροπούλου, *Η συμβολή του Μανόλη Αναγνωστάκη στη νεοελληνική κριτική (1944-1990)*, Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Επιβλέπων καθηγητής Γιάννης Παπαθεοδώρου, 2015.
- *Δ648.- Αφιέρωμα στον Μανούσο Φάσση, Θάλεια Ιερωνυμάκη και Λίλια Διαμαντοπούλου (επιμ.), *Ο Αναγνώστης 2* (2015).
- Δ649.- Γιάννης Κουβαράς, Ο πιο ψηλός της παρέας, στο βιβλίο του *Ελύτης - Αναγνωστάκης, Δύο ξένοι (;) στην ίδια πόλη*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, 2016, 59-67.
- Δ650.- Άννα Αφεντουλίδου, Ο Μανόλης Αναγνωστάκης και το βιολί του Ένγκρ, *Bookpress*, 25 Ιουν. 2016.
- Δ651.- Σοφία Βούλγαρη, Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης και η στρατηγική της ετερωνυμίας, στον τόμο *Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας*, Πρακτικά της ΙΔ' Επιστημονικής Συνάντησης του Τομέα ΜΝΕΣ, Τμήμα Φιλολογίας του ΑΠΘ, Μνήμη Ξ.Α. Κοκόλη, Θεσσαλονίκη 2016, 865-878.
- Δ652.- Σοφία Βούλγαρη, Για τον αναγνώστη του Αναγνωστάκη: η περίπτωση του Μανούσου Φάσση, *Poeticanet* 28 (Φεβρ. 2017).

- Δ653.– Σοφία Βούλγαρη, Το πορτραίτο του ποιητή ως άλλου: Ο Μανούσος Φάσσης και τα όρια της αυτοβιογραφίας, *Poeticanet* 37 (Μάιος 2020).
- Δ654.– Δημήτρης Κόκορης, Όταν ο Μανόλης Αναγνωστάκης μάλωσε το *Αντί*, Μια δημόσια παρέμβαση που διεκδικούσε κριτικό ήθος με λίγες μόνον λέξεις, *The Books' Journal* 132 (Ιούλ. 2022) 14-17.
Πβ. Α260.
- Δ655.– Κυριάκος Ιωάννου, Ερμηνευτική ανάγνωση του ποιήματος «Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.» του Μανόλη Αναγνωστάκη, *Νέα Εστία*, τχ. 1892 (Σεπτ. 2022), 664-675.
- Δ656.– Συμπτώσεις, Ιστορίες από το Αρχείο του Γιώργου Ζεβελάκη, Μάριο Βίττι – Μανόλης Αναγνωστάκης, Ένα άγνωστο “pas de deux” στην Τέχνη της Θεσσαλονίκης, *The Books' Journal* 140 (Μάρτ. 2023) 98.
- Δ657.– Graphic Stories, Κείμενο Έφη Φαλίδα, Γράφημα Μάκης Θεοφιλόπουλος, Μανόλης Αναγνωστάκης: Ποίηση απέναντι στην ήττα, *Τα Νέα* (Σαββατοκύριακο), 8-9 Ιουλ. 2023, σ. 60-61.
- Δ658.– Μαργαρίτα Βασταρδή, Η Γωνιά της Ποίησης, Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005), *Σιφναϊκά Νέα* (Σεπτ. 2023) 3.
- Δ659.– Αλέξης Πολίτης, Αναγνώστες του Αναγνωστάκη ~ Σαν τα παλιά τα γυάλινα ρολόγια..., στο βιβλίο του *Διαβάζοντας Ποίηση*, Κίχλη 2023, 58-70 και 71-77, αντιστοίχως.

ΠΙΝΑΚΕΣ

I. BIBΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

ΑΥΤΟΤΕΛΗ

- [Δ65].— Στέφανος Κ. Μπεκατώρος, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Η Εποχή και το Πρόσωπο, Ένα πλησίασμα*, Ανάτυπο από τον συλλογικό τόμο *Κατάθεση '73*, Εκδόσεις Μπουκουμάνη 1974.
- [Δ105].— Αντώνης Θ. Παπαδόπουλος, *Εισαγωγή στην ποίηση του Μ. Αναγνωστάκη*, 1979.
- [Δ145].— Άννα Τζούμα: *Ο Χρόνος, Ο Λόγος, Η ποιητική δοκιμασία του Μανόλη Αναγνωστάκη· μια οπτική*, <Νεφέλη> 1982.
- [Δ203].— Σάββας Παύλου, *Ο ποιητής Μανούσος Φάσσης*, Το μώλυ, Λευκωσία 1987.
- [Δ204].— Academia di Scienze, Lettere e Belle Arti degli Zelanti e dei Dafnici, Acirale, Vincenzo Orsina, *Manolis Anagnostakis: Il bersaglio e il silenzio*, Acireale 1987.
- [Δ219].— Σάββας Παύλου, *Ο Ποιητής Μανούσος Φάσσης, Λίβελλος εναντίον Μανόλη Αναγνωστάκη*, Πενταδάκτυλος 1989.
- [Δ236].— Χρίστος Μαυρήs, *Ο τελευταίος επιζών, (Σπουδή στην ποίηση του Μαν. Αναγνωστάκη)*, Λευκωσία 1990.
- [Δ283].— Πανεπιστήμιο Κρήτης, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας Διδάσκων Α. Αργυρίου, Ειρήνη Γ. Παπαδάκη,

Πίνακας λέξεων των Ποιημάτων του Μανόλη Αναγνωστάκη, <Ρέθυμνο> 1994.

- [Δ291].– Vincenzo Orsina, *Ο Στόχος και η Σιωπή, Εισαγωγή στην ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη*, Πρόλογος-επιμέλεια Αλέξης Ζήρας, Μετάφραση Αυγή Καλογιάννη, Εκδόσεις Νεφέλη 1995.
- [Δ301].– *Για τον Αναγνωστάκη*, Κριτικά κείμενα, Επιλογή Νάσος Βαγενάς, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 1996.
- [Δ344].– Παν. Μουλλάς, *Τρία κείμενα για τον Μανόλη Αναγνωστάκη*, Στιγμή 1998.
- [Δ354].– Γιάννης Πιπίνης, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Ένας φανατικός πεζοπόρος της ποίησης*, Εκδόσεις Σοκόλη <1999>.
- [Δ393].– Ξ.Α. Κοκόλης, «Σε τι βοηθά λοιπόν...», *Η ποίηση του Μανόλη Αναγνωστάκη*, Μελέτες και Σημειώματα, Εκδόσεις Νεφέλη 2001.
- [Δ427].– Κώστας Παππάς, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Η ποίησή του*, 2003.
- [Δ438].– Ευρετήρια Περιοδικών Λόγου και Τέχνης 6, Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, *Η Κριτική (1959-1961) του Μανόλη Αναγνωστάκη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004.
- [Δ439].– Νέα Ελληνική Φιλολογία 4, Μιχ. Γ. Μπακογιάννης, *Το περιοδικό Κριτική (1959-1961). Μια δοκιμή ανανέωσης του κριτικού λόγου*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004.
- [Δ440].– Αλέξανδρος Αργυρίου, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Νοούμενα και υπονοούμενα της ποίησής του*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, 2004.

- [Δ448].- 2^ο Γυμνάσιο Συκεών - Κέντρο Ιστορίας Δήμου Συκεών, *Μνήμες Επταπυργίου, Η περίπτωση του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη*, 2005.
- [Δ560].- Γιάννης Δάλλας, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Ποίηση και ιδεολογία*, Κέδρος <2007>.
- [Δ646].- Αγάθη Χαραλάμπους, *Η λέξη-πρόκα, Ο διάλογος ποίησης και κριτικής στο έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη, Διδακτορική διατριβή, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου*, 2011.
- [Δ584].- Vangelis Kalotychos (ed.), *Manolis Anagnostakis: Poetry, Politics, Silence, and Agency in Post-War Greece*, Fairleigh Dickinson Press 2012.
- [Δ591].- Έλληνες Ποιητές, *Μανόλης Αναγνωστάκης, Δημιουργώντας μια ποίηση πάνω από κάθε καταστροφή, Εισαγωγή, Ανθολόγηση: Παντελής Μπουκάλας <Η Καθημερινή, 2014>*.
- [Δ647].- Μαρία Κασσεροπούλου, *Η συμβολή του Μανόλη Αναγνωστάκη στη νεοελληνική κριτική (1944-1990), Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Επιβλέπων καθηγητής Γιάννης Παπαθεοδώρου*, 2015.
- [Δ614].- *Ο ποιητής Μανόλης Αναγνωστάκης και η μεταπολεμική αριστερή διάνοηση, Επιμέλεια: Κώστας Βούλγαρης, Γιάννης Η. Παππάς, Εκδόσεις Διαπολιτισμός <Πάτρα 2016>*.
- [Δ628].- «*Το θέμα είναι τώρα τι λες*», *Η ζωή και το έργο του Μανόλη Αναγνωστάκη*, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων <2018>.

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

- [Δ82].– Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Ποιητική και Πολιτική Ηθική, Πρώτη Μεταπολεμική Γενιά, Αλεξάνδρου – Αναγνωστάκης – Πατρίκιος*, Κέδρος 1976.
- [Δ104].– Ξ.Α. Κοκόλης, *Δώδεκα ποιητές της Θεσσαλονίκης 1930-1960*, Εγνατία, Θεσσαλονίκη 1979.
- [Δ106].– Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, *Αναφορές, Λορεντζάτος – Σικελιανός – Βάρναλης – Καββαδίας – Αναγνωστάκης – Λεοντάρης – Πάουντ*, Εκδόσεις Έρασμος <1979>.
- [Δ209].– Άντεια Φραντζή, *Ούτως ή άλλως, Αναγνωστάκης – Εγγονόπουλος – Καχτίσης – Χατζής*, Εκδόσεις Πολύτυπο 1988.
- [Δ243].– Γιώργος Μαρκόπουλος, *Εκδρομή στην άλλη γλώσσα, Αλεξάνδρου, Αναγνωστάκης, Λειβαδίτης, Δούκαρης, Κατσαρός, Κωσταβάρας, Πατρίκιος*, Ρόπτρον 1991.
- [Δ610].– Γιάννης Κουβαράς, *Ελύτης – Αναγνωστάκης, Δύο ξένοι (;) στην ίδια πόλη*, Εκδόσεις Γαβριηλίδης 2016.

II. ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- Δ201.– [Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη], *Ο Παρατηρητής* 2 (Σεπτ. 1987).
- Δ214.– Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 6 (Απρ. 1989).
- Δ263.– Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Επιμέλεια: Αλέξ. Αργυρίου, Αντί* 527-528 (30 Ιουλ. 1993).
- Δ290.– Αφιέρωμα, Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ελί-τροχος Πάτρας*, 7 (Φθινόπωρο 1995).
- Δ383.– Μανόλης Αναγνωστάκης [αφιέρωμα], *Νέο Επίπεδο* 32 (Νοέμβρ. 2000).
- Δ399.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Ο ποιητής και ο πολίτης, *Βιβλιοθήκη Ελευθεροτυπίας* 181 (30 Νοεμβρ. 2001).
- Δ485.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα, *Αντί* 846 (1 Ιουλ. 2005).
- Δ513.– Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φιλολόγος* 121 (Ιούλ.-Αύγ.-Σεπτ. 2005).
- Δ518.– [Αφιέρωμα Αναγνωστάκη], *Θέματα Λογοτεχνίας* 30 (Σεπτ.-Δεκ. 2005).

- Δ521.– Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Διάλογος Ένωσης Φιλολόγων Νομού Ηρακλείου*, 17 (Οκτ. 2005).
- Δ526.– Αφιέρωμα Μανόλης Αναγνωστάκης, *Φιλολογική* 93 (Οκτ.-Νοέμβρ.-Δεκ. 2005).
- Δ528.– [Αφιέρωμα] Μανόλης Αναγνωστάκης, «Κι εγώ μέσα σε σένα και σ' όλους», *Επτά Ημέρες (Καθημερινής)*, 1 Δεκ. 2005, <Επιμέλεια αφιερώματος Γιώργος Ζεβελάκης – Κωστής Γιούργος>.
- Δ529.– [Αφιέρωμα] Μανόλης Αναγνωστάκης, *Η Λέξη* 186 (Οκτ.-Δεκ. 2005).
- Δ531.– Αφιέρωμα: Ο Μανόλης Αναγνωστάκης της Θεσσαλονίκης, *Εντευκτήριο Θεσσαλονίκης*, 71 (Δεκ. 2005).
- Δ537.– Αφιέρωμα Μανόλης Αναγνωστάκης, *Νέα Αριάνη* 49/1 (Ιαν.-Μάρτ. 2006).
- Δ544.– «Ο χρόνος επισκέπτεται αναλλοίωτος», Μικρό αφιέρωμα στον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, *Χρονικά του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, 16 (Άνοιξη 2006) 4-30.
- Δ553.– Αφιέρωμα: Μανόλης Αναγνωστάκης, *Ομπρέλα* 74 (Σεπτ.-Νοέμβρ. 2006), <Επιμέλεια: Μάκης Αποστολάτος>.
- Δ559.– Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Άνευ Λευκωσίας*, 23 Χειμώνας (Δεκ. 2006 - Φεβρ. 2007).
- Δ586.– Κ.Π. Καβάφης – Μανόλης Αναγνωστάκης, *Μια συνάντηση, Κονδυλοφόρος Θεσσαλονίκης* 12 (2013).

- Δ589.– Μανόλης Αναγνωστάκης, *The Athens Review of Books* 52 (Ιούν. 2014).
- Δ593.– Σελίδες για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Πόρφυρας Κέρκυρας*, 153 (Οκτ.-Δεκ. 2014).
- Δ609.– Νέοι φιλόλογοι για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Φρέαρ* 15 (Ιούν. 2016).
- Δ631.– Ο μελοποιημένος Μανόλης Αναγνωστάκης, <Επιμέλεια: Σπύρος Αραβανής, Ηρακλής Οικονόμου, Θανάσης Σουλιάβος>, *Μετρονόμος* 67 (Απρ.-Ιούν 2018).
- Δ648.– Αφιέρωμα στον Μανούσο Φάσση, (επιμ.) Θάλεια Ιερωνυμάκη και Λίλια Διαμαντοπούλου, *Ο Αναγνώστης* 2 (2015).

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

- Δ146.– Τρεις νέοι ποιητές για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Αυγή*, 17 Απρ. 1983.
- Δ452.1.– *Η Αυγή*, 24 Ιουν. 2005.
- Δ452.2.– *Η Αυγή*, 25 Ιουν. 2005.
- Δ457.– Αφιέρωμα στον Μανόλη Αναγνωστάκη, *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 26 Ιουν. 2005.
- Δ460.– [Αφιέρωμα στον Μ.Α.], *Η Εποχή*, 26 Ιουν. 2005.
- Δ607.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα, *Η Αυγή της Κυριακής*, 17 Ιαν. 2016.
- Δ608.– Μανόλης Αναγνωστάκης, Αφιέρωμα, *Η Αυγή της Κυριακής*, 24 Ιαν. 2016.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

I. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΡΓΩΝ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ (Συγκεντρωτικές εκδόσεις)

A48, A163, A181, A243, A367, A421, Δ301.ε, Δ301.ιδ, Δ301.ζ, Δ301.ιδ, Δ383.δ, Δ399.ε, Δ513.η.

ΕΠΟΧΕΣ

A23, A48, A163, A181, A243, A367, A421, A425.α, A438.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α, Δ301.β.

13.12.43 A23.ε, A425.α, Γ1, Γ37.α, Γ47.α, Δ513.α.

Αναζήτηση A23.η, A393, A413.α, A425.α, A438.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α, Δ513.α.

Αναμονή A22, A23.β, A393, A415, Γ9, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α.

Απροσδιόριστη χρονολογία A5, A23.γ, A425.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α.

Επιτάφιον A23.ι, A425.α, Γ34.α, Γ36, Γ37.α, Γ42.α, Δ472.

Θα ῥθει μια μέρα A23.δ, A425.α, Γ9, Γ33.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α, Δ391, Δ480.

Μια ημερομηνία πριν από χρόνια A23.στ, Γ33.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α.

Ο Πόλεμος A23.ιγ, A407, A413.α, A425.α, A438.α, Γ33.α, Γ37.α, Γ42.α, Δ 109, Δ123.

Οι νικημένοι A23.ζ, A425.α, A438.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α.

Πέντε μικρά θέματα A23.ια, A393, A425.α, A438.α, Γ34.α, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α.

Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδι ο Λοχίας Otto V A23.ιβ, A393, A425.α, Γ33.α, Γ34.α, Γ37.α, Γ42.α, Δ211, Δ217, Δ232, Δ351, Δ513.ιδ.

Το καινούριο τραγούδι A23.ιε, A425.α, Γ23.α, Γ36, Γ37.α, Γ42.α, Γ47.α.

Τώρα A23.θ, A25, A415, Γ37.α, Γ38.α, Γ42.α.

Χάρης 1944 A16, A23.ιδ, A393, A407, A425.α, A438.α, Γ23.α, Γ34.α, Γ37.α, Γ41, Γ42.α, Δ10, Δ33, Δ513.α.

Χειμώνας 1942 A23.α, A425.α, Γ37.α, Γ41, Γ42.α.

ΕΠΟΧΕΣ 2 A39, A48, A163, A181, A243, A367, A421, A425.β, A438.β, Γ9, Γ37.β, Γ42.β, Γ47.β, Δ18, Δ301.β.

- Αυτό που ονομάσαμε φθινόπωρο
A39.ζ, A386.β, A425.β, Γ23.α,
Γ37.β, Γ42.β, Δ39.
- Γύρισες πίσω, κι η πολιτεία A39.στ,
A407, Γ37.β, Γ41, Γ42.β.
- Έτσι όπως πια δεν το αποφάσιζες
να φύγεις A39.γ, Γ37.β, Γ42.β,
Γ47.β, Δ513.α.
- Έφυγαν όλοι μακριά. Κι όμως
A39.η, A386.β, A425.β, Γ37.β,
Γ42.β.
- Προσπάθησε μ' όση καρδιά σ' απο-
μένει A39.α, A386.β, A425.β,
A438.β, Γ37.β, Γ42.β, Δ480.
- Το γνώρισες τούτο καλά A39.δ,
Γ37.β, Γ42.β, Δ62.
- Το κάθε τι τελειώνει μια μέρα
A39.β, A425.β, Γ23.α, Γ33.α,
Γ37.β, Γ42.β, Γ47.β.
- Φτάνεις και συ κάποτε να πιστέψεις
A39.ε, A425.β, Γ1, Γ37.β, Γ41,
Γ42.β, Δ33.
- ΕΠΟΧΕΣ 3* A43, A44, A45, A48,
A163, A181, A243, A367,
A421, A425.γ, A438.δ, Γ37.δ,
Γ42.δ, Γ47.δ.
- Αν θυμούμαι A45.ι, A425.γ, Γ1,
Γ37.δ, Γ42.δ.
- Άρχισε μια σιγανή βροχή A44,
A45.ε, A425.γ, Γ37.δ, Γ41,
Γ42.δ, Γ47.δ.
- Γράψανε τ' όνομά του A45.ιβ,
A425.γ, A438.δ, Γ23.α, Γ37.δ,
Γ42.δ, Γ47.δ.
- Εμείς πιστεύουμε A45.γ.
- Επίλογος A45.ιγ, A425.γ, Γ23.α,
Γ34.α, Γ36, Γ37.δ, Γ41, Γ42.δ,
Γ47.δ, Γ51.α, Δ62, Δ82.ιβ,
Δ122, Δ472.
- Η αγάπη είναι ο φόβος A44, A45.α,
A386.γ, A425.γ, A438.δ, Γ4,
Γ23.α, Γ37.δ, Γ42.δ, Γ47.δ,
Δ39, Δ62, Δ391, Δ415.
- Μια τελική συνάντηση A45.η,
Γ37.δ, Γ42.δ, Γ47.δ.
- Οι ρυθμικοί βηματισμοί A45.θ,
A425.γ, Γ23.α, Γ37.δ, Γ42.δ,
Γ47.δ.
- Όχι από δω A45.δ, A407, A413.α,
A425.γ, Γ33.α, Γ37.δ, Γ38.α,
Γ42.δ, Γ47.δ.
- Σκυφτοί περάσανε A43, A45.β,
A425.γ, Γ9, Γ23.α, Γ37.δ, Γ41,
Γ42.δ.
- Το πρωί A45.ια, A47, A393,
A425.γ, A433, A438.δ, Γ23.α,
Γ34.α, Γ37.δ, Γ41, Γ42.δ,
Γ47.δ, Δ513.α.
- Τώρα A45.ζ, Γ37.δ, Γ38, Γ42.δ,
Γ47.δ, Δ62, Δ122, Δ480.
- Χρώματα περασμένου δειλινού A44,
A45.στ, A413.α, A425.γ, Γ37.δ,
Γ42.δ, Γ47.δ.
- Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ* A46, A163, A181,
A243, A367, A421, A425.δ,
A438.ε, Γ37.ε, Γ42.ε, Γ47.ε,
Δ253, Δ301,θ.
- Αυτοί δεν είναι οι δρόμοι που γνω-
ρίσαμε A46.β, A407, A413.α,
A425.δ, Γ20, Γ23.α, Γ33.α,
Γ37.ε, Γ41, Γ42.ε, Δ62.
- Εδώ κάτω από την καρδιά μου

- A46.ε, A438.ε, Γ23.α, Γ34.α,
Γ37.ε, Γ41, Γ42.ε, Γ47.ε.
- Εκεί θα τα βρεις A46.ι, A67, A407,
A425.δ, A438.ε, Γ20, Γ23.α,
Γ37.ε, Γ42.ε, Γ47.ε, (Δ21), Δ82.
ιβ, Δ480.
- Έπρεπε – δεν έπρεπε– την τρίτη
μέρα να ξαναγεννηθεί A46.δ,
A386.δ, A438.ε, Γ33.α, Γ37.ε,
Γ42.ε.
- Ήρθες όταν εγώ δε σε περίμενα
A46.α, A386.δ, A425.δ, A438.ε,
Γ23.α, Γ37.ε, Γ47.ε, Δ39,
Δ82.ιβ, Δ391.
- Κάθε πρωί A46.η, A425.δ, A438.ε,
Γ36, Γ37.ε, Γ42.ε, Γ47.ε,
Δ513.α.
- Κι ήθελε ακόμη πολύ φως να ξη-
μερώσει A46.θ, A386.δ, A407,
A413.α, A425.δ, A438.ε, Γ23.α,
Γ37.ε, Γ41, Γ42.ε, Δ290.α,
Δ480.
- Όταν τα βράδια A46.ζ, A386.δ,
A425.δ, Γ29, Γ34.α, Γ37.ε,
Γ42.ε, Γ47.ε.
- Το σκάκι A46.στ, A393, A401,
A407, A425.δ, A438.ε, Γ4, Γ9,
Γ20, Γ23.α, Γ29, Γ33.α, Γ34.α,
Γ37.ε, Γ42.ε, Γ47.ε, Δ33, Δ122,
Δ226, Δ338, Δ379, Δ580.
- Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 2* A48, A163, A181,
A243, A367, A421, A425.στ,
A438.στ, Γ37.στ, Γ42.στ,
Γ47.στ.
- Αντί να φωνασκό A48.η, A386.ε,
A413.α, A425.στ, A438.στ,
Γ20, Γ23.α, Γ33.α, Γ37.στ,
Γ38.α, Γ42.στ, Γ52, Δ391,
Δ480, Δ513.α.
- Η προδοσία A48.ζ, A425.στ, Γ23.α,
Γ26, Γ37.στ, Γ42.στ, Γ47.στ.
- Ήταν άνθρωποι A48.στ, Γ23.α,
Γ37.στ, Γ42.στ, Γ47.στ.
- Μιλώ A48.ι, A393, A407, A413.α,
A425.στ, A433, A438.στ, Γ9,
Γ23.α, Γ33.α, Γ36, Γ37.στ,
Γ42.στ, Γ47.στ, Γ51.α, Δ33,
Δ122, Δ388.
- Όταν αποχαιρέτησα A48.θ, A425.
στ, A438.στ, Γ23.α, Γ37.στ,
Γ41, Γ42.στ, Γ51.α, Δ39,
Δ82.ιβ.
- Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ 3* A54, A110, A163,
A181, A243, A367, A421,
A425.ζ, A438.ζ, Γ37.ζ, Γ42.ζ,
Γ47.ζ.
- Αφιέρωση A110.ιθ, A393, A425.ζ,
Γ23.α, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ42.στ,
Γ47.ζ, Δ122.
- Δεν υπάρχει η πληθώρα A110.ζ,
A407, A425.ζ, Γ37.ζ, Γ38.α, 41,
Γ42.στ, Δ82.ιβ.
- Ελεγείο A54.
- Ένας κλέφτης A110.θ, A425.ζ, Γ4,
Γ23.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ.
- Επεισόδιο A54.
- Εσύ μόνο το ξέρεις A110.ιβ,
A425.ζ, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ.
- Η απόφαση A110.στ, A425.ζ,
A428.ζ, Γ6, Γ11, Γ13, Γ23.α,
Γ33.α, Γ37.ζ, Γ38.α, Γ42.στ,
Δ347.

- Κάτω από τις ράγες Α110.ι, Α393, Α413.α, Α425.ζ, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ122.
- Ο Νεκρός Α54, Α110.γ, Α425.ζ, Α433, Α438.ζ, Γ4, Γ23.α, Γ37.ζ, Γ38.α, Γ42.στ, Δ39, Δ181, Δ429.
- Οι επίγονοι Α110.ιγ, Α386.στ, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ23.α, Γ37.ζ, Γ38.α, Γ42.στ, Γ47.ζ.
- Οι Σωσίες Α54, Α67, Α110.β, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ2, Γ37.ζ, Γ42.στ, Δ33.
- Όλα τα πρόσωπα Α110.ιθ, Α393, Α425.ζ, Γ23.α, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ.
- Όλο και πιο γυμνά Α110.ια, Α407, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ26, Γ37.ζ, Γ38.α, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ82.ιβ.
- Πάψαν τα λόγια πια Α110.ιδ, Α386.στ, Α393, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ2, Γ23.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ.
- Σε τι βοηθά λοιπόν Α110.ιστ, Α438.ζ, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ82.ιβ, Δ480.
- Στ' αστεία παίζαμε Α110.ζ, Α407, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ2, Γ23.α, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ122.
- Τη νύχτα έρχονται Α110.δ, Α413.α, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ23.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ.
- Το έγκλημα έγινε Α110.η, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ513.α.
- Το ναυάγιο Α54, Α110.ε, Α393, Α425.ζ, Γ23.α, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ41, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ122, Δ391.
- Τώρα είναι απλός θεατής Α110.ιε, Α386.στ, Α413.α, Α425.ζ, Γ23.α, Γ26, Γ37.ζ, Γ38.α, Γ42.στ, Γ47.ζ, Δ39.
- Τώρα μιλώ πάλι Α110.α, Α386.στ, Α407, Α413.α, Α425.ζ, Α438.ζ, Γ23.α, Γ33.α, Γ37.ζ, Γ42.ζ, Γ47.ζ.
- Ο ΣΤΟΧΟΣ Α158, Α163, Α181, Α243, Α367, Α408, Α421, Α425.η, Α438.η, Γ8, Γ12, Γ31, Γ37.η, Γ42.η, Γ47.η, Δ69, Δ102, Δ146.β, Δ263.η, Δ291, Δ301.ιζ, Δ301.λβ, Δ457.θ, Δ593.δ.
- If Α158.θ, Α159, Α407, Α425.η, Α438.η, Γ23.α, Γ37.η, Γ41, Γ42.η, Δ82.ιβ, Δ320.
- Αισθηματικό διήγημα Α158.ι, Α159, Α407, Α425.η, Α438.η, Γ23.α, Γ37.η, Γ42.η, Δ181.
- Απολογία νομοταγούς Α163, Α438.η, Γ23.α, Γ37.η, Γ42.η, Δ82.ιβ.
- Επίλογος Α158.ιβ, Α164, Α407, Α425.η, Α438.η, Γ23.α, Γ36, Γ37.η, Γ38.α, Γ42.η, Δ90, (Δ252).
- Επιτόμβιον Α158.ε, Α164, Α413.α, Α425.η, Α438.η, Γ23.α, Γ37.η, Γ42.η, Δ235, Δ335, Δ351, Δ472.
- Η απόφαση Α158.στ, Α159, Γ38.α. Θεσσαλονίκη, μέρες του 1969 μ.Χ. Α158.δ, Α159, Α407, Α413.α, Α425.η, Α433, Α438.η, Γ11,

- Γ23.α, Γ33.α, Γ37.η, Γ38.α,
Γ41, Γ42.η, Γ47.η, Γ51.α,
Δ189, Δ196, Δ207, Δ248,
Δ351.
- Κριτική Α158.ια, Α407, Α425.η,
Α438.η, Γ23.α, Γ33.α, Γ37.η,
Γ38.α, Γ42.η.
- Νέοι της Σιδώνος 1970 Α158.η,
Α393, Α413.α, Α425.η, Γ23.α,
Γ37.η, Γ38.α, Γ42.η, Δ147,
Δ178, Δ234, Δ249, Δ351,
Δ560.η.
- Ο ουρανός Α158.γ, Α393, Γ23.α,
Γ26, Γ33.α, Γ37.η, Γ42.η,
Γ47.η.
- Προσχέδιο δοκιμίου πολιτικής
αγωγής Α163, Α438.η, Γ23.α,
Γ33.α, Γ37.η, Γ42.η.
- Ποιητική Α158.α, Α159, Α393,
Α425.η, Α438.η, Γ23.α, Γ33.α,
Γ37.η, Γ38.α, Γ42.η, Δ82.ιβ.
- Προσευχή Α158.ζ, Γ23.α, Γ37.η,
Γ42.η.
- Στο παιδί μου Α158.β, Α159, Α164,
Α425.η, Α438.η, Γ23.α, Γ36,
Γ37.η, Γ38.α, Γ42.η, Γ51.α,
Δ122, Δ513.α.
- ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ* Α40, Α48, Α163,
Α181, Α243, Α367, Α421,
Α425.ε, Α438.γ, Γ37.γ, Γ47.γ.
- Άνθρωποι Α40, Α48.δ, Α407,
Α425.ε, Α438.γ, Γ37.γ, Γ42.γ,
Δ62.
- Επίγνωση Δ513. Α40, Α48.γ,
Α425.ε, Α438.γ, Γ37.γ, Γ42.γ,
Γ47.γ, Δ513.α.
- Επίλογος Α40, Α407, Α413.α, Δ33,
Δ472, Δ480.
- Επιτύμβιον Α48.β, Α401, Α438.γ,
Γ23.α, Γ37.γ, Γ42.γ, Γ47.γ,
Δ472, Δ480, Δ513.α.
- Στον Νίκο Ε... Α48.ε, Α425.ε,
Α438.γ, Γ33.α, Γ36, Γ37.γ,
Γ42.γ, Γ47.γ.
- Τοπίο Α40, Α48.α, Α425.ε, Γ37.γ,
Γ42.γ, Γ47.γ
- ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ '68-'69* Α216,
Α371, Α386.γ, Α413.α, Α422,
Α425.θ, Α438.θ, Δ111, Δ223,
Δ301.κθ, Δ513.α, Δ529.ια,
Δ531.κη, Δ560.ια.
- 1937 Ακροναυπλία Α216.λγ.
- Άνθρωποι χωρίς λεβεντιά Α216.κα.
- Βηματισμοί χωρίς σκοπό Α216.ι.
- Γυρίζοντας ο Κ.Λ... Α216.κζ.
- Δεν έφταιγε ο ίδιος. Τόσος ήτανε
Α216.ιη.
- Δέχτηκες τελικά Α216.κδ.
- Είχαμε ραντεβού Α216.κθ.
- Έκτοτε γράφτηκαν πολλά ποιήμα-
τα Α216.λε.
- Εμείς οι άνθρωποι των ιδεών
Α216.δ.
- Η φοβερή εξυπνάδα του Α216.ιβ.
- Ήττα, καταστροφές Α216.β.
- Και ποτέ μη ξεπέσεις Α216.λδ.
- Και πώς να τον βρίσεις Α216.ζ.
- Κι η κόρη της Τίνας Α216.κη.
- Κι όμως εμείς Α216.κ.
- Μέρα με τη μέρα Α216.θ.
- Μέσα στο γραφείο του Α216.ιστ.
- Μπήκανε στο γραφείο Α216.λα.

Ο Γ.Χ. το πλουσιόπαιδο Α216.ιε.

Ο δικηγόρος του Σακκά Α216.η.

Οι τίτλοι στα «Περιεχόμενα»
Α216.κγ.

Όλοι αυτοί οι πολεοδόμοι Α216.ια.

Όταν έγγραφα το στίχο Α216.κστ.

Όταν εκτελέστηκε ο Ζάννος
Α216.ιδ.

Όταν ήμουν με τυφοειδή Α216.ιζ.

Πρόσκληση γραπτή Α216.κβ.

Συνεχίζω Α216.λβ.

Σχεδιάζαν ένα μακρόπνοο έργο
Α216.γ.

Τα βράδια τις πιο πολλές φορές
Α216.στ.

Τα ωραία βιβλία Α216.ιθ.

Τώρα πια που δε γράφω Α216.α.

Τώρα που μιλάμε Α216.λ.

Τώρα, μπορεί πια ο καθένας
Α216.ε.

Φυλάγαμε τσίλιες Α216.κε.

Χρόνια και χρόνια Α216.ιγ.

ΥΓ. Α268, Α386.η, Α399, Α399.1,
Α399.3, Α399.4, Α399.7,
Α399.8, Α399.9, Α399.10,
Α399.12, Α399.14, Α407,
Α413.α, Α438.ι, Γ39, Δ263.ιγ,
Δ263.ιθ, Δ297, Δ301.κη, Δ301.
κθ, Δ301.λ, Δ354.ε, Δ383.ιε,
Δ485.ζ, Δ513.α, Δ513.δ,
Δ560.ιβ, Δ574.

ΑΝΕΝΤΑΧΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Δ334. Δ393.γ, Δ513.στ.

1870-1942 Α2, Α385.ιστ, Δ529.α.

Άλλοτε Α30, Α415.

Απάντηση σε γράμμα Α412, Α437,
Δ316.

«Άσπρα τριαντάφυλλα στα μάτια»
Δ347.

Εκείνη η μέρα Α347.

«Έξοδος», Τραγικόν έπος Α444.

Η αναχώρηση Α347.

Ιστορία Α11, Α415, Α424.

Κάθε Δευτέρα βράδι στη γωνιά Α191.

Μιλά η Μόσχα... Μιλά η Μόσχα
Α248, Δ143.

Νόηση Α41, Α415.

Πρωτομαγιά Α83, Α415.

Τριολέττο Α347.

ΝΕΑΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Μολών λαβέ Α1, Δ240.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΦΑΣΣΗΣ Α227,

Α235, Α258, Α304, Α313,
Α317, Α346, Α382, Α382.1,
Α385, Δ133, Δ201.α, Δ201.β,
Δ202, Δ219, Δ263.ιζ, Δ266,
Δ269, Δ290.ζ, Δ301.λθ, Δ308,
Δ342, Δ393.η, Δ448.1, Δ524,
Δ529.ιη, Δ579, Δ608.γ, Δ620,
Δ634.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ Μ.Φ.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Αίνιγμα Α227.ια.

Δράκου γέννα Α227.ιβ.

Ένας μεγάλος σκηνοθέτης Α227.θ.

Η κυρά μας η δασκάλα Α227.ε.

Η μπαλάντα για τα καλά παιδιά
Α227.α.

Ο πόνος του Αριστομένη Α227.στ.

Οι άθλοι του Ηρακλέους Α227.η.
 Τ' αγγελούδια στην εξοχή Α227.ζ,
 Δ513.α.
 Το κακό κορίτσι Α227.β.
 Το παράπονο της μάνας Α227.γ.
 Το πολύ κακό παιδί στις διακοπές
 Α227.ι.
 Το σοβαρό παιδί Α227.δ.

Ο ΚΑΤΗΦΟΡΟΣ

Α382, Α385.λα.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ Μ.Φ., Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ Α385.

1870-1942 Α2, Α385.ιστ,
 Δ529.α.
 Fair play Α385.λδ.
 Femina Aeterna Α385.λε, Δ513.α.
 La fin du voyage Α385.λ.
 Romantica Α385.λγ, Δ513.α.
 Αγαπημένη, κόβοντας χαμομήλι
 Α385.δ.
 Απέναντι στον καφενέ Α385.ιγ.
 Έξω από την ταβέρνα «Η Ωραία
 Σεβίλλη» Α385.κ.
 Επιστολή για τις Αιχμές του Δ.Χ.
 Α385.στ.
 Εσένα, μόνο, αλήθεια, αγάπησα
 Α385.ιβ.
 Έφυγαν όλοι από νωρίς Α385.ια.
 Η δυναστεία των ιμέρων Α385.ι.
 Η κατάρα της κόρης Α385.λστ.
 Η μπαλάντα της Ασπασίας
 Α385.κζ.
 Η μπαλάντα της Τασίας Α385.κη.
 Η μπαλάντα της Τούλας Α385.κθ.

Η μπαλάντα του μεγάλου Δημη-
 τρού Α385.λβ.
 Και μπρος στα τείχη στέκεται
 Α385.γ.
 Κι οι κοπελιές οι άπονες
 Α385.ε.
 Μανόλαρε, Μανόλαρε Α385.θ.
 Μέσα σε τόσα και τόσα θηλυκά
 Α385.κα.
 Μεσάνυχτα στο καφενείο το κοσμι-
 κό Α385.ιθ.
 Μίμηση Α385.ιζ, Δ513.α.
 Νεκρική ωδή Α385.ιη.
 Όταν μ' αγάπησες Α385.κβ.
 Πήγαμε εκδρομή στην Επανωμή
 Α385.β.
 Ποιος μίλησε για Βακαλό Α385.η.
 Στο ξενοδοχείο Macedonia Α385.α,
 Δ513.α.
 Την ώρα αυτή που των κορμιών
 Α385.ιδ.
 Το ρομαντικό τρίπτυχο Α385.ιε.
 Χαίρε, ω χαίρε Α385.ζ.

ΠΕΖΑ Μ.Α.

Αποχρώσεις Α24, Α415, Α424.
 Αποχρώσεις [2] Α28, Α415, Α424.
 Εκείνες τις μέρες Α21, Α405,
 Α415.
 «Έξοδος», Τραγικόν έπος, Α444,
 Δ629.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΕΣ Μ.Α.

Μ.Α. αυτοανθολογούμενος Α386.
 Ο Μ.Α. ανθολογεί Α445.
 Χαμηλή φωνή Α392.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ Μ.Α.

Alberti Rafael, Η μπαλάντα Α200.

Apollinaire Guillaume, Η αναχώρηση, Το μέλλον, Σκιά. Α10.
~ Βούκινα κυνηγετικά, Marizibill Α42.

Dali Salvador, Ωδή στον Walt Whitman, Α37.

García Lorca Federico, Δύο ωδές. Α37 ~ Το τραγούδι του καβαλέρου, Ενέδρα, Αυγή, Άι, Πέθανε την αυγή, Σερενάδα, Βερλαίν, Πρελούδιο. Α88, Δ569.ιστ.
~ Καυγές, Το τραγούδι του καβαλέρου, Ενέδρα, Τραγούδι της σπανιόλικης πολιτοφυλακής, Α143.

Milosz Oscar, Συμφωνία του Νοεμβρίου Α430, Δ531.ε.

ΚΡΙΤΙΚΑ – ΔΟΚΙΜΙΑΚΑ Μ.Α.

ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΚΑΤΑ Α50, Α58, Α64, Α74, Α92, Α98, Α116, Α117, Α119, Α121, Α125, Δ301.ιβ, Δ301.ιγ, Δ586.δ.

Η νεοελληνική ποίηση «από τ' αριστέρα» Α78, Α125.δ.

Η ποίηση – παρόν και μέλλον Α64, Α125.

Η ποίηση – «προσκλητήριο των καιρών» Α98, Α125.στ.

Η υπόθεση Πάστερνακ Α58, Α125.γ.

Καβάφης και καβαφολογία Α74, Α125.ζ, Δ513.ιστ.

Μια σύγχρονη μαρτυρία κι ένα έργο

Α117, Α125.θ.

Μικρή εξομολόγηση για τον Καβάφη Α119, Α125.η, Δ513.ιζ.

Ο θρύλος και το ιστορικό τοπίο Α116, Α125.ι.

Προβλήματα του σοσιαλιστικού ρεαλισμού Α50, Α125.β.

Προβληματισμοί και νέες σκοπιμότητες Α121, Α125.ια.

Συνθήματα και πραγματικότητα Α92, Α125.ε.

Τα χρόνια του Μεγάλου Πολέμου Α125.ιβ.

ΑΝΤΙΔΟΓΜΑΤΙΚΑ Α26, Α49, Α50, Α55, Α58, Α60, Α92, Α105, Α121, Α131, Α135, Α145, Α156, Α166, Α192, Α201, Α210, Α370, Δ301.κα, Δ301.κβ.

Άγραφη ιστορία Α166, Α210.ιζ, Α370.ιζ.

Ανάγκη κριτικής και ελέγχου Α135, Α210.ιδ, Α370.ιδ.

Ανοιχτά χαρτιά Α210.η, Α370.η.

Για το πολιτιστικό πρόβλημα Α192, Α210.ιη, Α370.ιη.

Διοικητικές μέθοδοι και πνευματική ελευθερία Α210.ιγ, Α370.ιγ.

Η αντικειμενικότητα του έργου τέχνης Α49, Α210.β.

Η σημασία ενός βιβλίου κι ένας κίνδυνος Α145, Α370.ια.

Η υπόθεση Πάστερνακ Α58, Α125.γ, Α210.στ, Α370.στ.

Θέμα ευθύνης Α123, Α210.ι, Α370.ι.

Και πάλι για τον υπερρεαλισμό

A26, A126, A210.α, A370.α.
 Κάποιες διαπιστώσεις A60, A210.ε,
 A370.ε.
 Λογοτεχνία και πολιτική A156,
 A210.ιε, A370.ιε.
 Περί διαλόγου A161, A210.ιστ,
 A370.ιστ.
 Πνευματική δημιουργία και πολιτι-
 στικό κίνημα A210.κ, A370.κ.
 Πολιτιστική ζωή και Πανεπιστήμιο
 A201, A210.ιθ, A370.ιθ.
 Προβλήματα του σοσιαλιστικού ρε-
 αλισμού A50, A125.β, A210.γ,
 A370.γ.
 Προβληματισμοί και νέες σκοπιμό-
 τητες A121, A125.ια, A210.θ,
 A370.θ.
 Προλεγόμενα και επιλεγόμενα ενός
 περιοδικού A55, A105, A210.δ,
 A370.δ.
 Συνθήματα και πραγματικότητα
 A92, A125.ε, A210.ζ, A370.ζ.
 Το χρέος και ο λόγος A131,
 A210.ιβ, A370.ιβ.
ΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ A4,
 A8, A72, A74, A89, A98, A111,
 A116, A117, A119, A170,
 A308, A321, A358, A372.

Βίος και αέτωμα του Αντρέα Καρα-
 ντώνη A72, A372.η.
Γαλαρία νούμερο 7 του Κώστα Κο-
 τζιά A89, A372.ια.
 Η «φανταιζίστικη» ποίηση και
 ο Γιάννης Σκαρίμπας A308,
 A372.ιε.

Η *Αμοργός* του Νίκου Γκάτσου,
 A72, A372.α.
 Η *Αριάγνη* του Στρατή Τσίρκα
 A116, A372.ιγ.
 Η *Καγκελόπορτα* του Αντρέα Φρα-
 γκιά A117, A372.ιβ.
 Η νεοελληνική ποίηση «από τ' αρι-
 στερά» A78, A125.δ, A372.γ.
 Η *νύχτα και η αντίστιξη* του Τάκη
 Σινόπουλου A68, A372.ζ.
 Η ποίηση – «προσκλητήριο των
 καιρών» A98, A125.στ, A372.δ.
 Καβάφης και καβαφολογία A74,
 A125.ζ, A372.ε.
 Μάρκος Αυγέρης και το ανεξόφλητο
 χρέος μας A170, A372.ιδ.
 Μικρή εξομολόγηση για τον Καβά-
 φη A119, A125.η, A372.στ.
 Οι *Θαλασσινοί προσκνητές* του Τά-
 σου Αθανασιάδη A4, A372.β.
Πράγματα 2 – Αριθμοί του Πάνου
 Θασίτη A111, A372.θ.
Σέργιος και Βάγκος του Μ. Καραγά-
 τση A83, A372.ι.
 Τα *Σύννεφα* του Άνθου Φιλητά
 A321, A372.ιζ.
 Το ποιητικό έργο του Στρατή Τσίρ-
 κα A358, A372.ιη.

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

Είμαι αριστερόχειρ ουσιαστικά
 A431, A436, Δ531.γ, Δ583.

II. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

- Αγγελιοφόρος* εφ. (Θεσσαλονί-
κης) Δ324.1, Δ325.1, Δ413.1,
Δ442.1, Δ452.1, Δ452.3, Δ456,
Δ461, Δ462, Δ470, Δ471.1.
- Αγγελιοφόρος της Κυριακής* εφ. (Θεσ-
σαλονίκης) Δ444, Δ496.
- Αγγλοελληνική Επιθεώρηση* Α23.9,
Α39.6.
- Αγώνας* (Θεσσαλονίκης) Α174,
Α175, Β5.
- Αγώνας* (Ξάνθης) Δ162.
- Αγωνιστής*, Δ127, Δ141.
- Αδέσμευτος Τύπος* (Μήτση), εφ.
Δ452.1, Δ471.1.
- Αδέσμευτος Τύπος* (Ρίζου), εφ.
Δ452.1.
- Αθμόνιον Βήμα* εφ. (Αμαρουσίου)
Δ403.1.
- Αιολικά Γράμματα* Δ515, Δ516.
- Αιώνας μας, Ο* Α39.3, Α40, Α43,
Α44, Δ12, Δ13, Δ588.
- Ακρόπολις* εφ. Δ34, Δ129.
- Ακτή* (Λευκωσίας) Α407, Δ269,
Δ281, Δ560.3.
- Αλλαγή* εφ. (Πάτρας) Δ215, Δ452.4.
- Αμάλθεια* (Αγ. Νικολάου Κρήτης)
Δ524.
- Αναγέννηση* εφ. (Αργους) Δ452.4.
- Αναγέννησις* εφ. (Τρικάλων)
Α110.10, Δ42.
- Αναγνώστης, Ο* Δ648.
- Ανεξαρτησία* εφ. (Θεσσαλονίκης)
Α31, Α32.
- Άνευ* (Λευκωσίας) Δ559, Δ562,
Δ643.
- Αντί* Α392.5, Α392.8, Α399.15,
Α418, Α433, Δ101, Δ148, Δ160,
Δ190, Δ191, Δ192, Δ199, Δ263,
Δ263.1, Δ306, Δ404, Δ414,
Δ485, Δ511.
- Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης* Δ222.
- Άνω Κάτω* Δ452.1.
- Απογευματινή* εφ. Α48.1, Α125.9,
Α387.1, Α399.1, Δ58.2, Δ197.1,
Δ303.1, Δ452.1.
- Απόπλους* (Σάμου) Δ572.
- Απόφαση* εφ. Δ452.1, Δ471.1.
- Αργώ* (Καβάλας) Α110.2.
- Αυγή, Η* εφ. Α98.1, Α110.4, Α114,
Α122, Α122.1, Α123, Α172,
Α173, Α176, Α180, Α183,
Α184, Α187, Α188, Α189,
Α192, Α194, Α196, Α197,
Α198, Α199, Α202, Α203,
Α208, Α209, Α210.ι, Α210.ιγ,
Α210.1, Α214, Α214.1, Α216.1,
Α218, Α219, Α220, Α222,
Α223, Α224, Α226, Α228,
Α231, Α232, Α233, Α234,
Α236, Α237, Α240, Α241,

- A245, A246, A249, A251, A253, A254, A255, A257, A259, A260, A261, A262, A269, A270, A271, A272, A273, A274, A275, A276, A277, A278, A279, A280, A281, A282, A283, A284, A285, A286, A287, A288, A289, A290, A291, A292, A293, A294, A295, A296, A297, A298, A299, A300, A301, A302, A303, A304, A305, A306, A307, A308, A309, A310, A311, A312, A313, A314, A315, A316, A317, A318, A319, A320, A321, A322, A323, A324, A325, A326, A327, A328, A329, A330, A331, A332, A333, A334, A335, A336, A337, A338, A349, A341, A342, A343, A344, A345, A346, A347, A348, A349, A350, A351, A352, A353, A354, A356, A358, A359, A361, A362, A365, A366, A368, A369, A375, A376, (A377), A378, A381, A382.2, A385.α, A385.1, A385.13, A387, A391, A392.1, A395, A397, A398, A399.1, A399.11, A399.14, A402, A419, A420, A427, B1, B2, B3, B12, B13, B14, B17, B18, B22, B26, Γ23.2, Γ32.1, Γ40.1, Γ53, Δ28, Δ45, Δ52, Δ54.1, Δ80, Δ84, Δ85.1, Δ86, Δ88, Δ97, Δ100, Δ113, Δ114, Δ120, Δ121, Δ124, Δ128, Δ146, Δ150, Δ151, Δ161, Δ165, Δ171, Δ177, Δ197, Δ200, Δ200.1, Δ257, Δ259.1, Δ263.1, Δ293.1, Δ303.1, Δ325.1, Δ360, Δ374, Δ375, Δ377, Δ385, Δ390.1, Δ401.1, Δ403, Δ413.1, Δ417.1, Δ422.1, Δ423.1, Δ429, Δ430, Δ431, Δ452.1, Δ452.2, Δ471.1, Δ531.1, Δ609.δ, Δ628.1.
- Αυριανή, Η εφ.* A387.1, Δ197.1, Δ303.1, Δ452.1.
- Αυριανή εφ. (Μακεδονίας-Θράκης)* Δ452.1, Δ452.3, Δ471.1.
- BHMagazino* B33.
- Βήμα, Το εφ.* A46.2, A48.6, A110.7, A162, A162.1, A162.2, A163.1, A163.3, A200, A216.2, A426.1, Δ58.1, Δ77, Δ78, Δ82.β, Δ82.γ, Δ82.ζ, Δ82.η, Δ82.θ, Δ82.ι, Δ82.ια, Δ130, Δ136, Δ257, Δ287, Δ401.1, Δ452.1, Δ471.1, Δ563.
- Βήμα της Κυριακής, Το εφ.* A125.10, A177, A385.1, A385.4, A392.1, A392.6, A399.12, A445.3, Γ37.1, Δ74, Δ176, Δ253, Δ274, Δ275, Δ277, Δ327, Δ368, Δ393.1, Δ398.1, Δ423.1, Δ458, Δ494, Δ502, Δ602, Δ603, Δ605.
- Βιβλιοθήκη (Ελευθεροτυπίας)* A429, Δ399, Δ420, Δ439.4, Δ440.2, Δ482, Δ483, Δ484, Δ531.1, Δ539.
- Βιβλίο-Πολιτισμός (Εκδοτών Β. Ελλάδος)* Δ532.

- Βιβλιοφιλική* Δ303.1.
Βραδυνή, Η εφ. Δ197.1, Δ452.1.
- Γιατί* (Σερρών) Δ508.
Γνώμη εφ. (Λευκωσίας) Α163.4.
Γράμματα Α23.2, Δ9.
Γράμματα και Τέχνες Α268.2,
 Α385.10, Δ137, Δ142, Δ245,
 Δ285.
Γραμμή εφ. (Κοζάνης) Δ391.
Γραφή Δ266, Δ267.
- Δεκαπενθήμερος Πολίτης, Ο* Α412.
Δελτίον Ελλήνων Ιατρών Δ35.
Δέντρο, Το Δ123, Δ409, Δ428.
Δημιουργίες Α163.5, Δ64.
Δημοκρατική, εφ. Α45.3.
Δημοκρατική Λευκάδα εφ. Δ91.
Διαβάζω Α181.2, Α241, Α370.2,
 Α399.1, Α399.16, Α400, Α410,
 Δ174, Δ175, Δ250.
Διαγώνιος (Θεσσαλονίκης) Α125.13,
 Γ1.1, Δ21, Δ33, Δ56, Δ57.1,
 Δ179.
Διαδρομή Α357.
Δια-Κείμενα (Θεσσαλονίκης) Δ446.
Διάλογος (Ηρακλείου) Β29, Δ521.
Διάλογος (Θεσσαλονίκης) Α110.6,
 Α111, Γ1.2, Δ36.
Δίοδος (Δράμας) Δ612.
Δοκιμασία (Ιωαννίνων) Δ68, Δ69.
Δράση εφ. (Θεσσαλονίκης) Δ17.
Δρομολόγιο (Σερρών) Δ519.
Δρόμος, Ο (Ρόδου) Δ138.
Δρόμος της Αριστεράς Δ579.
- ΕΑΜ Αντίσταση* Δ613.
Εβδόμη, Η εφ. Α385.1.
- Εβδόμη, Η* εφ. (Καβάλας) Δ324.1.
Εγνατία εφ. (Θεσσαλονίκης) Β17,
 Δ131, Δ452.2, Δ454.
Έθνος εφ. Α379, Α385.1, Α392.2,
 Α399.1, Δ183, Δ185, Δ197.1,
 Δ284, Δ303.1, Δ341, Δ401.1,
 Δ439.7, Δ452.1, Δ468, Δ471.1.
Έθνος της Κυριακής εφ. Δ367.3,
 Α385.2, Β28, Δ413.1.
Ειδήσεις εφ. (Κιλκίς) Δ396.
Εκλογή Α67.
Ελεύθερα Γράμματα Α21, Α22,
 Α23.10, Α25, Α30, Α41, Δ609.β.
Ελεύθερη Ώρα εφ. Δ303.1, Δ452.1,
 Δ471.1.
Ελευθερία εφ. Α23.1, Α23.4, Α39.2,
 Α52.
Ελευθερία εφ. (Λάρισα) Δ347.
Ελεύθερος εφ. Δ324.1, Δ452.1.
Ελεύθερος Κόσμος εφ. Δ58, Δ214.1.
Ελεύθερος Λόγος εφ. Δ14.
Ελεύθερος Τύπος εφ. Α392.10, Δ212,
 Δ324.1, Δ452.1.
Ελευθεροτυπία εφ. Α125.14, Α221,
 Α269, Α367.4, Α380.1, Α384,
 Α385.1, Α385.5, Α387.1,
 Α392.1, Α399.1, Α399.6,
 Α408.2, Α428, Α436.2, Β10,
 Β25.1, Β30, Δ103, Δ132, Δ169,
 Δ171.1, Δ200.1, Δ226, Δ254,
 Δ259.1, Δ262, Δ280, Δ293.1,
 Δ303.1, Δ310, Δ325.1, Δ332,
 Δ333, Δ339, Δ349.1, Δ355,
 Δ357, Δ360, Δ386, Δ390.1,
 Δ401.1, Δ417.1, Δ423.1,
 Δ450.1, Δ451, Δ452.1, Δ465,
 Δ466, Δ471.1, Δ479, Δ486,
 Δ531.1, Δ575, Δ585.

- Ελιμειακά* (Θεσσαλονίκης) Α264.
Ελί-τροχος (Πάτρας) Α404, Α411, Δ290, Δ301.4.
Ελληνικά Θέματα 125.16.
Ελληνικά Χρονικά Α56.5, Α125.8, Δ16, Δ47.
Ελληνική Ιατρική Α160.
Ελληνικόν Αίμα εφ. Α23.3.
Ελληνικός Βορράς εφ. (Θεσσαλονίκης) Α45.6, Δ71.
Ελληνοβελγική Επιθεώρηση Δ61.
Ελλοπία (Θήβας) Δ246.
Εμπρός εφ. (Ξάνθης) Δ162., Ένα Α385.7.
Ένασμα Β35.
Ενδοχώρα (Ιωαννίνων) Α88, Α110.5, Α110.12, Δ27, Δ30, Δ31, Δ37, Δ53.
Ενότητα εφ. (Θεσσαλονίκης) Α33, Α34, Α35, Α36.
Εντευκτήριο (Θεσσαλονίκης) Α388, Α399.13, Α430, Α431, Α432, Α435, Α436.5, Δ214, Δ238, Δ242, Δ268.1, Δ349, Δ365, Δ439.6, Δ447, Δ453, Δ531, Δ546, Δ547, Δ587.1, Δ614.1.
Επειγόντως Ενεγήντα Επτά (Θεσσαλονίκης) Β37.
Επενδύτης, Ο εφ. Α399.5, Δ413.1.
Επιθεώρηση Λόγου (ΕΕΛ) Δ506.
Επιθεώρηση Τέχνης Α46.3, Α48.5, Α49, Α50, Α54, Α112, Α119, Α121, Α125, Α125.12, Α139, Α145, Α151, Α210.β, Α210.γ, Α210.θ, Α210.ια, Α210.ιγ, Δ29, Δ38, Δ39, Δ504.
Επίκαιρα Α178, Α301, Α38.12, Δ75, Δ119.
Επικαιρότητα εφ. Α392.1.
Επιστημονική Σκέψη Δ164.
Εποπτεία Δ102.
Εποχές Α110.13, Α115, Α116, Α117, Α125, Δ51.
Εποχή, Η εφ. Α399.10, Α405, Α408.5, Α424.1, Δ270, Δ278, Δ294, Δ349.1, Δ360, Δ379, Δ383.1, Δ395, Δ413.1, Δ448.1, Δ460, Δ503, Δ534, Δ595, Δ596.
Έρευνα Δ481.
Εστία εφ. Δ452.1.
Ευβοϊκός Λόγος (Χαλκίδας) Α60.1, Α110.1, Δ50.
Ευφοριών Δ195.
Έφηβος (Σχολής Μωραΐτη) Δ99, Δ220.
Εφημερίδα των Ποιητών, Η Α48.3.
Εφημερίδα των Συντακτών, Η Α445.2, Δ587.1, Δ618, Δ622, Δ637, Δ640.
Έπιλον Β36.
Η Αριστερά Σήμερα Β25.
Η πόλη μας η Πεύκη Β21.
Ημέρα, Η εφ. (Πάτρας) Δ364.
Ηχώ της Μακεδονίας εφ. Α125.5.
Θαλλώ (Χανίων) Δ217.
Θάρρος εφ. (Κοζάνης) Δ325.1.
Θέματα Λογοτεχνίας Δ328, Δ518.
Θερμοπύλες (Πειραιά) Α110.8, Α125.2.
Θεσσαλία εφ. (Βόλου) Α125.15, Δ464.
Θεσσαλονίκη εφ. Α156, Α162, Α179, Α216.5, Α263, Α268.1, Δ70, Δ76, Δ126, Δ184, Δ198, Δ413.

Θούριος, Ο Α190, Α195, Α210.3, Α219, Α227.1, Α227.2, Α229, Α235, Α238, Α239, Α242, Α244, Α247, Α250, Α256, Α265, Α266, Α339, Α373, Α374, Α385.6, Β6, Β9, Β14, Δ98, Δ133, Δ187, Δ457.λε.

Ιστορικά (Ελευθεροτυπίας) Δ433.

Καθημερινή, Η εφ. Α46.1, Α125.18, Α216.4, Α349, Α387.1, Α392.1, Α392.4, Α394, Α399.1, Α399.3, Α418, Α436.3, (Α438), Α445.4, Γ40.2, Γ40.4, Δ24, Δ46, Δ54.1, Δ82.1, Δ139, Δ197.1, Δ259.1, Δ261, Δ263.1, Δ276.1, Δ293.1, Δ295, Δ301.3, Δ302, Δ303.1, Δ305, Δ314, Δ315, Δ325.1, Δ336, Δ354.3, Δ356, Δ360, Δ367, Δ372, Δ380, Δ389, Δ390.1, Δ392, Δ393.1, Δ401.1, Δ413.1, Δ416, Δ417.1, Δ422.1, Δ423.1, Δ439.3, Δ439.8, Δ452.1, Δ459, Δ471.1, Δ472, Δ473, Δ490, Δ491, Δ500, Δ501, Δ528, Δ531.1, Δ560.2, Δ576, Δ578, Δ582, Δ583, Δ590, Δ590.1, Δ590.2, Δ590.3, Δ597, Δ610.1.

Καιροί, Οι (Βέροιας) Δ571.

Καμίνι Δ73.

Κάπα Α370.1, Α372.2, Α385.1, Α385.9, Α385.11, Δ202, Δ203.1, Δ206.

Κήρυξ εφ. (Χανίων) Α109.

Κομμουνιστική Θεωρία & Πολιτική Α193, Α225.

Κονδυλοφόρος Δ586, Δ592, Δ626.

Κοχλίας (Θεσσαλονίκης) Α210.α, Δ179, Δ186.

Κρητική Επιθεώρηση εφ. (Ρεθύμνου) Δ153.1.

Κριτική Α55, Α56, Α57, Α58, Α59, Α60, Α61, Α62, Α64, Α65, Α66, Α68, Α69, Α70, Α71, Α72, Α73, Α74, Α75, Α76, Α77, Α78, Α79, Α80, Α81, Α82, Α83, Α84, Α85, Α86, Α87, Α89, Α100, Α101, Α102, Α103, Α104, Α105, Α106, Α107, Α108, Α125, Α210.δ, Α210.ε, Α210.ζ, Δ20, Δ22, Δ23, Δ25, Δ26, Δ27, Δ31, Δ32, Δ96, Δ179, Δ186, Δ263.κ, Δ352, Δ383.ιδ, Δ438, Δ439, Δ439.1, Δ439.2, Δ439.4, Δ439.5, Δ439.6, Δ439.7, Δ439.8, Δ440.ζ, Δ504, Δ514, Δ528.ε, Δ531.ια, Δ555, Δ556, Δ567, Δ573, Δ607.δ, Δ626.

Κύκλος, Ο Δ10.

Κυμοθόη (Αργοστολίου) Δ272.

Κυπριακά Χρονικά (Λευκωσίας) Α110.17, Α161.

Κυριακάτικη Αυγή, Η εφ. Α98.1, Α363, Α364, Α372.1, Α392.1, Α392.9, Α396, Α403, Α408.4, Α440, Β31, Δ223, Δ263.1, Δ265, Δ439.1, Δ439.2, Δ440.3, Δ441, Δ450.1, Δ457, Δ457.1, Δ495, Δ523, Δ529.1, Δ540, Δ548, Δ560.1, Δ607, Δ608, Δ615, Δ616.

Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία εφ. Α399.2, Β39, Δ276.1, Δ363, Δ492, Δ493.

- Κυριακάτικη Φωνή του Βορρά* εφ. Δ541, Δ561, Δ588, Δ623, Δ624, Δ324.1, Δ325.1. Δ629, Δ632.
- Κυριακάτικος Ριζοσπάστης* εφ. A390. *Μικροφιλολογικά Τετράδια* (Λευκωσίας) Δ619.
- Λαϊκός Λόγος* A125.4. *Μνήμων* Δ402.
- Λέξη, Η* A248, A258, A267, *Μορφές* (Θεσσαλονίκης) A23.6. A392.13, A447, B19, Δ135, Δ264, Δ529,
- Λόγος, Ο* εφ. Δ303.1, Δ452.1. *Νέα Αλήθεια* εφ. (Θεσσαλονίκης) A45.2.
- Μαθητική Πορεία* B23. *Νέα Αριάνη* Δ537.
- Μακεδονία* εφ. (Θεσσαλονίκης) *Νέα Βιβλία, Τα* A125.3. A48.2, Δ179, Δ186, Δ325.1, *Νέα Ελληνικά, Τα* A45.7. Δ452.2, Δ455, Δ463, Δ471.1.
- Μακεδονικά Γράμματα* (Θεσσαλονίκης) A23.5, A45.8, Δ7, Δ186. *Νέα Εποχή* (Λευκωσίας) A159, A163.6, A186, A212, A215, A389, Δ89, Δ95, Δ117, Δ228, Δ520.
- Μακεδονική Ώρα* εφ. (Θεσσαλονίκης) A126, A127, A128, A129, A130, A131, A132, A133, A134, A135, A136, A137, A138, A140, A142, A142, A143, A144, A146, A147, A148, A149, A150, A152, A153, A154, A155, A157, A210.ιβ, A210.ιδ, A448, Δ531.ιδ.
- Μανδραγόρας* A434, Δ440.στ, Δ565. *Νέα Εστία* A39.7, A48.7, A125.19, A162, A162.1, Δ1, Δ2, Δ40, Δ180, Δ181, Δ182, Δ237.1, Δ237.2, Δ241, Δ301.5, Δ354.2, Δ359, Δ388, Δ400, Δ406, Δ407, Δ408, Δ410, Δ507, Δ535, Δ621, Δ645, Δ655.
- Μαρξιστικό Δελτίο* Δ163. *Νέα Ευθόνη* A437.
- Μάχη, Η* εφ. A39.4. *Νέα Λαϊκή Φωνή* εφ. A26, A210.α, Δ574.
- Μεσημβρινή* εφ. A110.14, A392.1, Γ23.3, Δ197.1. *Νέα Παιδεία* B34.
- Μεταναστευτικά Νέα* (Στοκχόλμης) Δ115. *Νέα Πορεία* (Θεσσαλονίκης) A51, A110.5, A125.6, A230, A446, Δ179, Δ536.
- Μεταναστευτικά Νέα* (Κολονίας) Δ216. *Νέα Σύνορα* A163.2.
- Μετρονόμος* B41, Δ631. *Νέα, Τα* εφ. A39.5, A63, A106, A165.1, A181.1, A182, A191, A201, A204, A205, A206, A207, A210.ιθ, A210.2, A213, A268.4, A367.2, A385.1, A392.1, A399.1, A399.7, A408.1, A409.1, A409.2, A424,

- A436.1, A436.4, A445.5, B4, B7, B37.1, Γ40.5, Δ19, Δ83, Δ90, Δ112, Δ159, Δ171.1, Δ172, Δ197.1, Δ200.1, Δ218, Δ221, Δ229, Δ259.1, Δ276.1, Δ286, Δ291.3, Δ293.1, Δ299, Δ301.2, Δ303.1, Δ304, Δ307, Δ308, Δ313, Δ313.1, Δ318, Δ319, Δ325.1, Δ326, Δ332, Δ339, Δ341, Δ348, Δ349.1, Δ352, Δ360, Δ362, Δ364, Δ381, Δ392, Δ401.1, Δ413.1, Δ413.1, Δ414, Δ415, Δ424, Δ437, Δ440.1, Δ440.4, Δ450.1, Δ452.1, Δ467, Δ469, Δ471.1, Δ474, Δ475, Δ476, Δ477, Δ487, Δ488, Δ489, Δ499, Δ504, Δ529.1, Δ531.1, Δ587.1, Δ594, Δ600, Δ601, Δ606, Δ630, Δ639, Δ641, Δ657.
- Νέα, Τα* εφ. (Λευκωσίας) B8, B24, Δ166.
- Νεανική Φωνή* A11.
- Nemecis* Δ343.
- Νεοελληνική Παιδεία* Δ178.
- Νέο Επίπεδο* A416, Δ383.
- Νέος Κόσμος* εφ. A1.
- Νίκη* εφ. A110.9, A113, Δ48, Δ452.1.
- Νουμάς* (Πύργου Ηλείας) Δ450.1, Δ452.4, Δ568, Δ642.
- Εαστεριά* (Κρητών Σπουδαστών) A120.
- Ξεκίνημα* (Θεσσαλονίκης) A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A12, A13, A14, A15, Δ7, Δ402, Δ441, Δ448.στ, Δ448.ιδ, Δ528.δ, Δ558, Δ574, Δ613, Δ644.
- Ξένη Λογοτεχνία* (Μόσχας) Δ63,
- Οδηγητής* Δ109.
- Οδός Πανός* Δ550, Δ551, Δ552.
- Οικολογική Παρέμβαση* (Πεύκης) Δ505.
- Ομπρέλα* Δ553.
- Παναθήναια* (Πειραιά) A125.17.
- Πανσέληνος* (Θεσσαλονίκης) Δ439.5.
- Παπαδιαμαντικά Τετράδια* Δ542.
- Παράθυρο, Το* (Θεσσαλονίκης) Δ111.
- Παρατηρητής, Ο* (Θεσσαλονίκης) Δ201, Δ256, Δ260.
- Παρατηρητής* εφ. (Πεύκης) Δ452.4.
- Παρέμβαση* (Κοζάνης) A399.14, Δ252, Δ258, Δ291.2, Δ509, Δ560.3, Δ581, Δ611.
- Παρονσίες* A164.
- Πειραικά Γράμματα* A2, Δ3, Δ4, Δ5, Δ6.
- Πειραματικές Σελίδες* (Θεσσαλονίκης) Δ449.
- Πειραματικό* (Θεσσαλονίκης) B11.
- Πελοπόννησος* εφ. (Πάτρας) Δ364.
- Περιοδικό Ενημερωτικό Δελτίο* (Νίκαιας) Δ124.
- Περιοδικό μας, Το* (Πειραιά) A48.8.
- Περίτεχνο* Δ370.
- Πεύκη μας, Η* Δ517.
- Πενκιώτικοι Αντίλαλοι* B27.
- Πλανόδιον* Δ271, Δ545.
- Πνευματικές Σελίδες* Δ251.
- Πνευματική Κύπρος* (Λευκωσίας) A110.19.
- Ποίηση* A426, Δ279, Δ293, Δ527, Δ564.

- Ποιητικά, Τα* A439, Δ604.
Ποιητική Τέχνη A37.1, A38, A39.1, A42.
Πολιορκία A216.3.
Πολίτης, Ο Δ399.17, A417, A428, Δ173, Δ316, Δ317, Δ329, Δ340, Δ366, Δ383.1, Δ480.
Πολιτικά Θέματα A399.9, A414, B30.1.
Πολιτική A118.
Ποντίκι, Το A385.1, A387.1.
Πόρφυρας (Κέρκυρας) Δ342, Δ421, Δ510, Δ543, Δ593.
Προθήκη Δ419.
Προοπτική A125.11.
Πρόταση (Άρτας) A406, Δ289.
Πρωινή εφ. (Νέας Υόρκης) Γ23.1.
Πρωινός Λόγος εφ. A392.11.
Πρώτη, Η εφ. A387.1, Δ227, Δ230, Δ230.
Πρώτη της Εβόβιας εφ. Δ497.
Πρωτοπορία εφ. (Νέας Ιωνίας) A252, B20.
Πρωτοπορία Δ143.
Ραδιοπρόγραμμα A110.15.
Ρεθεμνιώτικα Νέα εφ. Δ153.1, Δ325.1.
Ρεύματα A392.12.
Ριζοσπάστης εφ. A23.7, A153.7, A253, A274, A303, A355.1, A387.1, A392.1, A392.3, Δ85, Δ197.1, Δ401.1, Δ452.1, Δ471.1.
Σεμινάριο Δ149.
Σεραϊκά Γράμματα A46.5.
Σημείο (Λευκωσίας) Δ346.
Σημειώσεις Δ66.
Σίθων, Ο (Νικήτης) Δ72.
Σιφναϊκά Νέα Δ658.
Σκέψη (Θεσσαλονίκης) A45.4.
Σούπερ Σπορ Δ273.
Σπείρα Δ96, Δ167.
Σπονδαστικός Κόσμος A124.
Σύγχρονη Εκπαίδευση Δ189.
Συμβολή (Παιανίας) B16.
Συνέχεια, Η A166, A167, A168, A169, A170, A210.ιζ.
Συμφιλιωτής εφ. (Θεσσαλονίκης) A27, A29.
Ταχυδρόμος εφ. (Αλεξάνδρειας) A110.5.
Ταχυδρόμος, Ο A125.7, A349, A385.3, A392.7, A399.8, B33, Δ231, Δ498.
Τέταρτο, Το A367.1, A371.1, A380, A383, Δ188, Δ210.
Τεύχος, Το B15.
Τόλημ εφ. (Ηρακλείου) A382.1, A385.8, Δ169, Δ213, Δ240.
Τομές A217.
Τύπος εφ. (Θεσσαλονίκης) Δ452.1, Δ452.2, Δ471.1.
Τύπος της Κυριακής εφ. Δ452.3.
Τραμ, Το (Θεσσαλονίκης) Δ179.
Τρικαλινά Νέα εφ. Δ152, Δ244.
Τροχός (Τρικάλων) A268.3.
Φιλελεύθερος εφ. (Λευκωσίας) A399.4, Δ90, Δ168.
Φιλολογικά Χρονικά A24, A28.
Φιλολογική Δ525, Δ526.
Φιλολογική Πρωτοχρονιά A110.18.
Φιλόλογος A415, Δ211, Δ232, Δ334,

- Δ335, Δ421.1, Δ513, Δ530,
 Δ538, Δ554.
Φοιτητής, Ο (Θεσσαλονίκης) A16,
 A17, A18, A19, A20.
Φοιτητική Φωνή A23.8.
Φρέαρ Δ609.
Φωνή του Πειραιώς εφ. A110.11.
Φως, Το εφ. Δ11.
Φωτεινές ημέρες B33.
- Χανιώτικα Νέα* εφ. Δ194.
Χάρτης Δ147 Δ636.
Χρονικά (Πειραματικού Θεσσαλονί-
 κης) Δ544.
Χρόνος εφ. (Κιλκίς) Δ394.
Χρυσή Αυγή εφ. Δ478.
Χώρα, Η εφ. Δ452.1.
- Ψ7 Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας*
 B39, Δ492, Δ493.

- Albero, L'* (Ρώμης) Γ21.
Arion's Dolphin (Βοστώνης) Γ10.
Athens Review of Books, The Δ589.
Ausblicke (Θεσσαλονίκη) Α171.
- Bookpress* (Αθήνας) Δ650.
Books' Journal, The (Αθήνας) Α443,
 Α445.1, Β40, Β42, Δ598, Δ599,
 Δ620, Δ625, Δ627, Δ633, Δ634,
 Δ638, Δ654, Δ656.
Boundary (Πόλη; ΗΠΑ), Γ17.
- Café, Η εφημερίδα των φοιτητών*
 (Αθήνας) Β32.
Charioteer, The (Νέα Υόρκης) Γ4,
 Γ13, Γ23.5, Δ57.
Chelsea Γ24.
City (Θεσσαλονίκη) Δ442.1.
- Erbaspada, L'* (Γένοβα) Γ29.
Erytheia (Μαδρίτης) Δ337.
Europa Letteraria, L' (Ρώμης) Δ32.
- Greek Letters* (Αθήνας) Γ39, Δ297.
- Journal of Modern Greek Hellenism*
 Δ193, Δ296.
Journal of Modern Greek Studies
 (Βαλτιμόρης) Δ371.
- Lettres nouvelles* (Παρισιού) Γ11.
Libération εφ. (Παρισιού) Α360,
 Α428, Δ399.β, Δ413.
- Metro* (Αθήνας) Δ338, Δ369.
Monde, Le εφ. (Παρισιού) Γ37.2.
- New York Review of Books, The* Γ6.
Nuovi Argomenti (Ρώμης) Δ60.
- País, El* εφ. (Μαδρίτης) Γ40.3.
Poesia (Ρώμης) Γ41, Δ321.
Poésie (Παρισιού) Γ34.
Poeticanet (Αθήνας) Δ652, Δ653.
Polyptychon (Μπρυλ, Γερμανίας)
 Γ31.
- Quarterly Review* (Αθήνας) Γ8,
 Δ436.
- Svenska Dagbladet* εφ. (Στοκχόλμης)
 Δ67.
- Temps modernes, Les* (Παρισιού) Γ5.
Translation (Βοστώνης) Γ26.
- World Literature Today* (Νόρμαν,
 Οκλαχόμα) Γ23.4.

III. ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

- Αβραμίδης Χρήστος Δ631.16.
Αγαθοπούλου-Κέντρου Μαρία
Δ448.ε.
Αγγελάτος Δημήτρης Δ317.
Αγγελικόπουλος Βασίλης Δ416.
Αγγελόπουλος Θόδωρος Δ356.
Άγρας Τέλλος Δ351.
Αδαλόγλου Κούλα Δ421.1.
Αλαβέρα Ρούλα Δ531.κζ, Δ607.ε.
Αλεξάνδρου Άρης Δ233, Δ243,
Δ245, Δ290.β, Δ393.γ, Δ598,
Δ618.
Αλεξιάδου Θεοδούλη Δ426.
Αλεξίου Έλλη Α176, Β3.
Αλεξίου Λευτέρης Α392.κα.
Αλεξίου Μανώλης Α99.
Αλεξοπούλου Σοφία Δ196.
Αμπατζοπούλου Φραγκίσκη
Α227.1, Α268.2, Δ301.κη,
Δ485.ζ, Δ513.δ.
Αναγνωστάκη Λούλα Δ562.
Αναγνωστάκη Νόρα Α110, Α439,
Β37, Δ365, Δ587, Δ587.1,
Δ604.
Αναγνωστάκης Ανέστης Α371.
Αναγνωστάκης Μανώλης (δημοσιο-
γράφος) Α383.
Αναστασάκος Σέφης Δ553.στ.
Αναστασιάδης Γιώργος Α380,
Δ433.
Αναστασίου Κατερίνα Δ497.
Ανδρεάδης Θέμης Δ631.στ.
Ανδρεάτος Γεράσιμος Δ338.
Ανδρονίκας Κ. Α163.7.
Ανδρόνικος Μανόλης Δ176.
Ανθίας Τεύκρος Α212.
Αντωνιάδου Ελένη Δ82.β.
Αντωνίου Βασίλης Α193.
Αντωνίου Δ.Ι. Α445.
Αποστολάτος Μάκης Δ553,
Δ553.ια.
Αποστολίδης Γιώργος Δ511,
Δ531.θ, Δ590.2.
Αποστολίδης Ηρακλής Α67.
Αποστολίδης Ρένος Α23.4, Α45.7,
Δ10, Δ16, Δ301.γ, Δ519.
Αποστολίδου Βενετία Δ293, Δ314,
Δ354.1, Δ368, Δ383.ιδ,
Δ513.ζ.
Αραβανής Σπύρος Δ631, Δ631.δ,
Δ631.ιβ.
Αραβαντινού Μαντώ Δ150, Δ151.
Αράγης Γιώργος Δ53, Δ118, Δ285,
Δ263.ιε, Δ301.ια.
Αργυρίου Αλέξανδρος Α23.8,
Α39.1, Α45.3, Α48.4, Α176,
Α355, Α392, Β3, Δ15, Δ38,
Δ130, Δ134, Δ135, Δ144, Δ161,
Δ192, Δ263. Δ263.β, Δ263.γ,
Δ263.κ, Δ283, Δ290.γ, Δ301.ε,

- Δ301.κζ, Δ360, Δ376, Δ399.α,
Δ440, Δ457.κα, Δ531.ι.
Αργυρόπουλος Χριστόφορος Δ165.
Αργυροπούλου Χριστίνα Δ526.β,
Δ553.β.
Αριστόδημος Δ384.
Αρλέτα Δ529.στ, Δ631.η.
Αρσένη Κίττυ Α193.
Αρχιμανδρίτου Μαρία Δ463.
Ασλάνογλου Νίκος-Αλέξης Α100.6,
Γ1.2, Δ36, Δ301.θ, Δ421.
Αυγέρης Μάρκος Α78, Α106, Α170,
Α210.ζ, Α372.ιδ, Δ28.
Αφεντουλίδου Άννα Δ650.
- Βαβούρης Σταύρος Α93.
Βαγενάς Νάσος Γ28, Δ275, Δ301,
Δ301.α, Δ301.λη, Δ458, Δ527.
Βακαλό Ελένη Α385.η, Α404.
Βάκης Αλέξης Δ631.γ.
Βαλαβανίδης Γιάννης Δ384.
Βαλάκου Αντιγόνη Α384.
Βαρβέρης Γιάννης Δ146.β, Δ263.η,
Δ457.θ.
Βαρβιτσιώτης Τάκης Α445, Δ184,
Δ433.
Βαρελάς Παναγιώτης βλ. Ολυμπίου
Τάκης
Βαρεμένος Γιώργος Δ255.
Βαρίκας Βάσος Α39.5, Α46.2,
Α48.6, Α110.7, Α125.10, Α185,
Δ263.δ, Δ301.ιβ.
Βάρναλης Κώστας Δ106, Δ261,
Δ320, Δ446, Δ560.ζ, Δ618.
Βαρών-Βασάρ Οντέτ Δ402, Δ528.δ,
Δ574, Δ613.
Βασιλακάκη Φωφώ Δ276.1.
Βασιλειάδης Στυλ. Α23.5, Α45.8.
- Βασιλειάδης Μ.Ι. Α193.
Βασιλείου Α. Δ369.
Βασιλικός Βασίλης Α124, Α139,
Γ19, Γ45, Δ268.
Βασταρδή Μαργαρίτα Δ658.
Βαφόπουλος Γιώργος Θ. Α445,
Δ184, Δ550.
Βέης Γιώργος Δ146.γ, Δ607.β.
Βέλτσος Γιώργος Α399.7, Δ413.
Βεργοπούλου Ειρήνη Δ270.
Βιδάκης Θάνος Δ384.
Βιζυηνός Γεώργιος Α409.
Βισκαδουράκης Νίκος Δ384.
Βιστωνίτης Αναστάσης Δ120,
Δ263.ια, Δ301.λε, Δ413,
Δ529.ιστ.
Βλαβιανός Χάρης Δ293, Δ564.
Βλάχου Ελένη Α290.
Βογιάζος Αντώνης Δ100.
Βόγλης Πολυμέρης Δ448.θ.
Βότσης Γ. Α323.
Βουγιουκλάκης Γ. Α346.
Βούλγαρη Σοφία Δ608.γ, Δ652,
Δ653.
Βούλγαρης Γιάννης Δ499.
Βούλγαρης Κώστας Δ353, Δ358,
Δ450.1, Δ457.ιβ, Δ529.1, Δ614.
Βούλτεψης Γιάννης Α153.
Βουνάς Τάσος Α216.1, Α259, Δ97.
Βρεττάκος Νικηφόρος Α19, Α45.5,
Α176, Α258, Α367.2, Α445, Β3,
Δ89, Δ90, Δ618, Δ640.
Βρεττός Νίκος Α448.
- Γαβριήλ Λ. Α385.6.
Γαζετοπούλου Γιούλα Δ384.
Γαλάζη Πίτσα Α163.4.
Γαλάζης Λεωνίδας Δ559.β, Δ643.

- Γαλάτης Αλ. βλ. Κοτζιάς Αλέξανδρος
- Γανίδου Εύα Δ593.ε.
- Γαραντουόδης Ευριπίδης Α68, Δ293, Δ301.5, Δ342, Δ359, Δ410, Δ487, Δ569.
- Γεμελιάρη Έλενα Δ99.
- Γέμτος Πέτρος Α. Δ412.
- Γεννατάς Κ. Α48, Δ15.
- Γεραλής Γιώργος Δ14.
- Γεραμάνης Πάνος Δ415.
- Γεράνης Στέλιος Α48.8, Α103, Α110.8, Α384.
- Γεφτουσένκο Γιεβγιένι Δ89, Δ90.
- Γεωργακοπούλου Βένα Α384, Α387.1, Α399.8, Δ471.1.
- Γεωργακοπούλου Ρούλα Β33, Δ467, Δ498.
- Γεωργιάδης Θανάσης Δ201.γ, Δ439.5, Δ439.7.
- Γεωργιοπούλου Τ. Δ369.
- Γεωργόπουλος Γιάνος Α62.
- Γεωργούδης Ντίνος Α. Α48, Δ15.
- Γεωργουδής Παναγιώτης Δ384.
- Γεωργουσόπουλος Κώστας Δ488, Δ529.δ.
- Γιαγκουλλής Κ. Γ. Δ624.
- Γιαλαμάς Ασημάκης Α214.1, Α270.
- Γιαλουράκης Μανόλης Α110.3, Δ62.
- Γιαννακόπουλος Ηλίας Δ189.
- Γιούργος Κωστής Δ528.
- Γιούρης Ηλίας Δ,525.
- Γιοφύλλης Φώτος Α392.ιγ.
- Γκαράνης Μανόλης Δ394.
- Γκατζάνσκι Ιβάν Γ38, Δ336.
- Γκατζάνσκι Ξένια Γ38, Δ336.
- Γκάτσος Νίκος Α7, Α372.α, Α445.
- Γκιώνης Δημήτρης Δ493, Δ575, Δ637.
- Γκλαβάς Αλέξης Δ263.1.
- Γκόλφης Ρήγας Α23.2, Α392.θ.
- Γκοσιόπουλος Τάκης Α45.6.
- Γκούμας Γιάννης Γ53, Δ436.
- Γκροσδόνης Νίκος Δ631.θ.
- Γολέμης Χαράλαμπος Δ278.
- Γουλιάμος Κώστας Δ142.
- Γουργουρής Στάθης Δ617.
- Γραικόπουλος Θανάσης Α39.
- Γραμμένος Τάκης Δ531.κγ.
- Γρηγόρης Γεράσιμος Δ97.
- Γρηγοριάδη Μαρία Δ384.
- Γρηγορίου Μιχάλης Δ139, Δ415, Δ416, Δ631.ε.
- Γρίβας Κλεάνθης Δ70.
- Γριμάνη Άννα Α385.7.
- Γρυπάρης Ιωάννης Α392.β.
- Δαββέτας Δημοσθένης Γ34, Γ37, Δ150.
- Δαββέτας Νίκος [Γ] Δ264, Δ407.
- Δάλλα Άννα Β32.
- Δάλλα-Ντάτση Ισμήνη Δ537.γ.
- Δάλλας Γιάννης Α110.5, Α163.3, Α165, Γ35, Δ27, Δ147, Δ170, Δ173, Δ190, Δ224, Δ301.ιδ, Δ301.λθ, Δ346, Δ382, Δ383.δ, Δ457.δ, Δ485.β, Δ526.γ, Δ543, Δ560.
- Δαμανάκη Μαρία Δ280.
- Δανιηλίδης Σίμος Δ448.α.
- Δάρτζαλης Γιώργος Δ347.
- Δασκαλόπουλος Δημήτρης Α408.1, Α445.2, Δ1, Δ9, Δ214.δ, Δ263.κβ, Δ291, Δ326, Δ352, Δ443,

- Δ457.στ, Δ457.κζ, Δ464, Δ485.
ια, Δ531.β, Δ587.1, Δ612.
- Δασκαλοπούλου Ντίνα Β32.
Δαφέρμου Κατερίνα Δ563.
Δεδούσης Βασιλίδης. Α23.6.
Δέλιος Γιώργος Α45.1, Α46.4,
Α125.6.
Δεσποτιδής Μίμης Α229, Α249,
Δ625.
Δεσποτόπουλος Κωνσταντίνος Γ.
Δ590.3.
Δημάκης Μηνάς Α445.
Δημηρούλης Δημήτρης Δ457.κθ.
Δημητριάδης Δημήτρης
Δ544.γ.
Δημούλης Στέργιος Δ223.
Διάκου Έλενα Δ570.
Διαλεισμάς Φ.Τ. Α79.
Διαμαντόπουλος Άγγελος Α210.κ,
Δ88.
Διαμαντοπούλου Λίλια Δ648.
Δικταίος Άρης Α39.3, Α106, Α445,
Δ13, Δ638.
Δόξας Τάκης Α125.16.
Δουβίτσας Γιάννης Δ213, Δ422,
Δ422.1, Δ431.
Δούκα Μάρω Δ263.ζ.
Δούκαρης Δημήτρης Δ243, Δ250,
Δ258.
Δρίβας Αναστάσιος Α445.
Δρομάζος Στάθης Ι. Α98.1.
- Εγγονόπουλος Νίκος Α445, Γ38,
Δ152, Δ209, Δ290.ε.
Ελεγκίτου Ελένη-Μίνα Δ531.ιη.
Ελευθεράκης Δημήτρης Δ457.λα.
Ελευθερίου Μάνος Α227, Δ218,
Δ229, Δ319, Δ613.ιγ.
- Ελεφάντης Άγγελος Δ294,
Δ457.κβ.
Ελύτης Οδυσσέας Α222, Α445,
Γ38, Δ68, Δ184, Δ354.δ,
Δ390.1, Δ610, Δ610.1, Δ649.
Εμμανουήλ Καίσαρ Α392.κη.
Εμπειρικός Ανδρέας Α445.
Εξάρχου Ντίνα Β28.
Επιμηθέας Α332.
Ευαγγέλου Ανέστης Α93, Α434,
Δ260, Δ268.1.
Ευσταθίου Αλέκος βλ. Αργυρίου
Αλέκος
Ευστρατιάδης Αυρήλιος Α1105,
Δ37.
- Ζαμπέλης Ανδρέας Α67.
Ζάννας Παύλος Α162.
Ζαργάνος Νικόλας Δ618.
Ζαρόκωστα Κατερίνα Β36.
Ζαφείρης Χρήστος Δ304, Δ413.1,
Δ452.1.
Ζαφειρίου Λεύκιος Β8, Δ248.
Ζεβελάκης Β. Α385.8.
Ζεβελάκης Γιώργος Α382.1, Α443,
Α445, Α445.1, Β40, Β42, Δ213,
Δ420, Δ431, Δ441, Δ528, Δ528.
στ, Δ529.ιθ, Δ531.ιβ, Δ545,
Δ556, Δ572, Δ590.1, Δ599,
Δ606, Δ625, Δ627, Δ633, Δ634,
Δ637, Δ638, Δ656.
Ζέη Άλκη Δ97.
Ζελίνσι Κ. Α97.
Ζενάκος Λεωνίδας Α125.7.
Ζερβός Θεοτόκης Δ263.ιζ, Δ269,
Δ301.λδ, Δ593.α.
Ζήρας Αλέξης Α39.5, Α46.2, Α48.6,
Α392.12, Α440, Δ82.1, Δ137,

- Δ155, Δ158, Δ263.δ, Δ263.ιγ,
 Δ291, Δ301.λ, Δ372, Δ383.β,
 Δ399.β, Δ439.1, Δ457.ζ, Δ519,
 Δ531.λα, Δ552, Δ607.δ, Δ628.1.
- Ηλιόπουλος Αυγουστίνος Δ263.1.
 Ηλιόπουλος Ντίνος Δ160.
- Θασίτης Πάνος Α85, Α111, Α112,
 Α157, Α272.θ, Α435, Δ17, Δ40,
 Δ85, Δ258, Δ405, Δ409, Δ421,
 Δ429, Δ552,.
- Θέμελης Γιώργος Α36, Α84, Α445,
 Γ18, Δ26, Δ46, Δ49, Δ550.
- Θεοδοσοπούλου Μάρη Α392.5,
 Α408.5, Δ349.1, Δ360, Δ383.1,
 Δ398.1, Δ413.1, Δ448.1, Δ595,
 Δ596.
- Θεοδωράκης Γεώργιος Μ. Δ531.ιβ.
 Θεοδωράκης Γιάννης Α93.
- Θεοδωράκης Μίχης Α109, Α222,
 Α270, Α329, Α411, Β4, Δ83,
 Δ86, Δ108, Δ230, Δ276,
 Δ276.1, Δ452.1, Δ456, Δ485.η,
 Δ531.ιβ.
- Θεοδωρακόπουλος Λουκάς Α93.
 Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης
 Δ364.
- Θεοδωράτου Λιάνα Δ366.
- Θεοδωρίδης Μπάμπης Α225.
- Θεοδωρίδης Πάνος Δ413.1, Δ461,
 Δ531.κα.
- Θεοδώρου Βικτωρία Δ529.ι.
- Θεοτοκάς Γιώργος Α124, Α241.
- Θεοτόκης Κωνσταντίνος Α409.
- Θεοφανίδης Σταύρος Δ57.
- Θεοφιλόπουλος Μάκης Δ657.
- Θεοχάρης Ιωάννης Γ. Α392.11.
- Θρύλος Άλκης Α23.3, Α23.9,
 Α39.6.
- Ιατρόπουλος Δημήτρης Δ468.
 Ιατρού Μαρία Δ626.
- Ιερωνυμάκη Θάλεια Δ593.γ, Δ648.
 Ιλίνσκαγια Σόνια Δ63, Δ81,
 Δ301.ιθ.
- Ιμβριώτης Γιάννης Α210.ιγ.
 Ιορδανίδης Γ. Δ452.2.
 Ίσαρης Αλέξανδρος Γ28.
 Ιωάννης (Ευαγγελιστής) Α46.δ.
 Ιωαννίδης Γιάννης Β. Α37.1.
 Ιωαννίδης Κλείτος Β38.
 Ιωάννου Γιώργος Α155, Α359, Δ44,
 Δ351.
 Ιωάννου Κυριάκος Δ655.
- Καβάφης Κ.Π. Α74, Α119, Α125.ζ,
 Α125.η, Α267, (Α281), Α372.ε,
 Α372.στ, Γ38, Γ40.4, Δ68,
 Δ147, Δ178, Δ245, Δ328,
 Δ337, Δ513.ιστ, Δ513.ιζ,
 Δ560.η, Δ586, Δ586.α, Δ586.β,
 (Δ586.γ), Δ586.δ.
- Καββαδάς Χρήστος Δ531.λγ.
 Καββαδία Τζένια Δ633.
 Καββαδίας Νίκος Α392.λ, Α416,
 Δ106, Δ593.στ, Δ633.
- Καγιαλής Τάκης Δ193.
 Καζαντζής Τόλης Α283, Α385.10,
 Δ181, Δ182, Δ198, Δ210.
- Κακαβελάκης Δημήτρης Δ452.2,
 Δ529.ιβ.
- Κακαλίδης Δημήτρης Δ580.
 Κακλαμανάκη Ρούλα Δ443.
 Κακναβάτος Έκτωρ Γ28.
 Κακουριώτης Σπύρος Δ301.1.

- Κακριδής Ιωάννης Δ17.
 Κακριδής Φάνης Ι. Δ136.
 Καλαμαράς Βασίλης Κ. Α392.1, Α399.1, Α399.1, Α399.2, Α436.2, Β30, Δ259.1, Δ293.1, Δ303.1, Δ325.1, Δ339, Δ360, Δ390.1, Δ417.1, Δ452.1, Δ471.1.
 Κάλας Νικόλας Α445, Δ593.β.
 Καλασαρίδου Σωτηρία Δ609.ε.
 Καλιακάτσος Αιμίλιος Α367, Α370, Α371, Α372, Α385.
 Καλιόρης Γιάννης Α121.
 Καλλιγιάς Παύλος Α409.
 Καλλιγέρη Δήμητρα Σ. Δ553.γ.
 Καλογιάννη Αυγή Δ291.
 Καλοκύρης Δημήτρης Δ531.κβ.
 Καλότυχος Βαγγέλης Δ584.
 Καμπίτση Τίνα Δ272.
 Καναβούρης Κώστας Δ495.
 Κανέλλης Ηλίας Δ600, Δ601, Δ609.γ, Δ630.
 Κανελλόπουλος Τάκης (Δ43), Δ44.
 Καούνης Γιάννης Δ553.ε.
 Καππάτος Ρήγας Γ36.
 Καραβίδας Κώστας Δ485.ιδ, Δ586.β.
 Καραγάτσης Μ. Α83, Α372.ι
 Καραγιάννης Β.Π. Δ509.
 Καραγιωργας Σάκης Δ386.
 Καραδημητράκη Ελένη Δ376.
 Καρακαϊδός Π. Β35.
 Καραμβάλης Δημήτρης Ι. Δ290.θ, Δ515, Δ553.ζ.
 Καραμπίνη-Ιατρού Μιχαήλα Δ593.ζ.
 Καραντώνης Αντρέας Α48.7, Α72, Α110.14, Α110.15, Α125.18, Α162, Α162.1, Α167, Α259, Α372.η, Δ24.
 Καραόγλου Χ.Α. Δ438, Δ439, Δ557, Δ644.
 Καράς Σταύρος Α284, Α351.
 Καράς Χρίστος Δ384.
 Καρασαββίδου Ελένη Δ460.ζ, Δ485.ιε.
 Καρασαρδέλη Αντωνία Δ448.γ.
 Καρατζάς Γιώργος Α392.λα.
 Καρατζάς Νίκος Δ122.
 Καρατζόγλου Γιάννης Δ95.
 Καρβέλης Τάκης Δ154.
 Καργάκος Σαράντος Ι. Δ177, Δ289.
 Καρδάση Κυβέλη Δ442.1.
 Καρέζη Τζένη Δ276, Δ423.
 Καρέλλη Ζωή Α445, Δ550.
 Κάρης Κώστας Δ457.1.
 Καρθαίος Κ. Α392.ιστ.
 Καρούζος Νίκος Α367.2.
 Καρτσάκης Αντώνης Δ521.α, Δ621.
 Καρυωτάκης Κ.Γ. Α392.ιδ, Δ305, Δ529.ιθ.
 Κάσδαγλης Ε.Χ. Δ136.
 Κασόλας Μήτσος Α176, Β3.
 Κασσεροπούλου Μαρία Δ609.δ, Δ647.
 Κάσσος Βαγγέλης Δ250, Δ457.κδ, Δ566.
 Καστανάς Κώστας Α384.
 Καστοριάδης Κορνήλιος Α353.
 Καστούρας Γιώργος Β17.
 Καστρινάκη Αγγελία Δ330, Δ485.ι, Δ510, Δ518.γ, Δ522.
 Καταλειφός Δημήτρης Δ303.
 Κατζουράκης Κυριάκος Δ384.
 Κατσαβέλη Ελένη Δ609.α.
 Κατσαρός Μιχάλης Α217, Δ233,

- Δ243, Δ245, Δ290.β.
 Κατσιαντώνη-Πίστα Αντωνία
 Δ514.
 Κατσίμπαλης Γ.Κ. Δ269.
 Κατσόγιαννης Ηλιάς Α6, Α442,
 Δ623.
 Κατσουνάκη Μαρία Δ356, Δ401.1.
 Καφταντζής Γιώργος Α46.5,
 Δ301.δ, Δ429.
 Καχτίτσης Νίκος Δ209.
 Καψάλης Διονύσης Δ425, Δ457.ιε.
 Καψωμένος Ερατοσθένης Γ. Γ35,
 Δ167, Δ290.β.
 Κεσσόπουλος Γιάννης Θ. Δ452.2,
 Δ463.
 Κεφάλας Πέτρος Ν. Δ21.
 Κεχαγιάς Βασίλης Δ463.
 Κεχαγιόγλου Γιώργος Δ228
 Κιάος Νίκος Δ479.
 Κλαυδιανός Παύλος Δ460.δ.
 Κοβάνης Κώστας, Α62, Α399.9,
 Β30,1.
 Κοββατζής Αστέρης Α48.1,
 Α210.3, Δ301.κβ.
 Κοκκινάκη Νένα Ι. Δ290.ζ.
 Κοκκίνης Σπύρος Α62.
 Κοκόλης Ξ.Α. Α385.13, Α386,
 Α386.α, Δ104, Δ201.γ, Δ260,
 Δ263.ιδ, Δ290.δ, Δ301.κγ,
 Δ371, Δ389, Δ393, Δ393.1,
 Δ405, Δ513.ε.
 Κόκορης Δημήτρης Α441, Δ414,
 Δ446, Δ447, Δ448.ι, Δ513.α,
 Δ527, Δ546, Δ588, Δ614.1,
 Δ619, Δ620, Δ632, Δ654.
 Κολιόπουλος Γιάννης Ξ. Δ367.,
 Κόλλια Ελευθερία, Δ401.1.
 Κολοβού Ιωάννα Δ452.1.
 Κολοτούρου Σοφία Δ579.
 Κομιανός Νίκος Δ613.ιδ.
 Κομιανού Άρια Δ384.
 Κονδυλάκης Ιωάννης Α409.
 Κονδύλη Ελένη Β34.
 Κονιδάρης Δημήτρης Δ543.
 Κοντογιάννη Βασιλική Δ604.
 Κοντός Γιάννης Δ263.ι, Δ457.κστ.
 Κοντράρου-Ρασσιά Νινέττα Δ183,
 Δ401.1.
 Κοπιδάκης Μ.Ζ. Α385.4, Δ301.λγ.
 Κορδάτος Γιάννης Α417, Δ41, Δ340.
 Κορδομενίδης Γιώργος Δ387,
 Δ439.9, Δ453, Δ454, Δ462,
 Δ531.α.
 Κορίδης Γιάννης Δ35.
 Κοροβέσης Περικλής Δ503.
 Κοροπούλης Γιώργος Α392.8.
 Κοταμανίδου Εύα Δ476.
 Κοτανίδης Γιώργος Β42.
 Κοτζιά Βασιλική Δ471.1,
 Κοτζιά Ελισάβετ Α370.1, Α372.2,
 Δ406, Δ439.3, Δ549, Δ582.
 Κοτζιάς Αλέξανδρος Α125.14,
 Δ197.1.
 Κοτζιάς Κώστας Α89, Α121,
 Α372.ια
 Κοτζιούλας Γιώργος Α392.κε.
 Κότσιρας Γιωργής Α85, Α86.
 Κουβαράς Γιάννης Α392.4,
 Α399.10, Δ290.στ, Δ305,
 Δ354.3, Δ383.θ, Δ393.1,
 Δ439.8, Δ460.α, Δ460.β, Δ473,
 Δ560. Δ610, Δ649.
 Κούγκουλου Β11.
 Κουζέλη Λαμπρινή Α445.3, Δ605.
 Κουκούλας Λέων Α392.ιζ.
 Κούλης Στ. Α13.

- Κουλούρης Κίμων Α277.
 Κουλουφάκος Κώστας Α46.3,
 Α48.5, Α176, Α355, Β3, Δ29,
 Δ97, Δ161, Δ301.ζ.
 Κουνδουράκης Μανώλης Δ384.
 Κούνδουρος Νίκος Δ200.
 Κουρής Γιώργος Α387.1.
 Κουρήτης Συμεών βλ. Πρόκος
 Αντώνης Ι.
 Κουρσάρης Σπύρος Δ384.
 Κούρτοβιχ Δημοσθένης Α436.4,
 Δ292.
 Κουτσόγιωργας Μένιος Α329.
 Κουτσούκος Ηλίας Α268.1,
 Δ126.
 Κράνης Δημήτρης Α. Δ553.ι.
 Κρεκούκια Δήμητρα Δ526.στ.
 Κρεμμύδας Κώστας Δ373, Δ395.
 Κρημνιώτη Πόλυ Δ276.1, Δ291.1,
 Δ293.1, Δ417.1, Δ422.1,
 Δ423.1, Δ452.1, Δ452.2,
 Δ471.1, Δ523.
 Κύρκος Λεωνίδα Δ200, Δ200.1,
 Δ299, Δ485.δ.
 Κύρκου Καλή Α402.
 Κύρου Κλείτος Α37, Α112, Α143,
 Δ61, Δ85, Δ120, Δ136, Δ214.γ,
 Δ222, Δ299, Δ339, Δ349, Δ398,
 Δ405, Δ409, Δ421, Δ429,
 Δ531.κθ.
 Κυρτζάκη Μαρία Δ529.ιζ, Α448.
 Κωνσταντινίδης Γ. Γ1

 Κωνσταντόπουλος Ντίνος Β29,
 Δ521.γ.
 Κωσταβάρας Θανάσης Δ243.
 Κωστελένος Δ.Π. Δ34.
 Κωστίου Κατερίνα Δ181.

 Κώττη Αγγελική Α392.1, Α392.3,
 Δ284.

 Λάγιος Ηλίας Δ383.η, Δ457.ε.
 Λαδιά Εύα Δ153.1.
 Λαζόπουλος Λάκης (Δ601).
 Λάζος Χρήστος Α210.κ, Δ88.
 Λαλιώτης Βασίλης Δ383.ι.
 Λαμπελέ Φούλα Δ531.στ, Δ531.κη.
 Λαμπίρης Μιχάλης βλ. Λαμπρινός Γ.
 Λαμπράκης Γρηγόρης Α114, Δ45.
 Λαμπρίδης Μανώλης Α48.3,
 Α210.β, Α355, Δ25, Δ163,
 Δ301.στ, Δ388, Δ545.
 Λαμπρινός Γ. Α23.7.
 Λαούρδας Βασίλης Α48.2.
 Λαπαθιώτης Ναπολέων Α392.ζ.
 Λαχάς Κώστας Α124, Α144,
 Δ452.1, Δ513.ια.
 Λεβάντας Χρήστος Α110.11,
 Α125.17.
 Λειβαδά Καίτη Δ537.β.
 Λειβαδίτης Τάσος Α110.4, Α367.2,
 Α427, Γ22, Δ243, Δ618.
 Λελεδάκη Βίκυ Δ234.
 Λένιν Βλαδίμηρος Δ100.
 Λεντάκης Βασίλης Δ371.
 Λεοντάρης Βύρων Α65, Δ22, Δ106,
 Δ157, Δ561.
 Ληναίος Στέφανος Δ471.1.
 Λιάκος Αντώνης Δ457.ι.
 Λιάνης Γιώργος Β4, Δ90.
 Λιάσκας Βασίλης Α62.
 Λιβεριάδης Θέμης Β37, Δ529.ιη,
 Δ531.κδ.
 Λίλλης Γιώργος Δ457.λβ.
 Λιμπέρης Νίκος βλ. Λαμπρίδης
 Μανώλης

- Λιόντης Κωστής Α227.2, Α235,
Α385.11, Δ133, Δ159, Δ203.1,
Δ206, Δ528.η.
- Λογαράς Κώστας Δ475.
- Λορεντζάτος Ζήσιμος Δ106.
- Λουκαΐδου Άντρια Δ609.γ.
- Λουκάκης Μάνος Δ369, Δ383.ια.
- Λυκιαρδόπουλος Γεράσιμος
Α110.16, Δ66, Δ106, Δ301.ιε.
- Μαβίλης Λορέντζος Α392.α.
- Μαγγανάρης Απόστολος Δ107.
- Μάης Χρήστος Δ622.
- Μακρυγιάννης Γιάννης Α298.
- Μαλακάσης Μιλτιάδης Α392.δ.
- Μαλακάσης-Τσέκος Δημήτρης
Α401.
- Μαμουλής Αντώνης Α48.
- Μάναρης Ζώης Α62.
- Μανιάτης Γιώργος Α355.1.
- Μανταΐος Πέτρος Δ466.
- Μαραγκόπουλος Άρης Δ315.
- Μαραγκού Νίκη Α399.4.
- Μαραγκού Φωτεινή Δ48.
- Μάρας Στάθης Α79.
- Μαρίνου Διονυσία Δ606.
- Μαρκίδης Μάριος Δ399.δ.
- Μάρκογλου Πρόδρομος Χ. Δ399.ε,
Δ421, Δ448.ζ, Δ452.1, Δ513.η,
Δ527.
- Μαρκόπουλος Γιώργος Α216.3,
Δ98, Δ116, Δ146.α, Δ243,
Δ301.κδ, Δ399.γ, Δ457.λ, Δ
529.ιδ.
- Μαρκόπουλος Θανάσης Δ252,
Δ421, Δ436, Δ538, Δ565, Δ571.
- Μαρωνίτης Δ.Ν. Α211, Α216.2,
Α355, Α399.12, Δ51, Δ77, Δ78,
Δ79, Δ82, Δ101, Δ165, Δ169,
Δ193, Δ214.α, Δ253, Δ276,
Δ277, Δ301.κ, Δ301.κθ, Δ327,
Δ494, Δ502, Δ513.ι, Δ457.ιη,
Δ602, Δ603.
- Μαστοράκη Τζένη Γ28.
- Μαστροδημήτρης Π.Δ. Δ311,
Δ312, Δ412.
- Ματζουράνης Γιάννης Α176,
Α382.2, Β3, Γ32.1.
- Μάτσας Αλέξανδρος Α445.
- Μαυρήs Χρήστος Β24, Δ166, Δ236,
Δ460.γ.
- Μαυροειδή-Παπαδάκη Σοφία
Α392.κστ.
- Μαυροειδής Λευτέρης Δ257.
- Μαυροειδής Στ. Δ401.1.
- Μαυρουδής Ε. βλ. Ευστρατιάδης
Αυρήλιος
- Μαχαΐρα Ελένη Α399.5.
- Μελαχρινός Απόστολος Α392.ι.
- Μελεάγρου Ήβη Α124.
- Μελίκης Γιώργης Δ452.3.
- Μενδράκος Τάκης Α399.15, Δ75,
Δ119.
- Μενδρινός Άγγελος Δ273.
- Μέντη Δώρα Α399.17, Δ245, Δ263.
κα, Δ288, Δ301.λζ, Δ383.ζ,
Δ400, Δ561.
- Μερακλής Μ.Γ. Α125.5, Α163.5,
Δ23, Δ59, Δ266, Δ529.θ.
- Μέρτζος Ν.Ι. Δ71.
- Μέσκος Μάρκος Α62, Α425, Δ421,
Δ429, Δ457.λγ, Δ531.λ, Δ544,
Δ616.
- Μεταξάς Ιωάννης Α195, Α381,
Δ531.δ.
- Μηλιώνης Χριστόφορος Δ529.ε.

- Μηνά Μαρία Δ562.
 Μηταφίδης Τριαντάφυλλος Δ470.
 Μήτρας Μιχαήλ Δ384.
 Μητρόπουλος Δημήτρης Δ274.
 Μητσάκης Κάρολος Δ108.
 Μητσάκης Μιχαήλ Α409.
 Μήτσης Κώστας Δ452.1.
 Μήττα Δήμητρα Δ513.ιε.
 Μιγάδης Γιάννης Δ384.
 Μίγγας Δημήτρης Δ523.
 Μικέ Μαίρη Δ531.λβ.
 Μικρούτσιος Θάνας Α213, Α255,
 Β41, Δ631.ζ.
 Μιλλιέζ Τατιάνα Δ97.
 Μίσσιος Χρόνης Α378.
 Μιχαήλ Κ. βλ. Μερακλής Μ.Γ.
 Μιχαηλίδης Γιώργος Δ529.ζ.
 Μιχαλολιάκος Ν.Γ. Δ478.
 Μιχαλοπούλου Αμάντα Α392.1,
 Α399.1, Δ276.1, Δ500.
 Μοδινός Μιχάλης Α445.5.
 Μονεμβασιτής Γιώργος Δ570.
 Μόριτς Γ. Δ63.
 Μοσκόφ Κωστής Α273, Δ85,
 Δ85.1, Δ94.
 Μότσιος Γιάννης Δ553.α.
 Μουλλάς Παναγιώτης Γ35, Δ30,
 Δ242, Δ303, Δ306, Δ322, Δ329,
 Δ344, Δ405, Δ409, Δ452.1,
 Δ457.ιθ, Δ485.ε, Δ513.γ.
 Μουχάγιερ Χρήστος Δ448.γ,
 Δ448.στ, Δ448.ιδ.
 Μπαζούκης Αλέξανδρος Δ581.
 Μπακογιάννης Μιχ. Γ Α144, Δ418,
 Δ428, Δ438, Δ439, Δ439.8,
 Δ448.ια, Δ514, Δ528.ε, Δ531.ια,
 Δ531.ιδ, Δ541, Δ544.δ, Δ555,
 Δ567, Δ573, Δ586.γ, Δ589.2.
 Μπακόλας Νίκος Α73, Α125.1,
 Α125.2, Α154, Α447, Δ179,
 Δ186, Δ191, Δ214.β, Δ313,
 Δ447.
 Μπακομάρου Όλγα Δ486.
 Μπαλάσκας Κώστας Δ149, Δ526.δ.
 Μπαλής Στέφανος Δ531.ζ.
 Μπαλούρδος Γιώργος Χ. Δ267.
 Μπανιάς Γιάννης Δ165.
 Μπάρας Αλέξανδρος Α445.
 Μπαρλάς Φαίδρος Α106.
 Μπάρρης Κυριάκος Δ168, Δ537.α,
 Δ559.α.
 Μπασαντής Διαμαντής Α370.2,
 Δ85.1
 Μπαστέα Νατάσα Δ286.
 Μπεκατώρος Στέφανος Κ. Δ65,
 Δ73, Δ301.ιστ.
 Μπεκές Όμηρος Α392.ιβ.
 Μπελεζίνης Ανδρέας Α409.2, Δ96,
 Δ151, Δ439.2.
 Μπελογιάννης Νίκος Δ585.
 Μπιρμπίλη Ελένη Δ331.
 Μπλαβάκη Κατερίνα Δ589.3.
 Μπλάνας Γιώργος Δ457.κγ.
 Μπόλλας Θεόδωρος Δ178.
 Μποξέρ Δ452.1, Δ452.3.
 Μπουκάλας Παντελής Α387.1,
 Α399.3, Α436, Α436.α, Α438,
 Α445.4, Δ293, Δ295, Δ302,
 Δ383.στ, Δ459, Δ472, Δ490,
 Δ513.θ, Δ591, Δ597.
 Μπούμη-Παπά Ρίτα Α253.
 Μπούρας Δ. Δ369.
 Μπουρνάζος Στρατής Δ379.
 Μπουφέα Αλεξάνδρα Δ381, Δ558.
 Μπουφίδης-Χάγερ Νίκος Α392.κβ.
 Μπώλος Παρμενίων Δ553.θ.

Μύαρης Γιώργος Δ560.3.
Μυρίλλα Δήμητρα Δ471.1.

Νάνου Χρύσα Δ442.1.
Ναούμ Ιωάννα Δ589.1.
Νάσιουτζικ Θανάσης Α376.
Νεόκοπος Δ474.
Νεοφώτιστος Δημήτρης Δ644.
Νιάρχος Θανάσης Θ. Α423, Β19,
Δ383.ιε, Δ452.1, Δ529.ια, Δ594,
Δ641.

Νίγδελης Κώστας Δ448.β.
Νικολαΐδη Τόνια Δ384.
Νικολαΐδης Θεοδόσης Ν. Δ609.β.
Νικολακοπούλου Ευτυχία Δ553.δ.
Νικολοπούλου Δήμητρα Δ452.1.
Νικολουδάκη-Σουρή Ελπινίκη
Δ328.
Νίντας Μπάμπης Α35.
Νοταράς Γ. Δ139.
Νοταράς Σπύρος βλ. Τσακνιάς
Σπύρος
Νούτσος Παναγιώτης Δ340,
Δ608.ε.
Ντανούρα Ελευθερία Δ551.
Ντόκας Νίκος Α385.5.
Ντόκος Θανάσης Δ301.4.
Ντόρρος Θεόδωρος Α445.

Ξανθόπουλος Τάκης Δ72.
Ξανθός Ανδρέας Δ641.
Ξενοπούλος Γρηγόριος Δ77.
Ξυδάκης Νίκος Γ. Δ491.
Ξύδη Χριστίνα Δ631.ια.
Ξύδη Α. Δ369.

Οικονόμου Ζήσης Α445.
Οικονόμου Ηρακλής Β33, Δ631.

Ολυμπίου Τάκης Α79.
Ουράνης Κώστας Α392.ια.

Παγανός Γ.Α. Δ145.1, Δ247, Δ249.
Παγουλάτου Περγίνα Γ23.1.
Πάικος Βασίλης Α385.1, Δ457.λστ.
Παλαιολόγος Γρηγόριος Α409.
Παλαμάς Κωστής Δ261.
Παλεστέλ Ζαν Δ399.β.
Παλιαδέλης Γιώργος Δ531.ιζ.
Παναγιωτόπουλος Ι.Μ. Α392.κζ.
Παναγιώτου Νίκος Δ434.
Παναγόπουλος Ανδρέας Δ496.
Πανσέληνος Αλέξης Δ313.
Πανσέληνος Ασημάκης Α39.4,
Α345, Δ10.
Παντίδης Σταμάτης Δ143.
Παπαβασιλείου Αλ. Φ. Δ54.1.
Παπαγεωργίου Κ.Γ. Δ120, Δ263.θ,
Δ282, Δ440.3, Δ443, Δ457.η,
Δ529.ιγ, Δ560.1, Δ608.α.
Παπαγεωργίου Χρήστος Α409.4.
Παπαγιαννίδου Μαίρη Α392.1.
Παπαδάκη Αθηνά Α392.9,
Α399.11.
Παπαδάκη Ειρήνη Δ283.
Παπαδάκης Πλ. Α13.
Παπαδημητρίου Δημήτρης Δ338.
Παπαδημητρίου Σάκης Α125.13,
Δ56.
Παπαδιαμάντης Αλέξανδρος Α409.
Παπαδίτσας Δημήτρης Δ310.
Παπαδόπουλος Αντώνης Θ. Δ64,
Δ105.
Παπαδόπουλος Γεώργιος Α387.1.
Παπαδόπουλος Θανάσης Α375.
Παπαδόπουλος Λευτέρης Δ348,
Δ469.

- Παπαδοπούλου Ελένη Δ241.
 Παπαθανασίου Ασπασία Δ529.η.
 Παπαθανασόπουλος Θανάσης
 Δ237.2.
 Παπαθεοδώρου Γιάννης Δ164,
 Δ457.ιστ, Δ586.δ, Δ647.
 Παπαϊωάννου Β11.
 Παπαϊωάννου Μ.Μ. Α78, Α106,
 Α210.ζ.
 Παπαλεοντίου Λευτέρης Δ439.6.
 Παπανδρέου Ανδρέας Α387.
 Παπανικολάου Μήτσος Α392.κ.
 Παπαντωνίου Ζαχαρίας Α392.ε.
 Παπαρίζου Έλενα (Δ508).
 Παπάς Τάσος Α103.
 Παπασαραντόπουλος Πέτρος Β6,
 Δ260.
 Παπασιώπης Παύλος Α264.
 Παπασπύρου Σταυρούλα Α392.1,
 Α399.1, Δ263.1, Δ276.1, Δ363.
 Παπαστάθης Αργύρης Β33.
 Παπαστάθης Λάκης Δ240, Δ303,
 Δ303.1, Δ451, Δ457.γ, Δ485.θ,
 Δ526.ε, Δ547, Δ606.
 Παπατσώνης Τάκης Α445, Δ320.
 Παπαχατζάκη-Κατσαράκη Θεοδώ-
 ρα Δ217.
 Παπαχρήστου-Πάνου Ευαγγελία
 Δ156.
 Παππάς Γιάννης Η. Δ614.
 Παππάς Κώστας Α268.3, Α399.14,
 Δ152, Δ205, Δ222, Δ244, Δ258,
 Δ291.2, Δ427.
 Παράσχος Κλέων Α46.1, Α392.ιε.,
 Α448.
 Παρατηρητής, Ο βλ. Βουρνάς Τά-
 σος
 Παραφεντίδου Αλεξάνδρα Α448.
 Παρίσης Νικήτας Δ290.ε, Δ335.
 Παρισιάδου Ελένη Δ623.
 Παστελλάς Ανδρέας Α110.17,
 Δ281.
 Πασχαλινός Φώτος Α392.λβ.
 Πατεράκη Ρούλα Δ457.ια.
 Πατρίκιος Τίτος Α193, Α210.κ,
 Α211, Α222, Α355, Γ38, Δ82,
 Δ82.β, Δ82.θ, Δ88, Δ97, Δ136,
 Δ169, Δ200 Δ222, Δ243, Δ244,
 Δ299, Δ318, Δ529.γ.
 Πάτσης Χάρης Δ62.
 Παυλέας Σαράντος Α103.
 Παυλίδου Χριστίνα Δ457.λε.
 Παυλόπουλος Γιώργης Δ407.
 Παύλου Σάββας Α385.9, Α407,
 Δ202, Δ203, Δ21, Δ269, Δ301,
 Δ320, Δ619.
 Πεντζίκης Γρηγόρης Δ323, Δ445.
 Πεντζίκης Νίκος Γαβριήλ Δ550.
 Περάνθης Μιχ. Α47.
 Περράκη Βαρβάρα Δ485.ιγ.
 Περτσινίδη Β11.
 Πετραλιά Φανή Β4, Δ386.
 Πετρής Γ. Α121.
 Πετρίτης Π. Α163.6.
 Πετρόπουλος Γεώργιος Δ195,
 Δ290. Δ516, Δ553.η, Δ618.
 Πετρόπουλος Ηλίας Δ43, Δ552.
 Πέτσος Γιώργος Α260.
 Πηλιχός Γ.Κ. Α201, Β7.
 Πιερίδης Θεοδόσης Δ320.
 Πιλάτος Πόντιος Α46.δ,
 Πιμπλής Μανόλης Δ450.1.
 Πιπίνης Γιάννης Δ263.ιθ, Δ354,
 Δ383.α, Δ507, Δ535.
 Πίστας Παναγιώτης Δ514,
 Δ531.ιγ.

- Πιστικόπουλος Β11.
 Πιτσίνης Μιχάλης Δ403.1.
 Πλαστήρας Κωνσταντίνος Γ48.
 Πλαστήρας Κώστας Ν. Δ179.
 Πλατάκης Σπύρος Α93.
 Πλάτανος Β. Α165.1.
 Πλαχούρης Γιάννης Δ383.ιβ.
 Πλήκα Μαρούλα Δ325.1.
 Πλωρίτης Μάριος Δ171, Δ200.
 Πολίτη Τζίνα Δ608.β, Δ615.
 Πολίτης Αλέξης Δ457.ιζ, Δ518.β,
 Δ645, Δ659.
 Πολίτης Λίνος Δ17, Δ93.
 Πολυβίου Μίλτος Δ448.δ, Δ452.1,
 Δ457.κ, Δ530, Δ531.στ, Δ531.θ,
 Δ554.
 Πολυδούρη Μαρία Α392.κγ.
 Πολυχρονάκης Δημήτρης Δ586.α.
 Πορφύρας Λάμπρος Α392.στ.
 Πορφύρης Κ. Α121.
 Πουλαντζάς Νίκος Α221, Δ103.
 Πουλίδου Χριστίνα Α396.
 Πούλιος Δημήτρης Δ457.κε.
 Πούλιος Λευτέρης Δ222.
 Πρατικάκης Μανόλης Δ443.
 Προκοπάκη Χρύσα Α355, Δ457.ιδ.
 Πρόκος Αντώνης Ι. Α99.
 Πυλαρινός Θεοδόσης Δ354.2.
 Πυλιώτης Αχιλλέας Δ89.

 Ράδος Ανδρέας Γ48.
 Ράμφορ Στέλιος Α315.
 Ράντος Νικήτας βλ. Κάλας Νικόλας
 Ραυτόπουλος Δημήτρης Α176,
 Α222, Β3, Δ457.κη, Δ465,
 Δ489.
 Ραφτάνης Σέργιος Δ268.
 Ρεσβάνης Κώστας Δ529.1, Δ531.1.

 Ρέτζιος Τάσος Δ452.1.
 Ρηγόπουλος Παναγιώτης Δ364.
 Ριάλδη Μαριέττα Δ303.1.
 Ρίζος Δημήτρης Δ452.1.
 Ρίτσος Γιάννης Α445, Γ19, Γ22,
 Γ38, Δ71, Δ86, Δ136, Δ184,
 Δ390.1, Δ446, Δ618.
 Ροϊδης Εμμανουήλ Α409, Δ261.
 Ρομποτής Γεράσιμος Δ593.δ.
 Ρούβαλης Βασίλης Δ423.1, Δ452.1,
 Δ531.1, Δ608.δ.
 Ρουμπούλα Δήμητρα Δ303.1,
 Δ401.1, Δ413.1, Δ452.1.
 Ρουσιάδης Μάριος Α79.
 Ρούσου Βαρβάρα Δ524.
 Ρούφος Ρόδης Α163.1, Α165.
 Ρουσιάνος Νότης Α110.18.
 Ρώτας Βασίλης Α78, Α106, Α125.4,
 Α210.ζ.

 Σαββίδης Γ.Π. Α162, Α162.2,
 Α298, Α392.6, Δ158, Δ269,
 Δ271.
 Σαββίδης Γιώργος Β18.
 Σαββόπουλος Διονύσης Α272.
 Σακίσογλου Άκης Δ444.
 Σαλαπασίδης Τεό Α299, Δ429.
 Σαμαντάς Τέλης Α193, Β12, Β22,
 Δ97, Δ100.
 Σαμαρά Ζωή Δ207, Δ393.1.
 Σαμαράκης Αντώνης Α423, Δ232,
 Δ262, Δ318, Δ351.
 Σαμουηλίδης Χρήστος Α62,
 Δ160.
 Σανούδου Χριστίνα Δ590.
 Σαραντάρης Γιώργος Α445, Δ152,
 Δ222, Δ561.
 Σαράντη Καλομοίρα (Δ508).

- Σαραντής Γιώργος Α110.1, Α163.2, Δ50.
 Σαρηγιάννης Γιώργος Δ.Κ. Δ197.1, Δ276.1, Δ341, Δ477.
 Σαριδάκης Μανόλης Δ384.
 Σαχτούρης Μίλτος Γ38, Δ130, Δ318, Δ351, Δ525.
 Σγουρός Αντώνης βλ. Κοββατζής Αστέρης
 Σεγδίτσα Κική Δ197.1.
 Σελλά Όλγα Α436.3, Δ301.3, Δ356, Δ360, Δ365, Δ380, Δ389, Δ390.1, Δ401.1, Δ413.1, Δ417.1, Δ422.1, Δ452.1, Δ578.
 Σεφέρης Γιώργος Α165, Α165.1, Α439, Α445, Γ38, Γ40.4, Δ63, Δ136, Δ258, Δ269, Δ560.η, Δ604, (Δ612).
 Σικελιανός Άγγελος Α241, Δ106, Δ400.
 Σινιάφσι Α210.ιγ.
 Σινόπουλος Τάκης Α68, Α165, Α211, Α222, Α231, Α372.ζ, Α441, Γ19, Δ23, Δ63, Δ110, Δ130, Δ258, Δ269, Δ320, Δ407.
 Σκαμνάκης Θανάσης Δ231.
 Σκαμπαρδώνης Γιώργος Δ198, Δ529.ιε, Δ631.ι.
 Σκαρίμπας Γιάννης Α308ιε, Α372, Α392.κθ.
 Σκαρτσή Ξένια Δ635.
 Σκαρτσής Σωκράτης Λ. Δ140, Δ158.
 Σκλαβούνος Λ. Α210.β.
 Σκοπετέα Έλλη Γ38.
 Σκούρα Ειρήνη Δ271.
 Σμαραγδής Γιάννης Δ254.
 Σμιρνώφ Σ. Δ63.
 Σμυρνή Δήμητρα Δ232, Δ513.ιδ.
 Σολωμός Διονύσιος Α227, Δ295, Δ383.στ.
 Σουλιώτης Μίμης Δ69, Δ263.ιστ, Δ301.ιζ, Δ382.ε, Δ531.κ.
 Σουρούνης Αντώνης Δ552.
 Σούτσος Αλέξανδρος Δ261.
 Σοφοκλέους Μίμης Δ281.
 Σπάθης Δημήτρης Α193.
 Σπανδωνίδης Πέτρος Α48.9, Α95.
 Σπηλιάδη Βεατρίκη Α125.12.
 Σπηλιωτόπουλος Π. Α216.5.
 Σπύρογλου Στ. Χ. Δ61.
 Σταθάκης Μάριος Α387.1.
 Στάθης Δ338, Δ379, Δ452.1.
 Σταθόπουλος Θάνος Δ117.
 Σταθόπουλος Κώστας Δ517.
 Σταθοπούλου Μαρία Δ343.
 Στάικου Μάνια Δ413.1.
 Στάλιν Ιωσήφ Α125.11, (Δ100).
 Σταματίου Κώστας Α181.1, Α210.2, Α268.4, Α367.2, Α385.3, Α392.7.
 Σταμέλος Δημήτρης Α367.4.
 Στασινόπουλος Μιχ. Δ Α392.κδ.
 Στασινοπούλου Μαρία Α436.5, Δ531.β.
 Σταύρακας Β. Δ91.
 Σταυρόπουλος Γιώργος Α392.ιη.
 Σταυρόπουλος Κώστας Δ397.
 Σταύρου Θρασύβουλος Α78, Α106, Α210.ζ.
 Στεργιόπουλος Κώστας Α103, Α110.9, Α10.13, Δ180, Δ301.ι.
 Στεργιούλας Διονύσης Δ550, Δ629.
 Στεριάδης Βασίλης Α181.2.
 Στεφανάκης Γιάννης Α408, Δ384.
 Στεφανίδης Μάνος Δ383.ιγ, Δ485.ιβ.

- Στεφάνου Λύντια Δ635.
 Στέφος Αναστάσιος Αγγ. Δ526.α.
 Στογιαννίδης Γ.Ξ. Α110.2.
 Στρατάκη Ελένη Δ521.β.
 Στριγγάρη Έλενα Α393.
 Συλιβός Θανάσης Δ631, Δ631.α.
 Συντέτα Άγκυ Δ471.1.
 Σφυρίδης Περικλής Δ418, Δ448.η,
 Δ555, Δ573.
 Σχινά Κατερίνα Γ52, Δ261, Δ483,
 Δ576.
 Σωκράτης Δ295, Δ383.στ.
 Σωτηρίου Διδώ Δ97, Δ313.

 Τάλλαρος Χάρης Α16.
 Ταξίδης Μάνος βλ. Ελευθερίου
 Μάνος
 Τασόπουλος Δημήτρης Δ357.
 Τεμπρίδου Γιώτα Δ593.β.
 Τερζάκης Άγγελος Δ531.ιβ.
 Τζιόβας Δημήτρης Δ279.
 Τζούλης Θανάσης Α110.12.
 Τζούμα Άννα Δ145, Δ301.κστ.
 Τουλούμης Κοσμάς Δ32.
 Τριανταφυλλίδης Ιάσων Δ452.1.
 Τριανταφυλλόπουλος Ν.Δ. Δ542.
 Τριάρχου Γιάννης Δ531.η.
 Τρίκκας Τάσος Δ607.α.
 Τρίκκης Γιάννης Α12.
 Τρικούκης Μάκης Δ531.κστ, Δ536.
 Τσακνιά Αιμιλία Δ97.
 Τσακνιάς Σπύρος Α210.1, Α216.4,
 Δ97, Δ263.ιβ, Δ299, Δ301.κα,
 Δ301.κε, Δ307, Δ360.
 Τσάκωνας Δημήτρης Α387.1,
 Δ237.
 Τσαούσης Κώστας Α367.3, Α385.2,
 Α392.2.

 Τσατσάκου Αθανασία Α430,
 Δ531.ε.
 Τσάτσου Μαρία Δ370.
 Τσεκούρα Αγγή βλ. Λιόντης Κώ-
 στας
 Τσίρκας Στρατής Α74, Α116,
 Α125.ι, Α222, Α224, Α358,
 Α372.ιγ, Α372.ιη, Δ97, Δ332.
 Τσολάκη Έλλη Δ325.1.
 Τσουκαλάς Άγγελος Α168, Α214.1.
 Τσουκαλάς Γιώργος Α99.
 Τσούπρου Σταυρούλα Δ610.1.
 Τσουτάκος Π. Δ129.
 Τσοχατζίδης Σάββας Λ. Δ68.

 Φάις Μισέλ Α392.10, Α399.13,
 Α399.16, Α431, Α436, Α436.γ,
 Δ531.γ.
 Φακιολά Δώρα Δ511.
 Φαλίδα Έφη Δ657.
 Φανφάνη-Γκρίλλα Χρυσούλα Δ211.
 Φαραντούρη Μαρία Δ112, Δ415.
 Φερραίος Ρήγας Δ268.
 Φίλης Νίκος Δ375.
 Φιλητάς Άνθος Α321, Α372.ιζ,
 Δ429.
 Φίλιας Βασίλης Α269, Α271.
 Φιλιππίδης Σ.Ν. Δ518.α.
 Φιλίππου Φίλιππος Δ256, Δ593.στ.
 Φιλοκύπρου Έλλη Δ371.
 Φιλύρας Ρώμος Α392.η.
 Φλωράκης Μανώλης Α387.1.
 Φουριώτης Άγγελος Α125.9, Δ58.2,
 Δ237.1.
 Φουρτούνης Γιώργος Δ366.
 Φραγκιάς Αντρέας Α117, Α125.θ,
 Α372.ιβ, Δ386.
 Φραγκόπουλος Θεόφιλος Α165.

- Φράγκος Α.Ν. Δ369.
 Φράγκος Βασίλης Α56, Α69, Α167, Δ12, Δ20.
 Φραντζή Άντεια Δ199, Δ201.α, Δ201.β, Δ209, Δ263.ιη, Δ301.λστ, Δ334, Δ355, Δ383.γ, Δ485.στ, Δ513.στ, Δ607.γ.
 Φρυγανάκης Γιώργος Δ235.
 Φωκάς Αλέκος βλ. Κύρου Κλείτος
 Φωστιέρης Αντώνης Β19, Δ452.1.
 Φωτιάδης Απόστολος Δ501.
 Φωτιάδης Θανάσης Α3, Α37, Α60.1, Α112, Δ429.
- Χαβιαράς Στρατής Γ10.
 Χαμπίπης Θάνος Α110.10.
 Χαραλαμπίδης Κυριάκος Γ28.
 Χαραλάμπους Αγάθη Δ592, Δ646.
 Χάρης Πέτρος Α23.1, Α39.2, Α125.8.
 Χαρτουάρη Μικέλα Α385.1, Α399.1, Α436.1, Γ40.5, Δ299, Δ301.2, Δ308, Δ313.1, Δ318, Δ413.1, Δ424, Δ437, Δ440.1, Δ452.1, Δ471.1, Δ504.
 Χατζηβασιλείου Βαγγέλης Α367.1, Α371.1, Α372.1, Α392.13, Α399.6, Α408.3, Δ161, Δ165, Δ200, Δ293, Δ301.λα, Δ316, Δ439.4, Δ440.2, Δ482, Δ531.1, Δ539, Δ639.
 Χατζηβασιλείου Βασίλης Δ544.α.
 Χατζηδάκη Φούλα Δ97.
 Χατζηδάκις Μάνος Α426, Α426.
 Χατζηδημητράκος Νίκος Δ618.
 Χατζηνικολάου Νίκος Γ14.
 Χατζής Δημήτρης Δ128, Δ209.
 Χατζητάτσης Τάσος Δ440.4, Δ448.ιβ, Δ457.λδ, Δ513, Δ528.γ, Δ531.ιθ, Δ544.β.
 Χατζίνης Γιάννης Α125.19, Δ301.ιγ.
 Χατζόπουλος Κωνσταντίνος Α392.γ, Α409.
 Χειμωνάς Γιώργος Α124.
 Χερίμογλου Ευάγγελος Δ455, Δ531.κε.
 Χονδρογιάννης Γιάννης Α99.
 Χουλιάρας Γιώργος Δ636.
 Χουρμούζιος Αιμ. Α39.7, Δ301.β.
 Χριστιανόπουλος Ντίνος Γ1.1, Δ18, Δ33, Δ57.1, Δ175, Δ260, Δ301.η, Δ414, Δ421, Δ513.β, Δ527.
 Χριστοδούλου Δημήτρης Α65, (Α385.στ).
 Χριστόπουλος Κώστας Δ614.
 Χρονόπουλος Κώστας Δημ. Δ511.
 Χρυσάνθης Κύπρος Α110.19.
 Χρυσός Στέφανος βλ. Γκοσιόπουλος Τάκης
 Χρυσοστομίδης Ανταίος Β31, Δ276.1, Δ378, Δ457.λζ, Δ540.
 Χρυσοστομίδης Σοφριανός Δ257, Δ265, Δ350, Δ404, Δ485.γ.
 Ψυχάρης Γιάννης Α409.
 Οττοβλεψίες Α385.1, Δ83, Δ213.

- Acocella Joan Δ437.
 Alberti Rafael A199, A200, Δ529.β.
 Anagnostopoulos Athan Γ10.
 Anderson Lindsay Δ320.
 Anghelidis Nina Γ43.
 Apollinaire Guillaume A10, A42.
 Árpád Papp Γ25.
 Axelsson Sun Γ22.
- Barthes Roland A90.
 Baud-Bovy Samuel Γ1.
 Bien Peter Γ51.
 Biermann Wolf B5.
 Bloch-Michel Jean A104.
 Bloom Harold Δ217.
 Bordes Xavier Γ34, Γ37, Γ45.
 Bouvier Bertrand Γ1.
 Bukharin Nikolay Δ529.ιβ.
 Butor Michel A96, Δ514.
- Chédid Andrée Γ11.
 Connolly David Γ51.
 Constanine Peter Γ51.
 Constantinidis Yannis Βλ. Κωνσταν-
 τινίδης Γ.
 Coulmas Danae Γ16.
- Dali Salvador A37.
 Daniel Julij A210.ιγ.
 Decavalles A. Γ23.3.
 Decker Uta Γ50.
 Devaud Sassi-Schartz Ma-
 rie-Stéphane Γ47.
 Dyck Karen Van Γ51.
- Eideneier Niki Γ31, Γ32, Γ50,
 Δ208.
 Eluard Paul A210.α.
- Engels Friederich A115.
- Fernandez Gonzales Vicente Γ40.4.
 Friar Kimon Γ4, Γ17, Γ23, Γ23.3,
 Γ27, Γ51, Δ102, Δ301.ιη.
 Frik W. A160.
- García Lorca Federico A37, A88,
 A143, Δ560.ιστ.
 Goering U. A160.
 Gorbachev Michael A379, Δ185.
 Grandmont Dominique Γ9.
 Gual Carlos García Γ40.3.
 Guichard R. A160.
- Haviaras Stratis Βλ. Χαβιαράς Στρα-
 τής
 Hokwerda Hero Γ52, Δ238.
 Holmqvist Bengt Γ22, Δ113.
- Ingres Jean-Auguste-Dominique
 Δ650.
- Jedros André Γ35.
 Jennett Mathew Γ51.
 Jouvenel Bertrand de A115.
- Keeley Edmund A80, Γ6, Γ12, Γ51.
 Keeley Mary Γ6, Γ12, Γ51.
 Kelly Grace A298.
 Kerker Armin Γ32.2.
 Kipling Rudyard Δ320.
 Künze Reiner B5.
- Lacarrière Jacques Γ46, Δ520.
 Lukács Georg A100.
- Machado Antonio A143.

- Maniu Leonida Γ48.
 McKinsey Martin Γ24, Γ51.
 Méndez Carlos R. Γ33.
 Miłosz Oscar A430, Δ531.ε.
 Minitti Gonias Domenica Γ39, Δ297.
 Minucci Paola Maria Γ21.
 Montemayor Carlos Γ36.
- Noureïev Roudolf A141.
- Odyseus George βλ. Θεοφανίδης
 Στάρυρος
 Orsina Vincenzo Γ41, Γ42, Δ204,
 Δ263.στ, Δ291, Δ301.λβ, Δ321.
 Oswald Pierre Jean Γ9.
- Papas Christos Γ22.
 Pasternak Boris A58, A210.στ,
 A370.στ.
 Péret Benjamin A76, A77.
 Posner David Γ13.
 Pound Ezra Δ106.
 Proust Marcel A162, A162.1.
- Raizis M. Byron Γ23.2.
 Ramp Philip Γ44.
 Reboul J. A160.
- Reverdito Guido Γ29.
 Ricks David Γ49, Δ296.
 Rilke Rainer Maria A227.
 Rodriguez Alfonso Silván Γ40,
 Δ337.
 Rosa Maurizio De Γ53.
 Roudaut Jean A76, A81, Δ514.
 Roussel J. A160.
- Salima Aït Mohamed Γ45.
 Sangiglio C. G. Γ3, Γ19.
 Simitsis Antoinette Γ47.
 Slood Cok Γ28.
 Sorlin Yoyo Γ47.
 Spanias Nikos Γ20.
 Spinedi Carlos Γ43.
 Stancu Valeriu Γ48.
 Stone James Γ26.
 Strasburger Janusz Γ15, Γ30.
- Velter André Γ37.2.
 Vitti Mario Γ2, Γ8, Δ457.ιγ, Δ656.
 Volkovitch Michel Γ46.
- Wangermez Ch. A160.
 Winters Elsa Γ28.

IV. ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

- Αμαριώτης Μίνως Α29, Α124
Αναπληρωτής Α148
Δημαρά Φανή Α14
Καμής Α. Α349
Κασιμάτης Εμμ. Α141, Α142, Α174
Κρητικός Δήμος Α8, Α27, Α31,
Α32, Α33, Α60, Α73, Α95,
Α153, Α154, Α155, Α157, Δ8
Λαζαρίδης Σωκράτης Α56, Α57,
Α234
Ο θεός Λένον που σ' όλα απαντά
Α238, Α239, Α242, Α244,
Α247, Δ457.λε, Δ528.ζ,
(Δ607.γ)
Ο θεός Λένον που σε τίποτα πια δεν
απαντά Α250
Ο Ραντανπλάν Α266
Ρίζος Δ. Α147
Ρόδης Η. Α227
Στεφανίδου Αλίκη Α8
Φάσσης Μανούσος Α227, Α227.2,
Α235, Α258, Α304, Α313,
Α317, Α346, Α382, Α3821,
Α385, Α385.1, Α385
Φελιάδης Α. Α150, Α226
Φιλόμουσος Α270

ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ (πλην του πλήρους ονοματεπωνύμου του)

- Μαν. Αναγν. Α12, Α13,, Α18, Α19,
Α20
Μ.Α. Α17, Α189
Μ.Αν Α61, Α62, Α65, Α68, Α72,
Α74, Α78, Α79, Α83, Α84,
Α89, Α92, Α93, Α94, , Α98,
Α99, Α102, Α103, Α106, Α129,
Α135, Α241, Α284, Α291,
Α292, Α299, Α302, Α306,
Α314, Α323, Α362, Α365
Μαν. Αν Α38
Κ Α57, Α69, Α77, Α80, Α81, Α82,
Α90, Α96, Α97, Α100, Α101,
Α104
Ω Α245, Α253, Α254, Α255, Α260,
Α261, Α269
Θ.Α. Α272, Α273, Α274, Α275,
Α276, Α277, Α278, Α279,
Α280, Α281, Α283, Α285,
Α286, Α287, Α288, Α289,
Α290, Α293, Α294, Α295,
Α296, Α297, Α298, Α300,
Α301, Α303, Α305, Α307,
Α309, Α310, Α311, Α312,
Α315, Α316, Α318, Α319,
Α322, Α324, Α325, Α327,
Α329
Μ.Φ. Α354

ΑΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΜΑΝΟΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ

A9, A34, A55, A59, A66, A70, A71, A75,
A85, A86, A87, A91, A105, A107, A108,
A127, A128, A130, A132, A133, A134, A136,
A137, A138, A140, A144, A146, A149, A167,
A168, A169.

